

Smotra projekata – 2015.
iz građanskog odgoja i obrazovanja

NAKLADNIK

Agencija za odgoj i obrazovanje

Donje Svetice 38, 10000 Zagreb

www.azoo.hr

ZA NAKLADNIKA

Jadranka Žarković-Pečenković, prof.

@ Agencija za odgoj i obrazovanje

UREDNIK

Miroslav Mićanović

ZBORNIK PRIREDILI

Nevenka Lončarić-Jelačić

Andreja Silić

Tomislav Ogrinšak

NASLOVNICA I GRAFIČKA PRIPREMA

xxx

TISAK

ISSN

Pripremljeno u Agenciji za odgoj i obrazovanje

Tiskano u Hrvatskoj 2015.

Smotra projekata – 2015.
iz područja građanskog odgoja i obrazovanja

priredili

Nevenka Lončarić-Jelačić, Andreja Silić, Tomislav Ogrinšak

Agencija za odgoj i obrazovanje
Zagreb, 2015.

Nevenka Lončarić-Jelačić,
viša savjetnica za nacionalne programe
Agencija za odgoj i obrazovanje

Cilj i zadaće integriranja Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja (ishoda) Građanskog odgoja i obrazovanja u postojeće predmete i izvanučioničke aktivnosti u osnovnim i srednjim školama¹

U Ustavu Republike Hrvatske utvrđeno je da „*U Republici Hrvatskoj vlast proizlazi iz naroda i pripada narodu kao zajednici slobodnih i ravnopravnih državljana*“ (čl.1. st. 2), te da su „sloboda, jednakost, nacionalna ravnopravnost i ravnopravnost spolova, mirotvorstvo, socijalna pravda, poštivanje prava čovjeka, nepovredivost vlasništva, očuvanje prirode i čovjekova okoliša, vladavina prava i demokratski višestranački sustav najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava”.

Kroz građanski odgoj i obrazovanje učenici se pripremaju za oživotvorenje navedenih Ustavnih odredbi. Sustavno uče o tome što je vlast, koja je uloga vlasti, koja su prava i odgovornosti građana u demokraciji, na koji ih način i pod kojim uvjetima mogu koristiti. Kroz takvo učenje potrebno je osposobiti učenika za aktivnog i odgovornog građanina koji sudjeluje u razvoju demokratske građanske kulture ili *etosa* svoje škole, mjesta, države, Europe i svijeta, odnosno, za nositelja vlasti jer je ustavna demokracija takav model vlasti u kojoj su građani politički subjekti, a to znači - nositelji vlasti.

Sudjelovanjem u izborima oni pristaju dio svoje suverenosti odvojiti od sebe, tj. staviti u ruke zastupnika, od kojih onda s pravom očekuju zaštitu svojih interesa i doprinošenje zajedničkom dobru. Kako bi se ta očekivanja i ostvarila, svi ustavi demokratskih zemalja, pa tako i Hrvatske, sadrže odredbe o ograničenju vlasti. Da bi se osiguralo poštovanje načela ograničenja vlasti i pravne države, neophodno je zauzeto i aktivno sudjelovanje građana koji imaju inkulturirana građanska znanja, vještine i vrijednosti.

Time građani potvrđuju temelje demokratskog poretka – slobodu i ravnopravnost pojedinca, bez obzira na razlike u podrijetlu, sposobnostima ili sklonostima. Škola je dužna učenike poučiti da opstanak demokracije ovisi o znanjačkom i aktivnom sudjelovanju građana u odlučivanju na svim razinama. No da bi sudjelovanje bilo i učinkovito, građani trebaju usvojiti odgovarajuća znanja, vještine i stavove za korištenje intelektualnih alata kojima se unaprjeđuju demokratske procedure, kao što su procjena valjanosti načela, pravila i zakona te učinaka djelovanja vlasti, ali i vlastitog djelovanja.

Kako bi se kod učenika potakla spremnost za aktivno i odgovorno sudjelovanje od razredne, preko lokalne i nacionalne, do europske i međunarodne zajednice, oni u školi trebaju: stjecati znanja o svojim pravima, odgovornostima, mogućnostima i načinima djelovanja u zajednici; o načelima djelovanja demokratske vlasti i načelima pravne države, o mehanizmima zaštite ljudskih prava od lokalne do nacionalne, europske i međunarodne razine, razvijati vještine uočavanja problema u zajednici i njihova miroljubivog rješavanja, u suradnji s drugima jačati motivaciju za primjenom stečenih znanja i vještina u svakodnevnom životu. U skladu s tim, nastavni plan i program građanskog odgoja i obrazovanja (u daljnjem

¹ Odluka o donošenju i *Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole* objavljen je u Narodnim novinama 28. kolovoza 2014. Tekst je preuzet iz Programa, str. 3-5

tekstu: građanski odgoj i obrazovanje) određuje očekivana postignuća učenika i sugerira načine na koje se do njih dolazi u školi, bez obzira provodi li se građanski odgoj i obrazovanje međupredmetno ili kao poseban predmet. On time predstavlja konceptualni, didaktički i metodički okvir za razvoj građanske kompetencije u osnovnoj i srednjoj školi. No za puni razvoj građanske kompetencije ključna je suradnja svih djelatnika u odgoju i obrazovanju kako bi škola postala mjesto poučavanja, učenja i življenja demokracije.

Međupredmetni pristup u provedbi Građanskog odgoja i obrazovanja

Međupredmetni pristup u provedbi Građanskog odgoja i obrazovanja **temelji se na načelu racionalizacije, integracije i korelacije. Za očekivati je da će takav pristup pospješiti:**

- sustavniju primjenu pedagoškog načela integracije i korelacije odgojno-obrazovnih sadržaja koje je trajno bilo i jest prisutno u odgojno-obrazovnom procesu,
- stvaranje normativnih i stručnih pretpostavki za osuvremenjivanje odgojno-obrazovnog procesa,
- prevladavanje pristupa koji se temelji na zapamćivanju i reprodukciji disciplinarno odvojenih sadržaja,
- upotrebu interaktivnih nastavnih metoda učenja i poučavanja usmjerenih na iskustveno, timsko, suradničko i radioničko učenje povezano s istraživanjem², analiziranjem, zaključivanjem, rješavanjem problema uz pomoć kojih se osim stjecanja znanja razvijaju vještine i vrijednosti,
- da se učenje i poučavanje u različitim područjima povezuje i usmjeruje na razvoj cjelovite osobe učenika,
- promjenu položaja učenika tako da postaje subjekt procesa učenja u kojem mu se osigurava prostor za samostalno propitivanje i zaključivanje o predmetu učenja, za analiziranje i iskušavanje mogućnosti primjene znanja, za iznošenje svojih spoznaja u suradnji s drugim učenicima, za dublje razumijevanje i trajnije pamćenje onoga što uči, za stjecanje provjerenog i iskušanog znanja koje može dalje unaprjeđivati,
- osposobljavanje učenika za cjeloživotno učenje koje mu je danas, uslijed ubrzanih promjena u znanjima, tehnologijama i zanimanjima neophodno,
- osiguravanje uvjeta učenja u kojima **učenik propituje svoje snage i sposobnosti, otkriva u čemu je jak, stječe samopouzdanje, ovladava i upravlja procesom učenja te planira svoj daljnji razvoj**
- osiguravanje uvjeta učenja u kojima se učeniku omogućava uspjeh preko onoga u čemu je talentiran umjesto ograničavanja razvoja prema onome u čemu je nemoćan

Takvi odgojno-obrazovni uvjeti su ujedno pretpostavka za osiguravanje **temeljnog prava djeteta na razvoj** svih njegovih potencijala. U skladu s tim, u nastavi je potrebno njegovati otvorenu i suradničku komunikaciju te stvaranje ozračja uzajamnog poštovanja među učenicima, kao i između učenika i učitelja/nastavnika, učitelja i roditelja. Važno je da učitelj/nastavnik u sklopu interaktivnog učenja i praktičnih aktivnosti i u suradnji s roditeljima otkrije u čemu je učenik dobar, kako bi uz pomoć učitelja, roditelja i drugih učenika **ostao ili postao uspješan učenik**.

² Pojam istraživanje ovdje se koristi u smislu da učenici primjereno svojoj dobi i mogućnostima prikupljaju i analiziraju podatke o temi koju obrađuju, prepoznaju probleme i traže rješenja.

S tim ciljem u Građanskom odgoju i obrazovanju **učenik vodi mapu osobnog razvoja** u koju unosi podatke o svojim postignućima i budućim planovima razvoja svojih kompetencija (potvrde o sudjelovanju u natjecanjima, volontiranju, o završenim tečajevima, npr. pružanja prve pomoći, stranog jezika, umjetničkog izražavanja, znanstvenih i tehničkih inovacijskih projekata i sl.).

Građanski odgoj i obrazovanje uvodi se na način obvezne međupredmetne provedbe kako bi se u odgoju i obrazovanju doprinijelo punom razvoju građanske kompetencije učenika. Pri tom se polazi od činjenice da su svi predmeti izravno povezani općim pravom na odgoj i obrazovanje ili nekim posebnim pravom koje se jamči svakom djetetu, u svakome od njih se traži razvoj određenih vještina i stavova, odnosno vrijednosti koje više ili manje pridonose ostvarivanju Građanskog odgoja i obrazovanja.

Projekti iz područja odgoja i obrazovanja za ljudska prava u dječjim vrtićima

Održavanju kontinuiteta sudjelovanja predstavnika ustanova za rani i predškolski odgoj na smotrama projekata iz građanskog odgoja i obrazovanja i ove je godine pridana značajna pozornost, posebice s obzirom na činjenicu da su projekti rezultat i pokazatelj sustavnog rada na razvijanju kompetencija u području demokratskog građanstva. Pozornost je pridana kvaliteti rada u području građanskog odgoja te, u organizacijskom smislu, širenju mogućnosti prezentiranja projekata iz područja ranog i predškolskog odgoja na regionalnim smotrama, u svrhu povezivanja i omogućavanja učenja još većem broju odgojno-obrazovnih radnika u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja na području Republike Hrvatske.

Ove se godine po jedanaesti put predstavljaju projekti iz građanskog odgoja ostvareni u ustanovama ranog i predškolskog odgoja na području Republike Hrvatske. Na državnoj razini će biti prezentirana dvadeset i tri projekta, od ukupno devedeset i šest projekata prezentiranih na regionalnim smotrama. Zbog ograničenja prostora i vremena za njihovo predstavljanje na državnoj razini dogovorno sa svake regionalne smotre u pravilu odabiremo dva do četiri projekta (ovisno o broju projekata i županija na pojedinoj smotri), koji će biti predstavljeni u kategoriji *izlaganja i plakata*.

Sudjelovanjem sve većeg broja praktičara iz različitih predškolskih ustanova dobili smo veći broj različitih kvalitetnih primjera iz odgojno-obrazovne prakse koja su bila temelj za kvalitetne analize, rasprave i učenje, te je ovo u konačnici prilika da ostvarivanje Nacionalnog programa kontinuirano podižemo na višu razinu kvalitete s obzirom na planiranje, provođenje, vrednovanje i oživotvorenje u svakoj predškolskoj ustanovi. Iz tog smo razloga ove godine organizirali sedam regionalnih smotri, u Osijeku, Zaprešiću, Dubrovniku, Rijeci, Šibeniku, Čakovcu i Zagrebu. Predstavljeno je devedeset i šest projekata, a sudjelovalo je 680 odgajatelja i stručnih suradnika, iz svih županija u Republici Hrvatskoj.

Regionalne smotre projekata su od velike važnosti jer pružaju prilike za susrete praktičara i teoretičara te omogućuju rasprave i produbljivanje razumijevanja u planiranju, ostvarivanju, praćenju, dokumentiranju i vrednovanju projekata u području građanskog odgoja. U takvim se prilikama doista može govoriti o produbljivanju znanja, jačanju stručnih kompetencija te učenju i revidiranju znanja i iskustava kod praktičara koji rade ili tek započinju s radom na projektima.

Važno je istaknuti da su postignuća u radu na projektima rezultat planskih akcija, a ne povremenih iskoraka i slučajnosti, stoga je potrebno sustavno osiguravati prilike za učenje i produbljivanje znanja kako bi oni bili što bolje planirani i ostvarivani u odgojno-obrazovnoj praksi. To je važno jednako i za odgajatelje i stručne suradnike pripravnika, kao i za one koji rade više godina u području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Projektno učenje oblik je aktivnog učenja, a upravo uključenost i aktivnost svih sudionika ključna je za razvoj humanih vrijednosti i vještina nužnih za učinkovito djelovanje u zajednici. Radom na projektima u području građanskog odgoja moguće je produbiti znanje o sustavnom pristupu i kvalitetnom planiranju, osigurati uključivanje djece i njihovih roditelja na višoj razini sudjelovanja u rješavanju za njih životno važnih pitanja i to u kontekstu koji potiče i omogućava razvoj građanskih vještina. Također je moguće više pozornosti posvetiti stvaranju uvjeta za razvijanje kvalitetne komunikacije različitih sudionika tijekom provođenja projekata.

Rad na projektima omogućuje usmjerenost na različite dimenzije građanske kompetencije, na moguće afektivne i kognitivne ishode, pri čemu se promišljeno koriste izvori učenja, a odgojitelj stvara uvjete za poticajno materijalno okruženje, bogatu interakciju i sudjelovanje djeteta u rješavanju pitanja važnih za život u zajednici.

Predstavnici ustanova za rani i predškolski odgoj započeli su svoje sudjelovanje na smotrama projekata iz građanskog odgoja i obrazovanja baveći se ponajprije ljudsko pravnom i kulturološkom dimenzijom građanskog odgoja. Vidljivo je da postoji stanovita nejasnoća u tome koje dimenzije građanske kompetencije razvija pojedini projekt. Osobito je uočljiva sklonost odgojitelja da svaki projekt koji se provodi u skladu s djetetovim razvojnim pravima i koji potiče razvoj različitih područja razvoja nazivaju projektom koji se bavi razvojnim pravima (ljudsko pravna dimenzija), što nije točno. Samo projekt tijekom kojeg djeca uče o svojim razvojnim pravima i stječu vještine zastupanja svojih prava na razvoj može se smatrati projektom koji jača djetetove ljudsko pravne kompetencije.

Osim dvije dimenzije građanske kompetencije (ljudsko pravna i kulturološka) postoje i politička, društvena i gospodarska dimenzija koje su također važne za djetetov život u zajednici. Ukoliko se u projektu ostvaruju ciljevi usmjereni na razvoj komunikacijskih vještina, na upravljanje emocijama i sukobima, te na suradnju i odgovornost u odnosu na život u skupni vršnjaka jačamo djetetove društvene kompetencije. Politička dimenzija građanske kompetencije u predškolskoj dobi podrazumijeva prihvatanje i razumijevanje pravila, formiranje pojma pravde i pravednosti, te postupno uvodi dijete u svijet izbora u odnosu na osobe i situacije koje su važne za njegov život u skupini. Gospodarska dimenzija građanske kompetencije podrazumijeva projekte ishodi kojih se odnose na stvaranje i učvršćivanje radnih navika, na poštivanje svojeg i tuđeg rada, na razlikovanje informacije i reklame i sl.

Djelovanje na regionalnoj razini svakako treba nastaviti, jer je svaka regionalna smotra prilika za susret praktičara i teoretičara, rasprave o različitim problemima i konkretnim situacijama iz svakodnevne odgojno-obrazovne prakse u ustanovama ranog i predškolskog odgoja, usko povezanim s problemima ostvarivanja dječjih prava i razvoja vještina demokratskog građanstva, te je prilika za učenje na kritički izdvojenim primjerima. Stvaranje mreže stručnih suradnika - voditelja regionalnih smotri od velike je važnosti za unapređivanje sustavnog stručnog usavršavanja i ostvarivanje kvalitetne odgojno-obrazovne prakse, poticanja, praćenja i vrednovanja projekata iz područja građanskog odgoja.

Održane regionalne smotre su pružile priliku za stjecanje uvida u potrebe praktičara, aktualno stanje u odgojno-obrazovnoj praksi te također priliku za određivanje načina pružanja stručno-pedagoške pomoći u narednom razdoblju i organiziranje novih seminara, radionica, rasprava itd. iz područja građanskog odgoja. Otvorena su brojna pitanja na koja je potrebno dati odgovore. Pitanja su još jednom potvrdila da nije dovoljno jednokratno organizirati seminare po određenim područjima i temama, već da je potrebno sustavno stvarati mrežu suradnika koji bi omogućavali organiziranje većeg broja stručnih skupova i većeg broja praktičara koji bi na taj način imali odgovarajuću podršku i priliku za razgovor o aktualnim i za njih važnim pitanjima.

Namjera nam je djelovati poticajno na nastavak rada i kontinuiranog učenja *o pravima i odgovornostima u pravima i odgovornostima* u predškolskim ustanovama, podići razinu razumijevanja i kompetencija praktičara te utjecati na njihovo profesionalno zadovoljstvo radom u području predškolskog odgoja. Bez kvalitetno osposobljenih odgojno-obrazovnih radnika i timskoga rada nije moguće osigurati kvalitetne uvjete za svakodnevnu praksu, življenje dječjih prava i odgovornosti u dječjem vrtiću, i razvoj kompetencija potrebnih za djelovanje u skladu s demokratskim načelima u ustanovama ranog odgoja i kasnije osnovne škole.

Svaki projekt rezultat je timskoga rada odgojno-obrazovnih radnika u ustanovama ranog i predškolskog odgoja te je vrijedan na poseban način, s obzirom na specifične uvjete u kojima se ostvaruje odgojno-obrazovni rad i s obzirom na specifične potreba djece, roditelja i drugih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa. Predstavljeni projekti na osobit način govore

o promicanju kvalitete života, temeljnim ljudskim vrijednostima i njihovom življenju u svakodnevnoj odgojno-obrazovnoj praksi.

Tijekom predstavljanja projekata na regionalnim smotrama nastojali smo iz priloženih materijala i načina izlaganja procijeniti strategije djelovanja odgojitelja, njihovo podržavanje aktivne uključenosti djeteta, uvažavanje dječjih potreba i mogućnosti sudjelovanja (s obzirom na dob ili sposobnosti), poznavanje strategija aktivnog učenja i organiziranja rada na projektu, dakle upravljanja projektom. Također smo nastojali procijeniti na koji su način odrasli uključeni u projekt pristupili problemu stvaranja materijalnog i interakcijskog okruženja. To je podrazumijevalo procjenu opsega i relevantnosti pedagoških poticaja za ostvarivanje cilja projekta, kvalitete postignutog zajedničkog istraživačkog rada djece i odraslih te interakcijskog konteksta. Procjena se odnosi i na uspješnost odraslih u osiguravanju i organizaciju pedagoških poticaja, pružanje pomoći kada je ona doista potrebna, dijeljenje moći s djecom i uspostavljanje suradničkih odnosa s drugima.

Posebna pozornost pri procjeni projekata usmjerena je na kvalitetu stvaralačkog izražavanja i konstruktivnog ponašanja djece. U tom je smislu važno dokumentiranje usvojenosti znanja, stavova, vještina te kvalitativno novih oblika ponašanja, komunikacije i njihove primjenjivosti u svakodnevnom životu, izgrađivanje pozitivnog ozračja u kojem se odvijaju pojedine aktivnosti. Sa stajališta odraslih važno je procijeniti na koje načine potiču i podržavaju različite načine stvaralačkog izražavanja djece i iskazivanje pro-socijalnih vještina.

Sveukupno vrednovanje projekata obuhvaća razinu iskazanih postignuća sa stajališta djece, odgojitelja i drugih suradnika. Vrijednost projekta iskazana je i u razini o doprinosu promjenama koje utječu na kvalitetu cjelokupnog ozračja i klime ustanove. Nastojali smo procijeniti u kojoj su mjeri u svakodnevnoj odgojno-obrazovnoj praksi zaživjeli novi oblici ponašanja i unaprijedili kvalitetu međuljudskih odnosa na svim razinama u predškolskoj ustanovi. Iskazane vrijednosti, koje moraju biti mjerljive i koje su ugrađene u svakodnevnu odgojno-obrazovnu praksu, moraju biti povezane i s činjenicama koliko je određen projekt bio poticaj za uvođenje novih istraživačkih tema. Pritom važnost ima način vrednovanja postignuća projekta sa stajališta svih sudionika, kako tijekom projektnog procesa tako i po završenom projektu. Posebno se vrednuje kvaliteta pratećih materijala o projektu, odnosno raznovrsna dokumentacija, kao i način predstavljanja projekta na smotri jer se očekuje da ono bude sažeto, jasno i tečno na hrvatskome standardnome jeziku.

Prema kriterijima za vrednovanje projekata, procjeni uspješnosti predstavljanja na regionalnoj razini i detaljnih analiza, povjerenstva su nakon održanih regionalnih smotri, u suradnji s prisutnim sudionicima, predložila sljedeće projekte po pojedinim kategorijama:

mr. sc. Andreja Silić
viša savjetnica za predškolski odgoj

koordinatrica *Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo vlade Republike Hrvatske za područje ranog i predškolskog odgoja*

Projekti građanskoga odgoja i obrazovanja iz područja ranog i predškolskog odgoja

Izlaganja:

1. *To sam ja*, Dječji vrtić *Maslačak*, Zaprešić
2. *Šumski vrtić*, Dječji vrtić *Rijeka*, CPO *Potok*, PPO *Drenova*
3. *Dani poduzetništva u vrtiću*, Dječji vrtić *Crvenkapica*, Ilok
4. *Glazbom povezani*, Gradski vrtići *Šibenik*, DV *Jutro*
5. *Da platnenoj vrećici*, Dječji vrtić *Čakovec*, Čakovec
6. *Jadransko more*, Dječji vrtić *Sunčana*, Zagreb
7. *Paš P Paš*, Dječji vrtić *Vrapčić*, Drnje
8. *Različitosti*, Dječji vrtić *Ploče*, Ploče
9. *Gledam, gledam šareni svijet*, Dječji vrtić *Gruž*, Dubrovnik
10. *Učimo demokraciju*, Dječji vrtić *Hrvatski Leskovac*, Hrvatski Leskovac

Poster:

1. *Ako vatru vidiš, ti nazovi 193*, Dječji vrtić *Rijeka*, CPO *Zamet*, PPO *Srdoči*
2. *Mala sprta baštine*, Dječji vrtić *Olga Ban*, Pazin, Podružnica *Pazinski Novaki*
3. *Bake i djedovi u životu djece – ulaganje u međugeneracijski odnos*, Dječji vrtić *Osijek*, Osijek
4. *Znanjem do sigurnosti*, Dječji vrtić *Cvrčak*, Knin
5. *Dozvolimo djeci slobodu kretanja*, Dječji vrtić *Bubamara*, Gornji Kneginec
6. *Hrvatska, zemlja duginih boja*, Dječji vrtić *Milana Sachsa*, Zagreb
7. *Imam pravo na pravednost*, Dječji vrtić *Osijek*, Osijek
8. *Sunčica i gosti*, Dječji vrtić *Čakovec*, Čakovec
9. *Arboretum – naš veliki zeleni susjed*, Dječji vrtić *Tršteno*, Tršteno
10. *Živjeti s dijabetesom*, Dječji vrtić *Dubrovnik*, Župa dubrovačka
11. *Moj medo*, Gradski vrtići *Šibenik*, *Vidici*
12. *Cipelica*, Dječji vrtić *Sopot*, Zagreb
13. *Slikovnica*, Dječji vrtić *Naša Radost*, Pregrada

Projekti predškolskog odgoja i obrazovanja

1.

Naziv projekta: To sam ja

Tematsko područje: pravo djeteta na identitet, nasljeđe i podrijetlo (obitelj)

Cilj projekta: Upoznavanje sebe, svoje jedinstvenosti, svog imena i prezimena te prihvaćanje različitosti kao kvalitete. Razvijanje osjećaja ponosa na pripadnost obitelji i općenito na svoje podrijetlo.

Dječji vrtić: Dječji vrtić *Maslačak*, Zaprešić, Hrvatske mladeži 4, 10290 Zaprešić

Tel./fax: 01/ 3310 – 434

e – mail: pedagog.maslacak@zap.oktv.hr

Voditeljice projekta: Maja Domazet i Gordana Maleković

Djeca: djeca u 6. i 7. godini života, 33 djece, skupina Zečići

Opis projekta:

Upoznajući lik i djelo Ivane Brlić Mažuranić djeca uočavaju kako ima dva prezimena. Između djece se razvila rasprava o tome kako je spisateljica dobila dva prezimena. I neka djeca u grupi imaju dva prezimena. Rasprava o prezimenima i općenito interes djece za prezimena koja vide napisana ispod bista u okolici vrtića i na nazivima ulica, te želja da saznaju kako dobivaju prezimena, potakla nas je da osmislimo projekt. Ideja je prezentirana roditeljima koji su je oduševljeno prihvatili te dodali neke svoje zanimljive ideje nacrtu projekta. Uključenost roditelja u samo kreiranje projekta doprinijela je aktivnoj uključenosti roditelja tijekom cijelog projekta. Roditelji i djeca donose u vrtić literaturu u kojoj se mogu pronaći podaci o elementima koji čine svakog čovjeka posebnim, te o porijeklu prezimena i značenja imena i prezimena. Posjetili smo Hrvatski državni arhiv u Zagrebu gdje su djeca imala prilike vidjeti matične knjige rođenih, vjenčanih i umrlih i rodoslovna stabla slavnih obitelji. Osobito atraktivni bili su mikrofilmovi matičnih knjiga koji su ukazivali na pojedina prezimena djece iz grupe te geografsko porijeklo nekih prezimena. Stare matične knjige djeci su bile privlačne zbog slova koja sami mogu pročitati, ali i zbog dijelova neobičnih rukopisa i stilova pisanja. Najatraktivniji i poticajni su bili prikazi rodoslovnih stabala poznatih osoba hrvatske povijesti. Učili smo kako se izrađuje rodoslovno stablo.

Nakon posjeta uslijedila je izrada knjige, osobne karte, svakog djeteta. Djeca su istraživala međusobne sličnosti i razlike u tjelesnim obilježjima i pronalazila obilježja po kojima su jedinstveni, ali i one po kojima su međusobno slični i po kojima slične članovima obitelji. Otkrili smo da je svaki čovjek jedinstven po otisku prsta, boji glasa i oku. Istražujući otiske prstiju djeca u početku ne vide sitne razlike. Jedan dječak donio je u vrtić knjigu u kojoj se nalaze povećane slike papilarnih linija. Djeca predlažu korištenje povećala, tinte, raznih upijajućih podloga i mikroskopa kako bi bolje vidjeli papilarne linije. Proučavanje sitnih razlika u otiscima prstiju postaje omiljena aktivnost kojom nisu oduševljena samo djeca već i roditelji. Boja glasa istraživala se pomoću snimaka koje su djeca napravila koristeći tehnologiju. Vrlo lako su se međusobno identificirali na snimci. Uočavaju razlike u modalitetu glasa, kao što je jačina, emocije, efekte koji se glasom mogu proizvesti, ugodne i neugodne glasove i sl. Promatrajući i raspravljajući o očima vidjeli smo da djeca u početku razlikuju četiri boje očiju dok kasnije zapažaju i opisuju nijanse. Da bi istražili razlike u

oblicima očiju i šarenicama djeca, prema shemi izrađuju „kacige“ s otvorima za oči. Kad je promatranje usmjereno samo na oko djeca počinju zapažati i opisivati oblike očiju, obrva i trepavica. Opisi postaju sve bogatiji, kao i dječji autoportreti, te općenito crteži ljudskog lika. Zanimljivi su opisi prijatelja, koji pokazuju pozitivnu orijentaciju i divljenje (npr. Mato: „Iva je lijepa. Lice joj je bijelo a oči plave.“).

Izložba dječjih crteža na kojima su prikazani bake i djedovi, a koja je napravljena u hodniku vrtića, oduševila je sve koji su je vidjeli. Bake i djedovi, koji inače rijetko dolaze u vrtić, počinju voditi unuke u vrtić i dolaziti po njih kako bi je razgledali.

Traženje odgovora na to kako su dobili ime i koje je značenje njihovog imena izazvalo je čuđenje, ponos i zanimljivu diskusiju. Istraživanje prezimena i osoba od kojih su ga naslijedili također u prvi plan dovodi bake i djedove. Uz pomoć obitelji djeca izrađuju svoje rodoslovno stablo. Izrada rodoslovnog stabla pomogla je da djeca počinju razumijevati i pravilno koristiti nazive za rodbinske odnose. Obitelj su predane zadatku, a vizualna rješenja originalna. Djeca su na njih ponosna. O njima raspravljaju i međusobno ih uspoređuju. Uviđaju da se obitelji razlikuju, da je svaka posebna na svoj način. Ponosno pričaju o svojim članovima obitelji i njihovim kvalitetama.

Bake i djedovi pomogli su u opremanju vrtićkog „etnografskog muzeja“ i upoznavanju eksponata, ali i cjelokupne etnografske kulturne baštine Zatrešića. Za zahvalu ih djeca i odgojitelji pozivaju na zajednički izlet u Nove dvore Jelačićeve. Na putu do Novih dvora i na samom odredištu bake i djedovi postaju važan izvor zanimljivih priča o nekadašnjem životu u Zatrešiću, obiteljima pored čijih kuća smo prolazili, starim načinima prometovanja, načinima na koje su se igrali i zabavljali i sl. Nakon izleta uočava se da su se bake i djedovi sprijateljili tj. da se međusobno drže.

Prilog o projektu snimila je TV Zatrešić i imitirala u emisiji „Veliki i mali“. Projekt je prikazan odgojiteljima u vrtiću, te u Pučkom otvorenom učilištu Zatrešić, u sklopu obilježavanja 50 godina predškolskog odgoja u Zatrešiću i ispraćaja predškolaca u školu. Projekt je omogućio djeci da bolje upoznaju sebe i svoju jedinstvenost. Uočava se da djeca imaju snažan osjećaj pripadnosti grupi, da više izražavaju međusobnu naklonost i divljenje, osobito djeca koja su prije češće bila u sukobu s drugima. Puno znaju o sebi, rodbinskim odnosima, svom podrijetlu, važnim ljudima i obiteljima ovoga kraja i općenito svom kulturnom okruženju. Bake i djedovi su kroz uključenost u projekt postali aktivniji sudionici života i rada u vrtiću i bogati izvori informacija. Njihov društveni život postaje bogatiji. Prema informacijama dobivenim od roditelja uočava se i nova kvaliteta u odnosu djece s bakama i djedovima, ali i odnosa generacija unutar same obitelji. Odgojitelji su također imali prilike naučiti više o svom identitetu i podrijetlu, jer su i njihovi podaci bili sastavni dio istraživanja i uspoređivanja.

2.

Naziv projekta: Šumski vrtić

Tematsko područje: razvojna prava, prava sudjelovanja, pravo na život u zdravom okolišu

Cilj projekta: razvijati svijest o pravu na život u zdravom okolišu te omogućiti djeci stjecanje praktičnih kompetencija i znanja o prirodi i održivom razvoju u autentičnom prirodnom okruženju

Dječji vrtić: Dječji vrtić Rijeka, CPO Potok, PPO Drenova

Adresa: Dolac 3, Stanka Frankovića 7A, 51 000 Rijeka

Telefon: 051 333 916; 051 255 449

Voditeljice projekta: Aleksandra Simčić, aleksandra.simcic@gmail.com, Renata Gudelj, renata.gudelj@ri.htnet.hr, Mirna Jakovljević, mirna.jakovljevic@gmail.com, Marijana Živković, marijana_kocijan@yahoo.com

Djeca: dvije odgojne grupe (48 djece u dobi od 3-7 godina).

Opis projekta:

Projekt je započeo inicijativom djece tijekom redovitih šetnji šumom u blizini vrtića. Boraveći u prirodi djeca pokazuju snažno zanimanje za okolinu (životinje, biljke, utjecaj ljudi na prirodu) koja ih potiče na rasprave i postavljanje raznih pitanja odgajateljima. Njihova potreba za odlaskom u prirodu postaje sve izraženija pa tako djeca u vrtiću planiraju svoj boravak u šumi, donose povećala kojima se služe, izrađuju krune malih čuvara prirode... Zanimanje djece o prirodi postaje sve zahtjevnije, što odgajatelji uočavaju i potiču djecu na dublja opažanja i promatranja. Vremenom se projekt razvija, djeca borave u raznim dijelovima drenovske šume te uočavaju puteljke, pitaju se možemo li se u šumi izgubiti, uočavaju planinarske oznake kojima ne znaju značenje, pronalaze razne kukce i životinje, bilje i plodove. Djeca su donosila literaturu u vrtić i tražila odgovore. Redovitim timskim dogovorima među odgajateljima dogovarani su naredni koraci usmjeravanje projekta i potrebne suradnje kako bi kvalitetno podržavali zanimanje djece. Organiziran je susret s planinarkom Ivom Reisz (članica PD Kamenjak) koja s djecom odlazi na planinarenje na obližnji Veli vrh. Odgajatelji vide da djeca imaju potrebu dokumentirati i preraditi svoje snažne doživljaje na razne načine (slikanje, oblikovanje, crtanje, smišljanje i ilustriranje priča). Dječja dokumentacija otkrivala nam je puno o njihovom razvoju, potrebama i interesima. Na temelju iste dogovarali smo daljnji tijek i sustavno ih podržavali unošenjem promjena u sobe dnevnog boravka. U proljeće je zanimanje djece u šumi bilo usmjereno na susrete s kukcima ili pak pronalazak plodova na grmlju i stablima. Stoga smo organizirali susret s biologom Javne ustanove Priroda Markom Randićem koji je djecu kroz igru upoznao s biljnim i životinjskim vrstama. Interes i potrebe djece bile su nam stalna nit vodilja u razvoju projekta. Mali ekolozi stvorili su vlastita pravila ponašanja u šumi, a zanimanje za život kukaca bilo je stalno izraženo. Vrijedni ekolozi uključili su se u akciju Hrvatska volontira kada su uz pomoć srednjoškolaca izradili Hotel za kukce i na taj način spoznali vrijednost volonterskog rada.

U projekt su se uključili i roditelji koji su sudjelovanjem u akciji „Zelena čistka“ pomogli u oblikovanju područja šumskog vrtića.

Uspješnost projekta vidljiva je u dječjoj igri u prirodi gdje je snalaženje u prostoru, kreativnost, suradničko ponašanje te odgovornost za sebe i druge bilo vrlo izraženo među djecom, kao i u odnosu na prirodu.

Prednost našeg rada „izvan zidova“ ustanove popraćen je člankom u Drenovskom listu, a projekt Šumskog vrtića prezentiran je na manifestaciji dani Drenove.

Tijekom ovog projekta afirmirali smo prirodu u svakodnevnom življenju pojedinca. Postignuta je izvrsna suradnja svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa, kao i suradnja lokalnom zajednicom što smatramo kvalitetnim temeljem za razvoj djece u odgovorne pojedince.

3.

Naziv projekta: Dani poduzetništva u vrtiću

Tematsko područje: Pravo na sudjelovanje i preživljavanje

Cilj projekta: stjecanje poduzetničkih znanja, vještina i stavova.

Dječji vrtić: *Crvenkapica*, Trg sv.Ivana Kapistrana 2, 32236, Ilok

Tel./faks: 032/591-019; 032/592-900

E-mail: djecji.vrtic.crvenkapica@vu.t-com.hr

Voditeljice projekta: Blaženka Crvenković, odgojitelj mentor i Vesna Ristić, odgojitelj

Djeca: 23 djece u četvrtoj i petoj godini

Opis projekta:

Dan nakon Jesenske radionice u jutarnjem krugu Ani govori: „Moja baka je rekla da i njoj napravim sliku, a ona će mi dati kune. Ali ja nemam više sjemenki.“ Mihael je odmah predložio da ima puno kukuruza i žita, tata je ovršio, donijet će u vrtić. Prve dogovorene aktivnosti bile su odlazak u park, prikupljati suho lišće, grančice, kestenje... Krunjenje kukuruza, suncokreta. Prikupljeni prirodni materijali bili su poticaj za formiranje „Male radionice“ u sobi dnevnoga boravka, gdje su djeca izrađivala, kreirala slike i suvenire. Tim aktivnostima započeli smo njegovati poduzetnički duh. Djeca su svakodnevno pokazivala svoje uratke roditeljima, jedni drugima, komentirali, dogovarali, učili se zajedničkom radu.

Sljedeći korak bio je posjet lokalnom poduzetniku. Upoznali smo obrtničku radionicu i suvenirnicu. Roditelje smo na suradnju pozvali radionicom za djecu i roditelje u kojoj smo primijetili dominaciju djece u pokazivanju kako se što radi. Roditelji su donosili razne materijale, ali i gotove proizvode koje su izradili s djecom kod kuće.

Stupanj osobne uključenosti djeteta postao je veći kada smo dogovorili suradnju s lokalnom zajednicom. Dogovorili smo postavljanje štanda za prodaju proizvoda i uživo nastupili u eteru Radio Iloka. Promotivne plakate i letke dijelili smo po institucijama i mještanima. Pripreme za sajam dovele su djecu u situacije u kojima su imali priliku klasificirati, uspoređivati, predviđati ...

Na samome štandu djeca su se uživala u različite uloge (prodavač, kupac, promatrač, promotor), koristili smo i pravi novac. Prikupljenim sredstvima pokrili smo troškove uložene u proizvodnju, imali dovoljno za sljedeće aktivnosti, a ostatak zarađenog novca potrošili na osobno zadovoljstvo odlaskom na pizzu.

Projekt je trajao tijekom mjeseca listopada i studenog te je prezentiran na Odgojiteljskom vijeću, roditeljskom sastanku i putem radija široj lokalnoj zajednici.

Djeca su promišljala proces proizvodnje i način zarade, razvijala suradničke odnose, dogovarala se, predstavljala i zastupala svoje ideje i aktivno ih ostvarivala.

Odgojitelji su povećali motiviranost za bogaćenje redovnog programa uključivanjem poduzetničkih sadržaja

Roditelji su informirani, senzibilizirani i aktivno uključeni u provođenje projekta, a suradnjom osnažili svoje roditeljske kompetencije.

Zajednica je upoznala način provedbe i postignuća projekta, te je motivirana za suradnju i uključivanje u sljedeća događanja kojima će nastaviti poticati poduzetničke vještine u djece – sljedeći događaj koji smo organizirali bio je Božićni sajam...

4.

Naziv projekta: Glazbom povezani

Tematsko područje: pravo na sudjelovanje, razvojno pravo.

Cilj projekta: Koristiti glazbu kao medij koji će još više povezati djecu s teškoćama u razvoju s drugom djecom u vrtiću. Senzornom stimulacijom djece putem glazbe, terapijski djelovati na poticanje neverbalne i verbalne komunikacije. Razvojem glazbenih sposobnosti povećati nivo razvoja svih ostalih sposobnosti.

Dječji vrtić: Gradski vrtići Šibenik, dječji vrtić *Jutro*, Ulica branitelja Domovinskog rata 22, 22 000 Šibenik

Tel./faks: 022 332-324, 022 332-530

E-mail: gradski-vrtici@si.t-com.hr

Voditeljice projekta: Maja Gulin, odgojiteljica, muzikoterapeut, Željka Milovac, odgojiteljica, Zora Kalauz, stručni suradnik, pedagoginja

Djeca: dvije odgojne skupine primarnog razvojnog programa; 36 djece u dobi od 4. do 7. god. života; jedna odgojna skupina primarnog razvojnog programa obogaćenog dramsko-scenskim aktivnostima; 18 djece u dobi od 4. do 7. god. života; posebna skupina za djecu s teškoćama u razvoju; 6 djece u dobi od 4. – 8. god. života.

Opis projekta:

Djevojčica Gabrijela iz primarnog razvojnog programa ima brata Jakova u posebnoj skupini u kojoj su se počele kontinuirano i planski provoditi glazbene aktivnosti. Samoinicijativno i spontano odlazi u tu skupinu i priključuje se aktivnostima. „Idemo se igrati glazbe!“ – pozvala je i drugu djecu da se i oni uključe. Tako je započeo projekt u kojem su sudjelovala djeca svih skupina Dječjeg vrtića *Jutro* gdje su glazbom povezani zajedno svirali, pjevali i družili se.

Kako je sve započelo?

Odgojiteljica Maja po završetku jedno i pol godišnje edukacije iz muziko-terapije za osobe s teškoćama u razvoju (edukacija na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu u Zagrebu), u radu s djecom u posebnoj skupini počela je primjenjivati muziko-terapiju.

Praksa je da se djeca iz svih odgojnih skupina vrtića *Jutro* inače druže i često provode određene aktivnosti zajedno u prostoru skupina primarnog boravka kao i u prostoru posebne skupine. Glazbene aktivnosti dodatno su motivirale djecu i još više potakle na učestaliju aktivnu uključenost u zajedničkoj igri, učenju i druženju u čemu svi participiraju.

Aktivnosti tijekom rada

- svakodnevno provođenje raznovrsnih glazbenih igara i aktivnosti
- u glazbenu sobu, kako su je djeca nazivala, odlaze u manjim skupinama djeca iz primarnog programa i zajedno s djecom s teškoćama sudjeluju u aktivnostima grupnog rada
- individualnom muziko-terapijom obuhvaćena su djeca s teškoćama
- ostvarena je uzajamna posjeta djece iz vrtića „Jutro“ i učenika Glazbene škole Ivan Lukačić
- djeca upoznaju različite glazbene instrumente, naučila su ih razlikovati po izgledu i zvuku, te sami imali priliku svirati na njima
- provodile su se raznovrsne igre: igra tišine, prepoznavanje zvukova, kretanje i pokreti uz glazbu, izrada zvučne kutije, glazbene abecede, izrada memory igre „glazbeni instrumenti“
- djeca su saznala kako se sviralo u davna vremena kada još nije bilo instrumenata kakvi danas postoje; koristilo se svim što je moglo proizvesti zvuk, počevši od svog tijela,...
- djeca slušaju raznovrsnu glazbu; upoznaju tradicionalne glazbene instrumente
- susreću se glazbom karakterističnom u pojedinim dijelovima svijeta, izvornim instrumentima
- posjetom samostanu sv. Frane i crkvi, upoznaju glazbeni instrument orgulje

- ostvarena je bogata raznovrsna suradnja s vanjskim čimbenicima koji su participirali u radu na ovom projektu

Postignuća

Doživljaj glazbe djeca su izražavala pozitivnim emocijama. Kroz različite oblike ekspresije, pokazala su kako je glazba ono što ih veseli i potiče u igri i aktivnostima.

Senzorna stimulacija glazbom pomogla je djeci s teškoćama u smanjivanju agresije i auto-agresije, razvoju neverbalne i verbalne komunikacije s drugom djecom i odraslima u vrtiću, uzajamno se više razumiju, prihvaćaju i uvažavaju.

Glazba je potakla djecu na istraživanje putem kojeg su stekli nova iskustva i saznanja.

Djeca su razvila senzibilitet za glazbu, slušanjem i sviranjem udaraljki i glazbenih instrumenata razvili su zvučnu percepciju: razlikovanje tonova, boje, kakvoće zvukova karakterističnih za određeni glazbeni instrument.

Spoznali su kako je potrebno razvijati posebna umijeća i uložiti napore da bi svirali neki instrument, kao na primjer da je sviranje trube teško jer treba puhati puno zraka.

Shvatili su i usvojili ponašanje da sviranjem treba stvarati glazbu a ne buku, posebno što buka jako smeta nekoj djeci i boli ih glava. Veliki interes za glazbu koji je izrazito pokazivala jedna djevojčica rezultirao je njezinim upisom u glazbenu školu.

Rad na ovom projektu razvio je timski rad odgojitelja, obogatio rad s djecom i unaprijedio cjeloviti razvoj djeteta. Glazba je još više povezala svu djecu u vrtiću, unijela više radosti u svakodnevni život djece u vrtiću i podigla kvalitetu rada vrtića, što su procijenili i roditelji.

Projekt je trajao cijelu pedagošku godinu i bio predstavljen:

- u sredstvima javnog informiranja (TV- Šibenik, emisija „Mića priča“ i Šibenski list)
- u programu MDF- Šibenik (radioemisija Zujalica)
- roditeljima u prostoru vrtića

5.

Naziv projekta: DA platnenoj vrećici

Tematsko područje: Pravo na sudjelovanje

Cilj projekta: Osviještenost i poticaj za obrazovanje odgovornih građana koji će se zalagati i aktivno sudjelovati u rješavanju eko problema.

Dječji vrtić: Dječji vrtić Čakovec, PO Stonoga, Novo Selo Rok, M. Tita 45

Tel./faks: 040 853 873

E-mail: srsa.jagoda@gmail.com

Voditeljice projekta: odgojiteljice Jagoda Srša, Saša Sanjković i Smiljana Nedeljko

Djeca: skupina Stonoga mješovita odgojna skupina, 35-ero djece u dobi od 3 do 7 godina.

Opis projekta:

Poticaj za ovaj projekt bila je vrlo zanimljiva (platnena) vrećica u kojoj je dječak Martin donosio svoje igračke od kuće, te koju je rado dijelio s prijateljima u raznim aktivnostima. Budući da je nakon nekoliko dana bila vizualno ista, cijela, na upit djece kakva je ta vrećica, krenuli smo u istraživanje materijala te vrećice i ostalih plastičnih s kojima djeca imaju više iskustva. Došli smo do saznanja kako su te vrećice puno trajnije, čvršće; ako se pokidaju, mogu se popraviti šivanjem. Na taj način djeca spoznaju velike prednosti primjene platnenih vrećica.

U šetnji bližom okolicom nailazimo na hrpu nepravilno odloženoga otpada i odbačene plastične vrećice što je potaknulo dječaka Ninu da nam ispriča kako je sa svojom starijom sestrom na internetu vidio puno ptica i morskih životinja koje ugibaju jer zaglave u plastičnim

vrećicama ili ih progutaju. Klara je pričala o velikoj hrpi vrećica koje njena mama čuva u ormaru i koja se svaki put sruši kad mama otvori vrata ormara. Što s njima? Tarja je rekla da su te vrećice kao „čudovište“ koje samo raste. U dogovoru s djecom krenuli smo u nove aktivnosti, izrade „čudovišta“. Na ulazu u vrtić stavili smo drveni štap na kojemu smo željeli izraditi „čudovište“ od plastičnih vrećica. Djeca su potaknula roditelje da zajedno donose plastične vrećice i odlažu ih na štap, a „čudovište“ je za tjedan dana postalo ogromno. Djeca su mu odlučila načiniti noge i ruke te obilježja za glavu i predlagala imena. Na kraju je odlukom većine dobilo ime Vrećojed. U suradnji s GKP Čakom odlučili smo Vrećojeda dobro pospremiti da slučajno ne zagađuje našu zemlju.

Kako su djeca o svojim aktivnostima i dalje informirala svoje roditelje, a istovremeno i postava izložbi naših aktivnosti na vidno mjesto, roditelji su nam postali partneri u daljnjem planiranju i provođenju projekta. Odlučili smo izraditi letke koje smo u suradnji s lokalnom zajednicom dijelili, dok smo plakate, isto u suradnji s lokalnom zajednicom, stavljali na vidna mjesta kako bismo utjecali na osviještenost mještana.

Tijekom naših aktivnosti saznajemo da naši veliki prijatelji, učenici Gimnazije Josipa Slavenkog Čakovec, na sličan način pokušavaju očuvati i popraviti planet. Pozvali smo ih u goste prilikom čega nam prezentiraju fotografije na kojima su prikazane na razne načine odbačene plastične vrećice sa svojim štetnim utjecajem na biljni i životinjski svijet. Zajednička suradnja bila nam je poticaj za nove aktivnosti, oslikavanje platnenih vrećica. Isto tako djeca i odgojitelji šivaju platnene vrećice koje koriste u mnogim daljnjim aktivnostima. U suradnji s djecom i roditeljima oformljen je novi ekološki centar u sobi dnevnog boravka.

Novim spoznajama djeca su bila potaknuta na dodatne aktivnosti: recikliranje otpada, izradu novih igračaka od plastičnih vrećica, čišćenje i uređenje eksterijera vrtića. Osmislili smo igru kojom pratimo i bilježimo određenim oznakama pojavnost nošenja platnenih vrećica u vrtić na plakatu koji je vidljiv djeci i roditeljima. Kad djeca popune kolonu na plakatu, dobivaju platnenu vrećicu s logotipom Stonoge koju je izradila majka Nikolina. Djeca su vrlo ponosna na svoju vrećicu, koriste ju za vrtić i ostale svrhe. U svakodnevnim razgovorima s roditeljima saznajemo kako ih upravo djeca podsjećaju i potiču da plastičnu vrećicu zamijene platnenom. Ovim projektom djeca su raznim aktivnostima osviještena i potaknuta na odgovornost prema sebi i okolini te održivom razvoju.

Projekt je predstavljen roditeljima na roditeljskome sastanku, lokalnoj zajednici u svrhu aktivnosti i Gimnaziji u svrhu suradnje.

Projekt je u Power Point prezentaciji.

6.

Naziv projekta: Jadransko more – mala djeca za veliko more

Tematsko područje: razvojna prava

Cilj projekta: Kroz življenje u vrtiću i obitelji, razviti nove spoznaje u poznavanju flore i faune našeg mora, te poticati ekološku osviještenost i odgovorno djelovanje djece i odraslih u njegovom očuvanju.

Dječji vrtić: Dječji vrtić Sunčana, Dječji trg 2, 10 000 Zagreb

Tel./faks: 01 3867 420, 01 3867 429

E-mail: dunja.dizdar@dvsuncana.hr

Voditeljice projekta: Vesna Ivić Hercigonja, odgojitelj mentor

Djeca: Srednje i starije odgojnih skupine Tratinčice, Ježići, Konjići, Pčelice, Dupini i Cvjetići (4. – 6. god. života).

Opis projekta:

Po povratku s ljetovanja, djeca su u vrtić donosila razne životinje koje obitavaju u moru (morske zvijezde, konjici...), pa smo uočili potrebu da im ukažemo na štetnost takvog postupanja i da ih upoznamo s odgovornim ponašanjem za očuvanjem prirodnog okoliša na lokalnoj i globalnoj razini. Saznanja o moru stjecali su aktivnim učenjem kroz enciklopedije, slikovnice i ostale edukativne materijale. Boraveći u vrtiću, roditelj, gosp. Mlinar, putem ribarskih priča podučio nas je važnosti suživota ljudi i mora.

Najveće zanimanje izazvala je novinska i TV reportaža o patnjama dobrog dupina koji se zapetljao u ribarsku mrežu i sredozemnoj medvjedici koja je uginula na našoj obali. Prateći interese djece, u vrtić smo pozvali djelatnice Lošinjskog edukacijskog centra „Plavi svijet“ koje su održale radionicu o dupinima. Budući da djeca najbolje uče izravnim uključivanjem u proces u kojem mogu učiniti nešto za sebe i druge, organizirali smo zajedničku akciju sakupljanja plastičnih boca i njihovu prodaju u trgovini „Union“. Od prikupljenih novčanih sredstava, usvojili smo četiri dupina.

Kako bi ispitali navike roditelja u vezi svakodnevne upotrebe vrećica (papirnatih, plastičnih i platnenih) za donošenje potrebnih stvari u vrtić, proveli smo anketu koja je pokazala da 75% njih koristi plastične vrećice, koje ugrožavaju život u moru i zagađuju okoliš. Kako bi uveli promijene i ekološki osvijestili roditelje i djecu, organizirali smo radionicu na kojoj su zajedno s djecom izradili platnene vrećice.

Ovu našu ekološku inicijativu prepoznao je DM Green City Project u sklopu natječaja za ekološki odgovorna događanja i dodijelio nam drugo mjesto u kategoriji ekološke ambalaže. U suradnji s roditeljem, gosp. Maraković, poslali smo pismo njegovom kapetanu broda u kojem mu pišemo o zajedničkoj ekološkoj potrebi zaštite mora i očuvanju okoliša.

Kako bi više saznali o životu sredozemne medvjedice u njenom prirodnom okruženju gđa. Jasna Antolović iz Udruge za zaštitu prirode „Sredozemna medvjedica“ prikazala nam je na radionicama za djecu i roditelje edukativni film „More je živo“. Nakon njenog posjeta djeca su izradila stanište, i plakatom prikazala što je sredozemnoj medvjedici potrebno da bi sigurno živjela u našem moru.

Rezultat cjelokupnog timskog rada na ovom projektu imali su prilike vidjeti svi posjetitelji izložbe u knjižnici Špansko-sjever i u prostoru našeg objekta.

Provođenje projekta možda najbolje prikazuje narodna izreka koja kaže: „Ono što ne poznaješ, ne možeš ni voljeti, ni očuvati“.

7.

Naziv projekta: Paš p paš

Tematsko područje: razvojna prava, osobna prava i odgovornosti i prava drugih

Ciljevi projekta:

- praktična integracija UN-ove Konvencije o pravima djeteta u neposredni život djeteta,
- uključivanje djece romske nacionalnosti i djece čiji se roditelji izjašnjavaju kao Romi u program predškole, razvijanje osjećaja odgovornosti i ustrajnosti istih roditelja i djece u odgoju i obrazovanju u ranoj i predškolskoj dobi, kasnije u školovanju,
 - izjednačavanje obrazovnih mogućnosti i prava na odgoj i obrazovanje u užoj i široj društvenoj zajednici, kao preduvjeta zastupljenosti Roma i Romkinja u obrazovanju,
 - stvaranje pozitivnih stavova i razvijanje tolerancije i međusobnog prihvaćanja u skupini,
 - odgovornost za zastupanje i zaštitu svojih i tuđih prava, življenje prava,
 - odgoj za interkulturalnost,

- informiranje i podizanje svijest u bližem i daljem društvenom kontekstu o problemima i odgovornosti svih-za sve, posebno u zaštiti prava djece -bez razlike na vjersku, rasnu, kulturološku pripadnost,
- razvijanje sposobnosti rješavanja problema konkretnim djelovanjem (bez obzira na jezične, materijalne te rođenjem određene barijere u kojima živimo i djelujemo – siromaštvo, neškolovanost roditelja),
- odgoj pozitivnih stavova o vrijednosti multikulturalnog zajedničkog življenja u zajednici,
- razvijanje svijesti o razlikama i sličnostima djece,
- upoznavanje načina života, rada, dosadašnjeg stupnja odgoja i obrazovanja djece romske manjine.

Dječji vrtić: Dječji vrtić „Vrapčić“, Trg kralja Tomislava 26, 48322 Drnje

Tel./faks: 048 831 413

E-mail: vrapcici.drnje@gmail.com

Voditeljice projekta: Ivana Antolić, odgojiteljica; Snježana Tišljarić, ravnateljica

Djeca: 11-ero djece u šestoj i sedmoj godini života

Opis projekta:

Unatoč dosadašnjem poticanju romske nacionalne manjine na području općine Drnje u kojoj djeluje naš vrtić, preporuke da se sva djeca uključe u rani i predškolsko odgoj i obrazovanje do ove godine nije polučila konkretne rezultate. Donošenje novih zakonskih akata koji obvezuju djecu u godini prije polaska u školu na program pripreme za školu, pozitivno je utjecalo i na svijest o odgovornosti roditelja djece koja žive u romskom naselju Autoput, općini Drnje i pripadajućim naseljima. Nedostatno, obrazovanje Roma posljedica je loših uvjeta u kojima generacijama žive, materijalne situacije, loših uvjeta stanovanja i izoliranosti (odvojenost naselja).

Uključivanje u rani i predškolski odgoj i obrazovanje, ove godine po prvi puta u programu predškole usmjereno je na stvaranje uvjeta koji omogućuju da i svako romsko dijete ostvari pravo na pristup kvalitetnom odgoju i obrazovanju te kvalitetno i poticajno okruženje za razvoj i učenje. Svi participiramo u zajednici. Ne samo deklarativno. Živeći različitosti i društvena sredina i odgojitelji, kao i roditelji djece polaznika (ne Romi) osvješćuju ukorijenjene ili nasljeđem prenesene vlastite predrasude i stereotipe, te se utječe na bolje razumijevanje prisutnih nejednakosti, individualne razlike, nacionalnu ili vjersku pripadnost ili socijalno podrijetlo.

Interkulturalni pristup i komunikacija u vrtiću, ali i izvan programa polučuje dobre rezultate u uspostavljanju interakcije s osobama drugih kultura. Uvažavajući način života Roma (nomadski), interkulturalnim komuniciranjem toleriramo različitosti, potičemo drugačijeg, kritički promišljamo te nakon toga svi na drugačiji način ulazimo u dijalog s drugačijima. Važnost odgoja i obrazovanja djece rane i predškolske dobi vezano uz „interkulturalnu osjetljivost, interkulturalni identitet i komunikaciju dijete ulazi u svijet spremnije za susrete sa stvarnošću ovoga svijeta. Takvo dijete razvija osim ostalih inteligencija i kulturnu inteligenciju koja mu omogućuje da kao kvalitetan suvremen građanin participira sa svim svojim potencijalima u društvu.

Da bismo razumjeli svijet drugih i njihovo djelovanje, trebamo pokušati shvatiti njihove percepcijske okvire i smjernice, shvatiti kako oni vide svijet. Okruženje u kojem se često nalazimo puno je predrasuda koje utječu na formiranje stavova zajednice ljudi koja zajedno živi. Uzrokovane su stereotipima koji često nisu u skladu s objektivnim stanjem stvari što

dovodi do nesporazuma i otežane komunikacije među ljudima. Predrasude su pak temeljene na društveno prihvaćenim stereotipima koji su često negativni. Od oblika predrasuda često su prisutni rasizam, religijska netolerancija, nacionalne predrasude i dr.

Cilj odgoja za interkulturalnost dijaloga je izbjeći bilo koji oblik nasilja izmirivanjem razlika ili razmirica. To su koraci prema suživotu u miru umjesto opcije bilo kojeg oblika nasilja. Odgajati odgajanike za interkulturalnu osjetljivost podrazumijeva sposobnost uočavanja i prepoznavanja postojanja različitih pogleda na svijet koji omogućuju prihvaćanje i priznavanje vlastitog identiteta i vlastitih kulturnih vrijednosti, kao i kulturnih vrijednosti i identiteta pripadnika drugih kultura (Piršl, 2007).

Postignuća:

- 100%-tna uključenost djece romske manjine i djece čiji se roditelji izjašnjavaju kao Romi u jedan od oblika odgoja i obrazovanja (program predškole) na području općina osnivača vrtića „Vrapčić“ Drnje
- postignuti veliki pomaci u asertivnosti svih čimbenika uključenih u odgoj i obrazovanje rane i predškolske dobi
- zajedničko istupanje glede iste teme na okruglim stolovima u županiji
- zajedničko predstavljanje uključenosti djece romske nacionalne manjine u aktivnostima izvan vrtića
- vidljiva promjena svijesti o individualnom i grupnom identitetu
- djelovanje u sredini (odnosi ljudi ne romske populacije prema Romima i obratno)-tokenizam
- bolja pripremljenost djece romske nacionalne manjine za polazak u školu
- humanitarna pomoć obiteljima romske nacionalne manjine u naselju
- organiziranje zbrinjavanja stanovnika naselja u elementarnoj nepogodi (poplava u rujnu 2014)
- organiziranje igraonica za svu djecu romskog naselja u vrijeme izmještenja iz naselja za vrijeme poplave u prostoru dvorane osnovne škole Fran Koncelak Drnje
- kvalitetnija suradnja i povezanost svih čimbenika u projektu- podržavajuća klima.

Zaključak:

Uključivanjem djece romske nacionalne manjine i djece čiji se roditelji izjašnjavaju kao Romi, postignut je veliki i konkretni višestruki pomak na svim nivoima. Osim djece participira čitava zajednica.

Nismo do kraja ostvarili svoju misiju i viziju što je i dobro, ali nas sve potiče na daljnji angažman, a ciljem izjednačavanja prava djece koja im pripadaju, međutim zadovoljni smo postignutim, posebno promatrajući radost djece Roma, zainteresiranost koju pokazuju za učenjem, te tako stječu samopouzdanje i poticaj za nastavak redovitog školovanja. Paralelno se mijenja i svijest roditelja djece Roma, a korak po korak mijenja se i svijest sredine s ciljem boljeg i kvalitetnijeg suživota svih. To i je cilj rada na projektu, a i odgoja za ljudska prava i demokratsko građanstvo, na svima nama je osobita radost što možemo osobno kao stručnjaci i osobe doprinijeti svojom uključenosti.

Naziv projekta: Različitosti

Tematsko područje: Razvojna prava

Cilj projekta: Razvoj dječje tolerancije i međusobnog prihvaćanja u skupini.

Dječji vrtić: Dječji vrtić Ploče, PO Komin, Bana J. Jelačića 13, 20344 Komin

Telefon/telefax: 020/688-244; 020/679-175

E-mail: djecji.vrtic.ploce@gmail.com

Voditeljice projekta: odgojiteljice Maja Medak i Željana Radonić

Djeca: mješovite skupine *Lađari i Gusari* u dobi od tri do sedam godina, 40 djece

Opis projekta:

U skupinama *Lađari i Gusari* upisano je šestero djece s posebnim potrebama. Ova činjenica pobudila je pitanje: kako spriječiti stvaranje stereotipa i predrasuda kod djece. Znajući da dijete u predškolskoj dobi nema razvijene stavove o različitosti, ali ih uočava i doživljava u svojoj najbližjoj okolini, organizirale smo roditeljski sastanak s ciljem osnaživanja i jačanja tolerancije. Roditelje smo spontano, kroz igru podsjetile koliko je svatko od nas poseban, različit, a time i zanimljiv.

Potreba za pokretanjem projekta pojavila se u prvim danima polaska djece u vrtić. Djeca su postavljala pitanja: „Zašto M. ne hoda kao ja, zašto V. udara sam sebe i zašto ne priča.“

Projekt smo započele istaknuvši različitosti i posebnosti svakoga od nas. Na ovaj razgovor nas je potaknula priča „Maleni čovjek“. Neka djeca nisu se mogla sjetiti svojih posebnosti, ali su ih prijatelji podsjetili. U tom trenutku osjetilo se razvijanje zajedništva među djecom. Daljnjim istraživanjem tražili smo različitosti kod vanjskog izgleda. U skupini imamo dijete koje nosi naočale što nas je potaknulo na otkrivanje svijeta slabovidnih i slijepih osoba. Božićnu priredbu iskoristili smo kao priliku pokazivanja ljepote različitosti. Netko je recitirao tiše, netko glasnije, netko polakše, netko brže, netko je plesao nespretnije, a netko preciznije. Svatko je imao priliku pokazati svoju posebnost. Ohrabreni pohvalama, odlučili smo na završnoj priredbi odigrati predstavu *Tri mačke*. I ovaj put, sudjelovalo je četrdesetero djece koja su bila obučena u kostime mačaka. Djeca su glumeći prisutnima prenijela poruku: „Bez obzira tko si, što si, budi uvijek to što jesi ...“

Provodeći projekt kod djece se postepeno razvijala empatija, lakše prepoznavanje i poštovanje osjećaja drugih. Najvećim uspjehom smatramo razvoj osjećaja brižnosti i ljubavi prema djeci s posebnim potrebama. Pitanja, oponašanja i izrugivanja danas su zamijenjena željom za otkrivanjem tko što voli, kako mu pomoći i razveseliti ga.

Preostalo nam je nadanje kako će djeca stečene pozitivne vrijednosti, entuzijazam, ljubav i želju za pomaganjem pokazati kroz toleranciju u sutrašnjici.

9.

Naziv projekta: Gledam, gledam šareni svijet

Tematsko područje: Pravo na zdravstvenu zaštitu – Razvojno pravo

Cilj projekta: Razvijati svijest kod djece i roditelja o važnosti očuvanja vida od najranije dobi.

Dječji vrtić: Dječji vrtići Dubrovnik, Dječji vrtić Gruž, Pionirska 5, Dubrovnik

Telefon/telefax: 020 419 011

E-mail: vrticgruz@gmail.com

Voditeljice projekta: odgojiteljice Maja Šoš, Azra Tanović, Ana Župan, Marica Kristić, Luce Vukić i Amra Džanković

Djeca: četiri mješovite odgojne skupine , 90 djece 3-7 god..

Opis projekta:

Poticač za naš projekt bila je spoznaja da se u vrtiću povećao broj djece koja nose naočale. Željeli smo kod djece osvijestiti važnost očuvanja vida, a jednako tako i potaknuti roditelje na ranu prevenciju zaštite vida kod djece.

Projekt smo započeli aktivnostima u kojima smo istraživali funkciju i građu oka, uspoređivali svoje oči i oči druge djece. Razgovarali smo na koje sve načine možemo zaštititi oko i sačuvati naš vid. Veliku pažnju smo posvetili senzibilizaciji djece na teškoće s kojima se susreću djeca s problemima vida.

U projekt smo uključili stručnjake koji su nam pobliže objasnili i dočarali što sve možemo učiniti da naše oči budu zdrave . Posjetila nas je naša zdravstvena voditeljica koja je svima pregledala vid. Suradivali smo s Poliklinikom Oftalmus koji su pripremili prezentaciju u obliku kviza u kojem su sudjelovala sva djeca. Posjetili smo dječju očnu ambulantu u Općoj bolnici Dubrovnik gdje smo vidjeli kako izgleda pregled očiju i na kraju svi pregledali vid.

Na početku projekta istaknuli smo da nam je cilj osvijestiti kod djece i roditelja važnost očuvanja vida u najranijoj dobi, tako da su roditelji od početka sudjelovali u svim našim aktivnostima. Oni koji nose naočale pričali su nam o svojim iskustvima. Dijelili smo roditeljima razne materijale o vidu i ranoj prevenciji i omogućili smo besplatni pregled očiju svakom djetetu u poliklinici Oftalmus. Roditelji su se aktivno uključili u projekt , a što je najvažnije dobili smo pozitivne povratne informacije. Do sada je vid pregledalo 17-ero djece . Troje djece mora obaviti detaljnije pretrage ,a jedan dječak je odmah dobio naočale.

10.

Naziv projekta: Učimo demokraciju

Tematsko područje: razvojna prava i prava sudjelovanja

Cilj projekta: Podržati i razvijati djetetovo razumijevanje i prihvaćanje osnovnih principa demokratskog odlučivanja i sudjelovanja u njima, kako bismo djetetu omogućiti lakše ostvarivanje prava na iskazivanje, zastupanje i zadovoljavanje svojih potreba, interesa, mišljenja i želja

Naziv ustanove: Dječji vrtić Hrvatski Leskovac, Potočna 9, 10251 Hrvatski Leskovac

Tel./faks.: 01 6578039

E-mail: VRTIC.hrvatskileskovac@zagreb.hr

Voditeljice projekta: odgojiteljice Snježana Mamić i Vesna Šantek, stručna suradnica pedagoginja Arijana Plahutar

Djeca: starija vrtićka skupina, 30-ero djece u 6. i 7. godini života

Opis projekta:

Na početku godine razmišljale smo kako djecu možemo još više usmjeriti na međusobno podržavanje i pomaganje. Djeca su predložila da uz odgojitelja u skupini kao podrška drugoj djeci budu pomagači - kralj i kraljica lavova. S obzirom na brojnost djece skupine, trebalo je odlučiti o načinu biranja pomagača, a odgojiteljice su predložile tzv. demokratske izbore koji su najpošteniji način odabira. Na početku je trebalo odrediti koje su to osobine, zaduženja i ovlasti kralja i kraljice lavova. Interesantno je da su djeca osobine kralja i kraljice u početku definirala u formi što on ne smije, a s vremenom smo došli i do pozitivnih osobina. Slijedeći korak u izboru kralja i kraljice bilo je objasniti djeci proceduru izbora. To je bilo najlakše

povezati s izborima predsjednika. Dogovoreno je da se predlaže po tri muška i po tri ženska kandidata, uz obrazloženje njihovih vrлина. Tu smo poticali djecu da kažu nešto lijepo o drugom djetetu iz skupine. U početku su izbori bili javni, kako bismo djeci mogle objašnjavati svake korak glasovanja. Kada smo usvojili proceduru, krenuli smo u tajno glasovanje uz pomoć kutija, pikula i oznaka djeteta. Ispravnost procedure su uz odgajatelja pratila i djeca (organizacija SLONG – „slonovi nadgledaju izbore“ – a po uzoru na GONG). Djeca su sama prebrojavala glasove te objavlјivala rezultate glasovanja, a rezultate izbora ispisivala na plakate što je potaknulo razvoj predčitačkih vještina jer su sudjelovala i djeca koja nisu znala pisati i čitati. Na kraju tjedna, po završetku mandata kralja i kraljice, djeca su ocjenјivala uspješnost pomagača, tj. uspješnost u izvršavanju dužnosti.

Tijekom projekta, osmišļavajući sklopove aktivnosti u skupini, razmišļjale smo kako bismo mogle i djecu uključiti u odabir sadržaja koje bi volјeli proučavati. Započele bismo nekoliko različitih tema te djeci dale mogućnost izbora njima najzanimļivije. Na taj je način u skupini nastalo više mini projekata. Izdvajamo projekt Dvorci koji je krenuo na poticaj dječaka u centru građenja, a kasnije je njihov interes privukao i ostalu djecu u skupini. Intenzivan rad na ovom mini projektu rezultirao je željom djece da zaista posjetimo neki dvorac. Kada smo djeci osvijestile da je za takav izlet potrebno izdvojiti novac, bilo je logično da istražimo koje su nam mogućnosti. Trebalo je saznati detalje o dvorcima i zemļjama u kojima se nalaze. Učili smo kako doći do informacije uz pomoć literature i na kompjutoru, putem interneta - tražili smo potrebne podatke za organizaciju izleta, a podatke smo upisivali u tabele. Roditelji su od samog početka pratili provođenje našeg projekta svakodnevno, putem Kutića za roditelje te na roditeljskom sastanku kada smo prezentirali zajednički rad na projektu, dječja razmišļjanja i ideje. Izložili smo im i prijedlog djece da se posjeti neki dvorac, a roditelji su prihvatili ideju da to bude naš zajednički izlet svih kraljeva i svih kralјica (izlet će se realizirati u svibnju).

Evaluaciju projekta proveli smo u odnosu na dijete, roditelje i putem samorefleksije. Smatramo da, osim što su usvojila širok spektar socijalnih i građanskih kompetencija (praćeno inicijalno i trenutno stanje), djeca su dobila podršku roditelja u razumijevanju i nadamo se, provođenju dječјih prava. Posebna vrijednost cjelokupnog projekta za djecu je u tome što su učila iskustveno u svakodnevnim životnim situacijama u skupini, a što su mogli povezati sa životnim situacijama izvan vrtića. Nadamo se da će stećena iskustva doprinijeti njihovom lakšem izražavanju vlastitih te uvažavanje tuđih potreba, interesa, želja i izbora te im tako olakšati polaženje osnovne škole od jeseni. Roditelji su u evaluaciji sudjelovali putem anketnih upitnika kojima smo želјeli saznati roditeljsko mišļjenje o provođenju odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo. Uočavamo bolje roditeljsko razumijevanje prava djeteta u praktičnom životu i shvaćanje kako i dijete bez obzira koliko je malo može odgovorno utjecati na život u svojoj zajednici. I konaćno, svakodnevnim osvrtima na rad te vođenjem stručnih refleksija i samorefleksija uz pomoć pedagoginje vrtića, i mi odgajateljice smo ojaćale vlastite kompetencije u ovom segmentu rada, a posebno smo ponosne vidļljivim rastom i razvojem naše djeca, osobito u segmentu usvajanje socijalnih i građanskih kompetencija, ali i postignutom razinom suradnje i povratnom informacijom roditelja. Vjerujemo da smo učinile znaćajan doprinos u promicanju prava djeteta, osobito djetetova razvojna prava i prava participacije.

Poster:

1.

Naziv projekta: Ako vatru vidiš ti, nazovi 193

Tematsko područje: razvojna prava i pravo na sudjelovanje

Cilj projekta: širiti spoznaje o zanimanju vatrogasca, razvijati sposobnost odgovornog ponašanja prema sebi, drugima i okruženju, pojedincu omogućiti doživljaj sebe kao važnog i korisnog dijela zajednice.

Dječji vrtić: Dječji vrtić „Rijeka“, CPO „Zamet“, PPO „Srdoči“, Dolac 3, Bože Vidasa 12a, Srdoči 55

Tel./faks: 051/333-044, 051/261-588

E-mail: ivanacrnica@net.hr

Voditeljice projekta: Ivana Crnić

Djeca:

Opis projekta:

U jesen 2014. g. skupina dječaka svakodnevno se igrala „gašenja požara“. Dječak T. je danima u vrtić dolazio s vatrogasnom kacigom koju su htjeli i ostali dječaci, a nisu se znali među sobom dogovoriti. Dječak R. predlaže da svatko ima svoju kacigu. Dječaci počinju izrađivati kacige od kartona, a priključuju im se sva djeca iz skupine. R., T. i N. razgovaraju zbog čega vatrogasci nose kacige, a u razgovor o vatrogascima se uključuju i ostala djeca. T., R. i N. predlažu kako ćemo doći do podataka koji nas zanimaju (T: „Imamo slikovnicu, tamo ima vatrogasni kamion.“, N: „Ja imam crtani Vatrogasac Sam!“, R: „Možemo pitati nekog vatrogasca!“) te zajednički dogovaramo buduće djelovanje.

Djeca su proučavala vatrogasnu opremu i vozila u enciklopedijama, časopisima i slikovnicama. Dječak P., koji je od početka pedagoške godine rijetko bio u interakciji s drugima, listajući slikovnicu „Hej, vatrogasci, požurite“ (Horvatić, Stanić) skupini djece objašnjava čemu služe vatrogasni aparat i crijevo za vodu; izrađuju vatrogasne aparate od pedagoški neoblikovanog materijala.

Formiran je novi centar aktivnosti koji je na prijedlog N. i R. nazvan „Vatrogasna postaja“. Djevojčica H. uz pomoć odgajatelja ispisuje naziv centra, što je i drugima poticaj za pisanje. Djeca uočavaju svrhu i smisao upotrebe slova. U narednom razdoblju u skupini je povećan interes za slova i početno pisanje. Djeca osmišljavaju i izrađuju pokrivaljku „Vatrogasna oprema“.

Djevojčica L. pri dolasku u vrtić primjećuje vatrogasni aparat na zidu. Bilježimo koliko u vrtiću ima vatrogasnih aparata i gdje se nalaze. N. (2,8 g.) kaže kako u vrtiću imamo tri aparata, na što joj R. (4 g.) kaže: „Nije tri. Sad je bilo četiri. Znači, sad ima pet.“ Brojenje različitih predmeta nastavlja se danima (među-vršnjačko poučavanje).

Djeca su naučila što sve čini vatrogasnu odjeću i isprobavali je. Istraživali su načine gašenja vatre, proučavali kada je vatra korisna, a kada opasna. Iznosili su iskustva vezana uz vatru. M. je ispričala kako je njena mama, kuhajući ručak, zapalila krpu, a T. da je njegov tata zapalio staklo. Isprobavali su zapaljivost različitih materijala i to prikazali plakatom. Rasprava je nastala oko spužve koja se rastopila. Neki je žele svrstati u zapaljive, a neki u nezapaljive materijale. L. predlaže da spužvu zalijepimo u sredinu plakata jer su svi u pravu. Prijedlog je prihvaćen.

Izradili smo slikovnicu „Vatrogasci“ (fotografije vatrogasaca i opreme), a djeca samoinicijativno (pomažući jedni drugima) pišu nazive ispod slika.

I u satove tjelesnog vježbanja integrirana su znanja o vatrogascima (igre: Ugasi vatru, Nošenje opreme, Ljestve...)

Djeca svakodnevno igraju igre kao što su taktilna slagarica („Vatrogasac“), nizalica („Vatrogasna oprema“), a centar Vatrogasna postaja je stalno obogaćivan novim materijalima. Odvijale su se i mnoge likovne aktivnosti: izrada vatrogasnog vozila (karton, kolaž-geometrijski oblici), slikanje vatre (tempera, pjena, sapunica; slikanje plastičnim vilicama...), izrada makete (ulica, cesta, vozila), prskanje na staklu, vatrogasci (otiskivanje, crtanje, kolaž). Djeca su naučeno izražavala u dramsko-scenskim igrima.

Dolaze nam u posjet vatrogasci, a u planu nam je posjet vatrogasnoj postaji.

Tijekom cijelog projekta djeca su pokazivala visoku razinu motivacije za temu, kreirala različite aktivnosti i aktivno sudjelovala u njima. Svaka aktivnost uključivala je razgovore i pitanja djece koja su nas vodila dublje u projekt i određivala njegov daljnji tijek. Dogodile su se promjene na razini skupine (djeca znaju da je vatra neophodna u svakodnevnom životu, ali sada znaju i koliko opasna može biti; znaju tel. broj vatrogasaca), ali i kod pojedine djece (jačanje samopouzdanja i dobar osjećaj). Djeca su naučila kako pronaći nove informacije i na koji način ih primijeniti u igri i stvarnom životu. Svakodnevno su razvijali socijalne vještine kojima su uspostavili uspješnije odnose s okruženjem, ali pritom bili zadovoljni i dobro se osjećali.

Roditelji su zainteresirani za aktivnosti vezane uz projekt, a potaknuti pričama vlastite djece donose različite materijale i sadržaje vezane uz temu.

U projektni rad uključile su se i studentice Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja UFRI koje su u sklopu kolegija Istraživačko-spoznajni integrirani kurikulum održavale aktivnosti na temu „Vatrogasci“.

Projekt je predstavljen odgajateljima PPO „Srdoči“, roditeljima skupine „Laviči“ i odgajateljima CPO-a „Zamet“ na OZV-u.

2.

Naziv dječjeg vrtića: Dječji vrtić „Olga Ban“ Pazin, podružnica Pazinski Novaki

Telefon: 052 622 – 519

E-mail: VRTIC-pazin@pu.t-com.hr, www.vrtic-olgaban-pazin.hr

Voditeljice projekta: Baxa Ingrid, Daus Alberta, Šestan Renata

Djeca: mješovita odgojna grupa (34-ero djece u dobi od 3 - 7 godina)

Opis projekta:

Projekt „Mala sprta baštine“ razvijao se tijekom pedagoške godine 2013/2014, u mješovitoj odgojno-obrazovnoj skupini. Posjet lokalnog etnomuzikologa Gorana Farkaša, njegova svirka te „starinska valiza“ puna istarskih narodnih instrumenata, bio je dovoljno jak poticaj koji je usmjerio djecu na istraživanje istarske nematerijalne kulturne baštine. Ključne ideje od kojih smo krenuli bile su da djeca imaju pravo upoznati kulturnu baštinu svojeg kraja, a time i graditi svoj kulturni identitet kroz različite aktivnosti i razvojna područja.

U početku, projekt je bio usmjeren na folklor središnje Istre tj. književnost, glazbu, ples, dramsko i likovno stvaralaštvo, te posjet karakterističnim građevinama i povijesnim lokalitetima. U suradnji s roditeljima, bakama, djedovima i lokalnom zajednicom, prikupljali smo starine karakteristične za naše podneblje, a iste su djeci omogućile svakodnevno neposredno istraživanje. Prioriteti u istraživanju su svakako bili glazba i glazbeni instrumenti kao najlakši model upoznavanja. Kroz taj period djeca su uz istraživanja i nova saznanja, pokušavala i sama „uhvatiti“ duh prošlosti izrađujući samostalno jednostavne pastirske instrumente. Od tuda je krenuo interes za istarskim legendama u kojima se pojavljuje frulica,

istarski instrument iz davnina kao sastavni dio originalnog doživljaja tradicije. Djeca su samostalno izradila dvije slikovnice prema postojećim istarskim legendama („Kako je nastala Pazinska jama“ i „Kako su vile gradile arenu“). Istraživanje glazbe i glazbenih instrumenata usmjerilo nas je na istraživanje plesa i narodnih pjesmi, recitacija i brojalica te legendi o Istri. Sve ove istraživačke aktivnosti, pratile su one likovnog i dramskog karaktera.

Projekt je nadograđen istraživanjem i upoznavanjem sa starim zanatima, prirodnom kulturnom baštinom, ali i upoznavanjem tradicije drugih kontinenata. Gostovanjem članova obitelji djece polaznika vrtića i mještana naše zajednice, u skupini smo lončarili, preli vunu, usvajali nove pjesme, plesove, recitacije i igre. Djeca su time dobila kvalitetnu podlogu za očuvanje tradicije i tradicionalnih vrijednosti, ali i smjernice za vlastito istraživanje još neistraženih kutaka naše baštine. Rad na projektu pridonio je proširivanju znanja svih uključenih u projekt, kako djece tako i odgajatelja, roditelja i lokalne zajednice koji su se zajedno nadopunjavali i prenosili djeci vrijedne spoznaje o običajima našeg kraja.

Projekt je pridonio osobnom i profesionalnom rastu odgajateljica, te jačanju timskog rada. Projekt je dokumentiran fotografijama, video snimkama, plakatima i zbirkom dječjih radova. Javno je prezentiran na mrežnim stranicama vrtića, na izložbi u Etnografskom muzeju Istre, na lokalnoj manifestaciji u Grimaldi, te na lokalnim televizijskim i radijskim postajama. Također, sudjelovali smo na tradicijskom karneval u Cerovlju i Pazinu, te manifestacijama koje njeguju i promiču folklor našeg kraja „Supci pud mavricun“ i smotra dječjeg folkloru u Tinjanu.

3.

Naziv projekta: Bake i djedovi u životu djece – ulaganje u međugeneracijski odnos

Tematsko područje: razvojna prava i pravo sudjelovanja

Cilj projekta: Osvješćivanje važnosti uloge bake i djeda u životu djece, te stjecanje spoznaje o pravima i odgovornostima međugeneracijske suradnje i podrške

Dječji vrtić: Dječji vrtić Osijek, Dječji vrtić Josipovac, Marka Marulića 18a, 31221 Josipovac

Tel./faks: 031354000

E-mail: irena.rumbak@yahoo.com

Voditeljice projekta: Irena Vajak Rumbak i Jelena Dodig, odgojiteljice

Djeca: srednja vrtićka skupina, 24-ero djece u dobi od 4 do 5 godina, naziv skupine Vrapčići
Trajanje projekta: tri mjeseca

Opis projekta:

Poticaj za rad na projektu proizašao je iz sve većeg interesa za uključivanjem djedova i baka u sve što se u vrtiću radi.

Lukin djed donio je akvarij s barskim stanovnicima u vrtić, te se zajedno s djecom brinuo o njemu. Za Dane jabuka samoinicijativno je napravio stablo jabuke. Dani kruha bili su nezaobilazni bez naših baka, kao i nesebičnog davanja plodova jeseni iz njihovih vrtova... Veselili su se našoj igri i mogućnosti uključivanja.

To nas je potaknulo na zajedničko promišljanje uočenog i realizaciju projekta koji se već zapravo odvijao.

Većini roditelja, u nastojanju da ostvare egzistencijalne potrebe (materijalne, profesionalne), potrebna je pomoć šire obitelji, djedova i baka. Sve veća ekonomska kriza u širem okruženju, izazvala je promjene i u obiteljima naše djece. Ukazala se potreba za većom međugeneracijskom uključenosti.

Polazeći od prava na podršku obitelji (važnosti djeda i bake, ljubavi, međugeneracijske suradnje) krenuli smo zajedno s djecom u stvaranje poticajnog okruženja i realizaciju projekta.

Prikupljali smo slikovnice, priče, pjesme, slike o bakama i djedovima. Razgovarali smo o donesenim fotografijama i njihovom sadržaju. Djeca su istraživala obiteljsko stablo zajedno sa svojim roditeljima, djedovima i bakama. Napravili smo stablo djedova i baka, slikali na temu, kreativno se izražavali, glumili, pjevali, modelirali, uključivali ih sve više u dječju igru (Lovrina baka u vrtiću - profesorica, Mihaelova baka pomaže oko pravih kolačića, Kreativno-likovna radionica s bakama i djedovima povodom Božićnih blagdana, Odlazak na Božićni tramvaj, Darujemo čestitke, Bake i djedovi pjevaju nam na Božićnoj priredbi tradicijske blagdanske pjesme, Igre naših baka...)

Svojom aktivnošću potaknuli smo stariju skupinu da i oni promišljaju o svojim djedovima i bakama, kao i folklornu skupinu da u svoj program uključe pjesme i plesove baka i djedova.

U pričaonicama razgovarali smo: Zašto volim baku i djeda?, Što s njima radim?, Kako se igram – provodim vrijeme, kako im pomažem?... Za vrijeme odmora čitali smo priče (Prvi susret s bakom, Bakin kruh, Crvenkapica, Djed i repa, Kod bake...)

Kroz dječje izjave u razgovoru mogla se uočiti sigurnost, bezuvjetna ljubav i briga koju oni pružaju jedni drugima.

Karla: Igramo se Tri prašćića u sobi staklenog posuđa i pazimo da nešto ne razbijemo. Volim kada me vode u igraonicu i dođu po mene u vrtić.

Ivan: Sviđa mi se kako se Luka i njegov djeda igraju. I ja ću reći djedu da me tako vozi u kolicima.

Kako bismo produbili uočene pozitivne stavove kod djece (ljubav, poštovanje, uvažavanje), djeci smo omogućili sudjelovanje u obilježavanju Međunarodnog dana starijih osoba i Božićnom druženju s bakama i djedovima.

Djeca su to činila darivajući svoje radove, izložbom, pjesmom, folklornim nastupom. Aktivnost su se odvijale u pozitivnom suradničkom ozračju.

Vrijednost projekta:

Očituje se kroz međusobnu uključenost svih sudionika projekta, međugeneracijsku potporu. To je prilika za novo učenje i proširivanje iskustva. Razvijali su se pozitivni stavovi te zahvalnost prema bakama i djedovima, kao i prenošenje moralnih i tradicijskih vrijednosti.

Djedovi i bake pokazali su motivaciju za suradnjom. Uključivali su se u našu svakodnevicu pružajući djeci ljubav, a odgojiteljima i roditeljima potporu i oslonac. Dajući sigurnost, stabilnost, prenosili su nam svoja iskustva i bili primjer pozitivnih vrijednosti.

Pri tome se mogla uočiti životna radost koju su iskazivali veseljem, smijehom, zadovoljstvom, osjećajem korisnosti. Ponovo su se s nama igrali, veselili malim običnim stvarima, uživali u životu.

Dobrobit u odnosu na dijete:

Kod djece se izgrađivao osjećaj o njihovoj važnosti. Svojom aktivnom ulogom obogatili su svoj i dječji svijet. Izgrađivali su osjećaj pripadnosti, prenosili su tradicijske vrijednosti. Djeca su razvijala pozitivne emocije, stavove prema starijim osobama, učili su planirati, dogovarati se, iznositi svoje mišljenje, surađivati, komunicirati.

Izgrađene pozitivne odnose i osobine njegovat ćemo i nadalje. Ulagat ćemo i u budućnosti u taj vrlo važan međugeneracijski odnos.

4.

Naziv projekta: Znanjem do sigurnosti

Tematsko područje: zaštitno pravo

Cilj projekta: Razvijanje navika i vještina potrebnih za osobnu zaštitu i zaštitu drugih – izgradnja djeteta kao odgovornog člana zajednice.

Dječji vrtić: Dječji vrtić „Cvrčak“ Knin, Jelenina 3, 22300 Knin

Tel: 022 663720; 022 663720;

E-mail: ravnateljica@dvcvrcak.hr

Voditeljice projekta: odgojiteljica Anita Ercegovac, stručna suradnica pedagoginja Sanda Poličak, prof.

Djeca: mješovita odgojna skupina, 25 djece

Opis projekta:

Život u vrtiću – zajednici, često donosi brojne probleme, dileme, a ponekad i prave opasnosti s ozbiljnim posljedicama. U našoj skupini posebno kroz sve situacije njegujemo poštovanje, iskrenost i zajedničku suradnju.

Ozljeda dječaka I. kod djece je osvijestila postojanje stvarnih opasnosti s ozbiljnim ozljedama. Briga o dječaku dok je bio u bolnici, ali i po povratku trajno je razvilo kod djece humane vrijednosti suradnje, brige za drugog, tolerancije. Odlučili smo zajednički svakodnevno proanalizirati nove načine u rješavanju različitih problema, te na taj način osvijestiti moguće opasnosti, ali i potrebne vještine za osobnu zaštitu, kao i zaštitu drugih. Tome u prilog, na početku pedagoške godine organizirane su dvije akcije „Manje oružja, manje tragedija“ i DUZS.

Spontanim šetnjama gradom djeca su opažala znakove upozorenja. Dio djece je pokazao postojeća iskustva o viđenim znakovima, te su po povratku u vrtić crtali znakove zabrane koje bi oni željeli da ih štite. To je bio put prema aktivnijem učenju i življenju dječjih prava i odgovornosti prema sebi i drugima što smo realizirali kroz aktivnosti jačanja osobnog identiteta.

Osobni identitet je potaknuo razgovor o posebnostima svakog pojedinca u grupi. Nakon jačanja pozitivnih osobina- osobne afirmacije, samopouzdanja, samopoštovanja, dogovorili smo „Naša mala zaduženja“ kojima smo razvili navike odgovornog postupanja prema sebi i drugima, kao i autonomiju u donošenju odluka, rješavanju problema i oblikovanju SDB. Djeca su uživljavanjem u različite uloge i emocije spoznala da strah može biti dobar jer upozorava na potencijalne opasnosti. Slijedio je niz aktivnosti o potencijalnim opasnostima u kući, na ulici, od nepoznatih ljudi i prirodnih nepogoda.

„Ugodna i neugodna iskustva putem osjeta“ aktivnosti su kojima smo prepoznali signale, osluškivali ih kao upozorenja kako bi što bolje razvijali mehanizme samozaštite.

Signali tijela osvijestili su djeci da sami mogu pridonijeti svojoj zaštiti u kriznim situacijama, načine kako reći ne i zauzeti se za sebe kad se osjećaš loše kao i razlikovanje dobrih i loših tajni.

Djeci smo omogućili da svoja iskustva obogate interakcijama i znanjima odgovornih osoba i institucija koje su od povjerenja i koje im mogu pomoći u trenucima kad to ne mogu sami.

Uz podjelu zaduženja djeca su razvila vještine potrebne za kvalitetu odnosa s drugima: uvažavanje, strpljenje, solidarnost- osobito prema djeci koja su trebala više pomoći.

Kroz plakat zaduženja, djeca su razvijala samokontrolu i svijest o tome da mogu sami birati načine svog ponašanja. U plakat je upisano 20 djece što pokazuje da su i mlađa djeca bila aktivna, od toga 9 djece je zaduženo skoro svaki tjedan.

Interes djece za zaduženjima nije se smanjio ni nakon 4 mjeseca praćenja i dalje je aktivan.

Kroz sve aktivnosti i organizirane susrete djeca su razvila spoznaju u kojim situacijama se zauzeti za sebe i reći NE.

Djeca spremnije razgovaraju o svom problemu i situacijama u kojima se osjećaju neugodno. Znaju tko su osobe od povjerenja kojima se trebaju obratiti i koje im mogu pomoći u kriznim situacijama. Osobit napredak uočen je kod dvije djevojčice koje su bile vrlo kompetentne, ali pretjerano zatvorene u iznošenju svojih osjećaja i osjeta. Njihove izjave kroz realizaciju projekta ukazuju na promjenu.

Karmen: „Neugodno mi je kad me netko dira, a ja to ne želim. Rekla bih stani, ne želim to. Sve bih ispričala teti, roditeljima i seki.“

Antonija: „Zagrljaj mi je ugodan kad ja to želim. Neugodno mi je kad me netko dira kad to ne želim.“

Roditelji su pratili projekt putem izjava djece i info panoa, organizirali smo roditeljski sastanak na kojem smo prezentirali projekt, anketnim upitnikom smo dobili povratne informacije o uključenosti i postignućima pojedinog djeteta.

Roditelj vatrogasac nas je pozvao u posjet na svoje radno mjesto pri čemu je naglasak bio na izgradnji povjerenja u odgovorne osobe i institucije kako bi im se dijete obratilo u kriznim situacijama.

Organiziranim posjetima potakli smo senzibilitet zajednice za pitanja zaštitnih prava djece, te podržali ideje o promoviranju povjerenja djeteta u institucije u lokalnoj zajednici koje mogu utjecati na povećanje sigurnosti djeteta i kvalitetnijeg suživota svih.

Radeći na projektu, osluškujući dječje izjave i promišljanja složili smo se da djeca mogu i znaju više nego što odrasli očekuju od njih. Ponosni smo što smo mogli biti model, bliski izvor informacija i osoba od povjerenja koja je djeci pružila mogućnost da pobliže upoznaju i istraže pojmove, situacije koje su dio života, a temelj su za razvoj sigurne, samopouzdanje i sretne osobe.

5.

Naziv projekta: Dozvolimo djeci slobodu kretanja

Tematsko područje: razvojna prava

Cilj projekta: utjecati na što pravilniji motorički razvoj i zdraviji život putem senzomotoričke stimulacije

Dječji vrtić: Dječji vrtić Bubamara, Gornji Kneginec, Školska 1, 42204 Turčin

Telfon/faks: 042 690 661

E-adresa: vrtic.bubamara-kneginec@vz.t-com.hr

Voditelji projekta: Mirjana Sekol, odgojitelj-ravnatelj, odgojitelji vrtića, Nikola Bobnjarić, viši fizičar

Djeca: stotinjak djece svih dobnih skupina

Opis projekta:

Projekt je iniciran interesom nekolicine djece da bosonoga hodaju vrtićkim igralištem. Većinom su djeca hodala po podlogama koje za njih nisu predstavljale prepreku (pločnici i antistresne podloge) dok su izbjegavala neravne podloge (trava, kamenčići...) jer su izazivale reakciju nelagode. Kako bi se zadovoljila njihova potreba, a djeca prilagodila na hodanje po tim neravninama stvoreno je okruženje za taktilnu stimulaciju stopala. U početku su djeca različito reagirala na podloge (manje njih je bila aktivna, a većina pasivna) ali s vremenom su se gotovo sva djeca uključila u aktivnosti kretanja po taktilnim stazama. Većina odgojitelja i roditelja je sputavala djecu u slobodi kretanja (prezaštićivanje), a prema provedenom upitniku bilo je vidljivo da je zadovoljavanje tjelesno-motoričkih potreba djece, odgojiteljima

tek na trećem mjestu po važnosti. Tijekom hodanja bosim nogama kod većine djece uočene su malformacije stopala i/ili krivi položaj nogu.

U suradnji s ortopedom kod djece je u velikom postotku dijagnosticirana deformacija stopala, te smo spoznali da nestimulacija bosonogog hodanja po neravnim površinama dovodi do izravnjavanja svodova stopala ili njihova nestanka, što utječe na različite bolesti kukova, zdjelice te nepravilnosti kralježnice.

Tada je poticajno okruženje značajno obogaćeno materijalima za vestibularni i proprioceptivni senzorni sustav kojim se utječe na cjelokupan motorički razvoj djeteta.

Roditeljima je omogućeno promatranje i uključivanje u aktivnosti te kroz upitnike iznošenje stava o ponudi materijala i davanju slobode djeci u raznim oblicima kretanja u svim vremenskim uvjetima.

U projekt smo uključili patronažnu sestru koja je roditelje educirala o važnosti psihomotoričkog razvoja te je dogovoreno da po tom pitanju surađuje i s roditeljima djece koja nisu polaznici Vrtića.

U suradnji s višim fizijatrom uključena su djeca u svakodnevne organizirane tjelesno-motoričke aktivnosti u dvorani i na igralištu pa čak za vrijeme slabije kiše (u kabanicama).

Fleksibilnom organizacijom vremena omogućena je suradnja kroz tjelesno-motoričke aktivnosti djece različite kronološke dobi.

Uključivanjem u projekt osnivača, Općinski Načelnik je projekt podržao financijski i omogućio ravnateljici i odgojiteljima suradnju oko projektiranja novog vrtića koji će prostorno i materijalno što optimalnije utjecati na raznovrsno kretanje.

Postignuća:

Djeca su postala samopouzdanija, kompetentnija, samoinicijativna te kroz samoorganizirane aktivnosti postavljaju sebi one motoričke aktivnosti za koje procjene da će ih moći izvesti. Naposljetku većina djece gipkije izvode kretnje, bolje im je razvijen osjećaj za ravnotežu, poboljšane su im motoričke sposobnosti, spretnija su te nema nelagode bosonogog hodanja po grubim materijalima.

Odgojitelji drugačije gledaju na dijete kao aktivno i kompetentno biće, imaju više povjerenja ne sputavajući ga u kretanju već mu daju dovoljno vremena da savlada zadatak kojeg si je samo postavilo. O važnosti davanja prioriteta tjelesno-motoričkog razvoja spoznali smo iz tvrdnje neuroznanstvenika prema kojima za predškolsko dijete svaki sat kretanja znači ca. 10.000 pokreta više a svaki pokret utječe na formiranje sinapsi što se neposredno odražava na kognitivni razvoj.

Roditelji su osviješteniji o važnosti davanja slobode kretanja djeci i u Vrtiću i vlastitom domu (više aktivnosti na zraku, a manje sjedenja uz ekran). Sada većina roditelja ima pozitivniji stav prema bosonogom hodanju, tzv. „opasnim“ kretnjama i boravku na zraku u svim vremenskim uvjetima.

6.

Naziv projekta: Hrvatska zemlja duginih boja

Tematsko područje: Razvojna prava, interkulturalni odgoj

Cilj projekta: razvijanje tolerancije te priprema djece za budući kvalitetan život u multikulturalnom društvu

Dječji vrtić: Dječji vrtić Milana Sachsa, Sachsova 5, 10 000 Zagreb

Telefon/ faks: 01 6144 891, 01 6144 893

E-adresa: vrtic.milanasachsa@zagreb.hr

Voditeljice projekta: Branka Patafta, odgojiteljica-mentor, Ana Boban, odgojiteljica
Djeca: mješovita skupina , 26-ero djece od pet do sedam godina

Opis projekta:

Projekt je iniciran uočenim nerazumijevanjem dječaka N. J. (6,2g.) za govor djece drugačijem od njegovog - „ Ona tako čudno priča, to me živcira !“ S obzirom na specifičnost položaja područnog objekta „ Jasmin“ koji se nalazi u Islamskom centru, multikulturalnost kao fenomen kulturne različitosti i tolerancije, karakteristika je ovog vrtića jer je kao takva inkorporirana u život i djelovanje vrtića.

U cilju poticanja spoznajnog i istraživačkog razvoja na naše smo putovanje u države iz kojih dolaze djeca naše odgojne skupine (BiH, Turska, Albanija, Makedonija, Hrvatska i Romi (koji žive u Hrvatskoj) krenuli uz pomoć karte Europe. Kroz umjetničko-stvaralačke aktivnosti (crtanje zastava, karta Europe, recitiranjem pjesmica, čitanjem priča i bajki) djeca su upoznavała čarobni svijet života drugih naroda, kulture i običaja. Slušajući glazbu i upoznajući različite zanimljive instrumente (šargija, saz, tambura, lute, kora i dr.) djeca su pokretom izražavala doživljeno. Izradom panoa na kojem su na raznim jezicima ispisane riječi (mama, tata, baka, djed i dr.) započeli smo predivnu suradnju s roditeljima.

Teme - *prijateljstvo, različitosti, poštovanje, tolerancija* - prisutne su kroz sve aktivnosti, a najviše se izražavaju kroz dramatizaciju, igrom sa scenskom lutkom.

Ono što posebno karakterizira naš projekt je utjecaj na socio-emocionalni i spoznajni razvoj gdje djeca izražavaju sebe, svoje odnose prema drugima, svoj doživljaj drugog djeteta u skupini i cjelokupnu interakciju sa skupinom.

Teme kao što su- *Što znači biti različit? Tko je tvoj prijatelj? Znaš li iz koje zemlje (države) tvoj prijatelj ili prijateljica dolaze? Što tvoje ime znači na hrvatskom? Što sve moje ruke mogu? Koja su moja prava i odgovornosti?*- bile su nam poticaj za suptilnije emocionalne doživljaje i izražavanje, ali i spoznaja da se na njima temelji prijateljstvo i prihvata različitost. S obzirom na projekt , pojačali smo već postojeću suradnju s Islamskim centrom i bošnjačkim časopisom za djecu i odrasle „Jasmin“ u kojem objavljujemo niz edukativnih članaka za djecu i roditelje (Priprema za školu, Mostovi su ruke što spajaju ljude, Zdrava prehrana i dr.).

U okviru te suradnje bili smo pozvani 1.03.2015. na prezentaciju slikovnice za djecu Azre Mehić, prof. „Baula moga djetinjstva“ gdje su uz djecu iz naše skupine bili prisutni i roditelji. Odgojiteljica Branka Patafta, bila je jedna od sudionica europskog projekta za IPA FERTEO „Od jednakih prava prema jednakim mogućnostima“.

Dobrobit ovog projekta za djecu očituje se kroz uzajamno bolje razumijevanje, upoznavanje i otkrivanje osobnih specifičnosti, uvažavanje različitosti i poštivanja prijatelja bez obzira otkuda dolazi, kako govori i izgleda.

7.

Naziv projekta: Imamo pravo na pravednost

Tematsko područje: prava sudjelovanja

Cilj projekta: poticati razvoj moralnih vrijednosti s naglaskom na pravednost

Dječji vrtić: Dječji vrtić Osijek, Dječji vrtić Mak, Vijenac Murse 8, 31000 Osijek

Telefon/ faks: 031 501337

E-mail: ekovrticmak@gmail.com

Voditeljica projekta: Nada Vaci

Djeca: djeca odgojne skupine "Žabice", 28 djece u petoj i šestoj godini života

Opis projekta:

Svakodnevne situacije u vrtiću u kojima je potrebno donijeti odluke koje će zadovoljiti sve uključene, bile su polazište za razvoj ovoga projekta. Mnoge aktivnosti koje se odvijaju u vrtiću traže dogovor o tome tko će biti prvi, tko drugi, sljedeći i tako dalje. U većini tih situacija većina djece izražava želju da bude prva. Uočivši taj problem, kao i važnost da djeca nauče sama uspostavljati dogovore bez intervencije odrasle osobe, počeli smo s djecom intenzivnije razgovarati o načinima kako se dogovoriti i u konkretnim situacijama odlučiti tko će biti prvi, a da i svi ostali budu zadovoljni. Djeca su predlagala razne mogućnosti koje su ostalima bile više ili manje prihvatljive, a konačni prijedlog bilo je odabiranje brojalicom. Svi su se složili te smo bez ljetnje dobili najpravedniji redosljed koji je zadovoljio sve uključene. To nije bilo prvi puta da se takve odluke donose pomoću brojalice, ali je razgovor o tome pomogao da djeca sama donesu zaključke i odluke koje će zadovoljiti i druge i njih same. To je bio prvi korak u osvješćivanju pojma pravednosti.

Često se u dječjim aktivnostima i igrama čula izjava "To nije fer". Osluškujući, prateći i sudjelujući s djecom u različitim aktivnostima, u svakodnevnim, problemskim situacijama poticali smo ih na zajedničko pronalaženje najpravednijeg rješenja. Tako su, kroz razgovore, između ostalog zaključili kako je pravedno da: svi dođu na red da objese kuglicu na bor (nije problem čekati ako znam da ću doći na red), sade žito, pospreme igračke za sobom, poštuju dogovorena pravila i dr. Nije pravedno da: drugi mora pospremati za tobom, moraš pospremati ono čime se nisi igrao, da ti netko otme igračku, udari te, više na tebe, prelazi red, ne poštuje pravila i dr.

Čitali smo, ilustrirali i dramatizirali priče koje su bile poticaj za razmišljanje i razgovor o pravednosti, pravednim rješenjima i povezivali sa situacijama iz svakodnevnog života. Djeca su prepoznavala tko je u priči bio pravedan, a tko nepravedan te su se identificirali s pravednim likovima, osuđujući one nepravedne i tvrdeći kako bi oni postupili drugačije od onoga tko je u priči bio nepravedan, birajući bolja rješenja.

Osvješćujući pojam pravednosti kroz svakodnevne aktivnosti, logičnim slijedom nametnuo se i pojam "osobne imovine" i odgovornost prema tuđem. Djeca su naglašavala kako nije pravedno uzimati tuđe stvari bez pitanja te smo na prijedlog jednog djeteta dogovorili kako će svatko od kuće donijeti kutiju koja će biti njegova osobna kutija i u kojoj će držati svoje osobne stvari, crteže, igračke i druge predmete koje donese od kuće. Također na inicijativu djece, predloženo je i usvojeno pravilo: ako želiš tuđu igračku, moraš pitati za dopuštenje svoga prijatelja.

Kako su, između ostalog, djeca istaknula da je pravedno poštivati dogovorena pravila, jedna od aktivnosti koju smo proveli bila je izrada plakata "Zlatna pravila". Pravedno je, zaključili su, pravila dogovoriti zajedno te je pravedno da ih se svi pridržavamo. Kako bi zorno pokazalo koje je ponašanje neprihvatljivo, jedno dijete je uz izjavu "Nije fer kad ti netko ovako otme igračku s kojom se igraš", spontano pokazalo otimanje igračke iz ruke. To je bio poticaj drugoj djeci da prikažu i ostale situacije prihvatljivog i neprihvatljivog ponašanja. Djecu su pri tome fotografirana te se tako rodila ideja o izradi plakata s pravilima popraćenim fotografijama prihvatljivog i neprihvatljivog ponašanja.

Ovim projektom djeci je omogućeno aktivno sudjelovanje u rješavanju problemskih situacija kroz teme koje su im vrlo važne i relevantne za njihov svakodnevni život u vrtiću i obitelji. Stvarajući situacije interakcijskog učenja usmjerili smo ih na humane vrijednosti koje već imaju u sebi te vještine potrebne za kvalitetan (su)život s drugima u demokratskom društvu. Pratili smo dječje interese i mogućnosti te ih postupno nadograđivali, postavljajući im nove izazove. U razgovorima s roditeljima provjeravali smo kako se provođenje ovoga projekta

odražava na ponašanje djece u obitelji i drugim situacijama izvan vrtića te i na taj način dobivali ideje za nove aktivnosti u vrtiću. Promatrajući, bilježeći i uspoređujući dječja ponašanja i međusobne interakcije prije i nakon projekta uočili smo veliku razliku i napredak u smislu "pravednijeg" ponašanja i razvoja prosocijalnih vještina kao što su sposobnost dogovaranja, suradnje, nenasilno rješavanje problema, empatija i dr. vještine koje čine "pravedno" ponašanje.

8.

Naziv projekta: Sunčica i gosti

Tematsko područje: Razvojna prava i prava sudjelovanja

Cilj projekta: Stjecanje spoznaja o vlastitom kulturnom identitetu te upoznavanje drugih kultura

Dječji vrtić: Dječji vrtić Čakovec, PO *Cipelica*

Telefon/ faks:

E-mail:

Voditeljice projekta: Matea Galinec i Adrijana Višnjić Jevtić

Djeca: dobno mješovita skupina djece u dobi od 3. do 7. godine života, 24 djece

Opis projekta:

Nova pedagoška godina donijela je promjene u strukturi skupine, na način da se više od polovice djece prvi puta susrelo sa boravkom u odgojno – obrazovnoj ustanovi. Tijekom procesa prilagodbe, djeca su si nastojala olakšati boravak uz pomoć različitih prijelaznih objekata. Kako bi im u tome pomogli, odgojitelji su im ponudili lutku Sunčicu. Sunčica je postala zaštitni znak skupine, te su je djeca uključivala u svoje aktivnosti. Kako su na početku pedagoške godine djeca iznosila svoja iskustva o putovanjima tijekom ljeta, djeca su u jednom trenu postavila pitanje što je radila i gdje je bila Sunčica tijekom ljeta. Starija djeca su pokušavala objasniti kako lutka ne može sama putovati, dok su mlađa oko toga dvojila. Odgojitelji su pokušavali pronaći način da Sunčici i djeci omoguće iskustvo putovanja, učenja o drugim kulturama i zemljama, te otkrivanje i vrednovanje vlastite. Na taj način odgojitelji su, uvažavajući interese djece, oblikovali aktivnosti u kontinuitetu iz kojih je proizašao projekt.

Platforma eTwinning pokazala se kao dobar odabir za otkrivanje novih ideja, kontakata i pokretanje novih projekata. Jedan od projekata odgovarao je interesu djece. Projekt je osmišljen na način da svaka od zemalja partnera u njemu sudjeluje sa svojom lutkom koja će putovati u ostale zemlje i na taj način prenositi kulturu, način života, tradiciju i jezik određene zemlje.

Sunčica je tako dobila priliku putovati, poslana na putovanje u Poljsku. Djeca su Sunčici pripremila prtljagu – u njoj su se nalazile informacije o skupini, fotografije, crteži, tonski zapis pjesama koje Sunčica voli slušati, te pismo za vršnjake u Poljskoj. U skupinu je iz Poljske je stigla Ginger. Nekoliko dana Ginger je boravila u grupi gdje je sudjelovala u svim aktivnostima djece od onih životno-praktičnih do onih istraživačkih, tjelesnih, simboličkih igara djece. Ginger je postala dio grupe. Kao gošća prisutna bila je u šetnjama, posjetima muzeju, knjižnici, trgovini te su sve aktivnosti dokumentirane kako bismo djeci u Poljskoj približili način života djece u Čakovcu. Djeca su predstavljajući sebe drugima učila o vlastitom kulturnom identitetu.

Djeca su se toliko povezala s lutkom da su o njoj razmišljali kao o novom članu skupine. Zaključili su kako nije pristojno da Ginger ostaje u vrtiću preko noći sama te su predložili da je povedu svojim kućama. Samostalno su odredili kriterije i redoslijed obitelji u kojima će boraviti Ginger. Kako bi bili sigurni da je redoslijed pravedan, organizirali su demokratsko glasovanje. Tako su suradnjom i kooperativnošću u igri napravili listu domaćina za Ginger.

Premda su roditelji bili upoznati s projektom koji se provodi u skupini, tek dolaskom Ginger u svaku obitelj postali su svjesni da je potrebno i njihovo uključivanje u realizaciju projekta. Svakog dana Ginger je boravila kod jednog djeteta koje je Ginger nastojalo uključiti u sva obiteljska događanja. U ovoj fazi projekta roditelji su samoinicijativno počeli dokumentirati aktivnosti u koje su uključivali Ginger. Uz to, počeli su osmišljavati vrijeme koje će Ginger provesti u obitelji. Tako je Ginger posjetila grad Varaždin i tržnicu, kosila travu, sudjelovala u društvenim igrama obitelji, šetnjama, posjetu knjižnici. Organizirani su joj izleti, sudjelovala je na proslavama rođendana. Aktivnosti koje su se provodile u domovima djece pokazale su različite kulturne i vrijednosne orijentacije obitelji, te na taj način doprinijele razvoju tolerancije i poštovanja prema različitosti u skupini. Roditelji su svojim prihvatanjem Ginger, djeci pokazali da poštuju aktivnosti koje djeca smatraju važnim, te tako doprinijeli razvoju dječjeg samopouzdanja i samosvijesti.

Istovremeno, u vrtiću je stvarano okruženje koje je bilo poticajno za učenje o drugima i drugačijama, kulturi zemlje iz koje je Ginger, ali i predstavljanju vlastite. Ginger je sa sobom donijela materijale koji su djeci dali uvid u okruženje za odrastanje i kulturu vršnjaka u Poljskoj. Uz to, dogovorena je komunikacija putem komunikacijske platforme Skype. Tako su djeca imala priliku komunicirati i upoznati se s vršnjacima u Poljskoj. Također, vidjeli su Sunčicu i način na koji su oni uključili Sunčicu u svoje aktivnosti. Osvijestili su razlike u jeziku, aktivnostima, kulturi, pa čak i načinu igre, te na taj način razvijali svoje interkulturalne kompetencije. Na taj način realizirani su ciljevi projekta te je u skupini stvoreno poticajno okruženje za učenje o različitostima u kojem su se smjeru nastavile daljnje aktivnosti djece.

Sve aktivnosti dokumentirane su tijekom trajanja projekta. Prikupljena dokumentacija dostupna je djeci kako bi mogla revidirati stečena iskustva. Dio dokumentacije pretvoren je u „Dnevnik putovanja Ginger“ i poslan s njome nazad u Poljsku.

Provedba projekta rezultirala je pozitivnih ishodima pa su tako djeca sudjelovanjem postala svjesna vlastitog kulturnog identiteta i razlika u odnosu na kulturu drugih. Roditelji su pozitivno vrednovali projekat, potvrdivši kako bi pojedine aktivnosti vrlo teško realizirali bez poticaja lutke Ginger, te su zaključili kako je ovakav vid aktivnosti pozitivan i dobar motivator ne samo za djecu i odgojitelje, nego i za čitave obitelji. Odgojitelji su radom na projektu povećali vlastite interkultralne kompetencije, naučili primjenjivati nove oblike rada, te unaprijedili suradnju s roditeljima.

Projekt je predstavljen roditeljima na roditeljskom sastanku, te u digitalnom časopisu Pogled kroz prozor.

9.

Naziv projekta: Arboretum – naš veliki zeleni susjed

Tematsko područje: Razvojno pravo i pravo sudjelovanja

Cilj projekta: Poticanje razvoja osobnog identiteta i osjećaja pripadnosti kroz upoznavanje bogatstava i ljepota biljnog svijeta Arboretuma.

Dječji vrtić: Dječji vrtići Dubrovnik, Dječji vrtić *Leptirić* Tršteno, Na vodi 34, 20235 Zaton Veliki

Telefon: 099 2343 756

E-mail: kboskovic4444@gmail.com

Voditeljice projekta: Miroslava Matić i Katarina Bošković

Odgojna skupina: mješovita odgojna skupina, 27 djece u dobi od 3 do 7 godina

Opis projekta:

Projekt je usmjeren na poticanje razvoja osobnog identiteta i osjećaja pripadnosti, te poticanje ljubavi i odgovornosti za očuvanjem bogatstva i ljepota prirodnog svijeta u neposrednoj okolini. Svaka naša šetnja kroz Arboretum na poseban način oduševljava djecu, stoga smo htjeli tu ljepotu i bogatstvo biljnog svijeta više približiti djeci. Družili smo se sa djelatnicima Arboretuma od kojih su neki roditelji ili druga rodbina. Oni su nam upoznavanjem sa svojim zanimanjima, približili važnost postojanja i očuvanja Arboretuma. Uključili smo i roditelja pripovjedača legendi, kao i nekoliko roditelja pomagača u tehničkom smislu, koji su nam pomogli da ostvarimo svoj cilj i postavljene zadatke. Djeca su doživljeno interpretirala kroz igru uloga, izradu "ljetnikovca", te se raznovrsno likovno izražavala, prepričavali doživljeno, izmišljali priče. Izradili smo herbarij (sakupljanje, prešanje, prepoznavanje, obilježavanje), a naučeno potvrdili kroz razne pred-čitalačke aktivnosti (osmosmjerke, labirinti, pridruživanje slova pojmu i slici, pisanje naziva biljaka). Ipak, među najomiljenijim aktivnostima je samostalno stvorena koreografija plesa „gospode“. Projekt smo realizirali u vremenskom razdoblju od listopada do veljače. Na samom kraju, projekt je okrunjen predstavljanjem roditeljima, gdje su djeca kroz dramatizaciju prilagođenu dobi djece u vrtiću, pokazala koliko su se suživjeli sa ovim projektom. Roditelji su nas od samog početka nesebično podržavali i pomagali u realizaciji projekta. Djecu je projekt potaknuo na suradnju, razvoj međusobne komunikacije, odgovornost prema sebi, drugome i prema okolini u kojoj žive, te na razumijevanje međusobne ovisnosti ljudi, žive i nežive prirode. Sve vrijeme trajanja projekta djeca su bila ponosna na svoje roditelje odnosno na njihov doprinos u realizaciji istog.

10.

Naziv projekta: Živjeti s dijabetesom

Tematsko područje: razvojna prava

Cilj projekta: Prihvatanje različitih potreba i stvaranje jednakih uvjeta za sve u cilju ostvarivanja dječjih prava na najbolji mogući razvoj.

Dječji vrtić: Dječji vrtići Dubrovnik, Dječji vrtić Župa dubrovačka, Vukovarska 48, 20207

Telefon: 020/ 485- 029

E-mail: vrtic.zupa@gmail.com

Voditeljice projekta: Maja Grbešić i Štefica Hazdovac

Djeca: mlađa vrtićka skupina *Zvončići*, 24-ero djece

Opis projekta:

Nastanak ovog projekta potakla je djevojčica kojoj je u prosincu 2014. dijagnosticiran dijabetes tipa 1 te koja je ubrzo trebala nastaviti redovito pohađati vrtić.

Zadaća je bila, putem različitih metoda, pripremiti djecu, odgojitelje, roditelje, zaposlenike vrtića kako bi djevojčica mogla nesmetano sudjelovati u odgojno-obrazovnom procesu te time zadovoljiti svoja dječja prava- na igru, odgoj, obrazovanje, integraciju i inkluziju itd.

Također, s obzirom na mnogobrojna pitanja djece o tome zašto djevojčicu. „bodu?“, „što je to?“, zadaća je bila, kroz niz različitih aktivnosti u kojima su svi aktivno sudjelovali, osloboditi djecu straha te razviti empatiju i poštivanje različitosti.

Potaknuti pitanjima djece zašto djevojčice nema u vrtiću počeli smo razgovarati o temi dijabetesa u grupi. Iz rasprava i dogovora s djecom izišli su različiti odgovori. Dogovoreni su koraci koje ćemo prve poduzeti da proširimo znanje.

Da bi ostvarili cilj kod druge djece te razvili empatiju te poštivanje različitosti ostvarilo se niz aktivnosti u kojima su djeca aktivno sudjelovala. Otvorili smo novi centar liječnika, posjetili ljekarnu i zubnu ambulantu. U suradnji s roditeljima, ostale centre aktivnosti nadopunjavali novim sadržajima vezanim za temu, učili o zdravoj hrani svim osjetilima, izrađivali plakate prijateljstva, mjerili težinu i visinu djece, uveli zdrave rođendane te se raznim pričama, ilustracijama itd. približavali ostvarenju cilja.

Timskim pristupom i svakodnevnim različitim metodama ostvarena je dobra suradnja sa ravnateljicom, stručnim timom i svim zaposlenicima vrtića.

Ostvarena je dobra suradnja s roditeljima te s pedijatrijskim odjelom Opće bolnice Dubrovnik. Organizirana je stručna edukacija zaposlenika o „dijabetesu te davanju inzulina“.

S obzirom na specifičnu situaciju i prostor u kojem se nalazi odgojno-obrazovna skupina surađivali smo s lokalnom zajednicom koja je renoviranjem vanjskog prostora ispred skupine omogućila zadovoljiti potrebu djece za fizičkom aktivnošću i boravkom na svježem zraku.

Provedba ovog projekta bila je kroz planski stvorene situacije, ali ne izolirano od svakodnevnih situacija i cjelokupnog ozračja. Djeca su kroz iskustveno učenje, aktivnim sudjelovanjem došla do ostvarenja cilja projekta.

Od djece smo dobili povratne informacije i reakcije. Promatranjem djece vidljivo je da su svi opušteniji, manje ili u opće više ne reagiraju kad se djevojčici mjeri šećer ili daje inzulin. Igraju se s njom jednako, čak i više, nego prije. Zadovoljni smo atmosferom u skupini i razvojem empatije i suradništva. Projekt je doprinio promjenama koje utječu na kvalitetu cjelokupnog ozračja i klime ustanove. Potaknuo je na uvođenje novih istraživačkih tema kao: što je zdrava prehrana, boravak na otvorenom te razvoj niz ostalih humanih vrijednosti.

11.

Naziv projekta: Moj medo

Tematsko područje: razvojno pravo, pravo na sudjelovanje.

Cilj projekta: Cilj projekta je da dijete stekne povjerenje i osjećaj sigurnosti u jaslicama.

Iskoristiti povezanost djeteta i plišanu igračke u otkrivanju i prihvaćanju sebe i drugih u novoj sredini, pomoć djetetu u komunikaciji i povezivanju s odgojiteljem i drugom djecom u skupini/ jaslicama.

Dječji vrtić: Gradski vrtići Šibenik, dječje jaslice *Vidici*, Ulica branitelja Domovinskog rata 2, 22 000 Šibenik

Telefon/ faks: 022 332-324, 022 332-530

E-mail: gradski-vrtici@si.t-com.hr

Voditeljice projekta: Sandra Karađole, Maja Huljev i Planka Belamarić, odgojiteljice i Zora Kalauz, stručna suradnica, pedagoginja

Djeca: odgojna skupina djece u drugoj i trećoj godini života, **Bubamare**, 14 djece u skupini

Opis projekta:

Početni period dolaska djece u jaslice zahtijeva od odraslih puno strpljenja, prihvatanja i uvažavanja djetetove reakcije. Prije neposrednog uključivanja djeteta u jaslice organiziran je roditeljski sastanak. Prvi kontakti važni su za međusobno upoznavanje, kako prostora tako i razmjene svih bitnih informacija, organizacije rada koja je fleksibilna i prilagođava se djetetu. Odgojiteljice u jaslicama primarno rade na upoznavanju djeteta, njegovih potreba i navika. S roditeljima dogovaraju sve pojedinosti vezane za kvalitetno zadovoljavanje djetetove individualne potrebe.

Važno je uspostaviti kontakte s djecom koji će nepovjerljivost prema nepoznatom što lakše i bezbolnije prevladati. „Prelazni objekt“- medo, od kojeg se dijete ne odvaja, puno pomaže. Odgojiteljice podržavaju interes djeteta za glazbu. Shvaćaju važnu ulogu koju glazba ima za dijete i pomoć koju plišana igračka može pružiti. Sviranje pjesme Medo na klavijaturi, potaklo je djevojčicu Brunu koja donosi velikog plišanog medu i pleše s njim. U igru s medom počinju se uključivati i druga djeca.

Idejni nacrt:

- prostor sobe dnevnog boravaka odgojiteljice osmišljavaju i stvaraju materijalno okruženje koje će biti po mjeri djeteta, privlačiti njihovu pozornost, zaokupljati ih svojim sadržajem i poticati na aktivnosti, formiranje centra igre
- slušanje djeteta, upoznavanje i zadovoljavanje njegovih primarnih potreba i interesa
- dogovori odgojiteljica i roditelja, planiranje poticaja za aktivnosti
- uređenje centara igre u čitavom prostoru jaslica koje djeca slobodno koriste; timski rad
- izrada veće kućice za medu u koju će djeca moći ulaziti, postala je omiljeno mjesto djetetova boravka, tu se često uvlače, sakrivaju i igraju

Aktivnosti s djecom:

- često sviranje klavijature; jednostavne i kratke pjesme čije riječi ubrzo počinju pamtili
- slušanje glazbe; glazba koja će dijete umiriti, uspavati ili potaknuti na aktivnosti
- slikovnicama: „Maša i medo“, „Ogledalce“, ...razvijao se interes za priču
- aktivnosti i igre djeteta plišanim medom; medo me čuva, medo me voli, medo me tješi, igra s medom, medo jede s nama za stolom, medo upoznaje prostor jaslica, ja brinem o medi, ... moj medo postaje naš medo
- izrada lutke medo, slikanje porodice medvjeda na velikom platnu; učestvuju djeca
- izrada igračaka i glazbenih instrumenata od neoblikovanog i prirodnog materijala;sviranje
- istraživačke igre: „pokret ostavlja trag“ u likovnom i glazbenom izražavanju

Postignuća nakon godinu dana koliko je projekt trajao:

Djeca su u svemu postala sigurnija i samostalnija. Pristup „Pomogni mi da to učinim sam!“, a odgojitelj se uključuje tek nakon procjene nužnosti za uključivanjem. Takav pristup pomogao je djetetu u razvoju njegovih kompetencija, prvenstveno samostalnosti i samokontrole.

Doživljaj vlastitog uspjeha u savladavanju određene radnje, i pohvala koja slijedi od strane odgojitelja, djetetu je pomogla u gradnji pozitivne slike o sebi.

Usklađivanjem ritma glazbe i pokreta tijela kroz igru, dijete je razvilo bolju koordinaciju.

Taktilni doživljaj mekoće, topline i nježnosti plišanog mede doprinio je emocionalnom osnaživanju i iskazivanju pozitivnih emocija.

S medom u ruci ili pod rukom dijete se sve više osjećalo sigurnim.

Medo je omogućio djetetu uspostaviti osjećajne odnose s drugima, pomogao u uspostavljanju komunikacije, zaokupio djetetovu pažnju i pozitivno utjecao u svim aspektima razvoja.

Vrednovanje postignuća:

Ponašanje djece ukazuje da su stekla bazičan osjećaj sigurnosti i povjerenje u jaslice:

- slobodno se kreću i koriste ostalim prostorom izvan sobe dnevnog boravka
- imaju slobodu izbora mjesta igre, aktivnosti kojom se žele baviti i sa kime će se igrati
- odgojiteljice iskazuju povjerenje u dijete i djecu uče odgovornom ponašanju, na taj način dijele moć, što se reflektira i u građenju poželjnih partnerskih odnosa odgojitelj-roditelj
- djeca i njihovi roditelji stekli su povjerenje u odgojitelje koji jednako brinu za svako dijete
- u ostvarivanju prava djeteta na privatnost, posebno u razvojnoj fazi koju obilježava egocentrizam, važno je bilo stvarati harmoničan odnos između dijela privatnosti i povezanosti/komunikacije s drugom djecom; igračke koje donose od kuće imaju svoju ulogu i mjesto u jaslicama i dijete ih ne mora nužno dijeliti s drugima

U brižno osmišljenom i poticajnom materijalnom okruženju jaslica, djeca su slobodno izražavala svoje emocije u ozračju prihvatanja svakog djeteta kakvo ono jest.

Izražavanje pozitivnim emocijama, i aktivnim sudjelovanjem, djeca ukazuju da su prihvatila novu sredinu i potpuno se uključila u život jaslica gdje se dobro osjećaju.

Projekt je bio predstavljen roditeljima u prostorima dječjih jaslica.

12.

Naziv projekta: Cipelice

Tematsko područje: razvojna prava, prava sudjelovanja

Cilj projekta: Osamostaljivanje djece u prepoznavanju i pronalaženju svoje obučte te poticanje roditelja na kvalitetnije partnerstvo.

Dječji vrtić: Dječji vrtić *Sopot*, Viktora Kovačića 18c, 10 020 Zagreb

Telefon/faks: 01 66 79 367

E-mail: vrtic.sopot@zagreb.hr

Voditeljice projekta: Vesna Glavović, odgojiteljica, Ivančica Mutavčić, odgojiteljica

Djeca: starija jaslička skupina , 25 djece u 2. i 3. godini života

Opis projekta:

Polazeći od prava djeteta na sigurno, zdravo i poticajno okruženje, u prvim tjednima rada skupine uočili smo potrebu vremenskog skraćivanja priprema za boravak na otvorenom zbog broja djece koja borave u relativno malom prostoru garderobe što bi rezultiralo i smanjenjem stresa djece koja su u procesu adaptacije pri promjeni prostora.

Inicijalnim smo praćenjem ustanovili kako otprilike jedna trećina djece prepoznaje i samostalno uzima svoju obuču te se samostalno pokušava preobuti ili treba pomoć odgojitelja. Preostali dio djece u skupini ne prepoznaje svoju obuču, a time se obuvanje vremenski produžuje. Kontinuirana molba upućena roditeljima na označavanje dječje obučte uglavnom nije urodila plodom (označeno je svega 50% obučte). Sve navedeno činilo je pripreme za boravak na otvorenom dugotrajnim i stresnim za djecu. Isto tako, dugotrajniji boravak u zatvorenom i skućenom prostoru garderobe ne pogoduje zdravlju i sigurnosti djece.

Instrumenti praćenja i procjenjivanja

- procjena početne samostalnosti djece u pronalaženju vlastite obučte
- procjena početnog stanja obilježenosti obučte
- anketa za roditelje

- finalna procjena samostalnosti djece u pronalaženju vlastite obuće
- finalna procjena stanja obilježenosti obuće nakon provođenja projekta.

Uvažavajući potrebe, interese i mogućnosti djece rane dobi te imajući na umu činjenicu kako dijete uči čineći, projektne smo aktivnosti realizirali u prostorima sobe dnevnog boravka, u zajedničkom igrovnom prostoru s grupom Medo, u zajedničkom garderobnom prostoru te u vanjskom prostoru terase i dvorišta. Prostore smo strukturirali osiguravajući dovoljno prostora za sigurno kretanje i sjedenje djece, primjerenu zdravstvenu mikroklimu, preglednost i protočnost. Cjelokupno smo okruženje obogatili interaktivnim materijalima za poticanje raznovrsnih aktivnosti usmjerenih na stjecanje znanja, vještina i navika djece.

Provedene aktivnosti u svakodnevnom životnim i planski stvorenim situacijama

Životno-praktične i radne :

- Odlaganje obuće za vrijeme spavanja
- Ponavljanje pravila higijene u prostoru garderobe
- Redoslijed oblačenja – prvo cipele, onda jakne
- „Hoću sam, mogu sam“ – odabir i preobuvanje
- Izrada kutije „Izgubljeno – nađeno“
- Donesi svoje cipele/papuču
- Skinu papuču

Raznovrsno izražavanje i stvaranje djeteta:

- imenovanje slikovnih materijala na temu obuća, imenovanje i opisivanje obuće
- imenovanje garderobnih znakova i djece
- imenovanje dijelova tijela
- pokazivanje vlastitih papuča/cipela
- opcrtavanje stopala na papiru
- opcrtavanje oblika stopala od kartona
- sviranje PNM šušalicama uz pjesmu i brojalicu
- dramske improvizacije lutkama čarapicama i lutkama cipelicama

Specifične aktivnosti s kretanjem:

- Prirodni oblici kretanja: stajanje, hodanje, penjanje, trčanje, skakanje, sunožno poskakivanje
- Pretklon u stajaćem položaju i u sjedu

Istraživačko – spoznajne:

- svakodnevno ponavljanje pravila za pripremu za boravak na zraku
- otkopčaj – zakopčaj papuču, skinu – obuj
- eksperiment: Možeš li skinuti papuču ako nije otkopčana
- čarobna vrećica - opipavanje
- veliko – malo, isto - različito
- umetanje papuču u kutiju odgovarajuće veličine
- provlačenje vezica kroz podložak u obliku cipele
- prostorni odnosi: na, ispod, u
- jedna cipela, dvije cipele
- boje: crvena, plava, žuta – razlikovanje i pridruživanje

Raznovrsne igre:

- Obuvamo svoje papuču
- Košarica mace papučarice
- Pronađi par
- Otkopčaj – zakopčaj
- Gdje je moj znak
- gradimo kućicu i policu za cipele
- Čija je ovo cipela/papuču
- Čarobne papučice
- Hodamo kao...
- Spoji sliku
- Ukloni uljeza
- Vesele papuču, tužne papuču

Društvene i društvenozabavneaktivnosti

- Ovo su papuču od ...
- Tvoj znak je ...
- Pomozi prijatelju

Umjetničko promatranje, slušanje, interpretacije umjetničkih tvorevina za djecu:

- Pjesma „Cipelice cipelice“
- Slikovnica „Jedna cipela žuta“
- Slikovnica „Maca Papučarica“
- Brojalica „Iš'o medo u šumicu“

- Tvoje su papuče iste kao...
- Tvoje su papuče drugačije jer ...
- Danas će nam u garderobi pomoći ...
- Vodimo cipele/papuče u šetnju

U skladu s postavljenim ciljevima i indikatorima praćenja, nakon provedenog projekta provedena je procjena samostalnosti djece u pronalaženju vlastite obuće i dobiveni su slijedeći rezultati:

- 25 % (6) samostalno uzima obuću i obuva se
 - 67% (16) prepoznaje , uzima i vraća obuću na mjesto, samostalno skida, ali treba pomoć odgojitelja pri obuvanju
 - 8% (2) ne prepoznaje svoju obuću i u cijelosti treba asistenciju odgojitelja
- Procjenom stanja obilježenosti obuće nakon provođenja projekta ustanovljeno je da je od 21 prisutnog djeteta broj označenih parova obuće 8 (40%).

Postignute su direktne dobiti za djecu: svođenje vremena boravka u skučenom prostoru garderobe na minimum. Izvrsni rezultati u osamostaljivanju djece rezultirali su smanjenim stresom kod djece prilikom priprema za boravak na otvorenom i većim zadovoljstvom i veseljem u samom boravku na otvorenom, a postignuta je i visoka razina međusobnog pomaganja djece, te slobodnog obraćanja djeteta odgojitelju i traženju pomoći.

Rezultati postignuti su na području suradnje s roditeljima zahtijevali su daljnje promišljanje i poticanje. Roditelji su kroz anketiranje i predočavanje rezultata anketiranja, te rezultata provedenog projekta stekli bolji uvid u potrebe djece za kvalitetnijim boravkom u vrtiću, te važnost svoje uloge i angažiranosti u ostvarivanju istih. Uvidjeli su korisnost čitanja pisanih obavijesti odgojitelja koje su im upućivane putem roditeljskih kutića, te važnost i upotrebnost svrhu organizacijskih uputa danih na roditeljskom sastanku.

13.

Naziv projekta: Slikovnica

Tematsko područje: prava sudjelovanja, razvojna prava.

Cilj projekta: Osvještavanje da postoje različiti načini učenja i izražavanja te da svatko može u nečemu biti uspješan. Svatko ima pravo da se izrazi na način koji mu je najprihvatljiviji – govorom, crtežom, pisanjem, kompjuterom, igrom ili na neki drugi način. Svatko ima pravo na sudjelovanje ili ne sudjelovanje te da ga se sluša i uvažava.

Dječji vrtić: Dječji vrtić *Naša radost*, Stjepana Škreblina 1, Pregrada

Telefon/faks: 049 377489, 049 377489

E-adresa: dv-nasa-radost@kr.t-com.hr

Voditeljice projekta: Marija Šanjug, Kristina Špiljak, Višnjica Svečak, Gordana Krizmanić

Djeca: odgojna skupina „Loptice“, 24-oro djece u petoj i šestoj godini života i starija odgojna skupina „Zvezdice“, 29-oro djece u šestoj i sedmoj godini života.

Opis projekta:

Podprojekt „Slikovnica“ nastao je u 2. fazi projekta „Ti i ja, zajedno u EU“.

Kroz taj projekt djeca su povodom Mjeseca hrvatske knjige, u novo оформljenom centru knjižnice, upoznivala priče i autore iz raznih država EU. Na poticaj odgojiteljica, u manjim su grupama započela osmišljavati svoje priče te izrađivati slikovnice. Prema njihovom izboru, odlučili smo objaviti priču „U našem gradu...“ te krenuli u istraživanje cjelokupnog procesa nastajanja slikovnice od ideje do promocije.

Zadaci:

- razvijati kod djece suradnju i toleranciju,
- osvještavati procese učenja i metakognitivne sposobnosti („učiti kako učiti“), potaknuti djecu na upoznavanje s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i mogućnostima njezina korištenja u svrhu učenja
- potaknuti razvoj osobnih potencijala djece (spoznajnih, umjetničkih – ples, glazba, slikarstvo, gluma), s naglaskom na razvoju grafomotoričkih, govornih, jezičnih i prezentacijskih vještina,
- potaknuti interes djece za komunikaciju na stranim jezicima,
- omogućiti djeci da se afirmiraju među vršnjacima i pred odraslima uz doživljaj uspjeha i pozitivne slike o sebi

Tijekom realizacije projekta, kroz timski rad i rad u malim grupama, posvetili smo pozornost:

a) Stvaranju materijalnog i interakcijskog okruženja:

- istraživački centar: karta Europe, globus, zastave, grbovi država EU, društvene igre, enciklopedije, razni reklamni materijali prikupljeni preko ambasada država EU, kompjuteri i skype, TV i dokumentarni film o tiskanju slikovnice u tiskari „Print centar“, razne kulise, kostimi, glazba, likovni materijali...
- uređivanje novih centara : „Mala knjižnica s kutićem za pričanje priča“ i „Dječji ured za uređivanje slikovnica“, centar za pričanje priča u slovenskom vrtiću „Izvir“ Rogaška Slatina, gradska vijećnica grada Pregrade, Izdavačka kuća i tiskara „Matis“ d.o.o., knjižare „Kaj“ i „Kiko“, Gradska knjižnica Pregrada, Osnovna škola Janka Leskovara Pregrada;

b) Aktivnoj uključenosti djece:

Djeca tijekom projekta istražuju, dolaze do informacija neposrednim iskustvom, tj. „iz prve ruke“.

Organizirali smo:

- šetnje uz praćenje i promatranje života u gradu,
- sastanak sa gradonačelnikom u Gradskoj vijećnici grada Pregrade,
- posjet gradskoj knjižnici
- odlazak u knjižaru „Kaj“ i knjižaru „KIKO“ u Pregradi
- odlazak u Otroški vrtić „Izvir“ u Rogaškoj Slatini na susret sa knjižničarkom iz njihove gradske knjižnice i pripremljenu radionicu „Pravlica o Muci copatarici“ (Maca papučarica)
- čitanje i osmišljavanje priča u našoj „maloj knjižnici“
- izrada dječjih slikovnica u odgojnim skupinama; biranje najljepše priče
- oslikavanje slikovnice „U našem gradu“ te ispisivanje teksta u novo formiranom centru „Dječji ured za uređivanje slikovnica“
- posjet izdavačkoj kući i tiskari „MATIS“ u Pregradi uz praćenje skeniranja, grafičkog uređivanja i printanja uzoraka slikovnice kako bismo je poslali na tiskanje
- gledanje video filma o tiskanju slikovnice u tiskari „Print centar“ Krapina
- posjet tiskari „MATIS“ : sabiranje listova slikovnica (djeca i radnica u tiskari), klamanje i promatranje obrezivanja iste na velikom rezačem stroju.,
- zajedničko osmišljavanje i pripremanje predstave „Nećko i Pomoćko na putovanju po Europi“ (glavni likovi iz priče „U našem gradu“)

- promocija slikovnice na božićnoj svečanosti pred uzvanicima iz javnog života grada Pregrade, gradskim čelnicima, donatorima, gostima iz slovenskog vrtića (djeca, roditelji, stručni tim) i roditeljima
- Posjet knjižnici uz promociju slikovnice u Osnovnoj školi Janka Leskovara u Pregradi;

c) Kreativnom učenju i konstruktivnom ponašanju.

Postignuća:

Projekt „Ti i ja, zajedno u EU“ u prošloj odgojno-obrazovnoj godini pobudio je velik interes djece za istraživanje. Proučavali smo koje su države članice EU, njihove zastave, grbove, glavne gradove, običaje, pjesme i plesove. Početkom ove odg.-obr. godine pokazivali su i dalje velik interes za to područje pa smo ih potaknuli na istraživanje iz kojih država dolaze poznate priče, tj. pisci koji su ih napisali. S tim ciljem bogato smo opremili kutić knjižnice koji smo povezali sa istraživačkim centrom (na temu „Države EU“) i kompjuterskim centrom. Vrlo brzo nastala je potreba da uredimo „Dječji ured za uređivanje slikovnica“. U bogato pripremljenom okruženju raznim didaktičkim materijalima (slagalice, društvene igre, igre za poticanje početnog čitanja i pisanja, kutija puna osjećaja, scenske lutke, instrumenti, CD, DVD, kompjuterske igrice „Sunčica po Europi...“, razni likovni materijali...) djeca iskazuju inicijativu za osmišljavanje priča, dramatiziraju iste međusobno dijeleći uloge, traže pomoć odgojiteljica kada je to potrebno, bitno se povećava interes za pisanu riječ i likovno izražavanje. Jačaju komunikacijske vještine, predlažu, dogovaraju i dijele zadatke, donose odluke, osamostaljuju se u promoviranju svojih priča. Vidljiv je veliki napredak u međusobnom pomaganju, prepoznavanju vlastitih i tuđih osjećaja i uvažavanju istih. Motiviranost za nadograđivanje postojećih znanja je u porastu. Cijene svoj rad i poštuju trud prijatelja i odraslih. Veliki uspjeh postižu u samostalnom dodjeljivanju uloga Nećka i Pomoćka, tj. dječak koji ima poteškoća u socijalnoj komunikaciji preuzima ulogu Pomoćka, a dječak koji je vrlo tolerantan i dobro surađuje sa ostalom djecom preuzima ulogu Nećka, ali u pozitivnom smislu. To pokazuje da su ciljevi postavljeni na početku projekta ostvareni. Tim odgojitelja dobio je kroz dječju priču povratnu informaciju o svom radu, tj. da su djeca dobro osvijestena i ponašaju se u skladu sa humanim vrijednostima, da je integracija djece s teškoćama u razvoju bitno utjecala na razvoj pozitivnih osobina ličnosti djece te da je suradnja sa roditeljima, djedovima i bakama veliko bogatstvo u našem programu. Iskustva stečena ovim projektom dodatno su ojačala profesionalne kompetencije i timski rad. Roditelji, predstavnici osnivača i donatori ponosni su na naš rad i uspjehe djece.

Predstavljanje projekta:

Projekt je predstavljen na timu odgojitelja, na božićnoj svečanosti, u Gradskoj knjižnici Pregrada, u Osnovnoj školi Janka Leskovara Pregrada, na web str. vrtića i grada, u Otroškem vrtecu „Izvir“ u Rogaškoj Slatini, u Zagorskom listu.

Projekti osnovne šole – razredna nastava

1. Rječnik bregovskih riječi i izraza

Tematsko područje

Kulturološko: kulturna baština, razvoj osobnog i zavičajnog identiteta

Cilj

- očuvati kulturnu baštinu i rječničko blago Koprivničkih Bregi
- potaknuti što veću zastupljenost bregovskog govora i bregovskih izraza u nastavi
- međugeneracijska povezanost živom riječi.

Škola

Osnovna škola Koprivnički Bregi, Trg sv. Roka 2 Koprivnički Bregi, 48 000 Koprivnica

Telefon: 048/830-008

Telefaks: 048/220-596

e-mail: os-koprivnici-bregi@kc.t-com.hr

Voditeljica

Dragica Horvat-Fuček dipl. učiteljica- mentor

Učenici

Benjamin Bukvić, Dominik Gazdek, Dorian Halaček, Nikola Kovačić, Anja Loinjak, Patrik Šimunić, Marcel Tušek, Sanda Varović, Sven Varović i Lorna Zbodulja

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri: Marcel Tušek, Patrik Šimunić, Anja Loinjak i Sanda Varović.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Ideja za Projekt građanin rodila se na satu Hrvatskog jezika kada smo učili o književnom jeziku i zavičajnom govoru. Točnije kada nam je učiteljica dala zadatak da napišemo sastavak na temu Život u mojoj obitelji i to na zavičajnom govoru koristeći što više riječi iz bregovskog govora. Kada smo pročitali svoje sastavke gotovo svi sastavci u razredu bili su napisani na književnom jeziku. Dogovorili smo se da ćemo se ozbiljno pozabaviti ovim problemom jer ne znamo gotovo niti jednu bregovsku riječ ili ih znamo jako malo. Odlučili smo da ćemo bregovsku riječ otrgnuti od zaborava i kod kuće pokušati njegovati bregovsku riječ razgovarajući s roditeljima, djedovima i bakama na bregovskom. Podijelili smo se u tri skupine i svaka skupina je proučila članke iz Ustava Republike Hrvatske, Konvencije o pravima djeteta i Deklaracije o ljudskim pravima te su kasnije skupine predstavljale razredu što su naučili. Kako smo uočili problem da vrlo malo znamo o bregovskim riječima koje su koristili naše prabake i pradjedovi, bake i djedovi, manje naši roditelji, a najmanje mi. Detaljnije smo proučili internetske stranice, ali ništa nismo pronašli o bregovskim rječniku i govoru

Moguća rješenja problema

Raspravljali smo na koji ćemo način riješiti naš problem.

Predložili smo četiri moguća načina rješenja problema.

Prvi prijedlog: izrada rječnika bregovskih riječi i bregovskih izraza

Drugi prijedlog: izrada edukativnih brošura o bregovskoj riječi i bregovskim izrazima

Treći prijedlog: izdavanje zbirke učeničkih pisanih radova na bregovskom govoru
Četvrti prijedlog: izrada prezentacija i održavanje radionice na temu važnosti očuvanja bregovske riječi i bregovskih izraza u Koprivničkim Bregima.

Najbolji pristup rješenju problema

Kako smo pronašli četiri moguća rješenja problema, raspravljali smo kako i pomoću oluje ideja došli do rješenja na koji način ih provesti u djelo.

Proučavajući internetske stranice, a i uz pomoć učiteljice došli smo do zaključka da su najbolji izbori moguće rješenja slijedeći:

1. Anketiranje učenika, učitelja i roditelja o važnosti korištenja bregovske riječi i bregovskih izraza u školi
2. Intervjuiranje učenika, učitelja i mještana Koprivničkih Bregi o važnosti korištenja bregovske riječi i bregovskih izraza u školi
3. Razgovor s izvornim govornicima bregovske riječi.
4. Podijeljeni u tri grupe izradit ćemo edukativne brošure o bregovskom rječniku i bregovskoj riječi.
5. Napisati pismeni sastavak ili pjesmu u kojima ćemo koristiti bregovsku riječ. Sve naše radove objediniti u zbirku pisanih učeničkih radova.

Plan djelovanja

Učiteljica nam je podijelila zadatke da istražimo i prikupimo bregovske riječi. Podijelili smo se u tri skupine jer naš razred polazi samo deset učenika. Dogovorili smo se da će svaka skupina skupljene bregovske riječi zapisivati u naš rječnik u školi. A izvor će nam biti naši djedovi, bake, roditelji, susjedi te mještani Koprivničkih Bregi. Redovito smo nadopunjavali i bilježili bregovske riječi i izraze te njihovo značenje na književnom jeziku.

Posjetila nas je Milka Stanešić bivša učiteljica naše škole i održala vrlo vrijedan susret s nama. Upoznala nas je s važnošću očuvanja bregovske riječi te nam pročitala na bregovskom. Postavljala nam je pitanja, a mi smo pokušali odgovoriti na bregovskom. Nije bilo lako, ali smo se trudili. Izradili smo edukativne brošure o bregovskoj riječi i bregovskim izrazima. Svako od nas je napisao pismeni rad koristeći što više bregovskih riječi i izraza. Nastala je mala zbirke učeničkih pisanih radova na bregovskom govoru.

Sve prikupljene bregovske riječi i izraze iz našeg školskog rječnika pobrojali po abecednom redu i napisali objašnjenja na književnom jeziku. Rječnik bregovskih riječi i izraza te edukativne brošure izložili smo u holu škole tako da svi učenici mogu pogledati što smo radili.

Ostvareni rezultati

Osvijestili smo sebe, druge učenike i učitelje o važnosti očuvanja bregovskog govora, rječnika i bregovskih izraza. Osvijestili smo sebe i roditelje na važnost očuvanja bregovskog govora, rječnik i bregovskih izraza koji nisu važni samo za Koprivničke Brege nego i za očuvanje kulturne baštine Koprivničko-križevačke županije i Republike Hrvatske. Mnoge smo bregovske riječi oteli zaboravu. Očuvali smo kulturnu baštinu i rječničko blago izradom našeg rječnika bregovskih riječi i izraza te ostaviti rječnik u knjižnici naše škole. Rječnik smo pokloniti i predstavnicima Općine Koprivnički Bregi kako bi se on mogao nadopunjavati i dalje nadopunjavati. Potaknuli smo učitelje na veću zastupljenost bregovskog govora i bregovskih izraza u nastavi.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je bio predstavljen 6. ožujka na web stranicama škole, 7. ožujka na web stranicama Općine Koprivnički Bregi, 12. ožujka na roditeljskom sastanku, 18. ožujka na Vijeću učenika, 20. ožujka na Radiju Koprivnici kod Borisa Kralja u emisiji „Zvon“, 24. ožujka na Učiteljskom vijeću

2. Čitajmo zajedno-čitajmo naglas!

Tematsko područje

Razvoj osobnog, zavičajnog, domovinskog identiteta i interkulturalnosti

Cilj

Zainteresirati učenike za čitanje te ih senzibilizirati za književno umjetnička djela. Razvijati kulturu čitanja, čitalačke sposobnosti, obogatiti rječnik učenika te upoznati slovensku dječju književnost i kulturu.

Škola

OŠ Ante Kovačića Zlatar, Ulica Vladimira Nazora 1, 49250 Zlatar

Telefon i fax: 049 466832

E adresa: ured@os-akovacica-zlatar.skole.hr

Voditelji:

Anita Petanjek-Macan, dipl. učiteljica, Denis Vincek, dipl.knjižničar i dipl.novinar

Učenici

Treći razred OŠ: Nikola Brčić, Roko Crčić, Vilim Crčić, Klara Ferišak, Paola Goruppec, Mateo Ivančić, Emil Juriša, Martin Koralija, Viktorija Markuš, Ema Miličević Hanžek, Hana Petrović, Antonija Pozaić, Leon Premor, Antonio Rihtarić, Lea Sirovec, Mario Varga, Ela Vidović Popek

Podaci o učenicima koji će predstavljati projekt:

Vilim Crčić, Klara Ferišak, Paola Goruppec, Ela Vidović Popek

Opis

Izbor i istraživanje problema

U razgovoru o poteškoćama pri učenju na satu razrednog odjela došli smo do zaključka da učenici imaju najviše problema pri čitanju s razumijevanjem, razumijevanju uputa zadataka i zadataka s riječima. Učenici ističu problem da često ne razumiju pročitano, a i kad žele nešto objasniti nedostaje im riječi.

O problemu smo razgovarali sa školskim knjižničarom, ravnateljicom gradske knjižnice, pedagoginjom, psihologinjom te logopedom . Provedena je i anketa među učenicima i roditeljima. Potvrdu o našim razmišljanjima i problemima pronašli smo u Deklaraciji o ljudskim pravima i pravima djeteta, Ustavu RH, Obiteljskom zakonu, na Internet, u Pravilniku o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi.

Moguća rješenja problema

Na idućem satu razrednog odjela zaključili smo da je rješenje naših problema više čitati, ali nama se ne da. Dosadno nam je čitati. Olujom ideja došli smo do nekih rješenja problema:

- neka nam knjige čitaju roditelji
- čitajmo zanimljive knjige sami
- napraviti radionice u kojima djeca čitaju i izrađuju knjige
- čitajmo zajedno u razredu

Najbolji pristup rješavanju problema

Podijelili smo se u nekoliko skupina te raspravljali o dobrim i lošim stranama rješenja. Odlučili smo da je najbolje i najzanimljivije rješenje problema čitanje knjiga zajedno u razredu naglas. Čitat ćemo jednu zaboravljenu knjigu Kekec na vučjem tragu Josipa Vandota.

Plan djelovanja

Plan djelovanja uključivao je slijedeće aktivnosti:

- anketirati roditelje koliko čitaju njihova djeca
- ispitati roditelje koji im je bio najdraži lik u književnim djelima i jesu li voljeli čitati
- posjet školskoj knjižnici
- posjet gradskoj knjižnici
- početi čitati knjigu naglas u razredu 22.10. na Svjetski dan školskih knjižnica
- bilježiti nove riječi i tražili objašnjenja
- usmeno i pisano izražavati mišljenje o pročitanoj
- tijekom čitanja učenici će se izmjenjivati u razredu
- pozvati gosta iz Slovenije kako bismo upoznali slovenski jezik od izvornog govornika
- naučiti plesati slovensku polku i pjevati pjesmu Dobra volja je najbolja, upoznati reljef Slovenije
- usporediti slovenski jezik, folklor, reljef s našim zavičajem
- pozvati lokalnog književnika
- pogledati film Sretno Kekec
- izraditi plakate

Ostvareni rezultati

Na temelju provedenog ispitivanja među roditeljima možemo zaključiti da je naš plan djelovanja bio uspješan jer je kod većine učenika potaknuo da pročitaju bar knjigu više. Naučili smo puno novih riječi i čitanje nam se svidjelo. Odlučili smo da ćemo i iduće godine nastaviti ovaj projekt možda čak i osnovati klub čitača jer nam je ovo bilo poučno i lijepo iskustvo.

Predstavljanje projekta

Projekt smo predstavili na roditeljskom sastanku, svim učenicima škole, ravnateljici i stručnim suradnicima, školskom listu Iskrice, timu za vrednovanje kvalitete, gradskoj knjižnici, lokalnim medijima.

3. „Pozdrav iz Hrašćine“

Tematsko područje

Razvoj zavičajnog identiteta

Cilj

Utvrđiti kulturno-povijesne vrednote užeg zavičaja, kritički procijeniti njihovo poznavanje, priznavanje i iskorištenost u turističke svrhe te promocija istih u suradnji s lokalnom zajednicom.

Škola

OŠ „Vladimir Nazor“ Budinščina, Budinščina 18c, 49283 Budinščina

Telefon/telefaks: 049 459113

E-adresa: ured@os-vnazor-budinscina.skole.hr

Voditeljica

Jasna Kranjec, učiteljica 3.razreda

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: učenici 3.razreda PŠ Hrašćina:

Mihael Besek, Dario Brckan, Anđelko Grđan, Gabrijel Keščec, Ivona Kurtoić, Jelena Pavlović, Katarina Šmit, Mirela Žugec

Učenici koji će predstavljati projekt: Dario Brckan, Ivona Kurtoić, Jelena Pavlović, Mirela Žugec, Katarina Šmit (R).

Opis

Izbor i istraživanje problema

Ove školske godine u nastavi Prirode i društva učili smo o zavičaju. Pritom smo se služili priručnikom Krapinsko-zagorske županije. Više pažnje posvetili smo upoznavanju naše općine. Posjećivali smo i razgledavali kulturno – povijesne spomenike u mjestu. Otkrili smo da je hrašćinski kraj bogat kulturno – povijesnim spomenicima i zanimljivostima. Nadali smo se da ćemo na Internetu pronaći zanimljive podatke o svom mjestu, međutim, dočekalo nas je mnoštvo zastarjelih, nepotpunih pa čak i netočnih podataka. Činjenica da ni sama službena internetska stranica Općine Hrašćina nema nikakvih podataka o kulturnoj baštini mjesta potaknula nas je na istraživanje. Podatke o Hrašćini tražili smo na raznim internetskim adresama, u različitim turističkim brošurama, u knjigama i drugom tiskanom materijalu. Bili smo razočarani malom količinom informacija, a onda smo se sjetili kako smo u 2.razredu zbunili službenika u poštanskom uredu želeći kupiti razglednicu. U mnoštvu razglednica koje je nudio nije bilo ni jedne sa slikom našeg mjesta. Sve to ukazivalo nam je da se o Hrašćini malo zna, a s obzirom na njenu kulturnu baštinu trebalo bi se znati puno više. Ocijenili smo to kao problem i odlučili proširiti istraživanje razgovorom s važnim osobama u mjestu. Kad smo doznali da se o hrašćinskom meteoritu više zna u svijetu nego u zavičaju i da se njegova razglednica može kupiti u Prirodoslovnog muzeju u Beču, odlučili smo otvoriti pitanje promidžbe materijalne kulturne baštine i svojim projektom privući pažnju odgovornih osoba na vlasti.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Istražili smo da postoje radnje, akcije i politika koja nastoji baštinu Hrašćine sačuvati i istaknuti. Za te postojeće radnje zaslužni su Općina Hrašćina, Javna ustanova za zaštitu prirodnih vrijednosti KZZ, pojedinci i društva iz mjesta, PŠ Hrašćina. Tako se hrašćinski meteorit našao na službenom grbu Općine, u imenu KUD-a, u knjigama i brošurama, u gotovo svakom projektu učenika Područne škole. Vlasnica kurije plemenitih Belošević svake godine organizira u kuriji obljetnice pada meteorita na kojima gostuju poznati pisci i dramski umjetnici. U zaseoku gdje je pao meteorit postavljena je informativna ploča i odljev meteorita u njegovoj naravnoj veličini. Iz toga vidimo da su sva nastojanja da se baština Hrašćine promovira, usmjerena na meteorit, a zapostavljeni su ostali spomenici kulture. Sav postojeći tiskani materijal ne može se nabaviti ili kupiti pa je upitan rezultat takvih radnji. Spomenici kulture nisu posjećivani, čak ni samo obilježje gdje je meteorit pao jer nema institucije koja bi se pobrinula za moguće izletnike koji se u kraju nađu.

Zaključili smo da postojeća nastojanja da se baština Hrašćine iskoristi na dobrobit svih u zajednici nisu dovoljna.

Izbor najboljeg pristupa rješenja problema

Svoje prijedloge podijelili smo u dvije skupine: one koji podupiru i proširuju postojeće aktivnosti i potpuno nove aktivnosti.

Prvoj skupini prijedloga pripadaju tiskanje letka ili brošure kakvu je tiskala Općina, tiskanje postojeće slikovnice koju su izradili učenici PŠ Hrašćina, ali nikad tiskali i podržavanje aktivnosti i projekata naše škole planiranih za ovu školsku godinu.

Od novih aktivnosti bilo je prijedloga za tiskanje kalendara sa znamenitostima Hrašćine, proširenje web priručnika zavičajne nastave za 3.r., izrada razglednice i izrada suvenira. Pri izboru najboljeg pristupa rješavanju problema rukovodili smo se jednostavnošću izrade jer nas je samo osmero u razredu, cijenom jer je naša općina siromašna i korisnošću rezultata našeg rada za što širi krug mještana.

Većinskim glasovanjem izabrali smo proširivanje web priručnika zavičajne nastave sadržajima o općini Hrašćina i izradu razglednice mjesta.

Provjerili smo zakonske okvire i zaključili da naše predložene aktivnosti nisu u suprotnosti sa zakonom.

Plan djelovanja

Dogovorili smo aktivnosti i podijelili zaduženja. Kako nas je u razredu malo, radili smo svi sve. Prikupili smo informacije i zanimljivosti o hrašćinskom kraju. Podatke smo sročili u informativni tekst, napisali u računalnom obliku i izabrali fotografije znamenitosti.

Kontaktirali smo učiteljice, autorice web priručnika i zamolili suradnju. Elektroničkom poštom prosljedili smo sadržaj učiteljicama koje su ga ugradile u priručnik.

Ostvarenje našeg drugog prijedloga počeli smo biranjem 8 važnih spomenika kulture i zanimljivosti mjesta. Svaki učenik naslikao je jedan lokalitet. Na hameru smo složili prijedlog razglednice. Elektroničkom poštom zatražili smo sastanak s načelnikom općine i upraviteljem vinarije. Zatražili smo podršku vlasnice kurije. Dogovorili smo sastanke i najprije posjetili vinariju gdje smo dobili podršku upravitelja. Načelnik je također podržao prijedlog. Dobili smo obećanja da će dizajn naše razglednice osigurati Vinarija Bolfan Vinski Vrh, a tisak će financirati Općina Hrašćina.

Prihvatili smo prijedlog upravitelja vinarije da na razglednici budu naši likovni radovi.

Radove smo u računalnom obliku poslali dizajnerima. Nakon toga u dogovoru s načelnikom i upraviteljem vinarije prikupljali smo fotografije hrašćinskoga kraja od ljudi koji se bave

fotografiranjem. Tako bi iz tiska, osim naše dječje razglednice, trebala izaći i prava turistička razglednica u nekoliko verzija.

Ostvareni rezultati

Lijep rezultat naših aktivnosti je dobra međusobna suradnja Općine Hrašćina, Vinarije Bolfan Vinski Vrh i PŠ Hrašćina. Postigli smo cilj projekta. Promocija kraja u medijima nas veseli. Nadamo se da smo svojim nastojanjima potaknuli širu lokalnu zajednicu na razvijanje svjesnosti o važnosti građanskog djelovanja.

U web izdanju priručnika zavičajne nastave KZZ možete čitati o Hrašćini i zanimljivostima koje ima.

Do trenutka prijave na Županijsku smotru projekata razglednica je dobila svoj konačan izgled u dizajnerskom studiju. Čekamo njezin tisak uz nastojanja da ode u prodaju u vinariju, poštanske urede i trgovine u hrašćinskom kraju.

Predstavljanje projekta

Naše aktivnosti objavljene su u „Zagorskom listu“ 23.prosinca, 2014.

Projekt smo predstavili ravnateljici i stručnim suradnicima škole, roditeljima na Tribini za roditelje od 1. do 8.r. PŠ Hrašćina, učenicima i učiteljicama škole.

Planiramo organizirati promociju razglednice kad bude tiskana i na toj promociji predstaviti projekt uzvanicima.

4. Naši zdenci

Tematsko područje

Ekološka dimenzija GOO-a

Cilj

Učenici će istražiti važnost, čuvanje i zaštitu zdenaca u Dubravi i Špičkovini te ponuditi rješenje kako motivirati stanovnike da zdence čuvaju i koriste ih i ubuduće.

Škola

OŠ Ksavera Šandora Gjalskog Zabok, Đački put 1, 49210 Zabok

Telefon/telefax: 049 221050, 049 223623

E-pošta: os-ksaver-sandor-djalski@kr.t-com.hr

Voditeljice

Anica Ormuž, učiteljica razredne nastave, Ružica Kotarski, pedagoginja, Renata Žiger, učiteljica RN, Manuela Gorup, učiteljica RN, Marija Gorički Ladišić, učiteljica RN

Učenici:

Jan Bartol, Sara Ferdelja, Ivan Gregurić, Patricija Humljak, Emanuel Kolar Kovačić, Luka Mutak, Ella Skozrit, Fran Tkalec, Jan Videk, Zara Videk, Božidar Cujzek, Paula Dugorepec, Tihana Dugorepec, Benjamin Gojšić, Ksenia Halapir, Ema Jurec, Monika Jurina, Ema Kolar, Gabriel Kolar Kovačić, Karlo Slunjski, Jakov Škrivanek, Filip Tretinjak, Marta Veverec, Lucija Zajec, Lovro Bartol, Vito Bartol, David Dugorepec, Ivan Dugorepec, Ivana Dugorepec, Emilio Ferdelja, Josipa Kebet, Monika Mihovilić, David Posavec, Sara Šalković, Kristijan Trgovec, Jurica Fotivec, Monika Fotivec, Maja Klanjčić, Denis Petrović, Filip Pondeljak, Vito Rokić, Viktor Veverec, Florian Videk

Učenici koji će predstavljati projekt: Tihana Dugorepec, 2.r., Jakov Škrivanek, 2.r., Marta Veverec, 2.r., Benjamin Gojšić, 2.r.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učenici 1. do 4. razreda su na nastavi prirode i društva obrađivali vode užeg zavičaja. Kroz izvanučioničku nastavu upoznali su se s rijekom Krapinom, kanalom Črnc, rječinama, barama, močvarnim tлом Zdenščina, izvorima... Učenici drugog razreda primijetili su da u Špičkovini i Dubravi Zabočkoj postoje i zdenci u dvorištima. Učenici su postavljali pitanja što su zdenci i za što se koriste. Raspravljali su u odjelima o značenju zdenaca za stanovništvo.

Učenici su se dogovorili da će na području Dubrave i Špičkovine istražiti značenje zdenaca, pobrojiti ih te saznati koliko ih se upotrebljava i kakva im je namjena. Posjećeni su i anketirani članovi iz 118 domaćinstava na području djelovanja područne škole Špičkovina. Na internetu i u školi su učenici istražili značenje zdenaca i vode za razvoj života. Učenici 4. razreda obradili su anketu posjeta domaćinstvima i s rezultatima upoznali ostale učenike područne škole. Nakon iznesenih podataka učenici su zaključili da je najvažnije zapitati se Kako sačuvati zdence za buduće generacije?

Oblikovanje mogućih rješenja problema:

Učenici su se podijelili u četiri skupine. Svaki razred je imao zadatak osmisliti najbolje rješenje za unaprijed postavljeno pitanje, pri čemu su se svi složili da treba stanovništvu

Dubrave i Špičkovine ukazati na važnost prirodnih izvora vode te čuvanja i korištenja voda iz bunara.

Nametnulo se centralno pitanje kako pridobiti stanovništvo da preostalih 80 zdenaca bude sačuvano, da se voda iz njih očisti i da se koriste za život i rad ljudi i domaćih životinja.

1. skupina - 1. razred: Učenici će informirati učenike i stanovništvo o značenju zdenca, različitom nazivlju, pričama i važnosti pitke vode za stanovništvo u prošlosti i budućnosti.

2. skupina - 2. razred: Učenici su predložili da se napravi slikovnica koja će motivirati stanovništvo da se počnu više brinuti za svojih 80 zdenaca.

3. skupina - 3. razred: Učenici će posjetiti Zavod za javno zdravstvo, ispitati važnost zdravstvene kvalitete vode i uzeti uzorke iz 5 zdenaca radi analize radi sigurnog korištenja; s rezultatima analize će upoznati svoje mještane.

4. skupina - 4. razred: Učenici će posjetiti Zagorski Vodovod, upoznati se sa mrežom dobivanja vode i istražiti cijenu vode kao i mogućnost uštede kroz čuvanje prirodnih izvora vode u zdencima.

Izbor najboljeg pristupa rješenja problema

Nakon što su se svi razredni odjeli pripremili i izložili rezultate ankete, istraživanja o zdencima, posjete Zavodu za javno zdravstvo i Zagorskom vodovodu, svi su se složili da je prijedlog učenika 2. razreda najprihvatljiviji jer sami učenici mogu puno pridonijeti u nastajanju slikovnice koja bi se podijelila domaćinstvima s ciljem čuvanja i korištenja zdenaca. Slikovnica ostaje kao trajni zapis i može poslužiti u edukativne i estetske svrhe generacijama.

Ostali prijedlozi su bili zanimljivi, ali učenici zaključuju da su im slabe strane da nisu toliko zanimljivi da motiviraju stanovništvo lokalnog kraja na akciju čuvanja zdenaca.

Plan djelovanja

Osvijestiti ulogu zdenca, dijela ekološke baštine.

Saznati značenje zdenaca u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti.

Informirati stanovništvo o rezultatima ankete.

Informirati učenike i stanovnike o rezultatima posjeta i istraživanja u Zavodu za javno zdravstvo i u Zagorskom vodovodu.

Izraditi slikovnicu „Gabrek i Zdenček“

Naći sponzora koji će tiskati slikovnicu u nakladi od 200 komada.

Organizirati javno predstavljanje projekta i slikovnice u PŠ Špičkovini, matičnoj školi u Zaboku i Gradskoj knjižnici Zabok.

Podijeliti stanovnicima slikovnicu.

Obavijestiti medije i upoznati javnost o projektu.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

S planom akcije će se upoznati ostali učenici škole, roditelji, učitelji i predstavnici lokalne zajednice: gradonačelnik, zamjenica gradonačelnika, direktor Zavoda za javno zdravstvo i direktor Zagorskog Vodovoda.

Rezultati projekta će se predstaviti mještanima u Vatrogasnom domu, pored PŠ Špičkovina.

Projekt će se predstaviti u matičnoj školi u Zaboku i u Gradskoj knjižnici "Ksaver Šandor Gjalski" povodom „Noći knjige“, 23. travnja. Slikovnica koje će se podijeliti mještanima koji imaju u svojim dvorištima zdence te u školsku i gradsku knjižnicu kako bi bile dostupne javnosti i sačuvane za buduće generacije.

Projekt će biti predstavljen na web stranicama škole i grada Zaboka, a bit će obaviješteni i lokalni mediji (radio Zabok, Zagorski list).

Ostvareni rezultati

Provedeno je istraživanje o zdencima u Dubravi i Špičkovini.

Ostvarena je suradnja sa Zavodom za javno zdravstvo KZZ u odnosu na kakvoću pitke vode u zdencima.

Projekt je predstavljen dogradonačelnici grada Zaboka, učenicima i roditeljima područne škole, te učenicima i učiteljima matične škole u Zaboku.

Projekt je predstavljen široj javnosti.

Izdana je slikovnica „Gabrek i Zdenček“ u suradnji sa Zagorskim vodovodom povodom Svjetskog dana voda koja je predstavljena 20. ožujka u školi.

5. Zapišimo reči da se ne pozabiju

Tematsko područje

Osobni identitet, kulturni identiteti i međukulturni dijalog (razvoj zavičajnog identiteta)

Cilj

- zapisom sačuvati stare kajkavske riječi od zaborava
- osvijestiti osjećaj odgovornosti prema jezičnoj baštini svoga zavičaja koju treba prenositi budućim generacijama
- razvijati i poticati ljubav prema svom zavičaju i kajkavskom jeziku

Škola

Lijepa naša, Tuhelj 54, Tuhelj

Telefon: 049 556 218; Faks: 049 556 218

E- pošta: ured@os-lijepa-nasa-tuhelj.skole.hr

Voditeljica

Pavica Iveković, dipl. učiteljica razredne nastave

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 15 učenika 3. razreda

Valentina Cvrtila, Ivana Fekeža, Marija Gavrić, Dario Glogoški, Darko Haramina, Mia Horvatin, Alen Javorić Ilić, Luka Mlinarić, Anamaria Penezić, Kristijan Ptujec, Igor Semenski, Luka Sušec, Darija Škreblin, Gita Šurina, Laura Žlender

Podaci o učenicima koji će predstavljati projekt: Ivana Fekeža, Marija Gavrić, Alen Javorić Ilić i Luka Sušec

Opis

Izbor problema i istraživanje problema

Kroz zavičajnu nastavu i izvannastavne aktivnosti Družine za njegovanje kajkavske riječi, učenici uočavaju problem da se sve manje govori kajkavskim jezikom, da kajkavske riječi odlaze u zaborav te da današnje generacije sve manje razumiju značenje kajkavskih riječi. Prepoznavanje problema učenici potvrđuju kroz osobno iskustvo izražavajući svoja mišljenja i stavove te kroz razgovor s obiteljima, učiteljima i stručnim suradnicima u školi. Većinom glasova u razredu učenici odlučuju da će se baviti projektom kojim će doprinijeti očuvanju nekih kajkavskih riječi, a na taj način poučiti i druge o našoj jezičnoj baštini.

Istraživanje problema odvija se kroz rad u skupinama: anketiranje učenika ostalih razreda razumiju li tri nasumce odabrane kajkavske riječi, proučavanje zakona i propisa (Ustav Republike Hrvatske, Konvencija UN-a o pravima djeteta, Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara), provjeravanje zastupljenosti kajkavskih tekstova u čitankama, korištenje knjižnica, praćenje tiska, prikupljanje informacija internetom, upoznavanje s Malim rječnikom kajkavskih riječi tuheljskog kraja, traženje kajkavskih rječnika.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Olujom ideja i raspravom u skupinama učenici iznose prijedloge o aktivnostima koje bi doprinijele očuvanju kajkavskih riječi i učenju njihova značenja te poticanju govorenja kajkavskim jezikom. Prijedlozi su:

- potaknuti i druge učenike da se uključe u Družinu za njegovanje kajkavske riječi
 - prikupljati kajkavske riječi po selima i objavljivati ih na zidnom panou škole te uvesti tjedno uređivanje zidnih novina
 - otvoriti mapu na web stranici škole i objavljivati kajkavske riječi i njihovo značenje
 - proširiti Mali rječnik kajkavskih riječi tuheljskog kraja novim riječima i otisnuti dopunjeno izdanje
- Raspravlja se o pozitivnim i negativnim stranama svake ideje.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Nakon rasprave o dobrim i lošim stranama mogućih rješenja problema, razred izabire najbolji pristup rješenju problema. Kao najbolji pristup odabrana je izrada proširenog izdanja Malog rječnika kajkavskih riječi tuheljskog kraja kojeg je objavila generacija učenika 3. razreda 2007. godine. Svjesni otežavajućih okolnosti, a to su različiti oblici kajkavskih riječi te tumačenje značenja riječi, učenici s veseljem odabiru izradu proširenog rječnika kao najbolji pristup rješenju problema. Znaju da će im u tome pomoći i drugi učenici uz podršku odraslih.

Plan djelovanja

Provode se različite aktivnosti koje će dovesti do izdavanja dopunjenog rječnika kajkavskih riječi:

- prikupljanje kajkavskih riječi uz pomoć drugih učenika i odraslih
- provjeravanje postoje li te riječi već u rječniku iz 2007. g.
- provjeravanje različitosti oblika neke riječi ovisno o selu i usmenoj predaji
- prezentiranje projekta i traženje podrške za provedbu u školi i izvan nje
- pronalaženje sponzora za izdavanje dopunjenog rječnika
- pronalaženje najpovoljnijeg izdavača
- prodavanje rječnika preko novoosnovane zadruge Kotaček

Ostvareni rezultati

Projektnim metodama u okviru Građanskog odgoja i obrazovanja učenici stječu vještine aktivnog sudjelovanja u rješavanju problema te preuzimanju odgovornosti i inicijative za unapređenje društvene zajednice. Ovaj projekt želi senzibilizirati širu društvenu zajednicu na promišljanje o kajkavskoj riječi. Trenutno je prikupljeno dvjestotinjak kajkavskih riječi koje će biti zapisane u dopunjenom izdanju Malog rječnika kajkavskih riječi tuheljskog kraja. Tako će trajno ostati zapisane još neke kajkavske riječi, a mogu poslužiti i jezikoslovcima kao temelj za daljnje proučavanje. Troškove izdavanja rječnika podmirit će Općina Tuhelj, donatori i škola. Rječnik će se prodavati preko učeničke zadruge Kotaček, a sav prihod od prodaje rječnika bit će namijenjen školskim potrebama.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Učenici sa svojim aktivnostima 16.1.2015. godine upoznaju ravnateljicu škole Snježanu Romić, učitelje na Učiteljskom vijeću 2.3.2015., roditelje na roditeljskom sastanku 20.3.2015., nositelje lokalne vlasti 18.3.2015., a predstoji i prezentacija Školskom odboru. Projekt je javno predstavljen na web stranici škole. U svibnju će biti javno predstavljanje projekta u dnevnom tisku i nekoj od zagorskih radio postaja, a svečana promocija rječnika održala bi se uz Dan škole, u lipnju 2015. godine.

6. Fašnički običaji stubičkoga kraja

Tematsko područje

Kulturna baština, kulturne vrijednosti i stvaralaštvo, razvoj identitetne i interkulturalne kompetencije.

Cilj

Osvijestiti djeci, roditeljima i starijima važnost očuvanja tradicijskih običaja stubičkoga kraja vezanih uz fašnik i uključivanje djece u istraživanje fašničkih običaja.

Škola

Osnovna škola Stubičke Toplice, Strmečka cesta 5a, 49244 Stubičke Toplice

Telefon/telefax: 049/282-531, 049/503-644

E-pošta: osnovna.skola.stubicke.toplice@kr.t-com.hr

Voditeljice

Martina Drempetić, dipl.učiteljica razredne nastave, Monika Barić, mr.primarnog obrazovanja, Mirna Domitrek Avirović, dipl.učiteljica razredne nastave

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 49 (učenici 2.a, 2.b i 4.a razreda)

Gabrijel Bivol, Jakov Bos, Vanessa Dupelj, Margareta Frgec, Lana Jagić, Toni Josipović, Domagoj Kraljić, Natalija Kucelj, Ana Ljubić Repar, Sara Merlin, Leon Mlinarić, Nikola Mučnjak, Helena Patarčić, Patricija Petek, Nikol Potočki, Mauro Šipek Glavač, Luka Vuksan, Jakov Zrinščak, Leonardo Benger, Zlatko Dolenec, Antonija Duh, Filip Erdelja, Nikolina Gmaz, Matija Halužan, Ema Herak, Martin Kovačić, Petra Ladišić, Karla Mirt, Ana Mišić, Erika Pavalić, David Pihač, Jan Kristijan Prosenik, Lana Roth, Petra Stipetić, Luka Surjan, Ana Marija Zrinski, David Zrinski, Lara Bakek, Ema Gredičak, Vedran Ilinić, Gabriel Josipović, Jelena Oreb, Noa Pasanec, Antonio Pavalić, Nicole Pavalić, Renato Pavalić, Katarina Sokač, Moreno Stanišić i Dorijan Škrnjug.

Učenici koji predstavljaju projekt: Moreno Stanišić (4.a), Ema Gredičak (4.a), Margareta Frgec (2.a), Erika Pavalić (2.b), Renato Pavalić (4.a) (rezerva)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Svake se godine u našoj školi održava Ples pod maskama i svaki se razred mora predstaviti. Ove smo godine željeli prikazati fašničke običaje stubičkoga kraja čime smo naišli na problem jer niti djeca niti mi nismo bili upoznati s tradicijskim običajima našega kraja. Pitali smo se kako se maskirati, tj. kako su se maskirali naši stari, koje su pjesme pjevali i koje plesove plesali, jesu li u našem kraju postojale organizirane povorke, kako su one izgledale i što se jelo na taj dan.

Moguća rješenja problema

Učenici su podijeljeni u skupine koje su predlagale načine rješavanja problema:

- traženje informacija na internetu
- proučiti literaturu
- istražiti situaciju na terenu, razgovorom s roditeljima, bakama i djedovima

- potaknuti roditelje i starije na važnost očuvanja tradicijskih običaja našega kraja vezanih uz fašnik

Najbolji pristup rješenju problema

Javnim glasanjem dogovoreno je da ćemo problem riješiti istraživanjem na terenu, gostovanjem gospođe Nevenke Gregurić, razgovorom s bakama i djedovima te scenskim prikazom tradicijskog fašničkog običaja. Želja nam je potaknuti učenike naše škole, učitelje, roditelje te lokalnu zajednicu na važnost očuvanja tradicijskih običaja našega kraja.

Dobre strane: druženje s vršnjacima, kvalitetno korištenje slobodnoga vremena, razvijanje vještine rada rukama, poticanje suradničkih odnosa među sudionicima projekta i spremnost na timski rad. Poticanje međugeneracijske solidarnosti.

Slabe strane: nedostatak informacija i literature o običajima stubičkoga kraja.

Da bismo mogli ostvariti projekt, morali smo proučiti dijelove Ustava RH, Konvencije o pravima djeteta i Deklaracije o ljudskim pravima, stranice Ministarstva kulture, Pravilnik o mjerama za utvrđivanje pokretnina koje imaju kulturnu vrijednost. U tome su nam pomogle učiteljice. Znamo da se u tim dokumentima dopušta da se govorno i pismeno izražavamo kako bismo promicali zavičajni identitet i svoje ideje. Naučili smo da Ustav RH vrijedi za sve građane RH, Konvencija o pravima djeteta za svu djecu svijeta, a Deklaracija o ljudskim pravima za sve ljude na svijetu. Na Internet stranicama Ministarstva kulture saznali smo da običaji vezani uz Fašnik pripadaju nematerijalnoj kulturnoj baštini te da ih treba čuvati i prenositi iz generacije u generaciju.

Plan djelovanja – razvoj plana akcije

Plan djelovanja je uključivao čitav niz aktivnosti:

- razgovor s roditeljima, bakama i djedovima
- prikupljanje literature
- prikupljanje tradicijskih recepata i izrada male kuharice
- intervju s Nevenkom Gregurić
- posjet Galeriji grada Krapine
- kreativno izražavanje učenika (izrada maski od papira, crteži)
- scenski prikaz Zagorske svadbe

Ostvareni rezultati

Prvi nam je korak bio da kod kuće razgovaramo s roditeljima, bakama i djedovima o tradicijskim običajima vezanih uz fašnik u našem kraju te da u školu donesemo fotografije svojih roditelja, baka i djedova koje prikazuju maske iz njihovoga vremena. Fotografije smo promatrali i razgovarali o viđenom. Uočili smo velike razlike između masaka nekad i masaka danas. Primijetili smo da su se nekada ljudi maskirali samo onime što su mogli pronaći kod kuće. Doznali smo da su se nekada djeca maskirala, tj. oblačila narodne nošnje, preveliku odjeću i obuću, kako bi se prikazali još smješnijima, odjeću su punili slamom, muškarci su se oblačili u žene, na glave su stavljali rupce, šešire, papirnate vrećice, bojali su lice ugljenom i ciklom. Na taj dan su se pekle krafne, jelo se je kiselo zelje, suho meso (kobase, buncek). Djeca su maskirana obilazila kuće, pjevalo se i plesalo te su skupljala jaja i krafne. Iz knjiga, s interneta te drugih medija saznali smo još mnogo novih informacija o fašničkim običajima te njegoj dugoj tradiciji.

Uz pomoć mama i baka prikupili smo recepte jela koja su se pripremala za Fašnik i Pepelnicu te smo izradili i malu kuharicu kako se ti recepti ne bi zaboravili.

U školi smo ugostili gospođu Nevenku Gregurić koja proučava tradicijske običaje Hrvatskoga zagorja. Ispričala nam je zanimljivosti o fašničkim običajima koje je prikupila dugogodišnjim istraživanjima, ali i o svojim doživljajima vezanim uz taj dan. Daljnjim pitanjima doznali smo i narodne običaje koji su se radili za fašnik, od kuda naziv fašnik te što je lafra. Saznali smo da organiziranih fašničkih povorki u vrijeme njenog djetinjstva nije bilo, ali smo iz određenih fotografija saznali da su se u nekom periodu povorke počele organizirati i to na području Oroslavja i Donje Stubice. U tim je povorkama uglavnom predstavljana zagorska svadba te su se ismijavali aktualni događaji toga doba. U školama se nisu održavali plesovi pod maskama. Posjetili smo Galeriju grada Krapine i razgledali ovogodišnju izložbu maski. Na satovima likovne kulture kreativno smo se izražavali. Izrađivali smo maske kaširanjem, crtali ih i slikali te smo u predvorju škole izložili izrađene maske. Na temelju prikupljenih informacija učenici 4.a razreda scenskim su nastupom Zagorske svadbe prikazali kako su nekada izgledale fašničke povorke.

Javno predstavljanje ponudenoga rješenja problema

Projekt smo predstavili Uredu Turističke zajednice St. Toplice, načelniku naše Općine, Radnom tijelu za ekologiju i kulturu Općine St. Toplice, učiteljima naše škole, roditeljima, na mrežnim stranicama škole, na Radio Stubici i u Zagorskom listu.

7. Bolje mlijeko za zdravije sutra

Tematsko područje

Gospodarsko i ekološko.

Cilj

Potaknuti što više ljudi na uporabu svježeg mlijeka s mljekomata. Osvijestiti ljude da uporaba tog mlijeka pridonosi zdravijem životu. Konzumacijom takvog mlijeka potaknuti zdraviji rast i razvoj te svijest o očuvanju okoliša. Omogućiti poljoprivrednim gospodarstvima našeg kraja bolji plasman njihovih proizvoda.

Škola

Osnovna škola Prelog, Trg bana Jelačića 2, 40323 Prelog

Telefon/telefaks: 040/646-066

E-adresa: ured@os-prelog.skole.hr ; os-prelog@skol.t-com.hr

Voditeljice

Silvija Kosec, dipl. učiteljica razredne nastave, mentor, Branka Podgorelec, učiteljica razredne nastave, mentor, Josipa Strnišćak, učiteljica pripravnica

Učenic

Učenic koji su sudjelovali u izradi projekta su: Ivan Balent, Greta Blagus, Erik Božek, Lorena Dimitrijević, Noa Hranjec, Stjepan Hranjec, Ivan Jurčec, Tina Kavran, Ema Klarić, Ivan Levačić, Nika Malek, Matej Novak, Petar Obadić, Laura Oto, Fran Petković, Anamari Savanović, Sara Sermek, Anja Stančin, Dorijan Strbad, Ana Šimić, Luka Žeželj (4.a); Antonio Andročec, Ilija Blažeka, Eugen Bogomolec, David Čonkaš, Mia Furdi, Danijela Hegeduš, Renato Horvat, Ana Hošnjak, Luka Klobučarić, Antonija Martinec, Ema Matulin, Tina Mesarić, Nika Naranda, Emili Novak, Paola Novak, Lara Obadić, Lana Posavec, Marija Purić, Renato Ružman, Arijana Strnišćak, Danijela Šalković (4.c).

Učenic koji će predstavljati projekt na smotri: Lorena Dimitrijević, Luka Klobučarić, Emili Novak, Matej Novak (Ana Šimić – rezerva).

Opis

Izbor i istraživanje problema

U trećem razredu posjetili smo farme krava roditelja naših učenika. Već smo tada uočili poseban okus svježeg mlijeka. Probali smo i svježe izrađene sireve koji su bili posebno fini. Svega toga prisjetili smo se ove godine kada smo upoznali sadržaje koje ćemo učiti u ovoj školskoj 2014./2015. godini i to u nastavi prirode i društva, a vezano uz gospodarstvo u krajevima Republike Hrvatske.

Kako doći do takvog mlijeka? Kako da što više ljudi dođe do tako finog i ukusnog mlijeka i sira? Rješenje je mljekomat. Tu nam je ideju potvrdila anketa koju smo proveli među roditeljima učenika. Da bismo ostvarili svoj cilj, potrebna nam je suradnja s lokalnom zajednicom. Gradonačelnik je podržao našu ideju i ponudio pomoć u realizaciji našeg projekta.

Moguća rješenja problema

posjet farmi i konzumacija svježeg mlijeka

prepoznati temu mlijeka u sadržajima nastavnih predmeta iz hrvatskog jezika, matematike i prirode i društva
saznati anketom o konzumaciji i vrstama mlijeka te mišljenje o uvođenju mljekomata
s idejom o mljekomatu upoznati gradonačelnika koji će donijeti konačnu odluku
proučiti jelovnike različitih dobnih skupina (vrtić, škola, umirovljenici) te saznati
zastupljenost mlijeka i mliječnih proizvoda u njima
prikupiti recepte roditelja, kuharica i učenika Srednje škole Prelog kojima je sastavni dio mlijeko
isprobati kuhati gris i puding od mlijeka
uvođenje Bijelog dana jednom tjedno u školskoj kuhinji i obilježavanje jednom godišnje na lokalnoj razini
sudjelovati u fašničkoj povorci grada Preloga
Razmatrali smo dobre i loše strane pojedinih mogućih rješenja i došli do najboljeg pristupa rješenju problema.

Najbolji pristup rješenju problema

Uvođenjem Bijelog dana jednom tjedno u školi za učenike 4.a i 4.c razreda koji sudjeluju u projektu *Bolje mlijeko za zdravije sutra* potaknuti ostale učenike škole na konzumaciju svježeg mlijeka. Tu ideju o Bijelom danu odlučili smo prenijeti široj zajednici i time upoznati ljude s kvalitetom domaćeg svježeg mlijeka i mliječnih proizvoda te tako okupiti lokalna obiteljska poljoprivredna gospodarstva i omogućiti plasiranje njihovih proizvoda. Tom prilikom podijeliti ćemo letke koje ćemo sami izraditi, a odnosit će se na pozivanje mještana grada Preloga na uporabu svježeg mlijeka iz mljekomata. U tome će nam pomoći Turistička zajednica Grada Preloga.

Plan djelovanja

Kod izbora izvanučioničke nastave učenici su predložili da se posjete farme krava roditelja naših učenika. 4.a razred posjetio je farmu krava obitelji Mateja Novaka, a 4.c razred posjetio je farmu krava obitelji Danijele Šalković. Prilikom tih posjeta učenici su uočili razliku u okusu domaćeg mlijeka. Nakon toga provedena je anketa među roditeljima o uporabi mlijeka u kućanstvu te uvođenju mljekomata na području grada. Ideju smo prezentirali gradonačelniku koji ju je pohvalio i podržao. U suradnji s lokalnom zajednicom održavat će se Bijeli dan jednom tjedno u školi te jednom godišnje na području grada Preloga. Tom prilikom mještanima ćemo dijeliti letke u kojima ih pozivamo na konzumaciju mlijeka iz mljekomata. Proučavanjem jelovnika svih dobnih skupina ustanovili smo da je zastupljenost mlijeka velika i da bi to bio dobar poticaj našim poljoprivrednim gospodarstvenicima za plasiranje njihovih proizvoda. Od prikupljenih recepata naših roditelja i učenika Srednje škole Prelog isprobali smo neke koji su nama bili jednostavniji za pripremu. Uključili smo se u fašničku povorku s temom našeg projekta.

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu shvatili da je bolje i zdravije koristiti svježe domaće mlijeko i da time ujedno pomazemo lokalnim gospodarstvenicima da lakše plasiraju svoje proizvode. Mogućnošću višestruke uporabe ambalaže potičemo ekološku svijest i očuvanje okoliša. Prilikom izrade projekta učenici su učili i razvijali svoje vještine timskog i suradničkog odnosa među učenicima tijekom sastanaka, diskusija, pisanja sastavaka, izrade plakata i letaka, javnog predstavljanja, novinskih članaka, pripremanja jela, radijskih emisija, izrade

maski. Naš projekt prati grad Prelog u organiziranju Bijelog dana i mogućnosti postavljanja mljekomata.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen roditeljima na roditeljskom sastanku, učenicima i učiteljima naše škole, Područnoj školi Cirkovljan, Osnovnoj školi Draškovec, Dječjem vrtiću Fijolica Prelog, gradonačelniku grada Preloga, široj lokalnoj zajednici. Sudjelovat ćemo u fašničkoj povorci grada Preloga, u medijima i stranicama naše škole te školskom listu *Fijolica*.

8. Cvijeće Hrvatskog cvjetnjaka

Tematsko područje

Osobna prava i odgovornosti djece – Projekt građanin

Razvoj zavičajnog identiteta i uloga učenika u promicanju njegovih vrijednosti.

Cilj projekta

Aktivno sudjelovati u životu školske zajednice. Razvijati svijest učenika da svojom odgovornošću i aktivnošću mogu utjecati na život u svojoj zajednici. Poticati učenike da kroz timski rad i suradnju doprinose realizaciji projekta i rješavanju učenih problema. Upoznati se s tradicijskim cvijećem Hrvatskog cvjetnjaka - Međimurja i potaknuti na sadnju tradicijskih sadnica .

Škola

III. osnovna škola Čakovec, Ivana pl. Zajca 24, 40000 Čakovec

Telefon/telefaks: 040 328001

E-adresa: treca-os-cakovec@ck.t-com.hr; ured@os-treca-ck.skole.hr

Voditelji

Zdenka Novak , dipl.učiteljica savjetnica, Aleksandar Bartolić, učitelj razredne nastave

Učenici

Članovi izvannastavne družine Mali građani: Mufi Antonio Bajrić 1.a, Nina Bernat Bonetić 1.a, Una Strbad 1.a, Alen Bajrić 2.a, Denis Barbaš 2.a, Mirna Bernat Bonetić 2.a, Morena Desnica 2.a, Gabriel Hlebec 2.a, Jelena Kežman 2.a, Bruno Krebs 2.a, Hana Lesjak 2.a, Nera Preksavec 2.a, Lana Štampar 2.a, Dorja Vincek 2.a, Vita Zadravec 2.a, Barbara Vrčić 3.a, Magdalena Palašek 3.a, Hugo Mađarić 4.a, Andrija Palašek 4.a, Bianca Strbad 4.a, Vid Vrčić 4.a i Magdalena Židov 4.a

Učenici koji će predstaviti projekt: Vita Zadravec 2.a , Morena Desnica 2.a, Barbara Vrčić 3.a i Bianca Strbad 4.a

Opis

Izbor i istraživanje problema

Naš projekt nosi naziv Cvijeće Hrvatskog cvjetnjaka, a kako smo do toga došli ni sami ne vjerujemo. Priča je tekla otprilike ovako: Na prvom satu pričali smo događaje s praznika. Spominjući imena prijatelja i rođaka, primijetili smo da ima mnogo „cvjetnih“ imena; kuma Ruža, baka Rega, ujna Ljubica, teta Ivančica, strina Đurđica, susjeda Narcisa, sestrina Dalija, bratić Jasmin, tata Neven... To nam je potaknulo znatiželju. Učitelji su nas podsjetili da se naš zavičaj naziva Hrvatskim cvjetnjakom. Jesu li ljudi dobivali imena po nazivima cvijeća? Koja imena postoje u Hrvatskom cvjetnjaku, po kojem cvijeću? Što mi znamo o tradicijskom cvijeću? Koje narodne zavičajne pjesme govore o cvijeću? Koje tradicijsko cvijeće raste u našem zavičaju? Zašto to cvijeće ne bismo posadili u našoj školi? Bilo je mnogo pitanja na koja nismo znali odgovor. Prošetali smo školom, zavirili u svaku učionicu. Istražili smo okoliš škole i shvatili da baš i nemamo puno cvijeća. Ispitali smo učenike, učitelje i ostale djelatnike. Iznenadili smo se. Svi oni vole cvijeće i žele ga u našoj školi. Ideja nam je bila još jasnija: Obogatiti naše školsko okruženje cvijećem, da bude vidljivo, opipljivo i mirisno.

Najvažnije da to cvijeće bude tradicijsko cvijeće koje ćemo upoznati prije sadnje veoma dobro upoznati.

Moguća rješenja problema

Razmatrali smo kako ostvariti svoj cilj. Neki od nas predložili su da bi bilo najlakše angažirati poduzeće za hortikulturalno uređenje. Proučili smo cjenike tih poduzeća i zaključili da je to neostvarivo. U školskoj knjižnici pronašli smo enciklopedije o cvijeću. Dio enciklopedije mogli smo razumjeti, ali objašnjenja na latinskom jeziku bila su nam ipak preteška.

Sjetili smo se da su nam u proučavanju međimurskih starinskih igara pomogle članice Udruge Zlatne ruke. S njima smo tada uživali i u jednom satu naučili puno lijepih igara naših predaka. Nije bilo teško nagovoriti učitelje da kontaktiraju predsjednicu Zlatnih ruku gospođu Anu Vrbanc. Ona se rado odazvala na naš poziv i odlučila svoje znanje o tradicijskom cvijeću podijeliti s nama. Prije svakog Božića i Uskrsa brojni razredi naše škole odlaze na blagdanske radionice u Gospodarsku školu. Za učenike naše škole radionice pripremaju budući cvječari sa svojom profesoricom Dunjom Geršak. Poznaju li oni cvijeće Hrvatskog cvjetnjaka? Sigurno poznaju. I vjerujemo da će i oni svoje znanje rado podijeliti s nama. Ubrzo je stigla vijest da smo dobrodošli na cvjetnu radionicu u školi budućih cvječara. Morena se sjetila da u školi njezine mame izrađuju glinene teglice za sadnju cvijeća. Trebat ćemo i njih za sadnju cvijeća u unutarnjem prostoru. Budući keramičari s profesoricom Tamarom Mustać željno nas čekaju u Graditeljskoj školi. Osim što ćemo učiti o cvijeću, moramo dogovoriti i gdje ćemo ga posaditi, naći odgovarajući prostor. O tome možemo razgovarati s ravnateljicom škole. Nju nećemo zamoliti samo za savjet oko prostora za sadnju, već i za sredstva za kupnju sadnica cvijeća. Kako bismo bili sigurni u pravilne nazive cvijeća Hrvatskog cvjetnjaka, zamolit ćemo profesoricu Ines Virč s Instituta za hrvatski jezik da nas tome podučiti. Naša škola je vježbaona za buduće učitelje, a profesorica je zajedno s njima redovni gost na našim satima hrvatskog jezika. Uspijemo li u svemu tome, sami ćemo urediti prostor i posaditi cvijeće

Na kraju je potrebno dogovoriti raspored sadnje i brige o cvijeću.

Najbolji pristup rješenju problema

Odlučili smo da je najbolje da u raznim radionicama u Udruzi Zlatne ruke, Gospodarskoj školi, Graditeljskoj školi i Institutu za hrvatski jezik prvo upoznamo tradicijsko cvijeće, a nakon toga nađemo odgovarajući prostor za sadnju. Zamolit ćemo ravnateljicu da nam odobri sredstva za kupnju sadnica koje ćemo na kraju posaditi uz vodstvo profesora Gospodarske škole. Važno je da na završetku sadnje uz pomoć Vijeća učenika izradimo plan njegovanja posađenog cvijeća.

Svake školske godine nastaviti s radionicama o cvijeću, ali na taj način da se svake godine uključuje novi razred ili grupa učenika. Nastaviti aktivnost proljetnom akcijom u svakoj školskoj godini: Sadnja jednog tradicijskog cvijeta za očuvanje dijela zavičajnog identiteta. Tako će se znanje o tradicijskom cvijeću proširiti. Sa svime trebamo upoznati i predstavnike Turističke zajednice Međimurja i Grada Čakovca koji svake godine organiziraju akciju Najljepši vrt, cvjetnjak, dvorište ili balkon. Bilo bi dobro da i oni traže da međimurska dvorišta krase tradicijsko cvijeće.

Plan djelovanja

U okviru navedenog projekta anketirali smo učenike i učitelje naše škole. Rezultati ankete potaknuli su nas na akciju. Svi žele školu u cvjetnom ozračju. S rezultatima ankete upoznali

smo ravnateljicu naše škole. Ona veoma voli cvijeće i podržala je našu ideju. Posjetili smo Udrugu Zlatne ruke gdje su nas Čuvarice tradicije podučile kako se nekada izrađivalo cvijeće od umjetnih materijala. Uživali smo u izradi ruža od krep papira, luščinja, najlon čarapa, vune... Ali uz sve to slušali smo da je to cvijeće u prošlosti krasilo brojne svadbe, međimurske hižice i ženama skraćivalo duge zimske večeri. To je bilo doba kada se nije znalo što su sapunice i TV. Zatim smo krenuli na prvu radionicu u Gospodarsku školu gdje su nas budući cvječari sa svojom profesoricom Dunjom Geršak upoznali sa sadnicama trajnica. Katruža ili božur, ivančica, bergenija, babosvilka, vučjak ili grozd, iris, stolisnik... obogatili su naš rječnik i naše dosadašnje znanje o cvijeću. Za iste sadnice odmah smo stvorili plan sadnje u našem školskom okolišu. Dogovorili smo susret u našoj školi prvih dana ožujka... Budući keramičari s profesoricom Tamarom Mustač bili su naši domaćini u u Graditeljskoj školi. Izrađivali smo teglice na kolu za oblikovanje gline. Zatim smo ih ostavili budućim keramičarima koji su nam to osušili u peći za glinu. Ubrzo su oni bili gosti u našoj školi. Donijeli su nam naše teglice koje još nisu bile dovršene. Zašto? Trebalo ih je oslikati. Zajedno s našim gostima prionuli smo poslu i teglice za cvijeće za čas su oživjele veselim bojama. Istražili smo prostor ispred naše škole i pronašli najsigurnije mjesto za sadnju cvijeća. Kako bismo bili sigurni u pravilne nazive cvijeća Hrvatskog cvjetnjaka, prije sadnje profesorica Ines Virč s Instituta za hrvatski jezik nas je tome podučila. I osvanuo je prekrasan ožujski dan. Opremili smo se u radnu odjeću, zasukali rukave. Pripremili smo tlo za sadnju i okoliš škole obogatili tradicijskim sadnicama. Svakom razredu darovali smo jednu teglicu sa posađenim cvijetom ali i obvezu da je trebaju njegovati. Na Vijeću učenika predložili smo plan o uređenju novog cvjetnjaka. Svaki tjedan cvjetnjak će uređivati Mali građani s predstavnicima jednog razreda. Nakon što se svi razredi izredaju, raspored se ponavlja. U školi nam je mirisno, cvjetno i tradicijsko. Mi smo zadovoljni jer smo ostvarili svoj cilj.

Ostvareni rezultati

Ovim projektom naučili smo da smo svi mi građani naše zajednice. Shvatili smo da kao takvi moramo biti i odgovorni jer svojim odgovornim djelovanjem možemo potaknuti na razmatranje i rješavanje problema. Stekli smo vještinu kako drugima prenijeti svoje ideje, ali smo stekli i samopouzdanje u javnom nastupu. Obogatili smo okoliš i unutrašnjost naše škole tradicijskim cvijećem i na taj način doprinijeli očuvanju dijela zavičajnog identiteta.

Projekt je bio predstavljen

Predstavili smo svoj projekt vijećima učenika, učitelja i roditelja. O pojedinim aktivnostima objavili smo vijest na plazmi u holu škole, portalu e-međimurje. Prilog o našem projektu objavila je VTV u emisiji Kutionica.

9. Jezici zavičaja

Tematsko područje

Razvoj osobnog, domovinskog i kulturnog identiteta te interkulturalnosti – Projekt građanin

Cilj projekta

Popularizirati učenje stranih jezika u školi i izvan škole.

Upoznavanje, prenošenje i očuvanje tradicije korištenja svog materinjeg jezika gdje god živjeli. Pravilno izgovaranje riječi, poticati komunikaciju i suradništvo među djecom, razvijati kreativnost i maštu.

Škola

Osnovna škola Belica, PŠ Gardinovec, dr. Ljudevita Gaja 21, 40319 Belica

T/F: 040 845220

E-adresa: ured@os-belica.skole.hr

Voditelji

Lidija Hertarić, učiteljica razredne nastave, Silvija Micek, učiteljica informatike

Učenici

Učenici 2. b razreda: Adela Dvorščak, Marta Hajdarović, Leo Ivačić, Barbara Kos, Patrik Mikac, Nika Novak, Lucija Palfi, Marko Sabol, SebastijanSalaj, Luka Toplek, Filip Železnjak. Učenici 6. razreda: Antonio Bogoević, Noa Novak, Anja Đuranić, Tea Filipović, Petra Hajdarović, Ivan Trstenjak, Nina Braniša.

Učenici 8. b razreda: Katja Braniša, Paulina Sever, Matea Škvorc.

Učenici koji će predstavljati projekt: Adela Dvorščak (2. b), MartaHajdarović (2. b), SebastijanSalaj (2. b) i Luka Toplek (2. b)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Projekt smo započeli prošle školske godine nakon što smo se susreli s engleskim jezikom.

Većina nas osjećala je oduševljenje jer su udžbenici vrlo privlačni, ali i strah kako ćemo upamtiti sve te strane riječi. Krenuli smo s projektom kroz različite aktivnosti kako bismo upoznali jezike zavičaja.

Zapitali smo se kako je ljudima koji dođu živjeti u Hrvatsku, a ne znaju hrvatski jezik?

Polazište projekta bio je učenik Severin koji je doselio iz Poljske i počeo polaziti nastavu u našoj školi. Raspravljali smo o tome kako mu je bilo kad je doselio u Hrvatsku, je li poznavao hrvatski jezik, kako bi bilo nama kad bi sad morali ići živjeti u neku stranu zemlju, što bi nam bio najveći problem...Da bismo ispitali koliko smo spremni učiti strane jezike, zašto i jesmo li spremni otići živjeti u neku drugu zemlju, anketirali smo učenike, roditelje i učitelje. Anketni listići su pokazali da bi nam poznavanje jezika predstavljalo najveći problem, ali i da je u današnje vrijeme poznavanje stranih jezika pravo bogatstvo.

Provođenjem anketa otkrili smo koliko se malo ljudi služi s više od jednog stranog jezika.

Saznali smo da su Hrvate u prošlosti prisiljavali govoriti njemačkim, mađarskim i talijanskim jezikom, te da je hrvatski jezik tek u 19. stoljeću postao službenim jezikom Hrvata.

Odlučili smo na svojoj koži osjetiti kako se osjeća netko tko dolazi u novu domovinu ne poznavajući jezik, na koje sve probleme nailazi, te kako što prije i lakše naučiti jezik nove domovine. Istražili smo koje sve jezike ljudi govore u našem zavičaju, te odabrali riječi koje

ćemo učiti na nekim jezicima. Učitelji kao i roditelji su se složili da u današnje vrijeme treba poznavati što više stranih jezika.

Moguća rješenja problema

Saznali smo da u Hrvatskoj možemo učiti mnoge strane jezike. Izdvojili smo nekoliko razloga zašto učiti strane jezike: stječemo nova znanja, razumjet ćeš ljude iz stranih zemalja, možeš gledati strane tv programe, razumjeti strane pjesme. Raspravljali smo o mogućim rješenjima kako bi se navika učenja stranih jezika poboljšala: učenje stranog jezika od prvog razreda, učenje drugog stranog jezika od 4. razreda, pohađanje škole stranog jezika već u vrtiću, čitanje knjiga na stranom jeziku, gledanje stranih programa na tv-u, što češće razgovarati na stranom jeziku, naučiti kako na google prevoditelju pronaći bilo koju riječ na stranom jeziku.

U novinama, časopisima i internetu našli smo dosta članaka o učenju stranih jezika, o školama stranih jezika te da se u te škole mogu uključiti građani svih dobnih skupina.

Podijeljeni u skupine raspravljali smo o jakim i slabim stranama pojedinog rješenja.

Složili smo se da možemo potražiti pomoć ljudi koji su se doselili i sada žive u našem zavičaju. Roditeljima se dopala naša ideja tako da su nas podržali i pomagali nam, ravnatelj nam je spomenuo osobe koje bi mogle sudjelovati u projektu, a mi smo dogovorili kako će izgledati radionice.

Najbolji pristup rješenju problema

Oduševljeni smo idejom da je jezik najbolje upoznavati od izvornog govornika. Razgovarali smo s ravnateljem i pedagoginjom o načinu realizacije.

Da bi radionice bile što uspješnije potrebno je napraviti listu jezika koje želimo upoznati. Nakon toga istražiti koje sve jezike možemo upoznati iz izvornog govornika, te odabrati riječi koje će se upoznavati na radionicama. Ostvariti suradnju s članicama udruge Kalinka, školom stranog jezika, školama u kojima ima romskih učenika, s Centrom za odgoj i obrazovanje. Suradivati s učiteljicama hrvatskog, njemačkog i engleskog jezika. Učiteljicama stranih jezika ponuditi igre na korištenje. Naučiti poneku pjesmu, brojalicu i igru na stranom jeziku. Pokazati kako se kroz niz igara može čuvati i njegovati svoj zavičajni govor, ali i učiti strani jezici na razini osnovne škole. Redovito učiti strane jezike. Napraviti mali rječnik stranih riječi. Naučiti kako na google prevoditelju pronaći bilo koju riječ na bilo kojem jeziku. I na kraju organizirati „Večer jezika“ s roditeljima, bakama, djedovima i svim sudionicima projekta.

Plan djelovanja

Plan djelovanja uključivao je čitav niz različitih aktivnosti.

Napravili smo listu jezika koje želimo upoznati. Ravnatelj i pedagoginja su nam spomenuli osobe koje bi mogle sudjelovati u projektu. Kroz aktivnosti vezane uz taj projekt, upoznali smo puno stranih riječi na različitim jezicima. Osmislili smo radionice, predstavili to učiteljicama engleskog i njemačkog jezika te najprije s njima isprobali kako će to izgledati. Bilo je vrlo zanimljivo pa smo odlučili na isti način upoznati i ostale jezike: poljski, slovenski, bjaški i ruski. Najzanimljivije su bile pjesmice i brojalice.

U našoj školi ugostili smo osobe koje žive u Međimurju, a doselile su se iz neke druge zemlje. Posjetili smo Centar za odgoj i obrazovanje Čakovec. Ostvarena je suradnja s članicama Udruge Kalinka.

Dakle učenicima različitih uzrasta predstavili smo projekt i igre koje smo osmislili. Sami smo se uvjerali da kroz igru najlakše pamtimo i učimo strane jezike.

Uočavali smo sličnosti i razlike između našeg zavičajnog govora i ostalih jezika. Izrađujemo rječnik stranih riječi. U stvarnju rječnika pomažu nam učenici šestog razreda. Od prvog razreda učimo engleski jezik i zaista uživamo jer učiteljica redovito ubaci neku igru, pjesmicu, bojanke. Mnogima smo pokazali kako se na zanimljiv način, kroz niz igara, može čuvati i njegovati zavičajni govor, ali i učiti strani jezici.

Učitelji i roditelji također smatraju da je u današnje vrijeme poznavanje stranih jezika pravo bogatstvo. Vjerujemo da će većina učenika u četvrtom razredu početi učiti i drugi strani jezik.

Ostvareni rezultati

Radeći na projektu naučili smo kako se provodi projekt, kako istraživati, raditi u timu i prezentirati, kako komunicirati s odraslima. Naše navike učenja stranog jezika su poboljšane, što je kod nekih učenika i vidljivo na postizanju rezultata. Razvijali smo i usavršavali komunikacijske vještine. Igre (memory, bingo, slagalice, domino, čovječe ne ljuti se, bojanke) su nam pomogle u razvijanju vizualne percepcije, pamćenja, koncentracije, samopouzdanja. Naučili smo koristiti rječnike, stručnu literaturu, internet. Uočavali smo sličnosti i razlike između našeg zavičajnog govora i ostalih jezika.

Početkom listopada bili smo pozvani na susret učenika u Otok. Sudjelovali smo na vrlo zanimljivim jezičnim radionicama s učenicima iz dvadesetak škola iz cijele Hrvatske.

Projekt je bio predstavljen

Projekt smo predstavili učenicima OŠ Belica i PŠ Gardinovec, na Vijeću učitelja, roditeljima, bakama, djedovima učenikana roditeljskom sastanku, na radionicama u Otoku, lokalnim tjednicima, na web-stranicama škole na Županijskoj smotri projekata.

Do kraja školske godine projekt planiramo predstaviti na Vijeću roditelja i sjednici Općinskog vijeća općine Belica, a obaviješteni su i mediji. Članak o Projektu građanin bit će objavljen u lipnju u školskom časopisu Osmoškolac.

10. Razigrano dvorište

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Na jednom dijelu školskog dvorišta nacrtati „školicu“ i napraviti prečku za izdržaj u visu koja je potrebna na satu tjelesne i zdravstvene kulture. Poticati međusobno druženje, pravo na igru, timski rad i međusobnu suradnju.

Škola

Osnovna škola Kuršanec, Glavna 15, 40 000 Čakovec

Telefon/ telefaks : 040/ 389-099

E-adresa: os-kursanec@ck.t-com.hr

Voditelji

Zvonka Rakuša, dipl. učiteljica razredne nastave i hrvatskoga jezika, učitelj mentor, Tomislav Magdalenić, učitelj razredne nastave i povijesti

Učenici

Učenici koji su sudjelovali u izradi projekta su članovi grupe „Građanski odgoj“: Renato Oršuš (4.e), Rozalija Horvat (4.e), Karolina Balog (4.e), Sanela Oršoš (4.e), Rebeka Matkun (2.a), Ilijana Udovčić (2.a), Sara Đorđević (2.a), Sebastian Matijašec (2.a), Lana Novak (2.a), Rebeca Bertovich (2.a), Marijana Ignac (2.a), Marko Tomašić (2.a) i Filip Bezek (2.a)

Učenici koje će predstaviti projekt: Marko Tomašić (2.a), Filip Bezek (2.a), Lana Novak (2.a) i Rebeka Matkun (2.a).

Opis

Izbor i istraživanje problema

Promatrajući djecu na školskom dvorištu prije i poslije nastave, uočili smo da djeca samo stoje ili se ganjaju. U dvorištu škole nema interesantnih sadržaja koji bi zaokupili pažnju učenika i tako skratili vrijeme do početka nastave ili dolaska autobusa. Nerijetko se događaju i sukobi koje učitelji nastoje riješiti mirnim putem. Djeci je teško stajati na jednom mjestu i samo čekati. Oni su puni energije koju bi trebali iskoristiti na bolji način. Govori se o nedostatku tjelesne aktivnosti, a od djece se očekuje da budu mirni i poslušni. Gledajući naše školsko dvorište, vidjeli smo puno praznog prostora i zapitali se je li to dovoljno djeci za neku usmjerenu tjelesnu aktivnost. Pitali smo i ostale učenike putem ankete što misle o uređenosti školskog dvorišta. Analizirajući je, uvidjeli smo što bi učenici željeli na tom prostoru. U školskom dvorištu nedostaju sadržaji koje bi koristili na satovima tjelesne i zdravstvene kulture.

Moguća rješenja problema

Na druženjima smo počeli tražiti načine kojima bismo mogli riješiti problem neuređenog školskog dvorišta. Prijedlozi su bili zaista raznoliki, a neki i nerealni. Evo samo nekih: izrada

gusarskog broda, klackalice, ljuljačke, penjalice, vrtuljak, staza za trčanje, zaletna staza, prečka za izdržaj u visu, „školica“, „zmijica“...

Nakon iznošenja ideja, o svakoj smo pažljivije razmišljali i iznosili njene dobre i loše strane. Procjenjivali smo postoji li kakva mogućnost za provedbu ideje u konkretnu aktivnost.

Najbolji pristup rješenju problema

Nakon procjene zaključili smo da ćemo vlastitim radom izraditi „školicu“ i „zmijicu“ te prečku za izdržaj u visu koja nam je potrebna i za sat tjelesne i zdravstvene kulture. Bude li moguće, izradit će se još i zaletna staza za skok u dalj. U tome će nam pomoći naši učitelji i domar škole.

Plan djelovanja

Na početku našeg djelovanja proučili smo zakone i propise vezane za našu problematiku. Čitali smo Konvenciju o pravima djeteta i Kućni red škole. Crtežima smo osmislili kako zamišljamo konačni izgled školskog dvorišta i o tome izvijestili ravnateljicu škole. Napravili smo i izmjere na terenu kako bismo vidjeli koliko nam je potrebno prostora. Poslužili smo se i internetom kako bismo vidjeli i druga uređenja takvog prostora. Svi prikupljeni materijali bit će dokumentirani u dokumentacijskoj mapi i na plakatima za predstavljanje projekta.

Ostvareni rezultati

Naš projekt predstavljen je u školi. Kad vremenske prilike dopuste, započet ćemo i završnu akciju crtanja „školice“, „zmijice“ i izradu prečke.

Radom na projektu razvijali smo vještine istraživanja, izrade plakata i javnog predstavljanja.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen Vijeću učenika OŠ Kuršanec, roditeljima 2.a razreda na roditeljskom sastanku, ravnateljici i stručnoj službi škole, a bit će objavljen i na mrežnim stranicama škole. S našim problemom upoznali smo i predsjednika mjesne zajednice u Kuršancu, gospodina Danijela Šmaguca.

11. Igre jučer i danas

Tematsko područje

Ljudska prava

Cilj

Osvijestiti važnost provođenja slobodnog vremena u prirodi te uz druženje

Škola

VI. osnovna škola Varaždin, Ulica Dimitrija Demetra 13, 42000 Varaždin

Telefon/telefaks: 042/ 260-343

E-mail: ured@os-sesta-vz.skole.hr

Voditeljica

Petra Lončarić-Časar – dipl. učiteljica razredne nastave

Učenici

Učenici 1. B i 2. A razreda. Učenici koji će predstaviti projekt: Mila Maretić 1.r., Maja Mlakar 1.r, Antun Kralj 2.r i Ivor Belcar 2.r

Opis

Izbor i istraživanje problema

Polazište projekta je kretanje kao jedna od osnovnih potreba djeteta. Danas se sve manje krećemo, a sve više vremena provodimo pred ekranima (televizijskim, mobilnim, računalnim). Generacije smo automobila čak i na najkraćim udaljenostima.

Igrajući se, životinje uče živjeti u prirodi, a čovjeku je ona užitak. Igrač joj se predaje, ali za igru su potrebni suigrači, slobodna odluka, prostor i pravila, zato ćemo istraživati različite oblike igre, prostor, vrijeme, pravila, stvaralačku i odgojnu ulogu igre.

Problem istražujemo proučavajući slikovnice, knjige, časopise, internet. Upoznajemo se s dječjim pravima iz Konvencije o pravima djeteta. Analiziramo prava djeteta i uočavamo članak 31. „*Dijete ima pravo na odmor, na igru i slobodno sudjelovanje u kulturnom životu i umjetničkom stvaralaštvu.*“

Provodim anketu među učenicima „*Moje slobodno vrijeme i igra*“ s ciljem utvrđivanja podataka korisnih za provođenje projekta i zanimanje za projekt.

Učenici temu istražuju kroz razgovor s roditeljima i saznaju kakvi su bili kao djeca, kako su provodili slobodno vrijeme, koje su voljeli igre, kako se igraju te igre...

Ono što se nametnulo kao problem učenicima jest da zapravo znaju vrlo malo o djetinjstvu svojih očeva i majki jer sve manje vremena provode zajedno.

Moguća rješenja problema

Podijeljeni u manje skupine učenici raspravljaju i oblikuju moguće načine rješavanja problema. Utvrđuju pristup za svako rješenje navodeći jake i slabe strane svakog rješenja. Učenici predlažu moguća rješenja problema:

- zajedničko druženje s roditeljima u školi
- češće odlaziti u prirodu i igrati se
- napraviti slikovnicu o našim igrama

- napraviti plakat o važnosti igre
- pripremiti igrokaz
- organizirati sportske dane i natjecanja
- manje igrati videoigrice, a više se igrati vani
- urediti školsko dvorište za sportske igre
- pozvati bake i djedove i igrati njihove igre
- naučiti kako korisno provoditi slobodno vrijeme

Najbolji pristup rješenju problema

Proanalizirali smo sva moguća rješenja i dogovaramo da je najbolji pristup rješenju našeg problema promjena našeg ponašanja kroz više kretanja, pješaćenja do škole umjesto dovoženja automobilima, igre s prijateljima i članovima obitelji u prirodi umjesto sjedenja ispred ekrana. Naučiti o važnosti igre u odrastanju, važnosti kretanja za zdravlje i saznati kako korisno provoditi slobodno vrijeme.

Obilježiti važne datume kroz zajedničko druženje sa članovima obitelji (gluma, zamišljanje, smijeh, pjevanje, skrivanje, traženje, igranje vlastitih igara, sudjelovanje u sportovima, izrađivanje predmeta, otkrivanje hobija...)

Plan djelovanja

Učenici razvijaju plan akcije, odnosno planiraju aktivnosti koje će se poduzeti kako bi se proveo plan i došlo do oživotvorenja predloženog rješenja problema.

Plan djelovanja

- Sazvati roditeljski sastanak, razgovarati s roditeljima o projektu *Igre jučer i danas*
- Prema željama i odabiru roditelja i djece odrediti kada, gdje, s kim i kako provesti zajednička druženja
- Provoditi projekt tijekom ožujka, travnja, svibnja i lipnja s roditeljima kao suradnicima u nastavi, izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima
- Uključivati bake i djedove i organizirati druženja kroz njihove dječje igre u prirodi, društvene igre, plesove i napjeve
- Na satovima razrednog odjela učiti o važnosti igre i kretanja za zdravlje
- Pozvati u goste školsku liječnicu koja će nas učiti kako brinuti o zdravlju
- Ragovarati sa članovima stručne službe(psihologom, defektologom, pedagogom) o važnosti igre i druženja u odrastanju djece
- Izraditi plakate s ciljem osvještavanja ostalih učenika u školi za važnost kretanja

Ostvareni rezultati

Stekli smo nova poznanstva, radovali se i smijali. Naučili smo najvažnije, cijeniti i čuvati svoje zdravlje, imati cilj u životu, slijediti ga i biti uporni. Učenici su lakše prihvatili školu kao mjesto gradnje osobnosti, samopouzdanja, samostalnosti, znanja i životnih kompetencija izvan svoje obitelji. U roditeljima smo dobili suradnike u rješavanju problema i teškoća djece u daljnjem školovanju. Oni su postali sudionici, a ne pasivni promatrači školskog života svoga djeteta, svjesni da se njihove potrebe uvažavaju i da doprinose boljitku djeteta i kvalitetnijem djelovanju škole.

Aktivnim sudjelovanjem u aktivnostima, istraživanjem i uočavanjem problemskih situacija, kreiranjem i pronalaženjem mogućih rješenja svojim primjerom učenici će unositi promjene u mišljenju, stavove i navike u svojim obiteljima te ih širiti dalje u širu zajednicu.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen ravnatelju i pedagoginji škole, Učiteljskom vijeću, roditeljima na roditeljskom sastanku.

Problem ćemo iznijeti novinarima Regionalnog tjednika, novinarima Varaždinskih vijesti, VTV-a. Također isto planiramo objaviti i na web stranici škole.

12. Sigurni na dječjim igralištima

Tematsko područje

Prava, slobode, dužnosti i odgovornosti

Cilj

Upozoriti lokalnu vlast na neispravnost igrala na dječjim igralištima. Ukazati na opasnost koja prijete djeci. Potaknuti odgovorne da igrališta učine sigurnim mjestom za dječju igru.

Škola

Osnovna škola Ivanovec, Bana Josipa Jelačića bb, 40 000 Čakovec

Telefon / Telefaks: 040 337 221

E-adresa: ured@os-ivanovec.skole.hr

Voditeljica

Irena Levačić, učiteljica razredne nastave

Učenici

U izradi projekta sudjelovali su učenici 4. A razreda OŠ Ivanovec: Andreas Antonović, Borna Dominić, Antonija Hamer, Iva Hančić, Jakov Horvat, Lovro Horvat, Noah Janković, Matija Meglič, Vanja Modrinjak, Marina Oršuš, Filip Pintarić Novak, Sven Pospišil, Robert Strnad, Lucija Talan i Ema Varga.

Učenici koji će predstavljati projekt: Iva Hančić, Vanja Modrinjak, Sven Pospišil i Ema Varga.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Izvođeci izvanučioničnu nastavu u Ivanovcu, uočili smo da je u mjestu raspoređeno osam dječjih igrališta, što nas je razveselilo. Nažalost, boravkom u prirodi, primijećeno je da su neka neuredna, zapuštena, pa čak i opasna za igru. Kako su polaznici naše škole i učenici iz Štefancu, usporedili smo dječja igrališta u oba sela. U Štefancu ih ima tri, a sva su uredna i sigurna za igru.

Odlučili smo poduzeti sve što je u našoj moći da se uočeni problem u Ivanovcu otkloni. Pri tome smo počeli od zakonskih osnova. Istražili smo:

- Opću deklaraciju o ljudskim pravima (čl.29)
- Konvenciju o pravima djeteta (čl. 31)
- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (čl. 5 i 19)
- Pravila Mjesnog odbora Ivanovec (čl.15 i 17 stavak 5)

Moguća rješenja problema

Saznali smo da igrališta uništavaju mladi koji se na njima okupljaju u večernjim i noćnim satima. Stoga smo predlagali ovakva rješenja:

- Zabraniti okupljanja na igralištima u večernjim satima.
- Organizirati roditeljske patrole koje bi počinitelje prijavile policiji.
- Predložiti da se mladima ustupi mjesto za okupljanje u prostorijama Zadrugnog doma.
- Zatražiti pomoć odgovornih u Mjesnom odboru Ivanovec.

Organizirali smo raspravu i odabrali, po našem mišljenju, najbolje rješenje.

Najbolji pristup rješenju problema

Kao najbolje rješenje kojim bi se riješili problemi okupljanja djece i mladih u Ivanovcu bilo je zatražiti pomoć odgovornih u Mjesnom odboru Ivanovec.

O uočenim problemima i mogućim rješenjima razgovarali smo s predsjednikom Mjesnog odbora Ivanovec. Pokazao je izuzetnu susretljivost za rješavanje našeg problema.

Plan djelovanja

Proučili smo zakonske osnove tko je dužan održavati igrališta. Raspitali smo se kako u Štefancu uspijevaju sačuvati ispravnost igrala (redoviti popravci; mladi imaju svoj prostor gdje se okupljaju, kao i sportsko igralište) te mogu li se pozitivni primjeri primijeniti i u Ivanovcu. Predložili smo načine kako sama djeca i mladi mogu čuvati imovinu, na koje načine možemo poticati svijest o odgovornosti prema zajedničkoj imovini: svaki uočeni izged prijaviti komunalnom redaru, svojim primjerom djelovati na sumještane. Oformiti male timove učenika koji bi educirali vršnjake o potrebi čuvanja javnih igrališta i opasnostima koje neispravna igrališta donose. U razgovoru sa predsjednikom Mjesnog odbora odredili smo rok u kojem bi se kvarovi otklonili.

Ostvareni rezultati

Učenici su se radom i aktivnostima na projektu upoznali s odredbama Opće deklaracije o ljudskim pravima i Konvenciji o pravima djeteta. Znali su izdvojiti prava, ali i obaveze i odgovornosti svakog pojedinca u lokalnoj zajednici. Upoznali su djelokrug rada Grada Čakovca i Mjesnog odbora Ivanovec. Susretljivost predsjednika Mjesnog odbora i njegov pozitivan stav otvorio im je vrata za novu suradnju u idućim godinama.

Projekt je bio predstavljen

S projektom smo najprije upoznali ravnateljicu škole, predsjednika Mjesnog odbora Ivanovec, učenike razredne nastave, kao i učenike osmih razreda naše škole. Nakon predstavljanja projekta na Četvrtoj županijskoj smotri, predstaviti ćemo ga i roditeljima 4.A razreda, medijima i u školskom listu „Ivančica“.

13. Vesela učionica

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Naučiti učenike kako se mogu aktivno uključiti u uređenje prostora škole.

Škola

OŠ Vežica, Kvaternikova 49, Rijeka

Telefon/telefaks: 051 453868; 051 455680

E-adresa: iskola@os-vezica-ri.skole.hr

Voditeljica projekta

Miljenka Rumora

Učenici

Borna Markanović (1.a), Mitra Pažanin (1.a), Jakov Rubinić (1.a), Oskar Tandara (1.a)

Izbor i istraživanje problema

Naša je učionica obojana u puno različitih boja. Na zidovima su slike šarenih leptira, crvenih bubamara i plavih riba. Sretni smo što prva slova i brojke učimo u njoj. Na satu razredne zajednice razgovarali smo kako bi bilo lijepo da takvu jednu učionicu imamo i na dvorištu koju bi koristili za zabavu i igru. Prošetali smo dvorištem i uočili jedno zanimljivo mjesto koje je neiskorišteno. Postavili smo pitanje bismo li mi prvašići mogli urediti taj prostor. Proveli smo anketu kako bismo vidjeli što o tome misle učenici i roditelji. Od 25 učenika našeg razreda samo jedan učenik ne bi volio imati učionicu na dvorištu, a od 25 roditelja dva misle da učenici ne trebaju imati na dvorištu uređen prostor za igru i zabavu.

Moguća rješenja problema

S učiteljicom smo pretraživali internet i pronašli podatak kako neke škole imaju sunčane učionice. Doznali smo da su to učionice na otvorenom i da učenici za lijepog vremena tamo uče.

Mi smo odlučili urediti na dvorištu veselu učionicu. Na internetu nismo našli primjer vesele učionice. Učiteljica nam je objasnila da ne postoji zakon o veseloj učionici, ali da mi učenici možemo sami riješiti uređenje vesele učionice. Učiteljica nam je podijelila papire na kojima smo pisali tko bi nam mogao pomoći u uređenju vesele učionice. Neki su učenici napisali da bismo trebali pisati gradonačelniku ili ministru i upoznati ih s našom idejom. Jedan je učenik u razredu upitao tko će nam dati novce? Na računalu smo pronašli podatke kako Europska unija daje novce za izgradnju dječjih igrališta. Tko bi nam mogao još mogao pomoći? U anketi koju smo proveli pitali smo roditelje bili se oni svojim idejama uključili i pomogli

nam. Od 25 roditelja 23 ih je reklo da bi nam vrlo rado pomogli. Učiteljica nam je objasnila da ljudi mogu besplatno raditi i tako pomoći drugima. Ljudi koji pomažu drugima zovu se volonteri. Postoji Zakon o volontiranju i naši bi roditelji prema tom zakonu nama mogli pomoći. Zaključili smo da imamo podršku naših roditelja i da možemo riješiti naš problem uređenja vesele učionice.

Najbolji pristup rješenju problema

Razred je prihvatio uređenje vesele učionice uz pomoć roditelja. Tako bismo dobili lijepo uređeno mjesto u dvorištu škole na kojem bismo se mogli igrati, veseliti i učiti. U poslijepodnevni satima mogli bismo slaviti i rođendane. Želimo i druge učenike i roditelje škole potaknuti da se uključe u uređenje vesele učionice. Podržavanjem uređenja naše učionice poštivala bi se Konvencija o pravima djeteta koja govori da dijete ima pravo na vlastito mišljenje, pravo na slobodno izražavanje. Mi maleni pokazali bismo da se problemi mogu rješavati, ako se borimo za njih. Naša učiteljica nam je objasnila da sve što radimo mora biti prema glavnom zakonu Republike Hrvatske, a to je Ustav. Nitko ne smije raditi ništa što ne piše u Ustavu. Ne smije svojim radom naštetiti nikome. Zakon o volontiranju omogućava našim roditeljima da se uključe u uređenje vesele učionice.

Plan djelovanja

Kako bismo uspjeli u uređenju vesele učionice moramo napraviti plan rada. S našom idejom upoznali smo ravnateljicu škole. Predstavnica našeg razreda u Vijeću učenika o našoj ideji upoznala je će Vijeće. Svidjela im se naša ideja i o tome će obavijestiti učenike svojih razreda. S našim planom upoznat ćemo i Vijeće roditelja. Organizirat ćemo sastanak na kojem ćemo roditelje upoznati sa Zakonom o volontiranju i tražiti njihovu potporu da se uključe u rad. S roditeljima ćemo provesti radionicu kako bismo i od njih dobili ideje za uređenje. Na oglasnoj ploči škole oglasit ćemo poziv starijim učenicima da se uključe u volonterski rad i pozvat ćemo ih na sastanak kako bismo ih uputili u način rada. Izradit ćemo pravila ponašanja u veseloj učionici.

O početku našeg djelovanja obavijestit ćemo dječju pravobraniteljicu. 6. ožujka 2015. posjetio nas je ministar Znanosti obrazovanja i sporta, gospodin Vedran Mornar i bio oduševljen našom učionicom koje je posebna jer nema ploču, već zidove po kojima možemo pisati i crtati. Kada uredimo veselu učionicu, pozvat ćemo ministra na otvorenje.

Obavijestit ćemo javnost o našim aktivnostima putem Novog lista i televizije.

Ostvareni rezultati

Učenici su naučili kako se svi mogu i moraju aktivno uključivati u rješavanje problema zajednice. Radom na projektu tražili su informacije na Internetu. Upoznali su se sa zakonima Republike Hrvatske, Konvencijom o pravima djeteta, napisali su i proveli ankete, razgovarali su s roditeljima, ravnateljicom i pedagogom škole. Crtali su i pisali kako bi trebala izgledati njihova vesela učionica. Razvili zajedništvo i radovali se postignutim rezultatima.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen Učiteljskom vijeću i na Županijskoj smotri 26.ožujka 2015.

14. Zaboravljamo pohvaliti, ohrabriti, pomoći

Tematsko područje

Ljudska prava i odgovornosti

Cilj

Promicati dječja prava, poticati učenike na timski rad i međusobnu suradnju, senzibilizirati učenike na potrebu pomoći drugima

Škola

Osnovna škola Dugopolje, Stepinčeva 4, 21 204 Dugopolje

Telefon: 021 655 102; Telefax: 021 660 082

E- mail: dugopolje@os-dugopolje.skole.hr; marabalic@yahoo.com

Voditeljica

Mara Balić, učiteljica RN

Učenici

Antea Marasović, 3. razred, Anamarija Plazibat, 4. razred, Matej Doždor, 2.razred, Ante Dumančić, 2.razred

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na početku školske godine učenici su uvodili razredna pravila te s učiteljicama raspravljali o ponašanju u školi i kućnim pravilima. Dogovorili su se, kao i svake godine, kako će jedni druge poštivati, uvažavati i jedni drugima pomagati.

Međutim, s vremenom, kao da su se pravila i dogovoreno izbrisali iz pojedinih glava učenika, a plakati na zidu koji su ih na njih podsjećali, više kao da nisu postojali.

Pritužbe na ponašanje drugih bile su sve češće. Guranja na hodniku i pod odmorom često su završavala suzama i razbijenim koljenima. Ruganje je opet postalo sveprisutno, a time i pozivi roditelja u školu sve učestaliji. 24 djece iz različitih razreda dobili su tajni zadatak da tjedan dana vode evidenciju o tome koliko su puta od svojih vršnjaka doživjeli pohvalu, ohrabrenje ili pomoć.

Pokazalo se da je pohvala, ohrabrenje i pomoć veoma strana većini djece od sedme do desete godine te da se jako malo koristi u toj dobi. Radeći na ovom projektu učenici su istražili

Konvenciju o pravima djeteta (čl. 19, stavak 1 i čl. 23, stavak 1) koji ističu razne vrste pomoći djeci, a posebno onim s poteškoćama u razvoju. O ovoj problematici pronašli su uporište u *Nacionalnom okvirnom kurikulumu za školsko obrazovanje* gdje je naglašena međusobna sigurnost i poštivanje djece te odgovornost za sebe, ali i za ponašanje drugih.

O problemu su razgovarali s ravnateljem i pedagoginjom škole, načelnikom općine i predstavnicima Udruga čija je djelatnost pomaganje drugima. Od njih su dobili podršku i pohvalu za inicijativu i rad na ovoj problematici koja je ocijenjena kao iznimno važna. U svemu su im najveću podršku i pomoć dali roditelji i učiteljice.

Moguća rješenja problema

Učenici su uočili tri moguća rješenja problema:

- Uključivanje učenika u izvanškolske aktivnosti u lokalnoj zajednici kako bi se afirmirali kroz sport ili ples te time osvijestili važnost timskog rada i međusobnog ohrabriranja i pomaganja
- Uključivanje učenika u volonterski rad Udruge DAR kako bi osjetili značaj i radost pomaganja drugima
- Vršnjačka pomoć u školi pod motom: POHVALI – OHRABRI – POMOGNI u svakodnevnim situacijama gdje se ukaže prilika te kroz izvannastavnu aktivnost *Volonterstvo*

Nakon razmatranja jakih i slabih strana pojedinog rješenja, učenici su se odlučili za najbolji pristup.

Najbolji pristup rješavanju problema

Učenici su odlučili da će u školi organizirati vršnjačku pomoć u svakoj situaciji gdje se ukaže prilika svakodnevno imajući na umu moto POHVALI - OHRABRI – POMOGNI. Kroz nastavni plan i program posebna pažnja će se posvetiti likovima koji pomažu drugima te će se niz aktivnosti provesti kroz izvannastavnu aktivnost *Volonterstvo* u koju su uključeni učenici od prvog do četvrtog razreda. U skladu s projektom, učenici će surađivati s udrugama u zajednici kojima je cilj pomaganje drugima.

U tome imaju podršku djelatnika, roditelja i školske stručne službe.

Plan djelovanja

Učenici su isplanirali aktivnosti koje će provesti kako bi se provelo predloženo rješenje.

Dogovoreno je da aktivnosti budu usmjerene prema svim vršnjacima u razredu, a posebno prema onima kojima treba pomoć u učenju, djeci s posebnim potrebama i onima koji se teže socijaliziraju u grupi.

Aktivnosti kao vršnjačka pomoć u učenju, gradimo čvrstu kuću prijateljstva, debata volontera na temu Pomagati je/nije lako, akcija *oslobodimo se straha*, stablo dobrote, pomaganje

starijima, volontiranje u Udruzi DAR, priključivanje akciji DPMI prikupljanja plastičnih čepova, posjet DVD-u Dugopolje kao i sve ostale pridonijet će uspješnosti djelovanja. Pri tom će se popunjavati dokumentacijska mapa te će se na kraju uvezati priče učenika o doživljenim iskustvima pohvale, ohrabivanja i pomaganja. Čuvat će se u arhivi školske knjižnice .

Ostvareni rezultati

Učenici će radom na projektu razvijati svoje vještine istraživanja, suradničkog i iskustvenog učenja, diskusije, intervjua, pisanja dopisa, izrade plakata i javnog predstavljanja.

Sakupit će građu za učeničku priču i ostaviti je kao primjer ponašanja koji bi se trebao kontinuirano razvijati kod svih generacija i biti svakodnevno prisutan u komunikaciji i ophođenju s drugima.

Učenici će razviti novu vrstu komunikacije koja ne podržava niti jedan oblik nasilja.

Predstavljanje projekta

Projekt će biti predstavljen djelatnicima škole i stručnoj službi, roditeljima te predstavnicima civilnog društva i lokalne zajednice. Članak o projektu bit će tiskan u lokalnom časopisu Dugopoljski glasnik te prikazan na internetskim stranicama škole.

15. Kovačnica sreće

Tematsko područje:

Razvoj zavičajnog identiteta; gospodarstvo naših predaka - očuvanje tradicije.

Cilj

Prepoznati značajke identiteta svoga zavičaja, iskazati privrženost očuvanju zavičajnih običaja i kulturnih znamenitosti te ljudskih vrijednosti međusobnim podupiranjem u cilju razvoja pojedinca i zajednice kao cjeline.

Škola

OŠ Eugena Kumičića Slatina, Dobriše Cesarića 24, 33520 Slatina,

Telefon/telefaks: tel./fax: 033/551-213; mob. 098 627 427

E-adresa: anavera12345@gmail.com; os-eugena.kumicica@vt.t-com.hr

Voditeljica

Vera Menčik, mag.prim.educ., savjetnik

Učenici

Lana Kovačević (3.A), Gala Brunović (3. A), Marin Nikić (3.A) i David Cota (3.A)

Rezervni članovi grupe su: Iva Štraleger, Lana Brdarić, Matej Tokić i Doris Herceg (sve učenici 3.A)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Proučavajući „Prošlost, sadašnjost i budućnost zavičaja“, te razgovorom i istraživanjima o životu i radu naših predaka, ustanovili smo da je teško naći suvenir grada. Došli smo do saznanja da turizam kao gospodarska djelatnost ima važnu ulogu u hrvatskom gospodarstvu. Istražili smo turističke ponude, kulturno-povijesne spomenike i manifestacije grada na kojima često sudjelujemo i mi. Htjeli bismo sudjelovati i doprinijeti napretku turizma našeg grada. Zato smatramo da je potrebno postaviti stalni izložbeno – prodajni paviljon u samom središtu grada.

U istraživanjima i razgovorima, saznali smo zanimanja ljudi koja izumiru u zavičaju. Budući da su se ljudi u prošlosti ovdje uglavnom bavili ratarstvom, osnovni pogon za obradu zemlje osim ljudske radne snage bile su životinje krave i konji. Zanimanja poput užara, kotlara i kovača u ovom kraju bila su važna i neophodna.

Svoj projekt nazvali smo „Kovačnica sreće“ jer smo kroz kovačev rad – iskovane potkove za konje (narodni simbol sreće) svome gradu poželjeli - napredak a posjetiteljima mogućnost trajne uspomene iz naše „kovačnice“.

Izbor i istraživanje problema

Učenici su samostalno proveli istraživanje prema zadanim zadacima i pitanjima koje su sami odabrali i koja su ih najviše zanimala, a ticala su se prednosti zdrave prehrane i saznanja što zaista sve činimo svome tijelu ako izostane zdrava prehrana, kao i tjelesna aktivnost. Učenici su napravili analizu podataka, proučili su Zakon o zaštiti potrošača, Zakon o hrani, internetsku stranicu Zdrava krava, internetsku stranicu Ministarstva zdravlja i njima slične, zatim su

intervjuirali ljekarnika, liječnika i nutricionista, razgovarali su sa članovima obitelji, prijateljima, poznanicima, ali i nepoznatim ljudima o njihovim prehrambenim navikama, a brojne informacije prikupili su putem interneta i raznih novinskih izdanja.

Moguća rješenja problema

- a) Očekujemo preuzimanje i realizaciju inicijative prvenstveno Ureda gradonačelnika te Ureda za prostorno uređenje grada i odredi prostor (prijedlog je uži centar grada - blizu bivše Robne kuće Slatinka) gdje bi bila smještena „Kovačnica sreće“.
- b) blizina užeg dijela grada osigurala bi bolju turističku ponudu većem broju posjetitelja. Smatramo da bi tako (drvena, izrezbarena) „Kovačnica sreće“ upotpunila „sliku“ grada i omogućila prezentaciju i ponudu rukotvorina i domaćih proizvoda uvijenih u „priču“ o starim zanatima zavičaja (školskim zadrugama i udrugama...).
- c) Osnovna sredstva za izradu mogli bi osigurati putem ureda agencija za dodjelu EU-fondova na području grada i županije. Time bi samo središte grada bilo produhovljeno tradicijskim vrijednostima naših „starih“. Kod mlađih generacija, bitno bi bio poboljšan stav o plodovima isključivo marljivoga rada. koja bi ohrabrila i ideje inovatora za „spoj starog i novog“.
- d) Budući da bi uvelike doprinijela odgojno – obrazovnim vrijednostima, „Kovačnica sreće“ oživotvorila bi „sliku“ grada, a školske zadruge i udruge u gradu uz sve institucije za obrazovanje do galerija i muzeja grada te Turističku zajednicu grada potpomogle bi sredstvima i svojim kompetencijama realizaciju naše ideje.

Najbolji pristup rješenju problema

Uz pomoć Turističke zajednice grada, u suradnji s Uredom za prostorno planiranje grada te potpomognuti idejama iz Agencije za ruralni razvoj i primjenu EU-fondova unutar naše županije, Centar za poduzetništvo grada Slatine, LAG Marinianis, najbolji pristup rješenju problema vidimo u suradnji svih.

„Kovačnica sreće“ osim edukativnog karaktera, dala bi pečat prepoznatljivosti grada i izvan RH, a vjerujemo da bi bila i financijski isplativa.

Plan djelovanja

„Kovačnica sreće“ prezentirana je na Učiteljskom vijeću OŠ E. Kumičića Slatina (veljača, 2015.), a uz pomoć Turističke zajednice grada Slatine, ideja o „Kovačnici sreće“ bit će prezentirana i pred gradskim vijećem mladih grada Slatine te Agencijom za ruralni razvoj i primjenu EU-fondova, Centru za poduzetništvo grada Slatine, LAG-u Marinianis.

16. Prihvaćanje različitosti

Tematsko područje

Dostojanstvo osobe, ljudska prava, slobode i odgovornosti u kontekstu ustavnih i zakonskih odredbi Republike Hrvatske te europskom i međunarodnom pravnom sustavu.

Cilj

Raditi na poboljšanju uvažavanja različitosti i smanjenja diskriminacije djece s teškoćama u razvoju

Škola: OŠ Zemunik, Adresa: Ulica 20, 23 222 Zemunik Donji

Tel./telefax 385 023 351 007

E-mail: oszemunik@os-zemunik.skole.hr;

Voditeljica

Martina Vanjak, učiteljica razredne nastave

Učenici

Alvir Borna, Biloglav Anica, Paleka Mario i Vuković Božo

Opis

Izbor i istraživanje problema

Ideja nam je sinula kada smo proslavili 100. dan škole, učiteljica je prikupila 100 odgovora na našu temu, tada smo počeli s našim projektom. U našoj školi, odnosno u našem razredu imamo učenicu s Down sindromom. Na satovima razrednika raspravljali smo o sličnostima između djece sa i bez teškoća u razvoju. Razgovarali smo i donosili zaključke da mnoga takva djeca integrirana u škole zajedno s drugom djecom postižu puno bolje akademske uspjehe, uključuju se u redovne oblike odgoja i obrazovanja, mogu naučiti vještine potrebne za svakodnevni život... Na taj način bili bi ravnopravni sudionici u svemu i međusobno bi se pomagali.

Hrabro smo krenuli u istraživanje. Uključili smo učenike od 2. do 7. razreda. Na satu razrednika smo razgovarali o Prvima djeteta. Za svu djecu ista su prava; Sva djeca imaju pravo na odmor, slobodno vrijeme, igru i sudjelovanje u kulturnim i umjetničkim aktivnostima; Sva djeca imaju pravo na informiranje, kao i na to da svoje mišljenje slobodno kažu i budu saslušani; Djeca s teškoćama imaju pravo na posebnu skrb, kao i na aktivno sudjelovanje u društvenom životu. Misao vodilja našeg projekta je kako učenicima (u našem slučaju učenici) osigurati što kvalitetniji pristup u nastavi, a prvenstveno trebamo okolinu prilagoditi njima kako bismo im dali što više poticaja i informacija.

Moguća rješenja problema

Sva djeca uče – bio je naš cilj; upoznati sve učenike i nastavnike da i djeca s Down sindromom uče, ali sporije, zato im treba više puta ponavljati, da djeca s Down sindromom moraju učiti iste spretnosti i vještine kao i druga djeca.

Najbolji pristup rješenju problema i plan djelovanja

Uz pomoć udruge Down sindrom u Zadru organizirali bi edukativne radionice i uz pomoć stručnih osoba približili i djeci i roditeljima „svijet u kojem žive“ djeca s Down sindromom. Roditelji bi mogli kroz razne aktivnosti volontirajući pomoći udruzi u materijalnom i moralnom smislu. Veselimo se zajedničkoj suradnji s Udrugom, iako će naš najveći problem biti udaljenost, nadamo se da ćemo i nju uspjeti premostiti.

Ostvareni rezultati

Na samom početku projekt je krenuo lagano, ponestajalo nam je ponekad i snage, ali danas imamo zadovoljstvo i sreću na licima, shvatili smo da rad s djecom s posebnim potrebama iziskuje puno energije, strpljenja, ali i znanja. Osim u razredu, sva djeca u školi trebaju stvoriti ozračje koje će biti ne samo radno, već i prijateljsko.

Predstavljanje projekta

Projekt smo predstavili na portalu *eTwinning*, Učeničkom vijeću, na satu razrednika na Dan škole. Svoj rad planiramo predstaviti u Udruzi *Down sindroma* 21. ožujka 2015. g. u Zadru.

17. S vozačkom na bicikl

Tematsko područje

Projekt građanin – ljudsko-pravna dimenzija povezana s političkom i društvenom, te ekološkom dimenzijom

Cilj

potaknuti djecu na sigurno upravljanje biciklima uz poštivanje zakona

Škola

OŠ Antuna Branka Šimića, Krotovica 15, 10040 Zagreb

Telefon/telefaks: 01 2864000

E-mail: ured@os-absimic-zg.skole.hr;

Voditeljica

Snježana Kegel

Učenici

14 učenika 4.c razreda uključeni u izvannastavnu aktivnost Građanski odgoj:

Daniel Bilobrk, Petar Cicvarić, Laura Čolo, Eva Demović, Melani Franjić, Ema Jurišić, Lucija Kelčić, Antun Mikić, Monika Nuši, Ana Polić, Mata Prpić, Tea Smetko, Maria Šarić, Alan Šimović. Projekt predstavljaju: Petar Cicvarić, Eva Demović, Laura Čolo i Maria Šarić

Opis

Izbor i istraživanje problema

Uočili smo da se djeca malo kreću i da puno učenika roditelji autom dovoze u školu. Osim kvartovskog parka i školskog igrališta nemamo prostora za igru i tjelesne aktivnosti. Dio učenika živi udaljenije od škole i oni su dali prijedlog da bi bilo zgodno u školu dolaziti biciklom. Zapitali smo se koliko bi učenici naše škole bili zainteresirani dolaziti biciklom u školu.

Istražili smo što nam zakoni kažu o djeci biciklistima – sudionicima u prometu. Upoznali smo se s Ustavom Republike Hrvatske, proučavali dječja prava i pročitali Zakon o sigurnosti prometa na cestama u kojem članak 215. kaže:

(1) Biciklom na cesti smije upravljati osoba koja je navršila 14 godina.

(2) Djeca s navršenih devet godina koja su u školama osposobljena za upravljanje biciklom i za to im je izdana potvrda, smiju samostalno upravljati biciklom na cesti, a druga djeca s navršenih devet godina samo u pratnji osobe koja je navršila 16 godina.

Naše istraživanje dovelo nas je do problema – kako možemo poticati učenike da dolaze biciklom u školu, ako bi time kršili zakon. Ako želimo samostalno upravljati biciklom trebamo imati vozačku dozvolu tj. potvrdu za upravljanje biciklom.

Moguća rješenja problema

Odlučili smo da želimo doći do vozačke dozvole, dokumenta koji je propisan Zakonom o sigurnosti prometa na cestama. Podijelili smo se u skupine i dali prijedloge kako bismo mogli doći do željenog cilja. Došli smo do tri politike:

- Pohađanje prometne skupine u našoj školi
- Pohađanje autoškole
- Obraćanje policiji

Najbolji pristup rješenju problema

Nakon rasprave i razgovora o dobrim i lošim stranama naših prijedloga odabrali smo treću politiku, tj. obratit ćemo se policiji kako bi nas uputila kako da dođemo do dozvola za upravljanje biciklom.

Plan djelovanja

Isplanirali smo aktivnosti koje ćemo poduzeti kako bismo došli do željenog cilja:

- Obratiti se Policijskoj postaji Dubrava
- Sakupiti materijale iz kojih bismo mogli učiti o prometnim pravilima
- Učiti
- Položiti ispite
- Dobiti dozvolu/dokument
- S vozačkom sjesti na bicikl

Ostvareni rezultati

- obraćanje Policijskoj postaji Dubrava, a zatim Prometnoj policiji
- suradnja s Hrvatskim autoklubom i uporaba priručnika „Biciklom u prometu“
- suradnja s autoškolom
- surdnja sa Sindikatom biciklista
- naučili smo prometna pravila
- dobili smo pisani odgovor MUP-a u kojem nam daju podršku i spremnost da se uključe u rješavanje ovog problema
- dobili smo pisano obećanje Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta da će pokrenuti inicijativu za postupak dobivanja dozvola za upravljanje biciklom
- izašao je članak u dnevnom tisku koji navješta pokretanje i rješavanje našeg problema

Projekt je bio predstavljen

na Učiteljskom vijeću, na roditeljskom sastanku, te učenicima četvrtih razreda.
U planu je predstavljanje Sindikatu biciklista i Hrvatskom autoklubu.

18. Različitosti su lijepe

Tematsko područje

Ljudskopravno- dostojanstvo osobe, ljudska prava, slobode i odgovornosti u kontekstu ustavnih i zakonskih odredbi Republike Hrvatske te europskom i međunarodnom pravnom sustavu

Cilj

Prepoznati međusobne različitosti i sličnosti, uočiti važnost ravnopravnosti među članovima društva

Škola

OŠ Horvati, Horvaćanska 6, 10000 Zagreb

Tel.Fax 385 01 3838 870

E-mail: os-zagreb-058@skole.htnet.hr;

Voditeljica

Dubravka Rušnov

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 19 učenika (3.a)

Matej Babić, Karol Bernard Čović, Ervin Dajić, Beata Gržan, Lina Hren, Marija Ivić, Porin Kotnik, Tonka Kovačić, Antas Mandić, Petra Marijanović, Zara Mišić, Mija Močinić, Ana Palić, Dubravka Pavlović, Max Mislav Radović, Irin Katarina Sandalj, Sven Surla, Adrian Šajatović, Jakov Vidović

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri: Porin Kotnik, Petra Marijanović, Mija Močinić, Dubravka Pavlović; Rezerva: Max Mislav Radović

Opis

Izbor problema i istraživanje problema

Projekt smo započeli početkom ove školske godine, a nastavak je našega prošlogodišnjega projekta. Kroz svakodnevne aktivnosti uočili smo da smo različiti po mnogim stvarima i da je sve oko nas različito. Na satovima razrednika, hrvatskog jezika i prirode i društva raspravljali smo o različitostima i koliko su one zanimljive. Zapisivali smo svoje dojmove. Tako je nekoliko naših prijatelja zapisalo da se jako zanimljivo što je sve oko nas različito i što smo svi različiti i po nečemu posebni. Razgovarali smo o tome s našom učiteljicom i ona nas je podržala u tome da se pozabavimo različitostima i da ih tako još bolje upoznamo i poštujemo. Na taj način bi uvidjeli da su različitosti lijepe i da nam čine okolinu puno zanimljivijom. Krenuli smo u istraživanje. Istraživali smo različitosti među ljudima, životinjama, biljkama i stvarima, slušali iskustva naših prijatelja i roditelja. Na satu razrednika smo proučavali Europsku konvenciju o ljudskim pravima. Saznali smo da je zabranjena diskriminacija svake vrste. Na satu prirode i društva smo proučavali Zakon o zaštiti prirode. Projektu smo dali naziv Različitosti su lijepe. Svrha projekta je prepoznati međusobne različitosti i sličnosti, uočiti važnost ravnopravnosti među članovima društva.

Moguća rješenja problema

Budući da je naš cilj prepoznati međusobne različitosti i sličnosti, uočiti važnost ravnopravnosti među članovima društva razgovarali smo o tome što je dobro, a što loše u našoj odluci. Dobro je u našoj odluci je da ćemo se svi zajedno kvalitetno družiti, uvidjeti sličnosti i razlike među ljudima, životinjama, biljkama i stvarima, naučiti nešto novo i biti pažljiviji, uvidjeti i cijeliti trud drugih, postati plemenitiji i osjetljiviji prema ljudima i prirodi. Loše u našoj odluci je to što ćemo imati, poteškoće u pribavljanju materijala, pronaći osobe koje će nam pomoći, briga hoćemo li uspjeti ostvariti zamišljeno. U daljnjem radu smo odabrali tri moguća rješenja našeg problema.

Najbolji pristup rješenju problema

Odlučili smo da ćemo kroz videokonferencije upoznati različitosti u svijetu. Veselimo se što će nam se predstaviti naši prijatelji putem videokonferencija iz škola diljem svijeta sa svojim različitostim, što ćemo zajedno raditi radionice, usavršavati engleski jezik, a brine nas ponekad otežana veza, vremenske zone, organizacija nastave, javni nastup i buka za vrijeme videokonferencije. Planirali smo napraviti četiri videokonferencije s Amerikancima i Englezima i našim školama u Hrvatskoj. Kroz videokonferencije ćemo učiti na zanimljiv način, prenositi informacije, znanja i ideje, razmijeniti iskustva, međusobno komunicirati u stvarnom vremenu, ostvariti kontakt s drugim učiteljima i učenicima.

Plan djelovanja

Nakon osmišljenog plana realizacije projekta dogovorili smo se o aktivnostima koje ćemo poduzeti. Dogovorili smo i održali četiri videokonferencije. U radionici Različitosti su lijepe govorili smo o različitostima među djecom, životinjama, biljkama i stvarima. Izradili smo bojanke Različitosti su lijepe. Radionicu smo proveli putem videokonferencije. Bojanku smo poklonili djeci bez roditelja, djeci s teškoćama u razvoju i našim prijateljima iz Amerike i Engleske putem videokonferencije. U tome su nam pomogli naši roditelji i učitelji, prijatelji iz viših razreda i drugi djelatnici naše škole. Nastavili smo suradnju učenika naše škole i učenika američkih, engleskih i hrvatskih škola.

Ostvareni rezultati

Uspjeli smo u realizaciji projekta. Ostvarili smo sve što je planirano. Videokonferencije su bile dobro organizirane. Roditelji su nam rado pomogli u organizaciji. Na videokonferenciji smo se družili i s učenicima 1.a i 3. b razreda koji su zajedno s nama učili o različitostima. Radili smo radionicu Različitosti su lijepe izradom bojanke koje smo prikazali i prijateljima u Americu i Engleske koje smo upoznali putem videokonferencije. Govorili smo o ljudskim pravima i zaštiti i očuvanju različitosti u prirodi. U školi smo razgovarali s učenicima viših razreda o različitostima u biljnom i životinjskom svijetu. Iskustvo putem videokonferencije je bilo neprocjenjivo. Sudjelovali smo u četiri videokonferencije, upoznali smo se s učenicima u američkim, engleskim i hrvatskim školama. Zajedno smo govorili o dječjim pravima, o sličnostima i različitostima među ljudima, životinjama, biljkama i stvarima i izradili bojanku Različitosti su lijepe i poklonili im izložbu za vrijeme videokonferencije. Videokonferencijom smo premostili prostorne barijere i u praksi vidjeli da su različitosti lijepe i zanimljive. Projekt ćemo nastaviti i iduće godine.

Projekt je bio predstavljen

Projekt smo predstavili na Učiteljskom vijeću i roditeljskom sastanku.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Svoj rad smo prezentirali putem videokonferencija američkim, engleskim i hrvatskim školama i ispred profesora iz Belgije.

19. Bilo kuda – dijete potrošač svuda

Tematsko područje projekta

Projekt građanin – razvoj poduzetnosti, gospodarsko, ljudskopravno i ekološko područje

Cilj

Osposobljavanje učenika da postanu obrazovani i informirani potrošači otporni na marketinške ponude, koji mogu donositi vlastite odluke pri izboru proizvoda i pri tome voditi računa o sigurnosti kupljenog i zaštititi osobnog i općeg dobra. Na osobnoj razini promišljati i donositi odluke te koristiti svoja potrošačka prava. Osposobljavanje učenika za čitanje i razumijevanje napisane deklaracije na proizvodima, za uočavanje problema koji se tiču njihova potrošačkog života i rada u školi te traženje rješenja kroz timski rad i suradnju. Poticati učenike da postanu odgovorni učenici – građanin koji znaju svoja prava i obveze.

Škole

Osnovna škola Josipa Račića, Srednjaci 30, 10 000 Zagreb

Telefon / telefax: 01 3844 970; 01 3844 970;

E-pošta: os-zagreb-063@skole.t-com.hr;

Voditeljica projekta

Dragana Rakonca

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 17 učenika (4.d)

U projektu su sudjelovali polaznici grupe Građanski odgoj: Lana Anđelopelj, Luka Bužinec, Dora Crnković, Petra Đaković, Patrik Hajsok, Mateo Jurjević, Vilim Krušlin, Luka Mandić, Nikolina Marijan, Viktor Merćep, Anja Mugoša, Sven Pevec, Filip Polonijo, Paola Sošić, Petra Straga, Dora Švajghart i Iva Zbiljski.

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri: Petra Đaković, Luka Bužinec, Sven Pevec, Petra Straga; Rezerva: Dora Švajghart

Opis

Izbor i istraživanje problema

Prije odlaska u školu u prirodi razgovarali smo o džeparcu koji nosimo i o pažljivom trošenju istog. Po povratku smo napravili anketu gdje su rezultati pokazali da smo bili odgovorni potrošači. Prošle godine smo kroz grupu Građanski odgoj radili na udžbeniku Zaštita potrošača u kojem smo se susreli s važnošću edukacije djeteta kao potrošača. Većina nas je naučila što je to deklaracija i gdje je možemo pronaći. Odlučili smo istražiti kako stoji dijete u potrošačkoj kulturi.

Dogovorili smo se oko zaduženja i što će tko istraživati. Saznali smo da sva istraživanja Djecu oglašivači gledaju kao nekog tko troši svoj džeparac, koji uvelike utječu na obiteljsku kupovinu i kao buduće odrasle potrošače. Istraživanje nas je dovelo do zaključka, kada već ne možemo odoljeti kupovini, možemo li biti barem odgovorniji prema sebi i uz određenu edukaciju kupovati sigurne proizvode? Pronašli smo dokumente koji nam u tome mogu pomoći: Zakon o zaštiti potrošača, Savjetovalište za zaštitu potrošača, Udruge za zaštitu potrošača, Rapex – tijelo koje provodi nadzor, čuvar sigurnosti potrošač... Tijekom istraživanja

odlučili smo da kroz Projekt građanin pružimo edukativne informacije učenicima naše škole i upoznamo ih s pravima potrošača. U međuvremenu smo razgovarali s ravnateljem koji nam je pružio podršku. Projekt smo nazvali Bilo kuda – dijete potrošač svuda što se istraživanjem i pokazalo.

Moguća rješenja problema

Podijelili smo se u skupine gdje je svaka raspravljala i oblikovala najbolji način rješavanja problema. Slobodno iznosimo svoja mišljenja i stavove o tome kako bi na najjednostavniji način realizirali svoj problem. Razgovarali smo o dobrim i lošim stranama naše odluke. Tražili smo moguća rješenja našeg problema i došli smo do sljedećih prijedloga: Prezentacija – potrošač; Izrada letaka; Predstava i Izrada Brošure.

Najbolji pristupa rješenju problema

Nakon rasprave o svim idejama, tražeći dobre i loše strane svakih od njih odlučili smo da je najbolje rješenje Izrada Brošure. Naše rješenje ima uporište u Konvenciji o dječjim pravima i Zakonu o zaštiti potrošača.

Plan djelovanja

Nakon osmišljenog rješenja dogovorili smo aktivnosti koje ćemo poduzeti:

- Osmišljavanje buduće Brošure
- Odabir teksta
- Podjela aktivnosti vezanih za crteže i strip
- Razgovor s gospođom Sunarom o uređivanju Brošure
- Odabir najuspješnijih crteža
- Slaganje dokumentacijske mape
- Priprema za izradu portfolija
- Prezentacija Projekta građanin na Učiteljskom vijeću i roditeljskom sastanku
- Prezentacija Brošure u školskoj knjižnici
- Podjela Brošure učenicima razredne nastave

Ostvareni rezultati

Radeći ovaj projekt proširili smo naše znanje na istraživanju i komunikacijskim vještinama. Naučili smo dosta o pravima potrošača, o važnosti što piše na deklaraciji, kako se zaštititi i gdje pronaći informacije za to. Radili smo puno na odgovornom i sigurnom korištenju mobitela i interneta. Napravili smo Brošuru. Namijenjena je učenicima nižih razreda i ideja nam je da je učenici rješavaju na satu razrednika i razgovaraju o onome što piše u njoj. Očekujemo i da je pokažu roditeljima i na taj način informiraju i njih ukoliko na nešto od toga do sada nisu obraćali pozornost.

Ponosni smo na naš rad jer znamo koliko smo vremena utrošili u izradu Brošure i zato se nadamo da će učenici Brošuru pročitati, riješiti zadano i nešto novo naučiti što će im koristiti u životu.

Zahvaljujemo se ravnatelju godpodinu Tomislavu Horvatu na podršci u realizaciji projekta, gospođama Sunara, Džajić i Polonijo, učiteljici Dragani koja i kad nam je bilo najteže i kad smo ostajali bez ideja nije odustajala od nas i ovog projekta. Hvala i učiteljici Maji koja nas je pratila, likovno usmjeravala i više puta pokazivala divljenje prema onome što radimo.

Projekt je bio predstavljen

Projekt smo predstavili Školskom odboru, Učiteljskom vijeću, Županijskom stručnom vijeću za demokratsko građanstvo i roditeljima na roditeljskom sastanku. Promocija Brošure je bila u školskoj knjižnici.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Povodom Svjetskog dana potrošača urednica emisije „Potrošački kod“ Ana Horvatić snimila je kratku reportažu o radu na projektu koja je prikazana na HRT-i.

20. Mali poduzetnici

Tematsko područje

Projekt građanin – pravo na igru, ljudskopravno i društveno područje

Cilj

Promicati dječja prava, posebno promicati dječje pravo na igru; poticati međusobno druženje djece i obogatiti aktivnosti na otvorenom; pomoći učenicima da postanu odgovorni i aktivni mladi ljudi koji pridonose izgradnji škole kao demokratske zajednice; postaviti dječje sprave u jednom dijelu školskog dvorišta

Škola

Osnovna škola Otona Ivekovića; Adresa škole: Stjepana Pasanca bb, 10 090 Zagreb

Telefon/telefax: 01 3860 696 / 01 3878 000

E-mail: os-otona-ivekovica@zg.htnet.hr;

Voditeljica

Senija Mrkšić, dipl. učiteljica razredne nastave

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 23 učenika (3.b)

Niko Antunović, Sonja Bach, Marijeta Briški, Nika Cujzek, Tea Fadljević, Mislav Flanjak, Kika Gluhak, Helena Jelavić, Ema Jinek, Marko Madžar, Ema Marić, Stjepan Matić, Mateo Matina Friščić, Andrija Nevistić, Ela Pavičić, Ana Roginić, Anamari Spaqi, Sofija Srebačić, Marko Svečak, Marko Šimić, Max Šimunić, Karlo Tkalec, Josip Trstenjak

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri: Tea Fadljević, Ema Jinek, Sofija Srebačić, Marko Svečak

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na satu razrednika organizirali smo radionicu budućnosti na kojoj smo razgovarali kako provodimo vrijeme na školskom dvorištu, koje nam mogućnosti i aktivnosti pruža naše školsko igralište, te na koji način bismo željeli upotpuniti provedeno vrijeme vani. Zaključili smo da se stvarno stanje poprilično razlikuje od zamišljenog i željenog stanja. Krenuli smo u obilazak kvartovskih dječjih igrališta s ciljem da vidimo kako su uređena i kako se tamo možemo zabaviti i rekreirati. Na internetu i po raznom tisku tražili smo zanimljive tekstove o tome kako nastaju dječja igrališta. Pronašli smo i nekoliko tvrtki koje se bave proizvodnjom i montažom dječjih sprava i saznali cijene. Jako smo se iznenadili koliko je to skupo.

Moguća rješenja problema

U razredu smo se dogovorili da bismo htjeli pokušati urediti naše školsko igralište i upotpuniti ga sa barem jednom spravom za igranje. Kako bismo se ujedinili u rješavanju problema oko skupljanja novca potrebnog za kupnju sprave, podijelili smo se u četiri skupine. Predlagali smo razna rješenja - da skupljamo novac od roditelja, da iskoristimo novce od božićne prodajne izložbe ili da naši roditelji sami izrade i sastave jednu spravu. Kasnije smo razgovarali jesu li ti prijedlozi dobri ili nisu, te ih obrazlagali. Zaključili smo da nijedno rješenje neće riješiti naš problem.

Otišli smo kod ravnateljice da je upoznamo s našom idejom i zatražimo njenu podršku u provedbi projekta. Ravnateljica nas je saslušala i predložila da se obratimo našem mjesnom odboru. Na satu prirode i društva učili smo o dječjim pravima, a zatim smo na satu razrednika detaljnije proučavali dokument Konvenciju o pravima djece i saznali koja sve prava djeca imaju.

Najbolji pristup rješanju problema

Prema savjetu ravnateljice da pokušamo ostvariti suradnju s lokalnom zajednicom, pozvali smo predsjednika mjesnog odbora našeg kvarta koji se rado odazvao i gostovao u našem razredu. Kako bismo se pripremili za razgovor s predsjednikom, proučavali smo Zakon o lokalnoj zajednici i Zakon o sigurnosti sprava na dječjim igralištima. Na taj smo način vrlo stručno komunicirali, predstavili svoj projekt i objasnili problem koji nas muči. Predsjednik mjesnog odbora nas je saslušao i obećao da će nam pomoći. Nakon toga upustili smo se u potragu za sponzorima. Pisali smo zamolbe za sponzorstvo raznim velikim tvrtkama. Sve ovo vrijeme marljivo smo skupljali sve papire i spremali ih u dokumentacijsku mapu.

Plan djelovanja

Tijekom cijelog prvog polugodišta imali smo niz aktivnosti. Kroz radionicu budućnosti osvijestili smo problem nedostatka dječjih sprava na našem školskom dvorištu. Na kreativnoj radionici marljivo smo radili ukrase za božićni sajam kako bismo prodajom skupili barem nešto novaca. Po raznim medijima tržili smo zanimljive tekstove o dječjim igralištima da vidimo i dobijemo ideju kako se to radi u praksi. Proučavali smo razne zakone i pisali zamolbe za sponzorstvo raznim tvrtkama. U razredu smo ugostili predsjednika mjesnog odbora našeg kvarta.

Ostvareni rezultati

Naš projekt još je u procesu realizacije. Čekamo odgovore poslanih zamolbi za sponzorstvom od raznih tvrtki. Predsjednik Mjesnog odbora dao nam je obećanje da će nam pomoći u kupnji dječje sprave. Bez obzira na krajnji cilj – kupnja i postavljanje dječje sprave na školskom igralištu, zadovoljni smo jer smo utvrdili koja su naša prava ali i obveze, te kako možemo djelovati u lokalnoj zajednici i biti aktivni mladi ljudi koji sami kroje svoju budućnost. Samo zajedništvom i suradnjom u zajednici, međusobno se poštivajući i uvažavajući, možemo rješavati probleme i doći do cilja.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen Školskom odboru, Učiteljskom vijeću, roditeljima na roditeljskom sastanku i učenicima 3.c razreda.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Projekt smo predstavili i predsjedniku Mjesnog odbora.

Projekti osnovne škole – predmetna nastava

1. Voće – Zašto?

Tematsko područje

Ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti

Cilj

Osvijestiti učenike da je potrebno jesti voće te da oni učenici koji četvrtkom ne idu u školsku kuhinju po voće promijene ponašanje.

Škola

OŠ „Đuro Ester“, Koprivnica, Trg slobode 5, 48000 Koprivnica

Telefon: 048 622433

Telefaks: 048 625842

e-mail: ured@os-gjuro-ester-koprivnica.skole.hr

Voditeljica

Ana-Marija Bobovčan, prof. mentor

Učenici

Podaci o učenicima (ime i prezime svakog člana skupine, razred): Lea Fuček, Tara Kučina, Lea Miloš, Hana Knežević, Mihaela Šestan, Ena Maria Maruševac, Lukrecija Slobodanac, Filip Verčević, 7.r

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri (4): Filip Verčević, Hana Knežević, Lea Miloš, Mihaela Šestan, 7.r

Opis

Izbor i istraživanje problema

Primijetili smo da učenici iz našeg razreda u vrijeme Sheme školskog voća, a to je četvrtkom, većinom ne odlaze po voće te smo odlučili istražiti što je tome razlog, koliko jedu voće kod kuće i znaju li koja je važnost unosa voća u organizam.

Željeli smo da učenici shvate važnost očuvanja zdravlja te da osvijeste da prehranbenim navikama održavamo tijelo u ravnoteži i zdravlju jer stvaranjem zdravih životnih navika u djetinjstvu, dugoročno možemo utjecati na zdrav i kvalitetan život. Također smo željeli osvijestiti roditelje da svojim ponašanjem utječu na prehranbeno ponašanje djece.

Zaključili smo da je problem jako važan i stoga moramo voditi brigu o unosu voća u organizam jer u ovoj razvojnoj fazi je moguće oblikovanje prehranbenih navika s ciljem trajnog povećanja udjela voća, ali i povrća u prehrani kako bi se spriječila rana debljina i druge bolesti uzrokovane neadekvatnom prehranom.

Problem smo istraživali proučavajući zakone HR, Deklaraciju o ljudskim pravima, Konvenciju o pravima djeteta, Nacionalnu strategiju za provedbu Sheme školskog voća i povrća, kurikulum Zdravstvenog odgoja, časopise, internetske stranice.

Moguća rješenja problema

Raspravljajući o problemu učenici su predložili moguća rješenja.

Putem prezentacija saznati više o važnosti voća u svakodnevnoj prehrani.

Saznati koji bi bio idealni dnevni obrok za učenike.

Anketom ispitati hrane li se učenici u školskoj kuhinji, ako se ne hrane koji je tome razlog, jedu li voće kod kuće, koje voće najviše vole.

Pozvati u goste stručnjake poput liječnika ili nutricionista.

Napraviti knjižice i plakate u kojima bi učenici i roditelji mogli naučiti nešto o voću.

Višak voća iz školske kuhinje staviti u predvorje škole da si učenici mogu uzeti ukoliko žele još voća.

Najbolji pristup rješenju problema

Na temelju rezultata ankete učenika zaključili smo da je najbolji pristup osmisлити kako zainteresirati učenike da četvrtkom odlaze po voće u kuhinju, ali i da više voća jedu kod kuće. Iz tog razloga smo odlučili napraviti plakate koje ćemo staviti na zid školske kuhinje. Na plakatima bi pisalo što sadrži pojedino voće i koja je važnost voća.

Odredili smo da odemo u neke razrede razredne nastave te da njima podijelimo označivače stranica sa voćem, bojanke jednog voća, a oni bi kod kuće pronašli i u bilježnicu prirode i društva zalijepili sliku i napisali koja je važnost tog voća.

Odlučili smo u goste pozvati liječnicu-pedijatra da nam govori o važnosti voća za razvoj djece. Također bi pozvali nutricionista da nam govori o važnosti voća.

Plan djelovanja

U našem razredu smo na jednom satu razrednika zamolili učenike da nam na papiru napišu koji je njihov idealni dnevni obrok. Da vas podsjetim dnevni obrok je sva hrana pojedena u jednom danu, a sastoji se od zajutraka, doručka, ručka, užine i večere. Od 22 učenika samo je 8 učenika navelo da bi za užinu pojeli neko voće i to najviše banane ili jagode.

Na slijedećem satu razrednika pripremili smo na jednom kraju razreda voće i to naranču, mandarinu, bananu i jabuku, a na drugom kraju razreda čokoladu, smokiće, kekse, čipse i rekli učenicima neke se posluže s onim što im bolje odgovara. Možete pogoditi kod koje klupe je bila gužva?

13. ožujka 2015. bila nam je gđa. Lončar Knežević na satu razrednika, govorila nam je o važnosti voća u pravilnoj prehrani, da je potrebno jesti dvije porcije voća dnevno (a to podrazumijeva dva komada voća). Saznali smo da 70 - 90% voća sadrži vodu, topivu tvar šećer, netopivu tvar celulozu, voćne kiseline, vitamine, mineralne tvari i enzime.

Lukrecija i Ena Maria razgovarale su sa kuharicom Tanjom Glavica koja smatra da je hrana u kuhinji ukusna i raznovrsna, učenici najviše vole jesti špagete bolonjez, od voća najviše vole jesti banane, a najmanje jabuke, ali su jabuke najčešće na jelovniku.

Pošto učenici ne znaju zašto je korisno jesti određeno voće, odlučili smo napraviti plakate koje smo stavili u školsku blagovaonu tako da učenici, pošto će svakodnevno gledati te plakate, nauče zašto je dobro jesti određeno voće.

Nakon razgovora odlučili smo da to bude banana, jabuka, jagoda, breskva, mandarina i trešnje, a to je upravo voće koje su učenici u anketi rekli da najviše vole.

Također smo napravili knjižice koje smo stavili na stol u prostor gdje dolaze roditelji na informacije tako da se roditelji mogu dodatno informirati.

Izradili smo označivače stranica na kojima se nalazi slika voća i piše što sve određeno voće sadrži, a te označivače stranica smo podijelili učenicima 3.c razreda jer smo bili na njihovom satu razrednika i govorili im o važnosti voća. Uključili smo se i u nagradni natječaj Podravke „Razvedrimo školsku kuhinju“ gdje smo ideju kako bi trebala izgledati školska kuhinja napisali u obliku sastavka i crteža.

Ostvareni rezultati

Provedena je anketa među učenicima petog i sedmog razreda. Održana predavanja (liječnik), prezentacije i radionice učenicima. Izrada plakata, označivača stranica, knjižica za roditelje, sudjelovanje u nagradnom natječaju Podravke „Razvedri školsku kuhinju“. Upoznata lokalna zajednica sa projektom.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen na internetskoj stranici naše škole, Vijeću učitelja (25.3.2015.), Vijeću učenika (24.3.2015.), učenicima petih i sedmih razreda.

Lokalnoj zajednici projekt je predstavljen putem radija Koprivnica u emisiji Zvon (27.3.2015.).

2. Nema panike - imam zdrave prehrambene navike!?

Tematsko područje

Projekt građanin: zdrav način prehrane

Cilj

Škola

Osnovna škola Ferdinandovac, Dravska 66, 48356 Ferdinandovac

Telefon: 048 210001

Telefaks: 048 817709

e-mail: ured@os-ferdinandovac.skole.hr

Voditeljica

Brankica Šeničar, prof.

Učenici

Učenici projektne skupine: David Đuroci 6. r., Dora Vidak 6. r., Tia Zobundija 6. r., Martina Karan 8. r., Doris Kudumija 8. r., Petra Turbelija 8. r., Martina Živko 8. r.,

Učenice koje će predstavljati projekt na Smotri:

Martina Karan 8. r., Doris Kudumija 8. r., Petra Turbelija 8. r., Martina Živko 8. r.

Cilj

Razviti svijesti o važnosti pravilnog načina prehrane kod učenika viših razreda, ukazati na potrebe educiranja mladih o zdravoj prehrani te razvijanju zdravih životnih navika, promijeniti dosadašnje navike nepravilne prehrane, razviti osobnu odgovornost za vlastito zdravlje.

Proučiti zakone, pravilnike, deklaracije.

Usvojiti pravila komunikacije te javnog nastupa.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učenici skupine „Vježbaonica građanskog odgoja“ su na temelju prošlogodišnjeg istraživanja o načinu trošenja džeparca učenika viših razreda uočili da se znatan iznos novca troši na grickalice, slatkiše i gazirana pića. Razgovarali su i s prodavačicama u trgovini koje su to isto potvrdile. Osmislili su i proveli anketu među učenicima viših razreda koja je ukazala na problem loših prehrambenih navika kod većeg broja učenika.

Tako su jednoglasno odlučili istražiti koliko učenici viših razreda znaju o utjecaju hrane na zdravlje čovjeka i pomoći im da promijene loše prehrambene navike. Proučili su Konvenciju o pravima djeteta, Ustav Republike Hrvatske, Europsku socijalnu povelju, pronalazili na mrežnim stranicama Ministarstva zdravlja informacije o utjecaju hrane na zdravlje čovjeka, proučili brošuru Prehrambene smjernice za 5. – 8. razrede osnovnih škola.

Moguća rješenja problema

Učenici su predložili nekoliko pristupa u rješavanju problema: predavanje stručnjaka učenicima, radionica za roditelje te radionica za učenike. Obje radionice osmislili bi i vodili sami učenici.

Nakon razmatranja jakih i slabih strana pojedinog rješenja, učenici su se odlučili za najbolji pristup.

Najbolji pristup rješenju problema

Kao najbolji pristup rješenju problema učenici su izabrali radionicu za učenike u obliku kviza.

Plan djelovanja

Uz pomoć brošure Prehrambene smjernice učenici su osmislili kviz u obliku prezentacije u power pointu. Tim kvizom učenici su provjerili svoje znanje te se dodatno educirali o namirnicama koje predstavljaju zdravu prehranu, o važnosti doručka i ostalih dnevnih obroka. Također su saznali koliko je važno jesti raznovrsnu i raznobojnu hranu te unositi dovoljno tekućine u obliku vode u organizam. Kviz je proveden u svim višim razredima, a učenici su rado sudjelovali u njemu.

Ostvareni rezultati

Radom na projektu članovi skupine naučili su kako istražiti problem, proučavati izvore informacija, pripremati, provoditi i analizirati ankete, pripremati i voditi radionicu – kviz, izrađivati plakate, dokumentacijsku mapu te prezentirati svoj rad. Razvili su komunikacijske vještine, toleranciju radom u skupini te suradničko učenje.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen učiteljima i stručnim suradnicima Škole 19.3.2015., učenicima viših razreda na satu razrednika. Bit će također predstavljen roditeljima učenika 8. razreda i objavljen povodom Dana škole u školskom časopisu Cvrčak. Nakon predstavljanja na županijskoj Smotri projekt će biti objavljen i na mrežnim stranicama škole. Tijekom travnja i svibnja projekt će biti predstavljen lokalnoj zajednici.

3. Budi promjena

Tematsko područje

Ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti

Cilj

Osnovati volonterski klub u našoj školi. Promicati vrijednosti volontiranja među učenicima, obogatiti školski kurikulum volonterskim projektima.

Škola

OŠ Antuna Mihanovića, Lijepe naše 41, 49290 Klanjec

Tel./fax 049 550332, skola@os-amihanovica-klanjec.skole.hr

Voditeljica

Jadranka Husnjak, prof.

Učenici

Ema Lovrek, 8.r., Karolina Ricijaš, 8.r, Domagoj Lovrečki, 8.r., Matko Kramar, 8.r., Magdalena Majcen, 8.r., Valent Josip Iveković, 8.r., Silvio Balija, 8.r., Sandra Sinković, 6.r., Roko Lovrek, 6.r., Karla Bartolović, 6.r., Luka Lovrek, 6.r., Karlo Burazer, 6.r., Patrick Henc, 6.r., Marko Gašpar, 6.r., Gloria Pogačić, 6.r.

Učenici koji će predstavljati projekt na smotri:

Ema Lovrek, 8.r., Karolina Ricijaš, 8.r, Domagoj Lovrečki, 8.r., Matko Kramar, 8.r.,

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na početku školske godine raspravljali smo o realizaciji prošlogodišnjeg projekta kojim želimo uključiti učenike u istraživanje naše kulturne baštine kroz volonterski rad u Turističkoj zajednici.

Većina učenika bila je za prijedlog nastavljanja i razvijanja naše prošlogodišnje teme o volontiranju. Odlučili smo nove ideje dodati prošlogodišnjim.

Osim volontiranja u Turističkoj zajednici mogli bismo organizirati čišćenje okoliša škole jer oko škole smeće uglavnom ostavljaju učenici naše škole u popodnevnom satima kada koriste školsko igralište. Ideja koja nam se više svidjela bila je pomaganje slabijim učenicima poslije nastave. Razgovarali smo i o pomoći učenicima iz siromašnih obitelji koji nisu obuhvaćeni nekim vidom socijalne potpore te o čišćenju i uređivanju kupališta na Sutli što bi dodatno doprinijelo razvijanju naše ekološke svijesti i odgovornosti.

Želja nam je da ove školske godine učenici u našoj školi još bolje upoznaju volonterski rad s ciljem da ga zavole kako bi svoja iskustva mogli prenijeti na slijedeće generacije učenika. Istraživanjem društvene važnosti volontiranja i prikupljanjem informacija doznali smo da je u svojoj najširoj definiciji volonterski rad neplaćeno, neprofitno djelovanje koje se javlja u različitim oblicima.

Volontiranje je, kao dobrovoljna aktivnost, prije svega sloboda izbora, a sloboda je osnovna težnja ljudske civilizacije.

Volonterski je rad u svijetu izuzetno priznat, vrednovan i tražen. Često je preporuka za daljnje školovanje i zapošljavanje, a u nekim europskim zemljama vrijednosti volonterstava ušle su u redovni školski program.

Proučili smo Zakon o volonterstvu koji razlikuje volontiranje mladih u dobi od 15 do 18 godina, tj. srednjoškolsku populaciju i djecu mlađu od 15 godina.

Volontiranje djece mlađe od 15 godina Zakon o volonterstvu uređuje člankom 13. i naziva se odgoj za volontiranje. Osim pisane suglasnosti zakonskog zastupnika koja je obvezna, značajno je i tko je organizator volontiranja. Organizator volontiranja može biti odgojno obrazovna ustanova, ustanova socijalne skrbi ili druga pravna osoba koja organizira volontiranje u odgojno obrazovne svrhe.

Anketa koju smo proveli u višim razredima pokazala je da većina učenika misli da zna što je volonterski rad, njih 88% , a istovremeno 87% učenika nije imalo prilike volontirati. S obzirom da naša škola svake godine provodi humanitarne akcije u suradnji s Crvenim križem i Caritasom u koje se uključuju učenici, možemo zaključiti da oni ne prepoznaju da se radi o volonterskom radu. Razlog tome može biti nedovoljno poznavanje značenja volonterskog rada i što taj rad nije prepoznat niti vrednovan. U prilog tome ide i činjenica da u anketi 68% ispitanika tvrdi da je u zajednici volonterski rad tek djelomično cijenjen.

S obzirom da volontiranje djece i mladih ima veliku važnost u razvoju njihovih socijalnih i građanskih kompetencija, ovim našim projektom nastojimo odgovoriti na potrebe da se volonterski rad više promovira među učenicima.

Potaknuti rezultatima ankete odlučili smo u našoj školi osnovati volonterski klub i na taj način promicati vrijednosti volontiranja među učenicima. Osnivanjem volonterskog kluba možemo dobiti pomoć i podršku za razvoj i provođenje volonterskih projekata kojima ćemo podići kvalitetu nastavnih i izvannastavnih aktivnosti te djelovanjem kluba obogatiti školski kurikulum.

Moguća rješenja problema

Raspravljali smo kako pristupiti osnivanju volonterskog programa u školi te na koji način provesti naš cilj. Ideja je bila da uključimo sve učenike iz škole.

Pojavio se problem kako uključiti učenike područne škole. Koja su prava i obveze naše škole prema činjenici da se u školi osniva volonterski klub. Nametnula su se pitanja koje informacije još trebamo i tko nam ih može pružiti. Odlučili smo sami izraditi volonterske knjižice pa je bilo više ideja i prijedloga kako one trebaju izgledati. Raspravljali smo o izgledu naslovnice, koje podatke bi sadržavala te koliko treba imati stranica naša volonterska knjižica.

Dogovorili razgovor s ravnateljicom Melitom Ulama. U razgovoru s ravnateljicom doznali smo što ona misli o našoj ideji tj. o formiranju volonterskog kluba. Bila je oduševljena, podržala je našu inicijativu i sama smatra da su volonteri puno bolji ljudi, da odrasli trebaju učiti od djece te da ustrajemo u otklanjanju prepreka na koje ćemo nailaziti. Očekujemo da nam škola pruži podršku pri organiziranju volonterskih aktivnosti.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Donijeli smo odluke i podijelili zadatke. Krenuli smo u pripremanje osnivačkog skupa, odredili datum održavanja skupa na kojem ćemo predstavili aktivnosti i svrhu volonterskog kluba, izradili plakat za osnivanje kluba, pripremili pristupnice i suglasnosti za roditelje. Volonterski klub osnovan je 20. veljače 2015. godine. Na osnivačkom skupu pristupnice je potpisao 21 učenik, a drugi se dan još pridružilo šestoro učenika trećeg razreda iz područne škole koji nisu mogli biti na osnivanju.

Osnivački skup upoznat je s Etičkim kodeksom volontiranja skupom vrijednosti, načela i standarda kojima se volontera uključuje u aktivnosti za opću dobrobit.

Izradili smo volontersku knjižicu, koja je oblik potvrde o volontiranju, onu za koju se većina odlučila. Projekt smo nazvali po naslovu na plakatu kojim smo pozvali na osnivački skup.

Plan djelovanja

Učenici koji su potpisali pristupnice postali su aktivni članovi kluba te u budućnosti planiraju i dogovaraju humanitarne akcije koje će se provoditi. Volonterski klub provodit će humanitarne akcije koje se tradicionalno provode u školi kao što su humanitarne akcija: Solidarnost na djelu, ostale akcije CK i Caritasa, Liga za borbu protiv raka. S vremenom proširit ćemo djelovanje i na druge akcije koje se budu ukazale ili ćemo ih sami osmisliti.

Kroz volonterski klub uključit ćemo se u istraživanje kulturne baštine i time pobuditi zanimanje i osjećaj odgovornosti prema kulturnom identitetu svoga zavičaja te doprinijeti turističkoj promociji našeg mjesta jer ćemo nekoliko učenika osposobiti za turističke vodiče za potrebe školskih izletnika koji posjećuju naš grad najčešće u svibnju i lipnju.

Promovirajući volonterstvo razvijat ćemo svijest o važnosti građanskog djelovanja te poticati suradnju s lokalnom zajednicom.

Osim Turističke zajednice grada Klanjca s kojom već surađujemo, uspostaviti ćemo suradnju s Crvenim križem grada Klanjca i Volonterskim centrom Zagreb. Utemeljiti ćemo godišnju nagradu za volontere.

Ostvareni rezultati

Osnivanjem volonterskog kluba očekujemo pomoć i podršku za razvoj i provođenje volonterskih projekata kojima možemo podići kvalitetu nastavnih i izvannastavnih aktivnosti te djelovanjem kluba obogatiti školski kurikulum.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Projekt smo predstavili ravnateljici škole. Planiramo ga predstaviti učenicima osmog i šestog razreda te učiteljima na Učiteljskom vijeću.

4. Zelena učionica „Šarov jarek“

Tematsko područje

Zaštita okoliša, zaštita zdravlja

Cilj

Razvijati ekološku svijest i promicati zdrav način života učenjem u prirodnom ambijentu. Upoznati učenike i mještane Brestovca Orehovičkog s biljnim i životinjskim vrstama brestovečkog kraja, te ukazati na važnost očuvanja naših šuma.

Škola

Osnovna škola Stjepana Radića, Brestovec Orehovički 40, 49 221 Bedekovčina

Telefon/telefaks: 049 238149, 049 238250

E-adresa: os-s.radica@kr.t-com.hr

Voditelji

Davor Žažar, prof., Zdenko Kobeščak, prof.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 13 učenika 7.b razreda:

Ivona Belošević, Daria Benković, Karlo Drempetić, Karlo Dugorepec, Vedrana Jakuš-Mejarec, Dalibor Kaplić, Ena Kolarić, Marta Šenjug, Vladimir Šindler, Božidar Tenšek, Goran Tenšek, Petra Valjak, Martina Vidiček

Učenici koji će predstavljati projekt na smotri: Ivona Belošević, Vedrana Jakuš-Mejarec, Marta Šenjug, Petra Valjak

Opis

Izbor i istraživanje problema

Brestovec Orehovički je mjesto u srcu Hrvatskog zagorja stoljećima vezano uz šumu. Već i sami nazivi mjesta Orehovica (orah), Grabe (grab), Lug (stari naziv za šumu) i Brestovec (Brest), dovoljno svjedoče o značenju šuma za ovaj pitomi zagorski kraj. U današnje vrijeme sve veći računi za grijanje primorali su stanovnike našeg kraja da se vrate grijanju na drva. Brojne naslagane „cepanice“ na dvorištima mještana potaknule su nas da se zapitamo: koliko poznajemo šume, koliko su naše šume očuvane, koliko se one iskorištavaju i zašto su šume uopće važne?

Još jedan problem kojeg smo uočili u našoj sredini, a neposredno je vezan uz odnos učenika prema okolišu jest činjenica da djeca više gotovo i ne borave u prirodi! Napredna tehnologija djeci omogućuje zabavu bez izlaska iz kuće, a posljedice su prekomjerna tjelesna težina i slabije razvijene društvene vještine. U zadnjih 10 do 15 godina uočen je porast pretilosti među školskom djecom. Smatra se da je uzrok tome provođenje više vremena pred televizorom i računalom, a sve manje vremena u fizičkim aktivnostima u prirodnom okruženju. Taj trend se u novije vrijeme primjećuje i kod djece iz seoskih sredina. Ni Brestovec Orehovički, nažalost, nije iznimka.

Moguća rješenja problema

Razmišljajući o mogućim rješenjima problema, pojavilo se ključno pitanje: kako objediniti problem zaštite šuma i ujedno promicati zdrav način života? Razmotrili smo nekoliko

mogućih rješenja: osnovati izviđačku skupinu, osnovati planinarsko društvo, izvoditi nastavu u sjenici iza škole i naposljetku, osmisliti učionicu usred šume u kojoj bi se održavale razne aktivnosti. Pomno smo razmotrili pozitivne i negativne strane svake od navedenih ideja s ciljem pronalaženja najboljeg mogućeg rješenja.

Izbor najboljeg pristupa rješenja problema

Naša želja je da škola „izađe“ iz okvira školske zgrade, da kretanjem čuvamo svoje zdravlje, ali da ujedno probudimo svijest o zaštiti naših šuma. Vođeni tim idejama osmislili smo projekt pod nazivom „Zelena učionica Šarov jarek“. Zelenu učionicu zamislili smo kao učionicu u šumi u kojoj ćemo pronaći kutak u prirodi koji bi služio za predavanja, kulturna događanja i provođenje slobodnog vremena. Ideja je da se učionica uklopi u prirodni ambijent – drvene klupe i stolovi bili bi njen glavni inventar. Također smo odlučili urediti poučnu stazu gdje bi učenici mogli učiti o biljnim i životinjskim vrstama koje prebivaju u šumi.

Plan djelovanja

Šuma „Šarov jarek“ udaljena je tek 200 m od naše škole. Zbog blizine spomenute šume, nogostupa koji povezuje školu i šumu, te zbog lako pristupačnog šumskog terena zaključili smo da je proplanak usred šume idealno mjesto za Zelenu učionicu. S našom idejom upoznali smo ravnatelja i knjižničara koji su ideju podržali. Od njih smo saznali da je šuma u kojoj će biti smještena buduća Zelena učionica u državnom vlasništvu. Iz tog je razloga prije poduzimanja drugih koraka bilo nužno prvo kontaktirati „Hrvatske šume“.

Stupili smo u kontakt s gđom. Irenom Franjić, direktoricom Šumarije Zagreb. Gđa Irena se rado odazvala našem pozivu te je ubrzo u pratnji gospodina Željka Novaka direktora Šumarije Zlata posjetila našu školu i šumu u „Šarovom jarku“.

Obišli smo teren predviđen za Zelenu učionicu te našim gostima objasnili ideju što bismo htjeli napraviti. Gđi. Ireni i gđinu. Željku se naša inicijativa jako svidjela te su nam obećali svoju potporu.

Uslijedio je novi posjet naših partnera iz Hrvatskih šuma. Obilazeći teren prepoznavali smo biljne i životinjske vrste koje imaju stanište u šumi. Na temelju viđenog dogovorili smo koje poučne table ćemo izraditi. Također smo odredili točno mjesto gdje će biti smješteni stolovi i klupe: proplanak u samom srcu šume, dovoljno prostran, a opet zaštićen od sunca. Kolcima smo označili mjesta na kojima će doći poučne table, te se prihvatili posla izrade materijala za sedam tabli: uvodnu tablu, poluparazite, šumsko drveće, šumsko cvijeće, šumsko drveće, kukce, gljive i životinje.

Iako nam vremenski uvjeti, kiša i snijeg nisu dopuštali rad na terenu u vrijeme zimskih mjeseci, nismo se prepustili ljenčarenju. Povodom Dana šuma 21.3.2015 u prostoru stare škole otvorili smo izložbu fotografija „Šuma okom šumara“. Početkom 2011. u povodu Međunarodne godine šuma ova izložba bila je postavljena u zgradi Ujedinjenih naroda u New Yorku, a eto, ove godine i u Brestovcu Orehovičkom. Postavljanjem izložbe htjeli smo osvijestiti javnost na važnost očuvanja šume, a ujedno i najaviti otvorenje Zelene učionice. U tijeku je tiskanje poučnih tabli i postavljanje drvenih stolova i klupa, a velik događaj, svečano otvorenje Zelene učionice predviđeno je za 22. travnja, Dan planeta Zemlje. Otvorenjem Zelene učionice naš projekt neće stati, naprotiv. Aktivnosti koje planiramo provoditi u srcu šume: satovi biologije, geografije, rekreativne aktivnosti, satovi razrednog odjela, satovi izvannastavnih grupa, vježbe prve pomoći, kulturna događanja.

Ostvareni rezultati

- Otvorena Zelena učionica „Šarov jarek" (8 klupi i 4 stola)
- Uređena poučna staza sa 7 tabli
- Otvorena izložba „Šuma okom šumara“
- Otvorena mrežna stranica: <https://zusarovjarek.wordpress.com/>

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Projekt je najavljen i redovito praćen na mrežnoj stranici naše škole, a otvorili smo i mrežnu stranicu <https://zusarovjarek.wordpress.com/> na kojoj se može pronaći mnoštvo fotografija i drugih zanimljivih sadržaja vezanih uz biljni i životinjski svijet brestovečkog kraja. Objavljeni su članci u Zagorskom listu, Školskim novinama i časopisu Hrvatske šume. Lokalne radio postaje također su medijski popratile projekt.

5. Allium - nova generacija

Tematsko područje

Razvoj osobnog i zavičajnog identiteta kao dio hrvatskog domovinskog identiteta.

Cilj

Osvijestiti učenike o važnosti očuvanja izvorne sorte luka koja se u većim količinama uzgaja na prostoru Općine i uključiti učenike u projekt kako bi vlastitim doprinosom očuvali izvornu sortu povrća te se tako uključili u zaštitu kulturnog identiteta Općine. Napraviti školski vrt koji će, osim za uzgoj lukovica dubravskog luka, poslužiti i za uzgoj drugog povrća za upotrebu u školskoj kuhinji, kao i za izvanučioničku nastavu prirode i biologije.

Škola

Osnovna škola Donja Dubrava, Krbulja 21, 40 328 Donja Dubrava

Telefon / Telefaks: 040 688825

E-adresa: ured@os-donja-dubrava.skole.hr

Voditeljica

Renata Heric, prof.

Učenici

Učenici koji su sudjelovali u izradi projekta su članovi izvannastavne aktivnosti „Građanski odgoj“ : Dora Bogomolec (5.razred), Lucija Golub (5.razred), Eva Balažinec (5.razred), Dora Čmrlec (5.razred), Marija Duhović (5.razred), Elena Lukša (5. razred), Lorena Lukša (5. razred), Simona Mikulan (5.razred), Iva Strbad (5.razred), Nikol Nestić (5.razred), Sandra Bogdan (5.razred), Ivona Čižmešija (6.razred), Viktorija Duhović (7. razred), Kiara Rebrek (7. razred), Vida Štefić (7. razred), Mirta Strbad (7.razred), Nika Lukša (7.razred), Barbara Čižmešija (7.razred), Laura Karloci (8. razred), Dejanira Blažeka (8. razred), Tamara Lukša (8. razred), Željka Bogdan (8.razred) i Jelena Rašanec (8.razred).

Učenice koje će predstavljati projekt na smotri: Vida Štefić (7. razred), Kiara Rebrek (7. razred), Viktorija Duhović (7. razred) i Mirta Strbad (7. razred).

Opis

Izbor i istraživanje problema

Ovogodišnji projekt nastavak je projekta kojeg su učenici radili prošle školske godine kada su nastojali stanovništvu Općine skrenuti pažnju na izvornu sortu dubravskog luka koja će nestati ukoliko se ne potakne njegova sadnja. Nakon razgovora s učenicima, ravnateljicom i pedagoginjom škole, roditeljima, rođacima i mještanima Općine uočeno je da problem i dalje postoji iako su mještani izrazili velik interes za izvornu sortu luka pa je odlučeno da se pokuša konkretnim djelovanjem u školi doprinijeti očuvanju ove izvorne sorte. Učenici izvannastavne grupe Građanskog odgoja odlučili su istražiti koliko je povrće zastupljeno u svakodnevnoj prehrani učenika i osvijestiti ih o potrebi konzumiranja povrća kako bi očuvali svoje zdravlje. Posebno je potrebno skrenuti pažnju na izvornu sortu luka koja polako nestaje i zainteresirati učenike da svojim doprinosom pomognu u očuvanju ove sorte. Nakon provođenja ankete među učenicima škole, učenici su došli do zaključka da se luk koristi u vrlo malim količinama u svakodnevnoj prehrani i da baš i ne znaju puno o izvornoj sorti luka pa je potrebno učenike educirati o ovom vrlo kvalitetnom povrću, a zatim ih potaknuti da pomognu u uzgoju istog. Učenici su u anketi iskazali velik interes da škola ponovno uredi svoj vrt i da na tom vrtu

pokušaju sami uzgojiti lukovice dubravskog luka i tako svojim doprinosom pomognu u očuvanju ove sorte.

Moguća rješenja problema

Učenici su uočili sljedeća moguća rješenja:

- zamoliti Općinu da za potrebe sadnje luka ustupi zemlju
- dio okoliša škole pretvoriti u školski vrt.

Nakon razmatranja mogućih rješenja učenici su odabrali rješenje za koje misle da će polučiti najbolje rezultate.

Najbolji pristup rješenju problema

Učenici su odlučili da će posjetiti načelnika Općine, razgovarati s njim o učenom problemu i zamoliti ga da nam Općina ustupi zemljište za uzgoj lukovica kako bi i sami učenici doprinijeli očuvanju ove sorte. Od strane načelnika inicijativa je dobro prihvaćena te je ponuđeno zemljište koje se može iskoristiti za izradu školskog vrta. Na ponuđenoj lokaciji se nekada nalazila škola koja je imala svoj vrt, a budući da lokacija nije previše udaljena od sadašnje škole, učenici će moći tijekom boravka u školi dolaziti na vrt. Drugo rješenje bilo je da se dio površine pokraj sadašnje škole pretvori u vrt. Trenutno se oko škole nalazi školski park i igralište pa je kod drugog rješenja odmah uočena negativnost da se vrt ne bi uklopio u okoliš škole budući da se u jednom dijelu nalazi planski uređeni park, a u drugom su igrališta namijenjena učenicima i maloj djeci. Odabrano je prvo rješenje na jednoj od ponuđenih lokacija od strane Općine, a to je zemljište uz staru školu u samom središtu mjesta gdje je i nekada bio školski vrt.

Plan djelovanja

Nakon provedene ankete, potraženi su članci Ustava Republike Hrvatske koji govore da svatko ima pravo na zdrav život i da je svatko dužan, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, osobito skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi, prirode i ljudskog okoliša. Učenici su tražili podatke o luku, sadnji, uzgoju i korisne savjete koji im mogu pomoći kod uzgoja. Saznali su da se na latinskom jeziku luk naziva *Allium cepa* što u prijevodu znači „jedinствен“ i predložili da se ovim imenom nazove i njihov budući vrt koji će biti jedinstven upravo zbog izvorne sorte luka koju će sami pokušati uzgojiti. Učenici su razgovarali s kuharicom u školi sa željom da saznaju gdje se kupuje luk koji se koristi kod pripreme jela u školskoj kuhinji, kakve je luk kvalitete i koliko bi bilo korisno da škola ima svoj vrt. Razgovarali su s ravnateljicom škole i dobili su podršku u svom nastojanju da se ponovno uredi vrt koji će biti od višestruke koristi, od upotrebe povrća u školskoj kuhinji do izvanučioničke nastave biologije, a osobito kao doprinos škole u očuvanju izvorne sorte luka. U razgovoru s pedagoginjom učenici su željeli doznati koliko praktičan način rada s učenicima na nastavi može pomoći u stjecanju trajnih znanja. Učenici su također razgovarati s učiteljicom biologije i prirode u želji da saznaju koliko će u njenom radu možda pomoći da škola ima svoj vrt. Učiteljica je podržala nastojanje da se vrt napravi i ona će svakako iskoristiti mogućnost da dio nastave s učenicima odradi na vrtu. Učenici će neposredno prije sadnje luka razgovarati s proizvođačem luka u želji da saznaju osnove o uzgoju, a i korisne savjete kako bi luk uspio.

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu razvijali vještine istraživanja, timskog rada, diskusije o problemu, intervjua, izrade plakata i javnog predstavljanja uočenog problema u zajednici. Učenici su se upoznali s brojnim korisnim informacijama o luku, načinu uzgoja i postupkom izrade vrta. Učenici će sadnjom luka pomoći u očuvanju ove izvorne sorte i još više doprinijeti da se na vrtovima kućanstava sadi dubravski luk jer će pokušati uzgojiti lukovice za daljnju sadnju i podijeliti ih mještanima, a isto tako će uzgojiti luk koji će se upotrijebiti u školskoj kuhinji. Učenici će školski vrt moći koristiti u praktičnim radovima u nastavnim predmetima poput biologije i prirode, a ujedno i nastojati utjecati na druge učenike da u svoju prehranu uključe što više zdravog povrća.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen učenicima u školi, učiteljici biologije, pedagoginji i ravnateljici Škole, načelniku Općine i gosp. Sabolu, jedinom proizvođaču dubravskog luka. Projekt će biti popraćen na stranicama Općine, Škole i na portalu e - medjimurje.

6. Bolje biti vjetar nego list

Tematsko područje

Građanski odgoj i obrazovanje, građanska odgovornost

Škola

Osnovna škola Belica, dr. Ljudevita Gaja 21, 40319 Belica

Telefon/telefaks: 040 845220

E-adresa: ured@os-belica.skole.hr

Cilj

Osposobljavanje i uključivanje učenika za odgovoran život, volontiranje i pomaganje. Raditi na poboljšanju komunikacije i razumijevanja među generacijama.

Voditeljice

Silvija Micek, učiteljica informatike, Lidija Hertarić, učiteljica razredne nastave

Učenici

Antonio Bogojević, Nina Braniša, Ivona Colarić, Petra Hajdarović, Noa Novak, Dino Carović, Julijana Kolarić, Lana Magdalenić, Anja Đuranić, Tea Paler, Ivan Trstenjak
Učenici koji će predstavljati projekt na smotri: Tea Filipović(6.b), Julijana Kolarić (6.a), Nina Braniša (6.b), Petra Hajdarović (6.a)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na grupi smo razgovarali o problemima koji muče učenike naše škole. Jedan od najvećih problema su ocjene kojima nisu zadovoljni ni učenici ni roditelji, osobito kod učenika petih razreda kojima je prelazak u više razrede velika promjena. Učenici su spomenuli da su vrlo često sramežljivi kada treba tražiti i pitati za pomoć kod svladavanja zadataka koje ne razumiju. Stoga smo odlučili anketirati učenike viših razreda i analizirati odgovore. Uvidjeli smo da dosta njih treba pomoć u savladavanju gradiva, ali nas je i razveselio broj učenika koji su spremni pomoći svojim prijateljima. Također su učenici spomenuli da im nije problem naučiti gradivo, već im je veći problem prezentirati gradivo.

Moguća rješenja problema

Odlučili smo okupiti učenike koji su spremni pomoći i organizirati dan pomaganja onima kojima je to potrebno. Također smo za mišljenje pitali i roditelje, odobravaju li našu ideju. Pedagoginja nam je predložila nekoliko stručnih osoba koje bi nam pomogle u edukaciji vršnjaka pomagača. Neki naši bivši učenici također postižu sjajne rezultate u srednjoj školi, stoga smo ih odlučili pitati bi li sudjelovali u našem projektu.

Najbolji pristup rješenju problema

Da bismo svoju ideju realizirali potrebno je bilo napraviti listu aktivnosti koja nije bila mala. Organizirati „Dan pomaganja“ u koji bi se uključili učenici i učitelji. Potaknuti volontiranje među učenicima. Surađivati sa stručnim osobama koje bi educirale učenike volontere. Pozvati u školu psihologe koji bi nas podučili komunikacijskim vještinama prezentiranja. Učiti starije

članove obitelji novom načinu komuniciranja putem medija. Razvijati pozitivnu klimu u školi, razvijati samopouzdanje kod učenika koji nemaju dobre ocjene.

Svoje ideje i prijedloge, zajedno sa svojim voditeljicama, predstavili smo ravnatelju i pedagoginji. Oni su nam zaželjeli uspješno istraživanje i obećali da će nas u svemu podržati.

Plan djelovanja

Naš plan djelovanja sadržavao je različite aktivnosti s učenicima, roditeljima i bakama. Najprije smo okupili grupu učenika koji su spremni pomoći i uz pomoć defektologinje iz Centra za odgoj i obrazovanje napravili edukaciju tih učenika. Da bismo pomogli drugima moramo imati strpljenja i socijalne vještine za suradnički rad. Na satove programiranja pozvali smo učenike kojima je programiranje zabava. Poučili su nas kako možemo lakše savladavati područje koje nam je u tom predmetu teško. Učenici šestih razreda napravili su malo natjecanje u programiranju u petim razredima kako bi učenike motivirali na savladavanje nečega što obično kod učenika izaziva otpor. Kako smo stekli samopouzdanje odlučili smo svoju pomoć ponuditi bakama koje djeluju u Udruzi umirovljenika Belica. Bake su nama kada smo bili mali, prenosile svoje znanje i svačemu nas naučile, stoga smo htjeli i mi njih nešto naučiti.

Ostvareni rezultati

Izabrali smo problem, sustavno ga istraživali, dokumentirali i oblikovali plan rješavanja problema u više koraka. Sve koje smo zamolili za pomoć aktivno su se uključili u realizaciju projekta skupljajući potrebne materijale te pomažući u organizaciji i ostvarivanju različitih aktivnosti. Pojedinci i udruge spremno su s nama podijelili svoja znanja.

Učenici šestih razreda obradili su rezultate ankete i napravili prezentaciju. Učenice osmih razreda angažirale su se oko pomaganja učenicima petih i šestih razreda. Upoznali smo i medije s našim projektom. Planiramo suradnju s lokalnom televizijom.

Projekt je bio predstavljen

- učenicima naše škole
- Vijeću učitelja, roditelja i učenika
- roditeljima, bakama i djedovima učenika
- lokalnim tjednicima i portalima
- na web-stranicama škole

Članak o Projektu građanin bit će objavljen u lipnju u školskom časopisu Osmoškolac.

7. Dravom zlato plovi

Tematsko područje

Kulturološko: njegovanje i očuvanje kulturne baštine, razvoj zavičajnog identiteta

Cilj

Upoznati rad preloškog književnika Kalmana Mesarića, te ga popularizirati i približiti učenicima, učiteljima i građanima.

Škola

Osnovna škola Prelog, Trg bana Jelačića 2, 40323 Prelog

Telefon / Telefaks: 040 646066

E-adresa: ured@os-prelog.skole.hr

Voditelji

Kristina Maltarić, knjižničarka; Ivana Samardžija – Bermanec, učiteljica hrvatskog jezika, Silvio Benč, vjeroučitelj, mentor

Učenici

Dora Balent (7. r.), Jurica Kalšan (8. r.), Ivana Kočiš (8. r.), Nives Košak (8.r.) Lucija Marđetko (7.r), Tanja Novak (7. r.), Tena Petković (7.r).

Učenici koji će predstaviti projekt na smotri: Dora Balent (7.r), Jurica Kalšan (8.r.), Ivana Kočiš (8.r.), Tena Petković (7.r.) (rezerva Tanja Novak, 7.r)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Kada smo na početku školske godine kao članovi novinarske i knjižnične grupe posjetili Knjižnicu i čitaonicu Grada Preloga povodom Međunarodnog dana pismenosti 08. rujna, uočili smo plakat o održavanju manifestacije „Dani Kalmana Mesarića“. Obilježavanje je započelo 17. rujna (obljetnica njegovog rođenja) a završilo 16. listopada s predstavljanjem novog izdanja knjige „Dravom zlato plovi“. Zapitali smo se tko je uopće Kalman Mesarić. Nismo znali gotovo ništa o njemu. Znali smo samo da jedna ulica u gradu nosi njegovo ime i da je vjerojatno rođen u Prelogu. Nismo bili sigurni ni čime se bavio. Zapitali smo se koliko učenici i građani znaju o Mesariću. Stoga smo anketirali učenike sedmih i osmih razreda o tome koliko znaju o književniku Mesariću. Na uzorku od 75 anketiranih učenika, 52% ne zna za književnika, dok njih 48% zna da je bio književnik, a svega nekoliko učenika zna da je rođen u Prelogu i da jedna ulica nosi njegovo ime.

Anketirali smo i građane. Od 40 ispitanih građana, 31 zna za Kalmana Mesarića (čak i četvero ispitanika koji nisu iz Preloga), dok njih devetero nije čulo za književnika.

Shvatili smo da svi premalo znamo o književniku koji je rođen u Prelogu, te da bismo ga trebali promovirati. Smatramo da je velika čast za sve nas što je književnik Kalman Mesarić rođen upravo u našem gradu.

Odlučili smo pronaći način kako bismo književnika mogli promovirati i približiti ga učenicima i građanima.

Moguća rješenja problema

Smatramo da je književnik u rodnom gradu zapostavljen i da trebamo promovirati njegov rad. Olujom ideja raspravljali smo na koji bismo način došli do najboljeg pristupa rješenju

problema. U traženju najboljeg rješenja odlučili smo najprije saznati nešto više o njemu. Mogli bismo istražiti povijest našeg grada, intervjuirati najstarije mještane koji su živjeli u vrijeme kad i Mesarić, mogli bismo se obratiti ravnateljici, učiteljima, gradonačelniku i uključiti se u manifestaciju „Dani Kalmana Mesarića“.

Također, pitali smo se na koji način možemo i mi u školi popularizirati književnika, njegovo djelo i približiti ga učenicima.

Od brojnih ideja koje smo naveli smatramo da je ostvarivo istražiti povijest grada i njegovu biografiju. To možemo ostvariti istraživanjem u školskoj knjižnici i Knjižnici i čitaonici Grada Preloga, razgovarati i iznijeti svoje prijedloge ravnateljici, učiteljima i gradonačelniku. Također, možemo posjetiti njegovu rodnu kuću koja se nalazi u ulici koja nosi njegovo ime i predložiti Gradu da je otvori za javnost. Prema dogovoru s učiteljima hrvatskog jezika mogli bismo život i djelo književnika predstaviti učenicima.

Od naših ideja neostvarivo je intervjuirati sugrađane jer prema godinama kada je Kalman Mesarić živio više nema živih sugrađana, a on sam nije imao potomaka.

Najbolji pristup rješenju problema

Od odabranih ideja, smatramo da možemo na više načina doprinijeti rješavanju problema. Projekt i film najprije ćemo predstaviti ravnateljici i Učiteljskom vijeću škole. S učiteljima hrvatskog jezika dogovorit ćemo da se u Godišnji plan i program uvrsti obilježavanje književnika Kalmana Mesarića i to na način da u svakoj novoj školskoj godini učenici osmih razreda u sklopu izvanučioničke nastave posjete rodnu kuću te da pročitaju njegovu biografiju i odlomke iz knjige *Dravom zlato plovi*. Smatramo da je najbolje da to bude na obljetnicu njegova rođenja 17. rujna.

Ponovno ćemo se uključiti u gradsku manifestaciju „Dani Kalmana Mesarića“ koji će se obilježavati u mjesecu rujnu ove godine (uz obljetnicu rođenja književnika). Na toj manifestaciji predstaviti ćemo naš projekt i prikazati film. Također, brošuru koju ćemo izraditi podijeliti ćemo posjetiteljima manifestacije, te učiteljima i učenicima u školi.

Obzirom da smo ostvarili dobru suradnju s „Vidovskim zlatarima“, planiramo organizirati zajedničko druženje na kojem ćemo također predstaviti naš projekt i prikazati film. To će biti na obilježavanju Vidova u lipnju ove godine u Donjem Vidovcu.

Plan djelovanja

Tijekom rada na projektu, proučili smo njegovu biografiju. U školskoj knjižnici pronašli smo njegovu knjigu „Dravom zlato plovi“. Pročitavši biografiju, saznali smo da je rođen 1900. u Prelogu, a umro 1983. u Zagrebu. Bio je dramski pisac, redatelj, romanopisac i tvorac hrvatskog pučkog teatra. Radio je kao redatelj drame u Hrvatskim narodnim kazalištima diljem Lijepe naše. Napisao je mnoga djela, a nama je najzanimljiviji roman zavičajne tematike „Dravom zlato plovi“.

Smatramo da je rad i djelo književnika zapostavljeno u rodnom gradu. Aktivno smo se uključiti u obilježavanje „Dani Kalmana Mesarića“. U Domu kulture Grada Preloga pogledali smo Mesarićevu predstavu „I u našem gradu“ u izvedbi KUD-a *Seljačka sloga* Prelog. Saznali smo da se priprema ponovno izdanje romana „Dravom zlato plovi“. Prvo i jedino izdanje tiskano je 1973. godine. Javili smo se voditeljima manifestacije „Dani Kalmana Mesarića“ sa željom da se aktivno uključimo. Na predstavljanju knjige čitali smo odlomke.

Pitali smo učitelje hrvatskog jezika mogu li u Godišnji plan i program uvrstiti književnika Kalmana Mesarića. Učitelji su uvažili naš prijedlog. U novoj školskoj godini i svakoj sljedećoj učenici osmih razreda u pratnji svojih učitelja u sklopu izvanučioničke nastave hrvatskog jezika posjetit će rodnu kuću Kalmana Mesarića, pročitati njegovu biografiju i odlomke iz romana *Dravom zlato plovi*. To će biti 17. rujna na obljetnicu njegova rođenja.

Obzirom da smo na predstavljanju novog izdanja dobili svatko svoj primjerak knjige, pročitali smo knjigu. Razgovarali smo o pročitanom djelu. Posebno nas je zainteresiralo što točno znači kada autor kaže u naslovu da zlato plovi Dravom i što je zajedničko Dravi i zlato. Nakon što smo pročitali knjigu, saznali smo da je u Međimurju i drugim krajevima bio razvijen stari zanat, danas već gotovo zaboravljen, a to je ispiranje zlata na Dravi. U romanu je detaljno opisano kako su ljudi nekad ispirali zlato na Dravi. Tko su bili dravski ispiraći zlata i na koji način oni ispiru zlato, odlučili smo istražiti u literaturi. Pretraživanjem literature u školskoj knjižnici i Knjižnici i čitaonici Grada Preloga saznali smo da je u Donjem Vidovcu zlatarenje nekad bio vrlo raširen zanat, koji još i danas živi zahvaljujući udruzi „Vidovski zlatari“. Naime, članovi udruge „Vidovski zlatari“ pokazali su nam na Dravi vještinu ispiranja zlata. Tom prilikom, snimili smo i film. Također, razgovarali smo s najstarijim ispiraćem zlata, g. Matijom Horvatom (92).

Sada razumijete odakle naziv našem projektu „Dravom zlato plovi“.

Otišli smo u ulicu koja nosi njegovo ime te do rodne kuće na kojoj se nalazi spomen – ploča, ali ona nije otvorena za javnost. U ožujku planiramo rezultate rada na projektu predstaviti gradonačelniku gospodinu Ljubomiru Kolareku s prijedlogom da Grad obnovi rodnu kuću i otvori je za javnost.

Ostvareni rezultati

Radeći na projektu naučili smo zajedno surađivati, istraživati, raditi na terenu, nastupati u javnosti i aktivno se uključiti u javnu politiku.

Detaljno smo proučili biografiju Kalmana Mesarića, uključili smo se u manifestaciju „Dani Kalmana Mesarića“, anketirali smo učenike i građane, istražili smo stari gotovo zaboravljeni zanat ispiranje zlata na Dravi, spojili smo se s udrugom „Vidovski zlatari“ i s njima na Dravi ispirali zlato, razgovarali smo s učiteljima hrvatskog jezika. U mjesecu ožujku predstaviti ćemo projekt gradonačelniku i predložiti da Grad uredi i otvori za javnost rodnu kuću.

Lokalni mediji popratili su naš projekt: list *Međimurje* i internetski portal e-medjimurje.

Snimili smo i film o ispiranju zlata.

Projekt je bio predstavljen

Projekt smo predstavili ravnateljici i učiteljima Osnovne škole Prelog, profesorima Srednje škole Prelog, a tijekom ožujka predstaviti ćemo naš rad gradonačelniku Grada Preloga i predsjedniku Turističke zajednice. Predstaviti ćemo se i na obilježavanju *Noći knjige* u preloškoj gradskoj knjižnici u travnju ove godine.

8. Igrom do zdravlja

Tematsko područje

Organizacija zabavnih i edukativnih aktivnosti za djecu u bolnici

Cilj

Obogaćivanje mogućnosti za igru i ispunjene slobodnog vremena djece u bolnici. Stvaranje preduvjeta za uključivanje učenika u volonterske aktivnosti usmjerene na ostvarenje prava djece za igrom i rekreacijom tijekom boravka u bolnici.

Škola

III. osnovna škola Varaždin, Trg Ivana Perkovca 35, 42000 Varaždin

Telefon /telefax : 042 240545 ; 042 204210

E-adresa: tajnistvo@os-treca-vz.skole.hr

Voditelj

Berislav Njegovec, prof.

Učenici

Učenici koji su sudjelovali u izradi projekta su:

Dominik ArtiĆ (8. r.), Antonio Budinski (8. r.), David Car (8. r.), Patrik Cerovečki (8. r.), Antonija Engler (8. r.), Ivana Erdelja (8. r.), Petra Golubić (8. r.), Lorena Jerec (8. r.), Ivona Kliček (8. r.), Nikol Krleža (8. r.), Emanuela Maurić (8. r.), Mia Naletina (8. r.), Janja Rašteggorac (8. r.), Martina Rođak (8. r.), Sara Slunjski (8. r.), Martin Sokač (8. r.), Maja Vidačić (8. r.), Hrvoje Vincek (8. r.)

Učenici koji će predstavljati projekt na smotri: Lorena Jerec (8. r.), Hrvoje Vincek (8. r.), Janja Rašteggorac (8. r.), Dominik ArtiĆ (8. r.)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Uočen je problem organizacije vremena djece koja su na liječenju u bolnici. Ako je liječenje dulje potrebno je ispuniti vrijeme malih pacijenata kvalitetnim sadržajima kako bi što manje osjećali odvojenost od obitelji, prijatelja i školske sredine. Odlučili smo kontaktirati Odjel za pedijatriju Opće bolnice Varaždin i istražiti koje aktivnosti se provode s tim ciljem. Prethodno smo se informirali koristeći sljedeće izvore:

Konvencija o pravima djeteta (čl. 20, čl. 24, čl. 31)

Povelja o pravima djeteta u bolnici (čl. 7)

Nacionalna strategija za prava djece u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2020. godine (Područje B.2. Dijete u bolnici)

Zakon o zdravstvenoj zaštiti (čl. 17)

Prikupljene su informacije o potrebi smanjenja osjećaja odvojenosti djece od obitelji, stresa od boravka u zdravstvenoj ustanovi, organizacije slobodnog vremena, provođenju edukacijskih aktivnosti i uključivanja lokalne zajednice u ovaj problem.

Organiziran je preliminarni posjet u kojem su se učenici upoznali s aktivnostima u koje je uključen Odjel za pedijatriju te su stvoreni temelji za suradnju.

Moguća rješenja problema

Učenici su uočili nekoliko mogućih rješenja problema:

Ukrasiti prostor bolnice izrađenim ukrasima.

Zaposliti nezaposlene da održavaju kreativne radionice s djecom.

Predstaviti problem u medijima i organizirati akciju skupljanja igračaka i slikovnica.

Uključiti udruge građana koje rade s djecom u organiziranje edukativnih i zabavnih aktivnosti.

Najbolji pristup rješenju problema

Učenici su odlučili uključiti se u akciju prikupljanja edukativnih i zabavnih materijala za djecu u bolnici koji bi im ostali na korištenje na odjelu. Prikupljene igračke, edukacijske igre, slikovnice i knjige prikupljat će u školi, te na glavnom gradskom trgu kada nam odobre korištenje promotivnog štanda, te će se ta akcija najaviti u medijima kako bi građani mogli na vrijeme prikupiti i predati stvari.

Plan djelovanja

Projekt je predstavljen na učeničkom vijeću i vijeću roditelja, prikupljanje će se odvijati na razini škole i na razini lokalne zajednice. Prikupljanje na gradskom trgu će se pravovremeno najaviti u medijima kako bi akcija naišla na što širi odjek.

Ostvareni rezultati

Učenici su kroz dosadašnji rad na projektu imali priliku razvijati osjećaj empatije za druge, iznositi svoje mišljenje, argumentirati, sudjelovati u raspravi, oluji mozgov i slično. Razvija se osjećaj za zajedništvo, skrb za one slabije i osjetljivije od nas. Suradnjom u akciji prikupljanja učenici razvijaju osjećaj samopouzdanja i zajedničkog cilja.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je bio predstavljen na učeničkom vijeću, vijeću roditelja. Slijedi njegova najava u medijima, objava na web stranicama škole i u lokalnim novinama.

9. Ja, čovjek

Tematsko područje

Volontiranje i razvoj socijalne solidarnosti

Cilj

Razviti svijest o važnosti vlastitog ponašanja, razviti moralne i građanske vrline. Prepoznati i poticati odgovorna i poželjna ponašanja prema osobama u potrebi, bolesnim, nemoćnim i starim osobama.

Škola

I. osnovna škola Čakovec, Kralja Tomislava 43, 40000 Čakovec

Telefon / Telefaks: 040 395157 / 040 395096

E-adresa: l.osnovna-skola@ck.t-com.hr

Voditeljice

Ivana Ružić, diplomirani informatičar, Dubravka Kečkeš, pedagog

Učenici

U projekt su uključeni svi učenici I. osnovne škole Čakovec, a nositelji glavnih aktivnosti su učenici 7.a i 7.d razreda, (šk. god. 2014./2015.), I. osnovne škole Čakovec.

Učenici koje će predstavljati projekt na smotri: Jana Bedić (7. razred), Tija Budiša (7. razred), Pija Ivanišević (7. razred), Mihaela Lesjak (7. razred).

Opis

Izbor i istraživanje problema

Uočili smo da se sve veći broj učenika naše škole bori sa ozbiljnim bolestima koje traže dugotrajna i skupa liječenja. Željeli smo pronaći načine kako pomoći svojim prijateljima u borbi sa bolestima i savladavanju redovnih školskih obaveza. Pomaganjem prijateljima iz razreda, osjetili smo osobno ispunjenje i zadovoljstvo te odlučili svoje djelovanje proširiti i prema drugim bolesnim ljudima, ljudima u potrebi, starim i nemoćnim osobama.

U svijetu razvijene IKT uočen je problem otuđenosti i nezadovoljstva pojedinca, nebrige i zanemarivanja potreba za ljude iz okoline. Računala, mobiteli, televizori, igraće konzole i sl. zamijenili su druženja, osjetljivost i brigu pojedinca za ljude oko sebe i međusobno pomaganje. Težnja pojedinca za posjedovanjem različitih stvari, nadvladala je radost dijeljenja slobodnog vremena i dobara sa bližnjima. Nastojimo se odmaknuti od tehnologije i vratiti temeljnim ljudskim vrijednostima, razviti vlastite moralne i socijalne vrline te vlastitim primjerom potaknuti promjene među svojim prijateljima, obitelji i lokalnoj zajednici.

Moguća rješenja problema

Učenici su uočili četiri moguća rješenja problema:

- Fotografirati znamenitosti i ljepote grada, snimljene fotografije prodavati, a novac donirati u humanitarne svrhe.
- Razvijati svijest o važnosti vlastitog ponašanja i razvoju moralnih i socijalnih vrlina, poticati okolinu na odgovorna i poželjna ponašanja kroz različite aktivnosti: humanitarna priredba, sakupljanje hrane, odjeće i higijenskih potrepština za ljude u

potrebi, posjet Domu umirovljenika i dječjem odjelu Opće bolnice Čakovec, izrađivanje obrazovnih sadržaja i promotivnih materijala, nastupanje u medijima.

- Zaposliti nezaposlene osobe da pomažu ljudima u potrebi, bolesnim, starim i nemoćnim osobama te u organizaciji različitih humanitarnih akcija.
- Usmeno i lecima pozivati ljude na razvoj svijesti o potrebi pomaganja.

Nakon razmatranja jakih i slabih strana pojedinog rješenja, učenici su se odlučile za najbolji pristup.

Najbolji pristup rješenju problema

Učenici su odlučili da je za rješavanje navedenog problema najdjelotvorniji pristup razviti aktivnosti kroz koje će razvijati vlastite društvene i moralne vrline, prepoznavati i njegovati odgovorna i poželjna ponašanja te izbjegavati i iskorijeniti vlastita neodgovorna ponašanja. Svojim djelovanjem prema ljudima u potrebi, bolesnim, starim i nemoćnim ljudima možemo najviše i najefikasnije promišljati i mijenjati vlastito ponašanje, utjecati na ponašanja svojih bližnjih, članova svoje obitelji, prijatelja i šire lokalne zajednice.

Plan djelovanja

Metodom sijevanja ideja učenici su prepoznali više različitih aktivnosti kojima bi djelovali na rješavanje prepoznatog problema. Zbog različitosti aktivnosti učenici su odlučili djelovati u različitim skupinama podjeljenim na područja djelovanja, a vođeni vlastitim interesima i hobijsima:

- provođenje istraživanja o socijalnoj osjetljivosti učenika prema starijim i nemoćnim osobama i osobama u potrebi, na početku i na kraju projekta te analiza rezultata
- izrada različitih obrazovnih multimedijalnih digitalnih sadržaja i objava na web stranicama projekta: slikovnice, stripovi, kvizovi, križaljke, online plakati, mentalne mape
- izrada plakata i letaka te priprema za tisak
- fotografiranje i izrada „foto knjige“ projekta
- izrada različitih predmeta (čestitke, ručni radovi, kolači i sl.) za prodaju na humanitarnoj priredbi
- izrada prigodnih čestitki za podjelu umirovljenicima
- organiziranje i priprema humanitarne priredbe i prodajne izložbe učeničkih radova
- organiziranje akcije sakupljanja odjeće, hrane i higijenskih potrepština za djevojčice u Beninu i socijalnu samoposlug u Vukovaru
- posjet Domu umirovljenika
- posjet dječjem odjelu Opće bolnice u Čakovcu
- organiziranje i priprema programa završne svečanosti projekta s podjelom nagrada za najaktivnije učenike
- komunikacija s medijima tj. kontinuirano obavješćavanje medija o aktivnostima, pozivanju medija na javna događanja, gostovanje u radio i tv emisijama, pisanje vijesti za novine i portale

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu razvili vještine istraživanja, suradničkog i iskustvenog učenja, diskusije, intervjua, dokumentiranja, pisanja dopisa i javnog predstavljanja. Realizacijom projektnih aktivnosti učenici su razvili vještine timskog rada, komunikacijske i organizacijske vještine, vještine javnog nastupa te građanske i moralne vrline.

Učenici su stekli nova znanja i vještine iz različitih područja: izrada i objava web stranica, snimanje i obrada filma, stolno izdavaštvo, fotografija i multimedija, likovno izražavanje, glazbeni i scenski nastup.

Učenici su osvijestili sebe, članove svojih obitelji, prijatelje i širu lokalnu zajednicu o važnosti vlastitog ponašanja općenito, a posebice vlastitog ponašanja prema ljudima u potrebi, starim i nemoćnim osobama.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen:

- svim učenicima i roditeljima uključenim u projekt, lokalnoj zajednici
- u programu Radio Čakovca,
- u različitim emisijama slijedećih televizija: Hrvatska televizija, Varaždinska televizija i Srce TV,
- u novinama: Međimurje, Međimurske novine, Večernji list, Pogled kroz prozor
- na portalima: www.ucitelji.hr, www.skole.hr, www.emedimurje, na školskim web stranicama
- na javnom predstavljanju projekta za medije
- gradonačelniku grada Čakovca gospodinu Kovaču
- županu Međimurske županije gospodinu Posavcu i dožupanici Međimurske županije gospođi Herman
- na javnom predstavljanju projekta i podjelu priznanja najaktivnijim učenicima
- na stručnim skupovima županijske, državne i međunarodne razine

Nakon predstavljanja na županijskoj Smotri projektne aktivnosti će biti predstavljene učenicima i roditeljima škole, medijima, na stručnim skupovima županijske, državne i međunarodne razine.

10. Kraljeve boje

Tematsko područje

Projektna nastava iz demokratskog građanstva - Projekt građanin

Cilj

Razvijanje svijesti učenika o važnosti građanskog djelovanja.

Aktivno uključivanje učenika u rješavanje problema svoje zajednice i jačanje građanskih kompetencija.

Potaknuti učenike, učitelje i lokalnu zajednicu na stvaranje adekvatnog prostora za mlade.

Škola

Osnovna škola Donji Kraljevec, Čakovečka 7, 40 320 Donji Kraljevec

Telefon: 040 655137

e-mail: skola@os-donji-kraljevec.skole.hr

Voditeljica

Marta Novak Bratović, mr.theol.

Učenici

Učenici koji su sudjelovali u izradi projekta su članovi grupe "Građanski odgoj": Magda Horvat (5. razred), Marija Magdalena Goričanec (5. razred), Jakov Balent (7. razred), Valentina Blažeka (7. razred), Melisa Ciglarić (7. razred), Magdalena Glavina (7. razred), Lovro Habuš (7. razred), Lovro Horvat (7. razred), Nikola Ivanović (7. razred), Hugo Jurčec (7. razred), Lorena Kalšan (7. razred), Teodor Kos (7. razred), Mia Kovač (7. razred), Ema Kovačić (7. razred), Ivan Lengelić (7. razred), David Lepen (7. razred), Karmen Mlinarić (7. razred), Lovro Moharić (7. razred), Lucija Recek (7. razred), Dominik Šupljika (7. razred), Lana Zrna (7. razred), Maria Žokalj (7. razred).

Učenici koji će predstavljati projekt na smotri: Magda Horvat (5. razred), Valentina Blažeka (7. razred), Melisa Ciglarić (7. razred), Maria Žokalj (7. razred).

Opis

Izbor i istraživanje problema

Grupa „Građanski odgoj“ u našoj školi djeluje od ove školske godine. Učenici su na radionicama građanskog odgoja - Projekt građanin bili pozvani razmišljati o važnim segmentima lokalne zajednice. Učenici su izrazili želju da projekti građanskog odgoja naše škole zadrže kontinuitet. U školu smo pozvali učenike II. osnovne škole Čakovec i s njima proveli dan pa ih kao turistički vodiči proveli kroz svoje mjesto. U školi su bile održane radionice. U radionicama smo imali priliku s građanima Čakovca razgovarati o tome je li bolje živjeti u gradu ili na selu. Zaključili smo da naš Donji Kraljevec ima gotovo sve kao Čakovec, a ono što nedostaje jest bolja turistička ponuda. S obzirom da je Donji Kraljevec rodno mjesto Rudolfa Steinera, a ono što učenicima jako nedostaje, jest mjesto na kojem bi im bilo omogućeno nesmetano okupljanje. Zatim smo u školu pozvali GLOBE grupu II. osnovne škole Čakovec. Oni su nam održali radionicu o ekonomskim pull i push faktorima nekog mjesta, odnosno o onome što nekoga privlači ili odvlači od nekog mjesta. Učenici GLOBE grupe II. OŠ Čakovec su izradili kartu našeg mjesta te nam prikazali naše selo iz perspektive koju ni sami nismo bili svjesni, a to je da Donji Kraljevec gotovo i nema nezaposlenih! Na području općine postoji nekoliko jakih tvrtki te osnovna školu, no i dalje je ostajao problem

što mladi, učenici nemaju adekvatno mjesto na kojem bi se mogli nalaziti i kvaliteteno provoditi slobodno vrijeme.

Nakon nekoliko druženja s učenicima II. osnovne škole Čakovec krenuli smo sami u istraživanje problema. U Donjem Kraljevcu postoji nekoliko dječjih igrališta. Jedno je igralište ispred hotela Kralj te takvo nije primjereno da se svi stalno tamo okupljamo, a i prostor je malen. Drugo je igralište ispred Vatrogasnog doma Općine Donji Kraljevec koje je prilično zapušteno i kao takvo neprimjereno za okupljanje i igru, a samim time i opasno. Odlučili smo u sve uključiti i naše roditelje. Svima smo postavili nekoliko pitanja, a olakotna okolnost je i ta što neki roditelji rade na općini te smo u samo nekoliko koraka saznali da Općina ima određeno mjesto gdje bi bio novi park i dječje igralište, ali nikako da odvoji sredstva za realizaciju tog projekta. Čeka nas razgovor s načelnikom. U međuvremenu su se počeli javljati mještani koji su nam voljni pomoći oko realizacije.

U školi smo se okrenuli proučavanju pravilnika, zakona i prava koji nam omogućuju da ostvarimo svoj cilj. Saznali smo da u Hrvatskog postoji Centar za kvalitetu i sigurnost koji se bavi sigurnošću dječjih igrališta i prostorima za igru. Znali smo već otprije da kao djeca imamo pravo na igru, okupljanje i da su to naša temeljna prava.

Oformili smo nekoliko timova. Jedna se ekipa bavi zakonskim odredbama (Konvencija o pravima djeteta), proučavanjem zakona i propisa koji se odnose na problem. Drugi tim se bavi praćenjem tiska i ostalih medija koji se bave sličnim problemima. Ovaj tim za odnose sa javnošću ima i ulogu predstavljanja našeg projekta u javnosti. Postoji skupina za motivaciju šire društvene zajednice te tim za planiranje i uljepšavanje parka/igrališta.

Moguća rješenja problema

Podijelili smo se u nekoliko grupa te zajedničkim naporima ponudili nekoliko rješenja za ovaj gorući problem. Izdvojili bismo ove:

- obnova postojećeg igrališta (kod Vatrogasnog doma).
- okupljanje na školskom igralištu (adaptacija postojećeg u okupljanje za mlade)
- potpuno novi park/igralište.

Najbolji pristup rješenju problema

Nakon razmatranja slabih i jačih strana svih mogućih rješenja odlučili smo se za novi/park igralište. Argument koji je prevladao je sljedeći: za novi park/igralište već je predviđen prostor koji je sad pustopoljina, a u samom je centru mjesta. Obnova postojećeg bila bi jednako skupa kao i nabava novih ljuljački i sprava za igranje. Smatramo da je prostor školskog igrališta namijenjen korištenju učenika osnovne škole, dok bi u naš park zalazili i srednjoškolci.

Plan djelovanja

Planirano je nekoliko glavnih strategija za ostvarivanje našeg cilja:

- Suradnja sa školom i učiteljima.
- Suradnja s roditeljima
- Uključivanje mještana u zajednički projekt. Letcima ćemo pozvati mještane na sastanak na kojem ćemo im izložiti suštinu našeg problema i iznijeti ideje. Napravili smo tablicu u koju bi se mještani mogli upisati kao volonteri u našem projektu, s jasnim kompetencijama na koji način nam mogu i žele pomoći. Uključili smo i naše djedove i bake. Daju nam savjete kako bojati drvo, a s bakama, mamama i, svima koji žele, planiramo organizirati radionice

presađivanja biljaka. Planirali smo u našem parku zasaditi samo autohtone starinske vrste cvijeća i ostalog raslinja koje bismo presađili sami tako da se na tu stavku ne bi trošio novac.

- Uključivanje Načelnika Općine u plan izgradnje parka

- Slanje dopisa tvrtkama na području Općine Donji Kraljevec te ih zamoliti za pomoć u oblicima koji njima odgovaraju.

- Izrada plan parka i u njemu jasan plan točno želimo postići. Izradili smo nekoliko planova kako bismo na što jednostavniji način i bez velikih izdataka došli laganim koracima do svog mjesta za druženje i okupljanje. Za sad nam je najprivlačnija ideja da paletama izradimo klupe. Za izradu stolova javili su se roditelji koji su spremni pomoći. Sami bismo zasadili travu te označili šetnicu oko parka obojanu kamenjem. Šetnica bi bila pogodno mjesto za ispisivanje različitih poruka.

- Vlastitim radovima kao što su prodaja jastučića od lavande i ostalog ljekovitog bilja, izrada novčanika od tetrapaka, mogli bismo prikupiti dio novca potrebnog za realizaciju parka

- 22. srpnja 2015. organizirati „Dan otvorenih vrata škole“ i toga dana uključiti sve zainteresirane mještane u realizaciju našeg projekta

- Projektu i parku smo izabrali ime „Kraljeve boje“ jer želimo da to bude park dostojan kralja i da svojim doprinosom u bojama, cvijeću i ostalom bilju ponosno može nositi naslov „Kraljeve boje“.

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu razvijali svoje vještine istraživanja, suradničkog i iskustvenog učenja, diskusije, parlaonice, pisanja dopisa, izrade plakata i javnog predstavljanja. Stekli su iskustvo da svojim doprinosom i zalaganjem mogu utjecati na druge i mijenjati stvari za dobrobit šire društvene zajednice. Roditelji i šira javnost postala je svjesna da mladi Donjeg Kraljevca nemaju adekvatno mjesto za igru i okupljanje.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je bio predstavljen učenicima, učiteljima naše škole, ravnateljici Osnovne škole Donji Kraljevec Sandri Vlahek i načelniku Općine Donji Kraljevec.

Projekt je objavljen na mrežnim stranicama škole Donji Kraljevec i II. osnovne škole Čakovec.

Nakon predstavljanja na županijskoj Smotri projekt će biti predstavljen žiteljima općine Donji Kraljevec te zainteresiranim medijskim kućama.

11. Postajem građanin / građanka

Tematsko područje

Uloga građana u demokratskoj državi (politička dimenzija)

Cilj

Zainteresirati učenike za opće razumijevanje osnovnih pojmova politike (građanin, društvo, država, politička aktivnost, zakoni...), pripremiti ih na nužnost odabira mogućeg predmeta o građanskom odgoju i obrazovanju u daljnjem školovanju i potaknuti ih na promišljanje o njihovoj budućoj ulozi aktivnih građana u društvu.

Škola

OŠ Petrijanec, Vladimira Nazora 42, 42206 Petrijanec

Telefon/telefaks: 042 714044; 042 208808

E-adresa: os-petrijanec@os-petrijanec.skole.hr

Voditeljica

Kristina Čačić, mag. paed. relig. et catech.

Učenice

Učenice koje su sudjelovale u izradi projekta članice su grupe Projekt građanin – „Kišobran prijateljstva“: Andreja Oršoš (7. razred), Kristina Oršoš (7. razred), Veronika Koprek (7. razred), Patricija Kranjčić (7. razred).

Učenice koje će predstavljati projekt su: Andreja Oršoš (7. razred), Kristina Oršoš (7. razred), Veronika Koprek (7.razred), Patricija Kranjčić (7.razred).

Opis

Izbor i istraživanje problema

Sudionice projekta istraživale su koliko njihovi vršnjaci razumiju osnovne pojmove politike, a koji se tiču uloge građana u demokratskim procesima u državi. Na odabir ove teme potakle su ih višemjesečne medijske najave o mogućem uvođenju zasebnog predmeta u školski sustav pod nazivom „Građanski odgoj i obrazovanje“ te često javno izražavanje mišljenja učenika vršnjaka kako ih politika ne interesira te ne žele „još jedan predmet“ u svome rasporedu. Nakon što je u tekućoj školskoj godini, međupredmetno i interdisciplinarno, u postojeće predmete i izvanučioničke aktivnosti uveden sadržaj građanskog odgoja i obrazovanja, ideja projekta postala je naša dužnost i obaveza.

Prilikom istraživanja problema učenice su:

- preispitivale mišljenje svojih vršnjaka o općim političkim pojmovima te koliko su zainteresirani za stjecanje građanske kompetencije kroz uvođenje novog predmeta „Građanski odgoj i obrazovanje“;
- proučavale zakone koji govore o funkcioniranju državnih institucija kao što su: Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske, Ured predsjednika Republike Hrvatske;
- upoznavale se sa procesima provođenja izbora (parlamentarni izbori, predsjednički izbori, izbori za lokalnu samoupravu);
- upoznavale se sa ulogom i aktivnostima aktualnih političara na razini lokalne samouprave (Varaždinska županija, grad Varaždin, općina Petrijanec);

Ovakvim pristupom istraživanja problema napravljena je dobra podloga za traženje najboljih mogućih rješenja problema.

Moguća rješenja problema

Sudionice projekta predložile su sljedeće razine rješenja problema:

- osmišljavanje „bilježnice za građanski odgoj i obrazovanje“ te njezino javno isticanje;
- pozivanje i ugošćivanje aktualnih političara (lokalna samouprava: načelnik, župan) u školi ili posjet članica projekta nositeljima lokalne vlasti;
- posjet državnim institucijama (Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske, Ured predsjednika Republike Hrvatske);
- provođenje ankete o razumijevanju općih političkih pojmova (5. razredi, 7. razredi, 8. razredi) te iznošenje vlastitog mišljenja o političarima i o aktualnom političkom trenutku u Hrvatskoj putem literarnog izričaja („Da sam ja političar / političarka“, „Da sam ja predsjednik / predsjednica“, „Moj savršeni svijet“);
- oblikovanje izvješća o mišljenju učenika naše škole o stjecanju građanske kompetencije i opis rezultata projekta;

Nakon razmatranja jačih i slabijih strana pojedinog rješenja, učenice su se odlučile za najbolja rješenja.

Najbolji pristup rješenju problema

Osmišljena je „bilježnica za građanski odgoj i obrazovanje“ i pronađeno je prikladno mjesto u školi gdje će biti tijekom cijele nastavne godine izložena. Obavljeni su dogovori za posjet sudionica projekta uredu načelnika općine Petrijanec i uredu župana Varaždinske županije. Oblikovani su anketa i teme za literarni izričaj te izgled završnog izvješća.

Plan djelovanja

Aktivnosti su raspoređene kroz razdoblje tekuće nastavne godine od mjeseca listopada do mjeseca svibnja na sljedeći način:

- školska „bilježnica za građanski odgoj i obrazovanje“ s aktualnim materijalima biti će kontinuirano izložena na gornjem katu škole (listopad - svibanj);
- anketa i prijedlog literarnog izričaja za učenike viših razreda provest će se kroz mjesec siječanj i veljaču na satovima razrednika;
- dogovorene su posjete uredu načelnika općine Petrijanec i uredu župana Varaždinske županije kroz mjesec ožujak;
- sudionice projekta planiraju na županijskoj smotri „Projekt građanin“ 2014./2015., krajem mjeseca ožujka javno prezentirati projekt
- završno izvješće oblikovat će se u digitalnom obliku kao prezentacija (ppt) i predstaviti će se široj školskoj i lokalnoj zajednici na obilježavanju Dana otvorenih vrata škole (mjesec svibanj);

Ukoliko će biti potrebno, planovi aktivnosti dodatno će se prilagođavati s ciljem da se sve aktivnosti svakako dovrše do mjeseca svibnja.

Ostvareni rezultati

Sudionice projekta su putem suradničkog učenja i javnog nastupa, demokratskih vještina vođenja i upravljanja radom skupine, a na temelju uočavanja problema, prikupljanje podataka te istraživanja i rješavanja problema stekle znanja, stavove i vještine potrebne za razumijevanje koncepta aktivnog građanina u društvu. Takav pristup, u stjecanju cjeloživotnih kompetencija, potvrdio je staru latinsku poslovicu koja kaže: „Non scholae, sed vitae

discimus“ – „Ne učimo za školu, nego za život“ i unio je veliko osvježenje u otkrivanju i razumijevanju funkcioniranja svakodnevnih školskih i životnih pojava.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je bio predstavljen, pomoću prigodne prezentacije i popratnih materijala, sljedećim skupinama: učenicima viših razreda, školskom odboru, vijeću roditelja, nositeljima aktualne lokalne politike (načelnik općine Petrijanec gđin. Vlado Kurečić i župan Varaždinske županije gđin. Predrag Štromar) te lokalnim medijima putem poziva i pisanog izvješća o ciljevima i rezultatima projekta.

12. Učimo u prirodi, učimo od prirode

Tematsko područje

Organizacija nastave na otvorenom

Cilj

Upozoriti na potrebu uvođenja nastave na otvorenom i stvaranja primjerenog prostora za njeno izvođenje. Stvoriti svijest o čovjeku kao dijelu prirode te o potrebi izravnog izvođenja nastave biologije, prirode, hrvatskoj jezika, i drugih predmeta u prirodnom okruženju koje omogućuje iskustveno učenje.

Škola

III. osnovna škola Varaždin, Trg Ivana Perkovca 35, 42000 Varaždin

Telefon: 042 240545, Telefax: 042 204210,

E-adresa: tajnistvo@os-treca-vz.skole.hr

Voditelj

Berislav Njegovec, prof.

Učenici

Učenici koji su sudjelovali u izradi projekta su:

Sandro Bartol (8. r.), Ana Marija Cepanec (8. r.), Marta Čep (8. r.), Neven Draksler (8. r.), Matija Dreven (8. r.), Marin Golubić (8. r.), Karlo Hanjš (8. r.), Melanija Humić (8. r.), Maja Jurak (8. r.), David Kovačić (8. r.), Ivona Laljek (8. r.), Mihael Leskovar (8. r.), Leonarda Pomper (8. r.), Simona Rogina (8. r.), Patricija Šantek – Goričanec (8. r.), Vanja Švogor (8. r.), Tea Vrbanić (8. r.),

Učenici koji će predstavljati projekt na smotri: Simona Rogina (8. r.), Maja Jurak (8. r.), Marin Golubić (8. r.), Karlo Hanjš (8. r.)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Uočili smo da naša škola ima veliko i prostrano dvorište, te da postoji želja učitelja i učenika da se taj prostor adekvatno iskoristi. Kroz raspravu došli smo na ideju da se na vanjskom prostoru škole uredi učionica na otvorenom gdje bi učenici mogli iskustveno sudjelovati u nastavi prirode i društva, biologije, hrvatskog jezika i drugih predmeta. Smatramo da je to bitno kako bi se učenike potaklo da više vremena provode na otvorenom, da uspostave

izravan kontakt sa sadržajima o kojima uče, te da ostvare interaktivan odnos prema prostoru škole i gradivu koje im se prezentira.

Proveli smo peticiju među učenicima i učiteljima na kojoj se velik broj izjasnio pozitivno u vezi naše ideje.

Učenici su istražili dokumente i zakone koji se odnose na problem:

- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (čl. 4 stavak 3)
 - Konvencija o pravima djeteta (čl. 29, e)
 - Državni pedagoški standard osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (čl. 22)
- Sastavljena je peticija za istraživanje zainteresiranosti učenika i učitelja naše škole za taj problem.

Za daljnje istraživanje problema učenici su se obratili pročelnici Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Varaždina i školama koje su uspjele urediti vanjski prostor za održavanje nastave na otvorenom kako bi saznali njihova iskustva.

Moguća rješenja problema

Učenici su uočili nekoliko mogućih rješenja problema:

- Iskoristiti prostor na način da učenici sami uredi cvjetnjak i održavaju nastavu na otvorenom bez stolova i klupa.
- Obratiti se izravno sponzorima: trgovinama opreme za poljoprivredu za pomoć u dodjeli sadnica i opreme.
- Organizirati akciju prikupljanja starog papira kako bi se skupila sredstava za nabavu sadnica i opreme.
- Obratiti se Gradu Varaždinu za pomoć u realizaciji ideje kako bi gradske tvrtke dale svoj doprinos u njegovoj realizaciji.

Nakon razmatranja jakih i slabih strana pojedinog rješenja, učenici su se odlučili za najbolji pristup.

Najbolji pristup

Učenici će posjetiti pročelnicu Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Varaždina kako bi iznijeli problem i zamolili za pomoć u njegovoj realizaciji. S problemom će upoznati vijeće roditelja naše škole kako bi se i oni uključili u našu akciju. Obratit će se i mogućim sponzorima za dodjelu sadnica i potrebnog materijala.

Plan djelovanja

Provedena je peticija među učenicima koja pokazuje da su učenici i učitelji zainteresirani za uvođenje nastave na otvorenom. Učenici će rezultate predstaviti na vijeću roditelja, posjetiti gradsku upravu te dogovoriti suradnju između tijela lokalne uprave, škole i roditelja kako bi

se sa dolaskom toplijih dana moglo pristupiti uređenju prostora ispred škole ovisno o raspoloživim mogućnostima.

Ostvareni rezultati

Učenici su kroz dosadašnji rad na projektu imali priliku razvijati vještine istraživanja određene teme, diskusije, suradničkog učenja, suradnje i komunikacije u okviru razredne grupe, te u interakciji s ostalim učenicima škole. Predstavljanjem projekta na sljedećim nivoima realizacije unaprijedit će vještine javnog izlaganja, argumentiranja i pisanja dopisa.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je bio predstavljen učenicima i razrednicima, biti će predstavljen u Gradskom uredu za društvene djelatnosti, u medijima te na web stranicama škole.

13. Varaždin – grad cvijeća

Tematsko područje

Zaštita okoliša

Cilj

Osvijestiti važnost čuvanja prirode u svim njezinim dijelovima i provesti konkretne ekološke akcije

Škola

VI. osnovna škola Varaždin, Ulica Dimitrija Demetra 13, 42000 Varaždin

Telefon/telefaks: 042/ 260-343

E-mail: ured@os-sesta-vz.skole.hr

Voditelj

Dario Mijač – diplomirani informatičar

Učenici:

Učenici 5. B i 5. C razreda

Opis

Izbor i istraživanje problema

Grad Varaždin ispunjava svaki slobodni prostor cvijećem i zelenilom. Svake godine u jesen, u Varaždinu se održava Međunarodna izložba cvijeća. Uz nekoliko lijepo održavanih parkova posebno je poznato i posjećeno Gradsko groblje, koje je zaštićeni spomenik prirode zbog jedinstvenosti svoje hortikulture. Sve su to i razlozi zbog kojih grad Varaždin nazivamo i gradom cvijeća.

No, sve ovo navedeno nagrđuje pseći izmet. Pseći izmet dugogodišnji je problem u gradu, a s njime se susrećemo i u blizini naše škole.

Psi nisu ništa krivi. Krivi su njihovi vlasnici. Mnogo vlasnika šeće pse oko škole te ne skupljaju njihov izmet. Iako ne šeću pse u ograđenom prostoru već po travi oko škole, djeca su nebrojeno puta došla u školu s izmetom na cipelama. Koliko izmeta ima najbolje se vidi kada je trava svježije pokošena. Izmeta ima i po pločniku. Neki vlasnici čak i četkaju pse pred školom.

Djeca dio vremena provode vani (posebice djeca koja su u produženom boravku) te nije ugodno kada moraju paziti kuda hodaju.

Takovo neodgovorno ponašanje vlasnika moglo bi naštetiti zdravlju učenika, a i nagrđuje prostor. Potrebno je promijeniti svijest vlasnika o tome kako se treba ponašati.

Na vlasnike pasa u prethodnim smo godinama u sklopu ovoga projekta djelovali informativno i represivno. Veliki broj vlasnika počeo je skupljati izmet svojih pasa, no ne svi. Problem i dalje postoji.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Problem smo pokušali riješiti već prije 2 godine kada su učenici povodom Svjetskog dana zaštite životinja izradili papirnat/ kartonske znakove. Na taj način pokušalo se apelirati na vlasnike pasa da počiste iza svojih ljubimaca. Nažalost, ovaj apel nije bio uspješan iz razloga

što su izrađeni znakovi nakon nekoliko dana uklonjeni. Uključili smo komunalne redare u našu akciju.

Osim toga, kontaktirali smo i novinare koji su na taj način izvijestili javnost o tom problemu. Kako navedeni problem još uvijek nije riješen, odlučili smo detaljnije razraditi plan rješavanja problema. Na druženjima smo počeli tražiti načine kojima bismo mogli riješiti problem psećeg izmeta. Prijedloga je bilo mnogo: postavljanje znakova upozorenja od čvrstog i trajnijeg materijala, postavljanje kante za pseći izmet, izrada edukativnih multimedijalnih sadržaja, postavljanje web upitnika, web kvizovi, djelovanje na lokalnu upravu, eko patrola, izrada letaka, izgradnja parka za pse.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Analizirali smo sve prijedloge rješavanja problema i složili se da bi trajno rješenje problema bila izgradnja parka za pse. Budući da ovakvo rješenje problema iziskuje puno vremena i financijskih sredstava, trenutno nismo u mogućnosti ovako nešto realizirati. Izgradnja parka za pse biti će nam daljnji cilj.

Sada smo dogovorili da ćemo problem psećeg izmeta pokušati riješiti izradom znakova, multimedijalnih sadržaja i postavljanjem kanti za pseći izmet. Dobra strana prijedloga je što će vlasnici ljubimaca imati podsjetnik da su obvezni počistiti iza svog ljubimca, a imat će i mjesto za odlaganje izmeta. Multimedijalnim sadržajima ciljamo na empatiju prema djeci i problemima koje nam izmet uzrokuje. Cilj nam je web upitnicima saznati razloge neskupljanja izmeta. Otežavajuća strana prijedloga je što izrada znakova i postavljanje kanti iziskuje financijska sredstva.

Razvoj plana akcije

Posjetili smo pročelnika Upravnog odjela za komunalni sustav i urbanizam grada Varaždina. Iznijeli smo ideju o rješavanju problema i zamolili ga za suradnju. Dogovorili smo redovite i česte kontrole komunalnih redara koji bi kontrolirali ponašanje vlasnika i, u slučaju nepoštivanja pravila, naplaćivali kazne.

Sljedeći korak bila je šetnja oko škole kako bismo vidjeli na kojim mjestima ima psećeg izmeta, a zatim i odlučili na koja bi mjesta bilo najbolje postaviti znakove i kante za pseći izmet.

Dogovarali smo i razmatrali od kojeg bismo materijala izradili znakove upozorenja kako bi bili trajni. Osmišljavali smo dizajn znaka.

Osmislili smo letke s upozorenjima koje su učenici dijelili.

Nabavili smo kantu za pseći izmet.

Postavili bismo kante na dogovorena mjesta.

Snimili smo kratki filmski uradak.

Izradili smo web upitnik.

Izradili smo interaktivne multimedijalne uratke.

Stavili smo sve uratke na stranicu škole, Youtube kanal škole, Facebook stranicu i televizor u školskom hodniku.

Daljnji nam je cilj izgradnja parka za pse.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen ravnatelju i pedagoginji škole, Učiteljskom vijeću, roditeljima na roditeljskom sastanku, Upravnom odjelu za komunalni sustav i urbanizam grada Varaždina.

Problem smo iznijeli novinarima Regionalnog tjednika, a planiramo i novinarima Varaždinskih vijesti, VTV-a. Također isto planiramo objaviti i na web stranici škole.

Ostvareni rezultati

Kroz ovaj projekt naučili smo se odgovorno ponašati prema prirodi. Sve što smo zamislili to smo i ostvarili. Pokušali smo probuditi svijest ostalih građana i odgovorno ponašanje prema kućnim ljubimcima. Kako bi u tome i u potpunosti uspjeli potrebna je i izgradnja parka za pse. To nam je ujedno i daljnji cilj.

14. Život u gradu/selu

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Bolje međusobno upoznavanje učenika iz gradskih škola s učenicima iz seoskih škola, uvažavanje različitosti, uočavanje prednosti i nedostataka u gradu/selu. Pripremanje za aktivno i ravnopravno sudjelovanje na svim područjima života.

Škola

II. osnovna škola Čakovec, Trg pape Ivana Pavla II 1, 40000 Čakovec

Telefon/telefaks: 040391435, 040390120

e-adresa: ured@os-druga-ck.skole.hr

Voditeljica

Snježana Odak Hrkač, prof.

Učenici

Učenici 6.b razreda sudjelovali su u izvedbi projekta.

Učenici koji će predstavljati projekt na smotri: Lana Maček (6. razred), Dalia Hamer (6. razred), Nikša Jelenić (6. razred), Edi Plaftak (6. razred)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na satovima povijesti učili smo kako su živjeli ljudi u srednjem vijeku. Iznenadila nas je mala razlika između života u gradu i selu na početku srednjega vijeka. Kako je vrijeme odmicalo, unaprijedili se uvjeti života, te razlike su postajale sve veće.

Povala se diskusija: kako je danas živjeti na selu, ima linetko od nas rođake na selu, možda prijatelje, koje su razlike, je li bolje živjeti na selu ili u gradu, koje su prednosti i nedostaci života u gradu tj. selu.

Odlučili smo detaljnije istražiti razlike i sličnosti, prednosti i nedostatke života u gradu/selu.

Moguće rješenje problema

Usporedili smo život na selu i u gradu i došli do zanimljivih zaključaka. Mišljenja su nam bila podijeljena i tako je ostalo do danas.

Gradska smo škola, većina učenika živi u gradu, roditelji su im rođeni u gradu, stekli su navike gradskog načina života.

Dio razreda ne želi ni u kojem slučaju živjeti na selu, a dio uočava prednosti života na selu.

Najbolji pristup rješenju problema

Odlučili smo posjetiti jednu ili više seoskih škola, razgovarati s roditeljima, bakama i djedovima, sakupljati članke iz novina, razgovarati s odgovornima u Županiji.

Plan djelovanja

Vlakom smo otputovali u OŠ Donji Kraljevec. Putovanje vlakom bilo je jako zabavno, posebno jer se neki od nas nisu još vozili vlakom.

OŠ Donji Kraljevec je mala škola, i po broju učenika i po kvadraturi prostora, što nas je iznenadilo.

Družili smo se s učenicima 7. razreda. Predstavili su nam Donji Kraljevec, zajednički smo sudjelovali u radionici, pogostili se te vratili kući vlakom.

Svoje zgode i nezgode iz djetinjstva opisivali su nam na satovima razrednika bake i mame, roditelji su odgovarali na pitanja u anketi.

Projekt smo prezentirali u razredima i na roditeljskim sastancima.

Ostvareni rezultati

Radom na projektu razvili smo svoje vještine istraživanja, suradničkog i iskustvenog učenja, diskusije, intervjua, izrade plakata i javnog predstavljanja.

Upoznali smo nove prijatelje i proveli anketu među roditeljima.

Održali smo prezentacije po razredima i na roditeljskom sastanku.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen Vijeću učenika, Vijeću učitelja i roditeljima 6. razreda, učenicima na satovima razrednog odjela.

15. Međimurski zanati – košaraštvo i cekeraštvo; *Življenje vu šibu i šemetinje zapleteno*

Tematsko područje

Kulturološko: njegovanje i očuvanje kulturne i povijesne baštine, razvoj zavičajnog identiteta

Cilj

Upoznati djecu i mlade sa starim međimurskim zanatima – košaraštvom i cekeraštvom. Poticati njegovanje i očuvanje starih zanata, naučiti prepoznati kvalitetu, težinu i umjetničke kvalitete ovih zanata, poticati interes djece i mladih za izradu različitih predmeta od šibe i *šemetinja* (kuruzinja). Potaknuti promoviranje rukotvorina od šibe i kuruzinja u Međimurju i šire.

Škola

III. osnovna škola Čakovec, Ivana pl. Zajca 24, 40000 Čakovec

Telefon/telefaks: 040 328001

E-adresa: treca-os-cakovec@ck.t-com.hr; ured@os-treca-ck.skole.hr

Voditelji

Tihana Preksavec, prof. hrvatskoga jezika; Tomica Hlapčić, prof. povijesti; mr. sc. Dražen Ružić, diplomirani knjižničar

Učenicima

Miša Ovčar (6.r.), Laura Šardi (6.r.), Lena Sarić (6.r.), Fran Bendelja (6.r.), Ira Pucko (6.r.), Žana Žilić (6.r.), Ema Bogdan (6.r.), Ema Vurušić (6.r.), Rajna Međimurec (6.r.), Borna Novoselec (8.r.), Maja Kekez (8.r.), Heda Cerovčec (8.r.), Teuta Blažić (8.r.), Anja Kelerajter (8.r.), Veronika Mati (8.r.), Nina Tušek (8.r.), Filip Lajtman (8.r.), Eugen Golubić (8.r.), David Vičentijević (8.r.), Fran Cerovčec (8.r.).

Učenicima koji će predstaviti projekt na smotri: Fran Bendelja (6.razred), Ema Bogdan (6.razred), Heda Cerovčec(8.razred), Nina Tušek (8.razred); Veronika Mati (8.razred), Borna Novoselec (8.razred) - rezerve

Opis

Izbor i istraživanje problema

U istraživanju međimurskih zanata – košaraštva i cekeraštva, sudjelovali su učenici viših razreda – članovi izborne nastave GOO, knjižničarske grupe te novinarske družine.

Tema *Međimurski zanati – košaraštvo i cekeraštvo* zamišljena je kao svojevrsni nastavak ciklusa dosadašnjih istraživanja međimurske narodne baštine. Nakon projekata „Tri Katarine“, „Vinko Žganec – čuvar međimurske kulturne baštine ili Zvira voda iz kamena“ te „Florijan Andrašec – zaboravljeni međimurski pjesnik“ i „Ruža Pokolić – Ruža međimurska“, u školskoj godini 2013./14. održan je u Donjem Vidovcu *Prvi susret mladih međimurskih umjetnika „Ruža međimurska“*.

Susret je bio posvećen međimurskoj pučkoj pjesnikinji Ruži Pokolić, ali i drugim pomalo zaboravljenim međimurskim pjesnicima. Ove godine organizirat ćemo drugo susret koji ćemo posvetiti međimurskim zanatima košaraštvu i cekeraštvu, budući da je 2015. godina, godina u kojoj se obilježava 100 godina košaraštva u Donjem Vidovcu.

Zadaća koju smo si mi postavili bila je očuvanje, njegovanje i popularizacija međimurskih zanata – košaraštva i cekeraštva. To ostvarujemo istraživanjem ovih zanata, posjećivanjem udruga, ali i osoba koje se kod kuće još uvijek bave ovim zanatima te čitanjem i proučavanjem monografija općina u kojima se ti zanati još uvijek čuvaju i njeguju.

Moguća rješenja problema

Nakon što smo na našim zajedničkim sastancima pregledali sve materijale prikupljene tijekom istraživanja i nakon što smo se sami okušali u izradi cekera, košara i drugih predmeta od šibe i kuruzinja, olujom ideja došli smo do sljedećih prijedloga za popularizaciju i očuvanje ovih zanata:

- a) Predstavljanje projekta *Življenje vu šibu i šemetinje zapleteno* međimurskim školama
- b) Organiziranje radionica izrade predmeta od šibe i kuruzinja u međimurskim školama u suradnji udruga i KUD –ova koji se bave očuvanjem ovih zanata
- c) Poticanje organiziranja zadruga u školama i organizacija prigodnih izložaba
- d) Prezentacija projekta te promocija košaraštva i cekeraštva na drugom susretu „Ruža međimurska“

Najbolji pristup rješenju problema

Najboljom idejom učinila nam se organizacija radionica za učenike osnovnih škola te promocija ovih zanata na drugom susretu „Ruža međimurska“. Prve radionice organizirali bismo na samom susretu, a sljedeće tijekom naredne školske godine.

Plan djelovanja

Naše smo djelovanje započeli razgovorom s gospodinom Dušanom Lukšom, košarašem iz Donjeg Vidovca kojega smo upoznali tijekom prošlogodišnjeg istraživanja.

Nakon toga, nekoliko smo puta posjetili obitelj Kopasić koja se kod kuće bavi izradom predmeta od šibe i *šemetinja*. Gospođa Ljubica i njezin suprug Ivan za nas su pripremili i malu radionicu izrade košare od šibe te nas upoznali s poviješću košaraštva u Donjem Vidovcu.

U Nedelišću smo posjetili udrugu „Seljačka sloga“. Ugostila nas je gospođa Marija Kukolić. Ondje smo sudjelovali u izradi raznih predmeta od kuruzinja te učili o povijesti cekeraštva u Međimurju. U Donjem Vidovcu posjetili smo i razgovarali s predstavnicima njihovog KUD-a. Kako u OŠ Prelog postoji izvannastavna aktivnost pletenja košara, organizirali smo i susret u Prelogu te razgovarali s učenicima - sudionicima aktivnosti i jednom od voditeljica Kristinom Maltarić.

Nakon što smo obavili istraživanja i pregledali prikupljenu građu, odlučili smo da ćemo ovogodišnji drugi susret „Ruža međimurska“ posvetiti košaraštvu i cekeraštvu. U dogovoru s predsjednikom općine Donji Vidovec, gospodinom Josipom Grivecom osmislili smo naziv susreta i našeg projekta „*Življenje vu šibu i šemetinje zapleteno*“.

Raspisali smo natječaj za susret, a kao temu ovogodišnjih likovnih i literarnih radova naveli košaraštvo i cekeraštvo, šibu, šemetinje i druge motive vezane uz ove zanate. S KUD-om iz Donjeg Vidovca, gospođom Kopasić i gospođom Kukolić dogovorili smo se da dođu na susret kao naši gosti te za učenike - sudionike susreta organiziraju izložbu i radionice izrade predmeta od šibe ili kuruzinja.

Ostvareni rezultati

Nacrt projekta prezentirali smo načelniku Općine Donji Vidovec gospodinu Josipu Grivecu. Prihvaćena je naša ideja o organizaciji susreta „Ruža Međimurska“ kao i ideja organiziranja radionica tijekom susreta. Projekt smo prezentirali i predstavnicima Međimurske županije te Grada Čakovca i dobili njihovu podršku i pomoć.

Drugi susret „Ruža međimurska“ bit će u Donjem Vidovcu 23. travnja 2015. kao početak obilježavanja 100. obljetnice košaraštva u Donjem Vidovcu.

Projekt je bio predstavljen

- učenicima i učiteljima naše škole
- predstavnicima Općine Donji Vidovec
- predstavnicima Grada Čakovca
- međimurskoj dožupanici, gospođi Sandri Herman
- Udruzi „Seljačka sloga“ Nedelišće
- KUD-u Donji Vidovec
- Obitelji Kopasić iz Donjeg Vidovca

16. Kako mlade vratiti u prirodu?

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Zainteresirati djecu i mlade za aktivan boravak u prirodi, odmaknuti ih od sjedilačkog načina življenja sa ciljem čuvanja zdravlja.

Škola

OŠ Frana Krste Frankopana Osijek, Frankopanska 64, 31 000 Osijek

Tel . 031 505820; Fax 031 575125

e-mail: osijek@os-fkfrankopana-os.skole.hr

Voditeljica

Anica Fumić, učitelj geografije

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 28

Projekt na smotri predstavljaju:

Dora Kristek 8.b, Dora Purgar 8.a, Martina Štenc 8.c, Ivona Vidović 8.b

Opis

Izbor i istraživanje problema

Kada smo dogovarali koji bi problem bio interesantan većini učenika, složili smo se kako je to upravo ovaj. Premalo vremena mladi provode u prirodi, a i oni koji su često vani svoje vrijeme ne koriste kvalitetno. Anketa nam je pokazala da smo u pravu i kako treba naći način na koji bi se probudio interes mladih za aktivan boravak u prirodi.

Moguća rješenja problema

Problem trebaju rješavati sve razine vlasti, ali ga mogu pa i rješavaju udruge građana, sportski klubovi i pojedinci svojim volonterskim radom. Dobri zakoni i njihova pravovremena i kvalitetna primjena daju zavidne rezultate. Istaknuli bi program rada izviđača kao jedan od privlačnijih i primjerenijih za osnovnoškolski uzrast.

Najbolji pristup rješenju problema

Sagledavajući problem i njegovu raširenost u našem kraju i šire, te ponuđena rješenja, zaključili smo kako je prije svega važna dobra edukacija, prevencija, a najučinkovitije aktivno sudjelovanje u rješavanju problema. Dali smo si zadatak pronaći aktivnosti koje će zaokupiti sve uzraste. Naš moto bio je: POKRENI SE, ORGANIZIRAJ SE, DJELUJ!

U školi smo osnovali Klub prijatelja prirode, izabrali organizacijski odbor, donijeli okvirni plan rada i postavili klupska pravila. U plan smo uvrstili: sportske aktivnosti, izlete, šetnje gradom, biciklističke ture i drugo.

Iz klupskih pravila izdvajamo čl.3 koji kaže: Član kluba ne plaća članarinu, ali u klub donosi dobru volju, marljivost i trud, radost i veselje i vjeru u uspjeh.

Plan djelovanja

Kako bismo svoju politiku nametnuli kao valjanu predstavili smo je svim učenicima, kroz klub poticali mnoge da nam se pridruže, bili smo aktivni sudionici svih događanja.

Preko našeg člana Dječjeg vijeća mladih lobirali smo za gradsko vijeće, dobili podršku pročelnika Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb, podršku i pomoć Izviđača, sportskih klubova i roditelja. Od gradskog prijevoznog poduzeća dobili smo besplatne vožnje do nekih udaljenih izletišta u gradu.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen učenicima naše škole, učiteljima i roditeljima, te na županijskom susretu 25. ožujka 2015., a i dalje ćemo u našem Klubu organizirati vesela druženja u prirodi. Držimo se stare izreke „Liječnik liječi, priroda ozdravlja.“

17. Od škole do škole - biciklom

Tematsko područje

Istraživanje i rješavanje problema lokalne i nacionalne zajednice
Održivi razvoj i uloga građana u održivom razvoju Republike Hrvatske

Cilj

Osposobiti učenike za uočavanje problematike u lokalnoj zajednici i komunikaciju s lokalnim organima vlasti. Ukazati na nedosljednosti u provođenju Zakona o sigurnosti prometa na cestama. Podučiti učenike vještinama sigurne vožnje kako bi i djeca i roditelji vidjeli biciklizam kao dobar, zdrav, održiv, ali i siguran način prijevoza.

Škola

OŠ Miroslava Krleža Čepin, Kralja Zvonimira 100, 31431 Čepin

Telefon/telefaks: 031 382602

E-adresa: ured@os-mkrleze-cepin.skole.hr

Voditelj

Tanja Pokupić, prof. povijesti i engleskog jezika

Učenici

U provedbi projekta sudjelovali su učenici uključeni u izvannastavne aktivnosti Građanski odgoj i obrazovanje, Prometna skupina, Napredni matematičari i Ekolozi. U ostalim aktivnostima vezanim uz projekt sudjelovali su učenici škole ovisno o dobi i interesima.

Projekt na smotri predstavljaju: Ivan Prigl 8.a, Nora Šteko 8.b, Natali Jukić 6. a, Lucija Grubišić 6. a.

Opis

Do ideje za projekt Od škole do škole – biciklom došlo je na Vijeću učenika naše škole 25. rujna 2013. godine kada je kao velik problem za učenike škole istaknut nedostatak mjesta za parkiranje bicikala.

Izbor i istraživanje problema

Ono što je na satu jednog razrednog odjela iskazano kao potreba malog broja učenika, na Vijeću je prepoznato kao potreba većine učenika naše škole. Nakon provedene ankete među učenicima pokazalo se da velik broj djece želi dolaziti u školu biciklom, ali da za to postoje brojne prepreke. Osim činjenice da Zakon o sigurnosti prometa na cestama kaže da djeca do 14 godina starosti ne smiju samostalno sudjelovati u prometu, kao problemi istaknuti su nemogućnost sigurnog ostavljanja bicikla u blizini škole, strah od krađe, udaljenost od škole i nesigurnost učenika na putu od kuće do škole. Uočili smo i da su učenici svjesni mnogobrojnih dobrobiti i prednosti bicikla kao ekološkog prijevoznog sredstva. Izdvojili smo tri problema na čijem ćemo rješenju djelovati: nedostatak infrastrukture, nedovoljna edukacija djece i roditelja i nepoštivanje Zakona o sigurnosti prometa na cestama.

Moguća rješenja problema

Nakon što smo istraživali i više se informirali saznali smo da se ovaj problem mora rješavati na nekoliko načina: zajedničkim radom mještana, lokalne zajednice i viših razina vlasti. Razmatrali smo nekoliko mogućih rješenja. Nedostatak infrastrukture moguće je riješiti

postavljanjem stalaka ispred škole, ali i ispred ostalih javnih ustanova u mjestu. Tako bi bicikli bili na sigurnom, a okoliš uredniji. Postojanje biciklističke staze unutar mjesta omogućilo bi sigurno prometovanje djece i odraslih. Za postavljanje stalaka i izgradnju biciklističke staze nadležna je lokalna vlast. Nedostatak tih rješenja su financijski izdatci. U suradnji s učiteljima i institucijama moguće je raditi na sustavnoj edukaciji i informiranju djece i roditelja kako bi se povećala sigurnost učenika na putu do škole. Iako zakon koji se tiče ovog problema postoji, on se ne provodi sustavno. Za rješenje problema, odnosno primjenu Zakona potrebna je suradnja Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, MUP-a, HAK-a i škola, kao i znatna financijska sredstva.

Najbolji pristup rješenju problema

S obzirom na moguća rješenja zaključili smo da je najvažnija edukacija. Odlučili smo surađivati i s lokalnom zajednicom u pokušaju rješavanja problema infrastrukture u mjestu te brojnim aktivnostima ukazati na nedostatke Zakona o sigurnosti prometa na cestama.

Plan djelovanja

Glavne aktivnosti našeg plana djelovanja su: informiranje o problemu, pretraživanje internetskih stranica, provedba ankete među učenicima škole, obrada ankete, izlaganje problema i prijedloga rješenja ravnatelju, Vijeću roditelja i načelniku općine, osmisli i održati radionice koje za cilj imaju edukaciju učenika o dobrobiti biciklizma i povećanje osjećaja sigurnosti u prometu, organizacija predavanja Prometne policije na temu sigurnosti u prometu, organizacija vožnje spretnosti, organizacija biciklijade, izrada letaka i plakata, izložba radova i predstavljanje rezultata projekta, aktivno sudjelovati u svim događanjima i poticati druge na sudjelovanje, osvrnuti se na ono što smo odradili i vidjeti što se još može učiniti.

Ostvareni rezultati

Ispred škole postavljeni su stalci za bicikle kojima se učenici svakodnevno koriste. Učenici su rado sudjelovali u svim provedenim aktivnostima. Naša je škola 6. lipnja 2014. organizirala biciklijadu ulicama Čepina. Želimo ukazati na problem nedostatka biciklističke staze unutar mjesta i potaknuti lokalnu zajednicu na rješavanje toga problema. Veselimo se 2. čepinskoj biciklijadi u lipnju ove godine. Naučili smo međusobno komunicirati, surađivati i uvažavati se te će nam na ovaj način stečena iskustva biti od velike koristi u našim daljnjim projektima. Problem financija riješen je zahvaljujući donacijama, roditeljima, kreativnosti, recikliranju. Uspostavili smo brojne kontakte s predstavnicima lokalne zajednice, roditeljima, mještanima te dobili nove ideje za projekte. Najvažnije nam je to što smo pokazali da od najranije dobi možemo biti aktivni sudionici u rješavanju problema s kojima se susrećemo u svojoj okolini.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen ravnatelju, učenicima, Vijeću učitelja, Vijeću roditelja, načelniku općine, u lokalnim medijima, na internetskoj stranici škole, na ŽSV-u učitelja razredne nastave 23. ožujka 2015. te na Županijskoj smotri 25. ožujka 2015.

18. Veliki za male – volontiranje osmaša

Tematsko područje

Socijalne vještine i društvena solidarnost

Cilj

Učenik građanin koji uočava probleme lokalne zajednice, mladih, osobito u školi, što znači volontiranje i dobrovoljni društveni rad u zajednici: volonterstvo, etički kodeks volontiranja, iskustvo volontiranja i vrijednosti takvih akcija za pojedinca i društvo, uočava probleme suvremenog društva i socijalnu osjetljivost.

Najvažnije - u lokalnoj zajednici stvoriti poticajno okruženje za organizirano civilno društvo.

Škola

Osnovna škola Višnjevac, Adresa: Crni put 41, 31220 Višnjevac

Telefon/telefaks : 031 310180, 031 352416

E-adresa : ured@os-visnjevac.skole.hr; os.visnjevac017@gmail.com

Voditeljica

Silvija Vukašinović, mag.prim.educ.

Suradnici na projektu: Danijel Slobodanac, dipl. učitelj 4. a razreda, Stana Maloča, učiteljica 4.b razreda, Nataša Mravinac, dipl.učiteljica, Željka Mihaljević, učiteljica 4.c razreda, Dijana Mijić, asistentica, Blanka Lendić, prof. matematike u 6. i 8. razredima

Melita Krstić, prof. pedagogije, Biljana Mrdović - Varevac, dipl.psiholog, Dane Končar, prof., ravnatelj

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 25

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri: Mato Lauš, 8.b, Jessica Varga, 8.a, Nina Radić, 8.a, Sudar Borna, 8.a

Opis

Izbor i istraživanje problema

Istraživanjem smo uočili kako učenici osmih razreda malo znaju o volontiranju i područjima djelovanja volontera te o vrijednosti takvih akcija za pojedinca i društvo. Odlučili smo više saznati o tome i uključiti se u djelatnosti volontiranja. Pozvali smo djelatnicu iz udruge Volontera koja je održala predavanje i upoznala učenike o Zakonu o volontiranju.

Kako su najveći problemi u školi slabe ocjene, došli smo na ideju pomaganja učenicima koji imaju teškoće u učenju pojedinih predmeta.

Proučili smo Izvješće o rezultatima rada na kraju školske godine, kao i pokazatelje iz statistike pedagoga o prosjeku ocjena iz predmeta iz kojih se pohađa dopunska nastava.

Prema tom izvješću u našoj školi postoji 15 skupina koje pohađaju dopunsku nastavu iz hrvatskog jezika i matematike, a na kraju godine bilo je i najviše negativnih ocjena iz ovih predmeta.

Razlozi pokretanja akcije volontiranja:

Sve je veći broj učenika na satovima dopunske nastave, zbog čega učitelji ne mogu individualno pristupiti svakom učeniku.

Roditelji zbog cjelodnevnog posla nisu u mogućnosti pomoći djeci kod kuće, a zbog socijalne krize postoji nemogućnost plaćanja instrukcija.

Učenici osmih razreda najbolje znaju teškoće prijelaza iz razredne u predmetnu nastavu, iz nižih u više razrede.

Moguća rješenja problema

Uspostaviti suradnju i zatražiti prijedloge volonterske udruge, stručno-pedagoške službe, učitelja razredne i predmetne nastave. Volontiranje u razredima razredne nastave za vrijeme dopunske nastave; Poučavanje učenika petih i šestih razreda; Poučavanje u produženom boravku; Volontiranje mještana koji su stručni ili imaju znanja pomoći pri učenju.

Najbolji pristup rješenju problema

Odlučili smo se za volontiranje u nastavi matematike i hrvatskog jezika - od 1.do 4. razreda osnovne škole.

Plan djelovanja

Opis problema i predloženo rješenje upućeno je ravnatelju, psihologu, pedagogu, učiteljima razredne i predmetne nastave. Dobivena je podrška i pomoć učenika, roditelja i Volonterske udruge Osijek. Predstavljen je plan akcije široj zajednici. Dogovor, savjeti i naputci o načinu održavanja dopunske nastave iz matematike s bivšim razrednim učiteljima. Razgovarati s predmetnim učiteljima matematike kako pripremiti i podučiti na temelju vlastitog iskustva učenike četvrtih razreda za lakše razumijevanje matematike u petom razredu. Dogovor o terminima volontiranja u školi: Projekt predstaviti do Svibnja 2015. godine na roditeljskim sastancima 4. razreda, Vijeću roditelja, Školskom odboru i Mjesnom odboru Višnjevaca

Projekt je bio predstavljen

Na internet stranici škole, 9. ožujka 2015. , Učiteljskom vijeću, Višnjevaca, 26. travnja 2015.

Ostvareni rezultati

Učenici su se upoznali s načinima volontiranja. Razgovorima i susretima sa svim suradnicima projekta unaprijedili su vještinu komunikacije, samopouzdanje, sigurnost u nastupu, te potrebu djelovanja u zajednici. Učenici osmih razreda razumjeli su učenike nižih razreda i njihov problem, uvažavajući mlađih stekli su empatiju. Mlađi učenici uvažili su pomoć starijih, prihvatili savjete, razvili načine kako poboljšati sebe i svoje znanje. Razmijenjena su iskustva o poučavanju s učiteljima u razrednoj i predmetnoj nastavi. Upoznali se bolje sa poslovima stručno - pedagoške službe, socijalnih radnika i potrebama takvih djelatnosti.

19. Aktivniji dan za bolji san

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Promicanje važnosti odmora i kvalitetnog sna kod tinejdžera

Škola

OŠ „Petar Zrinski“ Čabar, Narodnog oslobođenja 5, 51306 Čabar

Telefon/telefaks: 051/821-147, 051/821-016

E-adresa: ured@os-pzrinski-cabar.skole.hr

Voditeljica projekta

Ksenija Petelin, prof.

Učenici

8. razred: Lea Žagar, Dea Turk, Mateo Kovač, Leon Troha i Kevin Jašarević

Izbor i istraživanje problema

Problemom smo se počeli baviti na temelju vlastitog iskustva povezanog s umorom koji osjećamo pri jutarnjem dolasku u školu.

Spavanje je jedna od osnovnih bioloških potreba prijeko potrebna našem organizmu. Stručnjaci kažu da pubertet mijenja ritam spavanja kod adolescenata. To dovode u vezu s lučenjem hormona melatonina koji povezuju sa spavanjem. Bez obzira na promjene navika spavanja, tinejdžerima treba više sna nego odraslima. U većini istraživanja smatra se da prosječnim tinejdžerima dnevno treba između 8 i 9 sati sna, a neki se stručnjaci s time se ne slažu i ističu da im je potrebno i više sna.

Mnoga istraživanja, posebice američka, dokazuju da tinejdžeri spavaju puno manje nego što im je potrebno, te umor i neispavanost povezuju s agresivnošću kod učenika, čestim promjenama raspoloženja, slabom koncentracijom i pamćenjem, lošim školskim uspjehom i zdravstvenim teškoćama.

Kako bismo uvidjeli koliko je problem prisutan i imamo li objektivnih temelja za nastavak rada na našem projektu, proveli smo anketu među učenicima osnovne i srednje škole, roditeljima i učiteljima.

Dobiveni rezultati ukazuju da 33% učenika osnovne škole u prosjeku dnevno spava između 8 i 9 sati, što je prihvatljivo. Zabrinjavajući je podatak koji ukazuje da 28% učenika osnovne škole spava manje od 7 do 8 sati, a posebice 14% onih koji spavaju manje od 7 sati dnevno. Problem je još izraženiji kod učenika srednje škole. Od 8 do 9 sati dnevno spava svega 14% učenika, između 7 i 8 sati 30%, dok najveći broj srednjoškolaca, njih 38%, izjavljuje da spavaju manje od 7 sati, a čak 8% čak manje od 6 sati dnevno. Iz podataka je vidljivo da se problem povećava s porastom kronološke dobi učenika. Tijekom vikenda najviše ispitanih učenika osnovne i srednje škole spava duže.

64% učenika osnovne škole i 75% učenika srednje škole izjavljuje da se često osjećaju umornima pri jutarnjem dolasku u školu.

Pitanja vezana uz vrijeme spavanja i umor pri jutarnjem dolasku u školu postavili smo i roditeljima. Najviše roditelja učenika osnovne škole, njih 60%, smatra da njihova djeca spavaju između 7 i 8 sati, dok čak 67% roditelja učenika srednje škole smatra da njihova djeca

također spavaju između 7 i 8 sati, dok učenici sami izjavljuju da spavaju manje. 90% roditelja učenika osnovne škole i 67% roditelja učenika srednje škole smatra da se njihova djeca ponekad osjećaju umorno pri jutarnjem dolasku u školu, dok 33% roditelja srednjoškolaca smatra da se to događa često.

Iz upitnika koji su nam popunili učitelji saznali smo da 75% učitelja osnovne škole ponekad primjećuje umor i neispavanost kod učenika tijekom jutarnje nastave, a 44% učitelja srednje škole primjećuje često.

Rezultati provedenih istraživanja ukazuju da problem postoji, bez obzira na Konvenciju o pravima djeteta, koja štiti naše temeljno pravo na odmor. Zbog nedovoljne osviještenosti o važnosti sna i odmora veliki broj tinejdžera ne spava dovoljno i ugrožava svoje zdravlje.

Moguća rješenja problema

Učenici su analizirali pozitivne i negativne strane politika. Prvo rješenje odnosilo se na jutarnje vježbanje, drugo na pomicanje početka nastave, a treće na osvještavanje o važnosti problema informiranjem.

Najbolji pristup rješenju problema

Problem kojim se bavimo izuzetno je složen jer na naše ponašanje utječe mnogo čimbenika. Osim toga postoje i velike individualne razlike. Imajući sve to na umu kreirali smo našu politiku.

Našim istraživanjem došli smo do podataka da se 50% učenika osnovne škole 1-2 sata dnevno umjereno bavi nekom tjelesnom aktivnošću, što je zadovoljavajuće. 36% ispitanih učenika bavi se sportskim aktivnostima više od 2 sata dnevno. Zabrinjavajući je podatak koji govori da se 14% učenika sportskim aktivnostima bavi manje od 1 sat dnevno. Rezultati vezani uz sportske aktivnosti učenika srednje škole ukazuju na činjenicu da se učenici srednje škole puno manje bave tjelesnim aktivnostima, čak 39% učenika tjelesnom aktivnošću bavi se manje od 1 sat dnevno, dok se u granicama prihvatljivog, 1-2 sata dnevno, bavi 35% učenika srednje škole.

Razmatrajući te podatke i njihovu povezanost s problemom kojim se bavimo opredijelili smo se za politiku koja potiče jutarnje vježbanje. Uz malo truda možemo ga uvrstiti u svoju svakodnevnicu. Vježbanje možemo na mnogo načina učiniti zabavnim i raznolikim, a samo 10-tak minuta svakodnevnog jutarnjeg vježbanja donosi nam svježinu, kvalitetniji rad metabolizma, bistrije razmišljanje, bolju koncentraciju i pripremljenost za nastavu. Na ostvarenje ove politike možemo osobno utjecati. Provođenjem jutarnjeg vježbanja 10 minuta prije početka nastave potaknut ćemo sebe i druge učenike na aktivnost. Umjerena tjelesna aktivnost izuzetno je dobra i dugoročno može pozitivno utjecati na naše zdravlje i kvalitetan san.

Iz provedenog istraživanja saznali smo da 50% učenika srednje škole prije spavanja surfa internetom, dok 43% učenika osnovne škole izjavljuju da prije spavanja gledaju televizijski program. Istraživanja koje smo pročitali govore o tome da ćemo ako se prije spavanja bavimo aktivnostima koje nas lučenjem adrenalina razbuđuju, teže zaspati, a osim toga puno se govori i o štetnosti elektromagnetskog zračenja iz različitih elektroničkih naprava koje učenici imaju u svojim sobama. Mnoga istraživanja potiču čitanje prije spavanja, a tom se aktivnošću bavi svega 4% ispitanih učenika. Osim navika vezanih uz korištenje tehnike važno je znati

organizirati svoje vrijeme. Ako se aktivnosti vezane uz školske i druge obveze dobro rasporede, veće su šanse da ćemo ranije otići na spavanje.

Kako bismo osvijestili problem te učenicima i roditeljima ukazali na važnost odmora i kvalitetnog sna, potreban kako bismo bili aktivniji i odmorniji tijekom dana, opredijelili smo se za politiku „Informiraj se i budi svoj“. Kad si odmoran i naspavan, spremniji si za nove izazove i pružaš sebi priliku da se u javi ostvari neki neostvareni san.

Plan djelovanja

- Razgovarali smo s Barbarom Ožbolt, profesoricom tjelesne i zdravstvene kulture, koja nas je uputila u pravilne načine vježbanja.
- Razgovarali smo s profesoricom Marinom Hrga-Arh, razrednicom, koja će nam pomoći oko organizacije jutarnjeg vježbanja i voditeljicom dežurstva učitelja profesoricom Sanjom Janeš.
- O svim aktivnostima izvijestili smo profesora Ivana Kvesića, ravnatelja škole.
- Održali smo sastanak s predstavnicima Vijeća učenika i upoznali ih s našim projektom.
- Napravili smo plan i raspored jutarnjeg vježbanja te započeli s vježbanjem 10 minuta prije početka nastave.
- Proveli smo intervju s učenicima o tome kako im se sviđaju promjene koje smo unijeli u jutarnje vježbanje i dobili pozitivne povratne informacije.
- Projekt smo predstavili školskoj liječnici Aniti Mihelčić-Vidmar, specijalistici školske medicine koja je podržala naš projekt i koja će sudjelovati na predavljanu projekta učenicima i roditeljima.
- Izradili smo straničnike na kojima smo predstavili naš projekt.
- Putem društvenih mreža našim smo prijateljima ukazali na problem i njegove posljedice.
- Projekt planiramo predstaviti učenicima, roditeljima i učiteljima.
- Planiramo promicati važnost tjelesne aktivnosti i kretanja te organizirati izlete i pješačenja, u dogovoru s našim učiteljima, roditeljima i članovima planinarskog društva.

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu usvajali i uvježbavali komunikacijske i socijalne vještine te kritičko mišljenje. Kroz konkretne aktivnost stjecali smo nove spoznaje o sebi, svojim navikama i važnosti vlastite odgovornosti prema svom zdravlju.

Projekt je bio predstavljen

S projektom su upoznati učenici, učitelji, roditelji i lokalna zajednica. Projekt je predstavljen u emisiji radija Gorski kotar, Novom listu, Školskim novinama, Učeničkom listu „Mladi Goran“, na Facebooku i internetskoj stranici škole.

20. Učiti kako učiti

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Stjecanje vještina i tehnika učenja.

Škola

OŠ Vežica, Kvaternikova 49, Rijeka

Telefon/telefaks: 051 453868; 051 455680

E-adresa: iskola@os-vezica-ri.skole.hr

Voditeljica projekta

Gordana Frol

Učenici

Ivor Meštrović (6.c), Vedran Bajšanski (7.b), Marta Rogić (8.a), Tihana Braut (8.a)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Za proučavanje znaju li učenici učiti odlučili smo se nakon što smo razgovarali s bivšim učenicima naše škole, sada gimnazijalcima, koji su bili uključeni u Projekt građanin. Naime, oni su nam ukazali na velike razlike u načinu učenja u osnovnoj i srednjoj školi i savjetovali nam da naučimo učiti. Da bismo ispitali što učenici misle o našem istraživanju proveli smo anketu. Svi ispitanici pozitivno ocjenjuju ovo naše istraživanje. Anketirali smo 75 učenika od 5. do 8. razreda i to slučajnim odabirom. Ispitivanje je pokazalo da 16 % učenika nije sigurno zna li učiti, 11 % odgovorilo je da ne zna učiti. Većina učenika uči samostalno dok 20% uči uz pomoć odrasle osobe. Učenici najčešće uče podcrtavanjem teksta iz udžbenika, a 48% ih nastavne sadržaje uči napamet. Nešto više od 20% učenika treba pomoć pri učenju i lako odustane od učenja. Gotovo 80% učenika uči do 1 sat dnevno, a svega 17% do 2 sata. Razgovarali smo s psihologom dr.sc.Igorom Bajšanskim, profesorom na Filozofskom fakultetu u Rijeci. Doznali smo da problem u učenju imaju i učenici u drugim državama i zaključili da ovaj problem nije prisutan samo kod naše djece, već i u drugim obrazovnim sustavima.

Moguća rješenja problema

Kako bismo pronašli pravo rješenje za naš problem proučili smo Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Odluku o zabrani novog zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama objavljenu u Narodnim novinama broj 114/12., Obiteljski zakon, Zakon o volonterstvu, Pravilnik koji se bavi učenicima s poteškoćama u razvoju koji utvrđuje organiziranje pomoći pri učenju. Na web stranici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

pronašli smo mjeru Stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa. Prema proučenim javnim politikama odlučili smo razviti dvije nove politike.

1. Zapošljavanje stručnih suradnika u škole

Kako bismo svakom učeniku omogućili da bude uspješan zalažemo se za zapošljavanje stručnih suradnika u škole. Predložena politika u potpunosti bi riješila ovaj naš problem, ali je nismo prihvatili jer bi nam trebalo dosta vremena da se usvoje novi zakoni. Morali bi sa svojim zahtjevima upoznati i nekog od saborskih zastupnika iz naše županije ili pisati Saborskom odboru za obrazovanje, znanost i kulturu. Put do takvog rješenja trajao bi dugo, a nama treba brza mjera rješenja našeg problema. Stoga trenutno rješenje našeg problema ne možemo riješiti kroz ovu politiku.

2. Volonterske radionice

Za rješenje našeg problema razvili smo politiku uključivanja volontera za pomoć učenicima u savladavanju tehnika učenja. Proučavanjem zakona došli smo do zaključka da nema prepreke organizirati volonterske radionice koje možemo brzo i realizirati. Ova naša politika naišla je na odobravanje svih s kojima smo razgovarali i nismo naišli na neslaganja u zajednici.

Najbolji pristup rješenju problema

Odlučili smo podržati politiku organiziranja volonterskih radionica i neposredno djelovati na razini škole. Podržavanjem ove politike želimo da učenici uče kako učiti. Sada su oni prepušteni samostalnom učenju koje ponekad ne daje očekivane rezultate. Prednosti predložene politike bile bi velike. Radionice bi se održavale u školskom prostoru ili u prostoru Mjesnog odbora. Učenik bi u školi dobio informacije o održavanju radionica. Uz savladavanje tehnika učenja poticala bi se socijalizacija i zajedništvo. Učenici bi bili pod nadzorom stručne osobe tijekom učenja. Neki učenici neće prihvatiti ovu našu politiku jer teško prihvaćaju bilo kakav oblik pomoći, a ni svi roditelji jer neki roditelji nerado prihvaćaju edukacije koje se organiziraju u školi. Podržavanjem ove politike poštivala bi se Konvencija o pravima djeteta koja govori o pravu djeteta na pripremu za aktivnog građanina u budućnosti. Naša politika ne kosi se s Ustavom Republike Hrvatske. U prilog tome ispunili smo upitnik o ustavnosti te smo zaključili da su sve naše aktivnosti u skladu s Ustavom. Zakon o volontiranju omogućava uključivanje pojedinaca u rad zajednice koji će svoje vrijeme, znanje i trud uložiti u rad s učenicima.

Plan djelovanja

Kako bi se naša politika organiziranja volonterskih radionica za pomoć u učenju usvojila i realizirala svoje aktivnosti započeli smo na školskoj razini. O našim aktivnostima najprije smo upoznali ravnateljicu i pedagoga, Vijeće učenika i Vijeće roditelja. Pripremili smo i održali tribinu u MO Podvežica 10. ožujka 2015. Na tribini je predsjednik vijeća MO Podvežica g. Goran Gračanin, psiholog, govorio kako učinkovito učiti i postići kvalitetne rezultate učenja. Na tribini su sudjelovali i roditelji koji su bili jako zadovoljni jer su i oni naučili tehnike učenja pa će lakše moći pomoći svojem djetetu u savladavanju učenja. Organizirali smo skup s učenicima koji su sudjelovali na tribini kako bismo njihova

iskustva koristili u daljnjem planu rada. Učenici su nam rekli da im je ova tribina bila od velike koristi i da je preporučuju drugim učenicima.

Pripremamo i poziv volonterima, stručnim suradnicima da nam se jave. Poziv ćemo objaviti na web stranici i oglasnoj ploči škole. Već su nam se javili neki roditelji, a posebno napominjemo da smo dobili prijedloge bivših učenika škole koji su voljni održati radionice u savladavanju tehnika učenja. Planiramo organizirati i radionice za učenike koje rade s tabletima, kako bi lakše savladali tehnike učenja primjenom novih tehnologija. Informirat ćemo javnost o našim aktivnostima putem lokalnog tiska i televizije.

Ostvareni rezultati

Radom na projektu su učenici su naučili kako istražiti problem, proučavati izvore informacija, pripremati, provoditi i analizirati ankete, intervju, te voditi prezentaciju. Naučili su kako se organizira i vodi tribina koju su uspješno realizirali u MO Podvežica. Razvili su komunikacijske vještine, toleranciju kroz rad u grupi i suradničko učenje.

Projekt je bio predstavljen

Projekt je predstavljen Učiteljskom vijeću i na Županijskoj smotri 26. ožujka 2015.

21. Reci DA Nenasilju!

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Širiti ideju nenasilja među mladima u školi, ali i izvan nje. Razviti među mladima svijest o ljepoti različitosti i promicanje ideje tolerancije.

Škola

OŠ Kantrida, Izviđačka 9,

Mobitel: 051 622 170,

E-dresa: ravnatelj@os-kantrida-ri.skole.hr

Voditeljica

Tea Štefan Kovačević, prof.

Učenici

Učenici koji su sudjelovali u izradi projekta: Lucia Letinić (7. r.), Franko Smojver (7. r.), Niko Hrستیć (7. r.), Karlo Valković (7.r.), Diaz Breš (7.r.), Toni Mohorić (7.r.), Marko Mršić (7.r.), Andrej Rubeša (7.r.), Carlo Pelozza (7.r.), Leda Bašić (8. r.), Lucija Kolovrat (8.r.), Lara Tomić (8. r.) i ostali učenici OŠ Kantrida

Učenici koji će predstavljati projekt na smotri: Lucija Kolovrat (8.r.), Toni Mohorić (7.r.), Leda Bašić (8. r.) i Lara Tomić (8. r.)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Članovi grupe “Građanski odgoj” dugo su raspravljali o problemima u zajednici i ponukani nasiljem koje se sve češće javlja među mladima, odlučili se za tu temu. Nasilje među djecom i mladim ljudima, česta je tema u medijima i već je mnogo projekata napravljeno koji su pokušali spriječiti ili barem smanjiti vršnjačko nasilje, ali smatramo da dok postoji i samo jedan slučaj nasilja i ono je jedan previše. Nakon izbora problema učenici su prionuli na istraživanje. Krenuli smo od zakona i konvencija koji nam govore o pravima ljudi i djece,

(Opća deklaracija o ljudskim pravima, Konvencija o pravima djeteta) do našeg školskog Statuta i Kućnog reda škole.

Zatim smo istraživanje nastavili u medijima, te uvidjeli da nasilja među mladima ima i više nego što smo mislili. Ponukani otkrićem iz medija, sastavili smo i proveli anonimnu anketu među učenicima 5.- 8. razreda naše škole, kao i intervjuje sa učenicima nižih razreda o nasilju u školi. Anketa je pokazala da 66% učenika bilo svjedokom vršnjačkog nasilja, a njih 44% su i sami bili žrtvama nasilja.

Moguća rješenja problema

Proučavajući problem nasilja naišli smo na neka već ponuđena rješenja unutar zajednice. Uočili smo da bi ta rješenja mogli podijeliti na edukaciju/prevenciju u školi, unutar obitelji i u društvenoj zajednici kao cjelini. Razmotrili smo jake i slabe strane svih mogućih rješenja problema i proveli anketu među učenicima u cilju saznavanja njihovog mišljenja o najboljem načinu prevencije nasilja.

Uvidjeli smo što čini zajednica od nevladinih udruga do države u svrhu prevencije nasilja, pokušali razmotriti kako bi se moglo utjecati na prevenciju nasilja unutar obitelji i škole i odlučili se za po nama najbolju opciju.

Najbolji pristup rješenju problema

Naša grupa odlučila se za edukaciju u školi kao najbolji pristup rješenju problema. Podržavanjem edukacije u školi željeli smo naglasiti odgojnu komponentu škole, kao i važnu ulogu koju ona igra u oblikovanju mladih ljudi. Smatramo da je prednost ove politike u obrazovanom kadru koje poznaje mogućnosti pristupa različitoj djeci i njihovim potrebama, kao i u različitoj mogućnosti realizacije projekta bez prevelike financijske podrške. Znamo da u današnje vrijeme financije predstavljaju velik problem, a za ostvarivanje našeg projekta nisu potrebna izdašna sredstva nego dobra volja učitelja, stručnih suradnika i učenika. Također, smatramo da kroz edukaciju u školi, učenici uče o nenasilju i jedni od drugih, što je u njihovim godinama učestao način preuzimanja obrazaca ponašanja.

Plan djelovanja

Budući da smo se odlučili na edukaciju u školi, odlučili smo u projekt uključiti cijelu školu. Odabrali smo interaktivne načine učenja, gdje bi svaki učenik sudjelovao prema svojim mogućnostima i željama, a također smo poštivali pravo učenika na nesudjelovanje. Odlučili smo se za plan koji bi se sastojao od radionica, parlaonica, debata, izrade učeničkih radova, plakata i panoa, kao i predavanja za učitelje škole.

Učenici najnižih razreda naše škole realizaciji projekta su pridonijeli literarnim i likovnim radovima o prijateljstvu i nenasilju, a u prve razrede je uvedena "Zlatna bilježnica" u koju se kroz godinu upisuju sva dobra djela i prijateljska ponašanja. Učenici viših razreda uključeni u

debatni klub organizirali su parlaonicu o nasilju "Nasilje je ponekad opravdano" u kojoj su afirmacijska i negacijska grupa trebale pokazati koja bolje brani tezu. Učenici petih razreda sudjelovali su u parlaonici/okruglom stolu o nenasilju, a voditeljice su bile učenice sedmih i osmih razreda zajedno sa pedagoginjom škole Nadom Ćoso i voditeljicom debatnog kluba Teom Štefan Kovačević. Posljednog tjedna veljače u školi smo obilježili tjedan tolerancije, kao i dan Ružičastih majica. Uredili smo pano u holu škole, a svi učenici i učitelji bili su pozvani da odjenu ružičasto u znak podrške nenasilju. Također, na satovima razrednika su provedene radionice koje promoviraju nenasilno ponašanje, poput radionca TŽV-a, "Nemoj mi se rugati" i sl. Pedagoginja škole organizirala je i predavanje za učenike i roditelje petih razreda, a na učiteljskom vijeću je socijalna pedagoginja Vesna Žilić održala predavanje o vršnjačkom nasilju.

Ostvareni rezultati

Učenici su sudjelovanjem u projektu kroz suradničko učenje, kreativno izražavanje, individualna izlaganja i rasprave razvijali asertivnost, empatiju i socijalne vještine te promovirali dječja i ljudska prava. Učenici su uvidjeli da je svatko od nas odgovoran za svoja djela i da svi možemo zajedničkim trudom spriječiti nasilje. Raznim aktivnostima (debatom, parlaonicom, predavanjima, izradom plakata) širili smo ideju nenasilnog ponašanja i razvoj tolerancije. Svoj projekt dokumentirali smo u našem portofoliju.

Projekt je bio predstavljen

Učiteljskom vijeću 24. veljače 2015., učenicima viših razreda tijekom radionica i parlaonica, učenicima nižih razreda i ostatku škole putem školskog panoa u holu škole, a planiramo ga predstaviti i roditeljima na roditeljskim sastancima te na županijskoj smotri 26. ožujka 2015.

22. Navijačka škola

Tematsko područje

Društvena dimenzija – prevencija nasilja

Cilj

Razvijati navijačku kulturu i obrasce u školi kojima se može utjecati na prevenciju nasilja na sportskim natjecanjima

Škola

Osnovna škola «Milan Brozović», Kastav, Skalini Istarskog tabora 3, 51215 Kastav

Broj telefona: 051 691308; Broj telefaksa: 051 601069

E- mail : os-kastav@os-mbrozovic-kastav.skole.hr

Voditeljica projekta

Dubravka Uroda, prof.

Učenici

Leona Leko, 8. razred, Sara Hušidić, 8. razred, Erik Begić, 7. razred, Ivan Duraković, 7. razred

Opis

Izbor problema

Nasilje na sportskim natjecanjima

Istraživanje društvene važnosti problema

Izrazita prisutnost problema u zajednici, anketom utvrđeno nepoznavanje osnovnih pojmova i obrazaca primjerenog ponašanja na sportskim natjecanjima

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Zakonski akti:

Zakon o sprečavanju nereda na sportskim natjecanjima

Odluka o osnivanju Nacionalnog odbora za borbu protiv nasilja u sportu

Akcijski plan za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u sportu, na sportskim natjecanjima i izvan njih

Proučavanje subkulture navijača i drugih alternativnih politika

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Podrška Akcijskom planu MZOS, kreiranje modela Navijačke škole

Razvoj plana akcije

Izrada plana akcije, razvijanje ideje Navijačke škole

Edukacija učenika, polaznika izvannastavne skupine Građanskog odgoja prema materijalima MZOS i planiranje odlaska u NK „Rijeka“

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Interaktivne prezentacije - učenici edukatori (polaznici izvannastavne skupine) pripremaju i održavaju pred učenicima u cilju donošenja zajedničkih zaključaka i kreiranja Navijačkog kodeksa škole.

Predstavljanje cjelovitog projekta pred Vijećem učenika, Učiteljskim vijećem, i u svim višim razredima

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Suradnja s NK „Rijeka“, intervju i zajednička objava u medijima (Internet, lokalna tv postaja)

Dogovor s predstavnicima lokalne zajednice o predstavljanju projekta

Uključivanje medija

Obavijest Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta o poduzetim aktivnostima.

23. Povijest, učiteljica hrvatskih građana

Tematsko područje

Društveno, političko: dostojanstvo osobe, ljudska prava, slobode i odgovornosti u kontekstu ustavnih i zakonskih; društvene komunikacijske vještine.

Cilj

Projekt Povijest, učiteljica hrvatskih građana, za cilj ima širenje građanskih vrijednosti u hrvatskom društvu kroz raspravu o građanskim vrijednostima, ravnopravnosti/neravnopravnosti između muškarca i žene, među rasama ili među različitim nacionalnim, etničkim, religijskim i jezičnim grupama.

Poseban naglasak ovog projekta je rasprava o različitim društvenim uređenjima, te o položaju pojedinca, njegovim pravima i slobodama s naglaskom na prepoznavanje i vrednovanje demokratskih i liberalnih režima.

Škola

OŠ Kneza Mislava, Braće Radić 6 21212 Kaštel Sućurac,
tel-fax 021 224-080, mob.: 098 1679666,

E-mail: rajcic66@yahoo.com; os-knezmislav@os-knezmislav-kastelsucurac.skole.hr

Voditelj

dr. sc. Tihomir Rajčić

Učenici

Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri su učenici osmog razreda: Toni Baran, Arijana Kaselj, Nora Strmečki i Sunčica Šoljan, te zamjene Mislav Bonacin i Nikolina Orošnjak.

Opis

Učenici koji su sudjelovali u provođenju projekta Povijest, učiteljica hrvatskih građana, na sebe su preuzeli ulogu posrednika-edukatora. Oni su svojim kolegama, kroz istraživanje i analizu tematski zadataka (Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole NN 104.) ponudili module učenja koji omogućuju da učenici lakše prihvate ulogu budućih hrvatskih građana, te građanske vrijednosti neophodne za budući život u euro-demokratskom okružju.

Ovisno o dobi učenika istražuju se ove problemske cjeline:

Kolijevka Europe - stara Atena

Kolijevka Europe - antički Rim

Europa u Hrvatskoj- Ivan Mažuranić vs. Ante Starčević

Na europskom raskrižju- Hrvatska 1918. Svetozar Pribičević vs. Stjepan Radić

Ravnopravnost spolova , jučer, danas, sutra

Poznate osobe svjetske povijesti (Godišnjica smrti W. S. Churchilla)

U skladu sa najnovijim rješenjima iz Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole, učenici sudionici projekta istražuju i na svojim kolegama izlažu i teme kao što su Dan sjećanja na Vukovar, Holokoast i druge važne povijesne teme.

Naravno, iako su teme zadane, ovaj model poučavanja postavljen je fleksibilno. Naime, ukoliko se ukaže mogućnost ili potreba u njega je vrlo lako inkorporirati i neke druge odgojno-obrazovne sadržaje.

Izbor i istraživanje problema

Projekt Povijest, učiteljica hrvatskih građana, nastoji uklopiti aktualne i važne probleme na kojima je moguće ostvariti suradnju sa lokalnom zajednicom s naglaskom na kulturološku vrijednost zavičajne povijesti, te suradnju u obilježavanju važnih događaja nacionalne povijesti.

Moguća rješenja problema

Nakon provedenog istraživačkog rada, dvije učeničke skupine oblikuju moguće alternative u rješavanju problema. Naime, svaka skupina oblikuje svoje javno priopćenje u formi govora (2-3 novinske kartice) koje slušateljima treba ponuditi pozitivne, odnosno negativne aspekte istraživnog problema.

U javnom nastupu, osim kvalitetnog predstavljanja rečenih tema, učenici moraju primijeniti stečene komunikacijske vještine, te na taj način kolege potaknuti na razmišljanje o primjeni građanskih vrlina.

Moraju također biti spremni odgovoriti na sva pitanja svojih kolega, te im na djelu prikazati što to znači demokratska, argumentirana rasprava.

Najbolji pristup rješenju problema

Glasnogovornik skupine pred jednim ili više razreda (ovisno o konkretnim okolnostima u pojedinim školama) u vidu govora izlaže pristup skupine rješavanju problema.

Nakon što glasnogovornici obiju skupina održe svoje govore, dužni su 15- 20 minuta odgovarati na upite o pojedinim aspektima izabranog problema.

Osim učeničkih, glasnogovornici skupine često odgovaraju i na pitanja odraslih (profesora, gostujućih medija, predstavnika lokalne vlasti).

Nakon toga slijedi glasovanje iz kojeg postaje vidljivo kojem su se od pojedinih rješenja učenici priklonili.

Plan djelovanja

Usporedo s time, pojedine skupine svoja gledišta na povijesno društvene probleme, te primjenjivost rješenja u sadašnjosti, predstavljaju u lokalnoj zajednici GV Kaštela, GV Splita i Skupština ŽSD, a redovito je popraćen u medijima.

Također, u povodu Dana Europe sudionici ovog projekta pripreme poseban program koji je obično popraćen u medijima.

24. Naši ljudi, naši putokazi

Tematsko područje:

Razvoj osobnog i zavičajnog identiteta kao dio hrvatskog domovinskog identiteta.

Cilj:

Upoznati, proučavati i naučiti kolika je vrijednost znamenitih osoba neretvanskoga kraja koji su snažno utjecali i na nacionalnu povijest. Aktivno sudjelovati u očuvanju i promidžbi kulturno-povijesne baštine svoga kraja. Poticati dječje stvaralaštvo i iskustvo javnog nastupa. Razvijati svijest o važnosti građanskog djelovanja kroz mogućnost donošenja prijedloga u rješavanju problema te poticati učenike na suradnju s lokalnom zajednicom.

Škola:

Osnovna škola Stjepana Radića, Kralja Zvonimira 8, 20350 Metković

Telefon/telefaks: 020 681 621; 020 681 514

E-adresa: osradica@os-sradica-metkovic.skole.hr

Voditelji:

Nikolina Vugdelija, prof.; Ines Vukoja, prof.

Učenici:

Ana Putica (6.r.) i učenice 8. razreda : Tea Obšivač, Iva Galov, Iva Vučković, Antonia Šutalo, Katarina Antonia Boras

Opis

Izbor i istraživanje problema

Neretvanski kraj obiluje kulturnim materijalnim i nematerijalnim dobrima. U razgovoru s učenicima uočeno je kako su materijalna (Arheološki muzej „Narona“, Prirodoslovni muzej sa najvećom ornitološkom zbirkom u Europi) i nematerijalna (Maraton lađa, Smotra folkloru „Na Neretvu misečina pala“, folklorna liturgija Žudija u katoličkim zajednicama doline Neretve, pokladni običaji) dobra među našim sugrađanima prepoznata i cijenjena. Učenici u sklopu nastave redovito posjećuju muzeje, a u svoje slobodno vrijeme povremeno ili redovito sudjeluju u kulturnim manifestacijama. Sugrađani poznaju osobe rođene u neretvanskom kraju koje su ostavile trag u suvremenoj hrvatskoj prošlosti (političar Luka Bebić, liječnici Nikica Gabrić i Nela Sršen, sportaši Igor Štimac, Darijo Srna i Slavko Goluža,...). No, razgovorima je utvrđeno kako slabo poznaju znamenite osobe koje su ostavile trag u starijoj nacionalnoj prošlosti, a rođene su u našem gradu. Samim tim javila se ideja da se u Školi, koja je pravo mjesto poticaja zavičajnih posebnosti, istaknutih događaja i ličnosti koje grad Metković i neretvanski kraj čine ovako lijepim, pokrene projekt koji će osvježiti uspomene na pomalo zaboravljene ugledne metkovske građane, ali i približiti život i običaje ljudi koji su živjeli u neretvanskom kraju.

Učenici su motivirani uključiti se i osmisliti aktivnosti i sadržaje koje bi u široj lokalnoj zajednici osigurale buđenje pomalo potisnutih uspomena na njihove drage sugrađane.

Moguća rješenja problema

Učenici su predlagali moguća rješenja „olujom ideja“ te su ih definirali u dvije skupine. Kao prvo moguće rješenje prepoznaju kako bi u gradu bilo poželjno organizirati Muzej povijesnih

ličnosti doline Neretve (redatelj Obrad Gluščević, misionar otac Ante Gabrić, pjesnik Ivan Slamnig, pokretač melioracije u neretvanskoj dolini – Stanko Parmać,...) koji bi ujediniu svu nematerijalnu baštinu, kao i dokumentacijske zbirke uglednika (fotografije, pisma, dokumente...). Takvo mjesto sa stalnim postavom (primjerice memorijalna soba svakog pojedinca) bilo bi izvrsno mjesto za očuvanje uspomena kao i za bogaćenje turističke ponude grada. No, ovo rješenje nije moguće provesti bez pomoći lokalnih nositelja vlasti, kao i predstavnika turističke zajednice, čija domena poslova obuhvaća turističku promidžbu kraja koji predstavlja.

Kao drugo moguće rješenje učenici predlažu da se u okviru školskog kurikula provedu aktivnosti (priredbe, međupredmetna planiranja po određenoj temi i sl.) koje će osvježiti potisnute uspomene na znamenite Neretvane, ali i uključiti lokalnu zajednicu u planirane aktivnosti. Na taj način potiče se dječje stvaralaštvo i iskustvo javnog nastupa, razvija svijest o važnosti građanskog djelovanja kroz mogućnost donošenja prijedloga u rješavanju problema, te se učenici potiču na suradnju s lokalnom zajednicom.

Najbolji pristup rješenju

Učenici su kao najbolji pristup rješenju izabrali obilježavanje 100-te godišnjice rođenja hrvatskog redatelja Obrada Gluščevića (u studenome 2013. godine) i hrvatskog misionara oca Ante Gabrića (u veljači 2015. godine). Zbog obimnosti programa i uvažavanja godine rođenja, koja je ujedno bila i razlog zbog kojih su odabrane upravo ove dvije znamenite osobe, projekt se protegnuo na dvije školske godine. Učenici su uz mentore proučavali literaturu i dokumentaciju o ovim dvjema ličnostima, te surađivali s osobama koje su ih poznavale za života kako bi ih što bolje upoznali i predstavili svakoga u svom ozračju. Istraživali su zakone i pravilnike koji se bave kulturnom baštinom, ali i ljudskim pravima, osobito pravom da se pisanim i usmenim izražavanjem promiče zavičajni identitet.

Plan djelovanja

Plan djelovanja se ostvario u dvije etape. U sklopu projekta učenici su nastojali uključiti što više različitih osoba iz Škole i lokalne zajednice, kako bi se što veći broj građana prisjetio svojih znamenitih sugrađana.

Prva etapa projekta (studen 2013. godine) bila je posvećena obilježavanju 100-te obljetnice rođenja hrvatskog redatelja Obrada Gluščevića, te podsjećanju na njegov lik i djelo. Učenici školske radijske skupine sa svojom mentoricom Aleksandrom Lukić Skelić snimili su radijsku emisiju Znameniti Metkovci, koju su posvetili Obradu Gluščeviću. Emisija je bila zapažena na Lidranu od lokalne do državne razine. Upriličeno je svečano obilježavanje 100-te obljetnice rođenja na koju su osim učenika i učitelja pozvani brojni uglednici. Tijekom filmske večeri uz projekciju Gluščevićevih igranih (Vuk samotnjak, Jelenko, Kapetan Mikula Mali,...) i dokumentarnih (Ljudi s Neretve) filmova, nazočni su upoznati s osnovnim podacima iz redateljeva života, a prikazane su i brojne fotografije. Program je koordinirala i vodila knjižničarka Ivana Čarapina. Učitelj likovne kulture s učenicima je pripremio i prigodni pano.

Kako su učenici primjetili da su aktivnosti prve etape u Školi izazvale veliku pažnju sugrađana i medija, odlučili su u drugoj fazi projekta biti još aktivniji - 100-ta obljetnica rođenja najvećeg hrvatskog misionara oca Ante Gabrića. Od početka školske godine radili su a mentorima na izradi knjižice o ocu Anti Gabriću - „Naš otac Ante Gabrić“ koja je pisana jezikom namijenjenim djeci. Knjižica je tiskana uz financijsku podršku Grada Metkovića i Upravnog odjela za obrazovanje, kulturu, znanost i sport Dubrovačko-neretvanske županije. Dobrovoljni prilozi za knjižicu biti će upućeni misiji u Maria Poliju u kojoj je djelovao otac

Ante. Tijekom mjeseca veljače održani su projektni dani oca Ante Gabrića kroz međupredmetnu korelaciju u svim razrednim odjelima Škole koja ima 999 učenika. U četvrtak, 26. veljače 2015. godine u Školi se održao prigodni program koji je predstavljao početak gradske svečanosti Dani oca Ante Gabrića povodom 100. obljetnice rođenja najvećeg hrvatskog misionara. Program je koordinirala i vodila knjižničarka Ivana Čarapina. Tijekom programa su, osim osnovnih podataka o životu i radu oca Ante, prikazane mnoge fotografije te poslušani tonski zapisi njegovih govora. U vrijeme korizme, uz pomoć Vijeća učenika, učenici su postali Suradnici oca Ante Gabrića i Majke Terezije u okviru društvene dimenzije Građanskoga odgoja s ciljem poticanja razvoja humanitarnih vrednota usmjerenih na dobrobit pojedinca kod djece, kako u lokalnoj, tako i u široj zajednici. U okviru te inicijative, učenici su sa svojim nastavnicima pripremali i ukrašavali kasicu. Tijekom korizme odrekli su se nekog slatkiša u korist djece u Tanzaniji, a svoj prilog su predali u kasicu na satima razrednika. Kako bi uljepšali njihovu svakodnevicu, učenici su novac uputili dječici u Sirotište sv. Ante u Songe u Tanzaniji koje vodi hrvatska misionarka Ivana Marasović - Udruga Kolajna ljubavi.

Ostvareni rezultati

Tijekom rada na projektu učenici su razvijali svoje istraživačke vještine, stjecali iskustvo javnog nastupa i građanski odgovornog ponašanja. Naučili su razliku između kulture i identiteta, znaju odrediti značajke svog identiteta te razumiju odnos između zavičajnoga, većinskog i manjinskog nacionalnog i domovinskog identiteta. Shvatili su da razlike među pojedincima obogaćuju kako školu tako i lokalnu zajednicu. Učenici su učili rješavati probleme proučavajući zakone (Ustav, Konvencija o pravima djeteta, Deklaracija o ljudskim pravima, Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, Deklaracija o odgovornosti sadašnjih generacija prema budućim generacijama).

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen prigodnim programima u Školi na koji su pozvani učenici, učitelji, te predstavnici lokalne vlasti i svi zainteresirani sugrađani. Predstavljen je na mrežnim stranicama Škole i Grada Metkovića, lokalnim radijskim postajama, te u Glasu koncila. Također će se predstaviti na Vijeću roditelja i učenika te u Školskim novinama.

25. Pametan budi – eko svijest probudi

Tematsko područje: Projekt građanin

Cilj

Razviti ekološki osviještenog učenika, koji ima znanje, navike i vještine potrebne za zaštitu i očuvanje prirode te aktivno sudjelovanje u očuvanju i rješavanju problema u bližem okolišu zajedno s lokalnom zajednicom.

Škola

Osnovna škola „Stjepan Radić“, Domaćinska 1, Božjakovina, 10370 Dugo Selo

Telefon/telefaks 01 2763456, 01 2763556

E-mail: skola@os-stjepan-radic-bozjakovina.skole.hr

Voditeljice

Dragica Katić, prof. i Andrijana Ćavar, dipl. kateheta

Učenici

Učenice koje će predstaviti projekt na smotri: Katarina Toljan 7. a, Manuela Njegač 7. a, Magdalena Đuras 7. c, Jana Pomper 7. b

Opis

Izbor i istraživanje problema

Između nekoliko predlaganih tema, odlučili smo se za onu koju je ponudio naš ravnatelj. Prijedlog je bio da ove školske godine krenemo s ekološkim projektom. Odlučili smo poslušati njegov savjet te smo na jednom od sastanaka odabrali naslov teme Pametan budi – eko svijest probudi. Odmah smo napravili intervju s ravnateljem te smo doznali zašto je njegov prijedlog bio ekologija. Rekao nam je kako briga za prirodu djeci treba postati način razmišljanja. Treba ih svakodnevno osvještivati da žive u skladu s prirodom i čuvaju je što je moguće više. Saznali smo i da od 2013. godine nismo u mogućnosti obnoviti status eko-škole. Mnoge ekološke akcije su usporene ili obustavljene te čekaju bolja vremena. Požalio se i na slabiju ekološku osviještenost učenika predmetne nastave. Istražujući, doznali smo kako postoji samo jedna mala eko grupa učenika drugih razreda predvođena svojim učiteljicama. Od njih smo doznali kako se pokreće vrlo malo ekoloških akcija, ali se učiteljice razredne nastave trude što bolje ekološki osvijestiti učenike kroz predviđene nastavne programe. Proveli smo anketu među učenicima predmetne nastave kako bismo saznali koliko su oni ekološki osviješteni te koliko svojim postupcima u školi i kod kuće zajedno s roditeljima sudjeluju u zaštiti i očuvanju okoliša. Eko patrola sastavljena od učenika naše grupe uočila je u dvorištu škole samo četiri kante za smeće, a u širem okružju i uz cestu uočili su kako nema niti jedna kanta za smeće. Sav otpad završava po dvorištu i uz travnati poljski put kojim učenici često dolaze do škole, a vjetar najčešće raznosi papir uokolo. Stoga spremalice svakodnevno imaju pune ruke posla skupljajući papire naših učenika u užem dvorištu škole. U neposrednoj blizini naše škole nalaze se dva »zelena otoka« za razvrstavanje otpada. Uočili smo da poneki članovi naše lokalne zajednice najčešće odlažu smeće pored kontejnera u »eko otocima« te da se oni nedovoljno prazne, ali i da se komunalno-redarstvena služba nedovoljno brine o njihovom urednom održavanju.

Moguća rješenja problema

Počeli smo planirati i osmišljavati niz ekoloških akcija kojima je glavni cilj ekološki osvijestiti učenika, steći znanje, navike i vještine potrebne za zaštitu i očuvanje prirode, aktivno sudjelovati u očuvanju i rješavanju problema u bližem okolišu zajedno s lokalnom zajednicom. Radom u skupinama tražili smo načine njihove realizacije.

U dogovoru s ravnateljem 2014. godine organizirali smo veliku akciju prikupljanja staroga papira u suradnji s roditeljima. Pratili smo natječaje i prijavljivali se kako bismo dobivenim donacijama podržali akciju uređenja školskog vrta i sadnju autohtonih perunika u školskom dvorištu započetu još prošle školske godine. Fotografijama smo htjeli podsjetiti odgovorne ljude naše lokalne zajednice i komunalno poduzeće na problem nedostatka kanti za smeće, razbacanih papira uz rubove ceste i na urednije održavanje »eko otoka«. Zaključili smo da će fotografije o razbacanom smeću najbolje potaknuti općinske čelnike da se uključe u rješavanje tih problema.

Najbolji pristup rješenju problema

Nizom ekoloških akcija poticati dječju spoznaju i senzibilizaciju za zdrav okoliš. Potaknuti roditelje i djecu na razvrstavanje otpada i odlaganje na »zeleni otok«. Naučiti djecu da vlastitim zalaganjem i uz pomoć odraslih možemo aktivno pridonijeti očuvanju i brizi za okoliš. Fotografijama i pismenim pozivom potaknuti lokalne čelnike i komunalnu službu na rješavanje uočenih problema na »zelenim otocima« i postavljanju kanti za smeće uz cestu kojom učenici pješaci dolaze u školu. Sva prikupljena sredstva od prošlogodišnjih akcija prikupljanja starog papira i prodaje suvenira na Danu otvorenih vrata usmjeriti na nastavak već započete akcije sadnje autohtonih perunika u okruženju naše škole te uređenju školskog vrta i kamenjara koji se sporo i nedovoljno održavaju. Na elektronskoj stranici škole i u školskom časopisu »Putokazi« izvijestiti širu javnost i lokalnu zajednicu o našem projektu i ekološkim akcijama koje ćemo poduzeti u ostvarenju konačnog cilja. Proučiti Eko kalendar i obilježavati sve važne datume izradom plakata koje bi izlagali na oglasnoj ploči ispred knjižnice.

U dogovoru s ravnateljem zatražiti izložbeni prostor ili eko-prostor u kojemu bi obavještavali sve učenike i djelatnike o našim ekološkim akcijama. Organizirati radionice u kojima bi se od ekoloških materijala izrađivali božićni ukrasi i adventski vijenci te ih donirati u humanitarne svrhe. Uključiti sve učenike i učitelje naše škole u obilježavanje Dana planeta Zemlje s organiziranim aktivnostima čišćenja školskog okoliša, razvrstavanja prikupljenog otpada, uređivanja školskog vrta i kamenjara. Održati radionice na satovima razrednog odjela s ciljem: osvijestiti kod učenika odgovorno ponašanje za prirodu i pomoći im utjecati na ekološku svijest okoline.

Plan djelovanja

Stoga su naše ekološke akcije bile usmjerene na:

- provođenje ankete u razredima predmetne nastave s ciljem ekološkog osvješćivanja učenika
- sudjelovali smo u eko natječaju INA donator
- izradili smo vlastiti Eko kalendar koji sadrži pregled najvažnijih datuma u godini koji se obilježavaju u svijetu, a koji su posvećenih zaštiti životne sredine
- obilježavali smo sve važnije datume iz Eko kalendara izradom plakata koji su bili izloženi na oglasnoj ploči ispred knjižnice
- izradili smo Eko memory kartice i darovali ih za potrebe knjižnice

- tijekom školske godine informirali smo zajednicu o našem projektu na elektronskoj stranici škole
- organizirali smo i provodili radionice na satima razrednih odjela
- od kartonskih kutija za jaja izrađivali smo božićno drvce te ga u vrijeme božićnih blagdana postavili u hodniku ispred knjižnice
- učenici prvih razreda organizirali su sa svojim učiteljicama akciju prikupljanja starih lijekova pod nazivom Prvaši znaju a vi?
- uređivali smo eko kutak za Dan otvorenih vrata škole i predstavili naš projekt
- lijepili upozoravajuće natpise o štednji vode iznad slavina u učionicama i u sanitarnim čvorovima
- u učionicama postavljali kutije za odlaganje papira
- pomagali domarima postavljati nove kante za smeće u okruženju škole
- organizirali smo izbor naj-eko učionice te dodijelili simboličnu nagradu za osvojeno prvo mjesto
- izrađivali božićne ukrase od drveta i adventske vijence
- uključili roditelje, učenike i školsku zadrugu u izradu adventskih vijenaca i božićnih ukrasa od prirodnih materijala te ih donirali župnom Caritasu koji je učeničke radove prodavao po simboličnim cijenama na nedjeljnim misama, a dobiveni novac dodijeljen je siromašnim obiteljima naše župe za božićne blagdane
- obilježili smo Dan planeta Zemlje čišćenjem okoliša naše škole skupljanjem i razvrstavanjem otpada kako bismo na taj način dali svoj mali doprinos očuvanju okoliša za zdrav život

Naš projekt ide dalje u želji da nam planet Zemlja bude što očuvaniji i ljepši. I dalje ćemo raditi i stvarati nove ideje za očuvanje okoliša.

Ostvareni rezultati

Plan djelovanja bit će realiziran tijekom školske godine. Radom na projektu učenici su izricali svoje mišljenje, vodili intervju s ravnateljem, pisali pismo komunalnoj službi općine Brckovljani, provodili anketu, održavali radionice, poticali članove lokalne zajednice da se svojim radom ili drugim aktivnostima uključe u realizaciju projekta, organizirali akcije prikupljanja lijekova, akcije čišćenja i uređenja školskoga dvorišta i okolice škole. Učenici su razvijali komunikacijske i socijalne vještine neophodne u svakodnevnom životu. Baveći se temom ekologije postajali su osjetljiviji i odgovorniji u svom odnosu prema zaštiti okoliša.

Predstavljanje projekta

Projekt smo predstavili Razrednim i predmetnim aktivima naše škole, Vijeću roditelja, Vijeću učenika i na roditeljskim sastancima, Županijskom stručnom aktivu učitelja i nastavnika biologije zapadnog dijela Zagrebačke županije u Samoboru.

26. Velika ruka malu ruku drži

Tematsko područje

Projektna nastava za demokratskog građanina – Projekt građanin; Ljudsko-pravna i društvena dimenzija: ravnopravnost u odnosu na dob, spol, etičku, vjersku i dr. pripadnost, razvijanje samopoštovanja, suradničkog učenja, komunikacijskih vještina i prihvatanja različitosti, upravljanje sukobima, volontiranje, Ekološka –pravo na zdrav okoliš

Cilj

Osposobiti učenike viših razreda za pomaganje učenicima nižih razreda na satovima dopunske i dodatne nastave kako bi učenici napredovali u učenju i ponašanju. Uljudnim aktivnostima učenici bi mogli biti međusobno primjer jedni drugima.

U našoj školi obrazovni sustav je prilagođen osobinama i potrebama svakog učenika.

Vještine stečene tijekom projekta „*Velika ruka malu ruku drži*“ predstavljaju temelj za cjeloživotno odgajanje i obrazovanje.

Sustavno poticanje učenika u osnovnoj školi na međusobno uvažavanje, suživot i poštivanje kroz stvaranje okruženja u kojem se omogućuje aktivna suradnja učitelja i učenika.

Razvijanje samopouzdanja te tako doprinijeti razvoju pozitivne društvene klime u školi i široj zajednici. Stariji učenici primjer su mlađim učenicima. Unaprijediti kvalitetu obrazovanja u našoj školi. Samostalno pronalaženje dodatnih izvora znanja, povećati količinu usvojenog znanja kod učenika. Aktivnije sudjelovanje ravnatelja, roditelja, stručnih suradnika škole u odgojno-obrazovnom procesu.

Škola

Osnovna škola Pujanki, Tijardovićeve 30, 21000 Split

Telefon: 021 376 320, Fax: 021 689 177

e-mail: ured@os-pujanki-st.skole.hr; nina.segvic@gmail.com; ana.alujevicgrgas@gmail.com;

Voditeljice

Ana Aujević Grgas, učiteljica RN , Nina Šegvić, prof. matematika

Učenici

Učenici VI b razreda OŠ Pujanki koji će predstavljati projekt na smotri: Klara Kalajžić, Antonio Zorica, Ivana Jurić, Bono Bosak

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učenici profesorice Nine Šegvić i učiteljice Ane Alujević Grgas primjetili su probleme koji se ponekad javljaju između učenika:

- učenici viših razreda katkada podcjenjuju mlađe učenike
- učenici nižih razreda katkada izazivaju učenike viših razreda

Nakon razgovora prof. Nine Šegvić i učiteljice Ane Alujević Grgas s učenicima, učenici su se odlučili uključiti u rješavanje problema.

Učenici i učitelji su došli do zaključka da je odabrani problem prisutan i u drugim školama u Republici Hrvatskoj.

Učitelji su odlučili o problemu najprije razgovarati sa stručnim suradnicima u školi.

Moguća rješenja problema

Projektna skupina predložila je nekoliko mogućih rješenja problema:

- stariji učenici, npr. 6.b razreda rade prigodne čestitke za Božić učenicima nižih razreda, npr. 2.b i na taj im način pokazuju da ih uvažavaju ;
- učenici 6.b razreda pomažu učenicima 2.B u savladavanju gradiva iz matematike i hrvatskog jezika;
- učenici 6.b i 2.b sudjeluju u Udruzi Mi na prigodnoj izložbi na Danima baka i djeda
- učenici nižih razreda izrađuju prigodne čestitke za Uskrs učenicima viših razreda i na taj način stječu samopouzdanje jer njihov rad nekome znači;
- učenici 6.b i 2.b sade sadnice prijateljstva

Svaki od spomenutih problema učenici detaljno proučavaju, uočavaju pozitivne i negativne strane vezane uz provedbu te odgojno-obrazovni karakter svakog pojedinog problema.

Plan djelovanja

Projekt se provodi redovito u prostorijama matične škole te uključuje učenike iste škole. Projekt je osmišljen tako da se učenici volonteri prijavljuju za sudjelovanje u provedbi projekta te su prema unaprijed određenom rasporedu redovito na raspolaganju potrebitim učenicima. Učenici primatelji pomoći organizirane satove pohađaju isključivo dobrovoljno uz ili bez preporuke učitelja ili razrednika. O vremenu i mjestu odvijanja sati učenici su redovito obaviješteni.

Ostvareni rezultati

Već u samom početku provođenja projekt *Velika ruka malu ruku drži* naišao je na pozitivne kritike učenika, učitelja i školske psihologinje. Iako u početku nepovjerljivi, učenici prihvaćaju ideju prijateljske pomoći te uviđaju pozitivne strane solidarnosti među učenicima.

Učenici radeći na projektu usavršavaju društvene vještine, kao što su vještina istraživanje, vještina javne prezentacije problema, vještina službene komunikacije i vještina suradničkog djelovanja.

Volonterskom nastavom učenici pomažu brojnim učenicima koji su, uz pomoć svojih vršnjaka, lakše savladavaju nastavno gradivo i uspješnije pišu domaće zadaće.

Prikazati ove ostvarene rezultate nekom evaluacijom: provesti mjerenje, anketu, napraviti intervju, grafički predložiti ako su rezultati mjerljivi, ili napraviti anketu prije i poslije pa usporediti. Istražiti ima li takav program još neka škola. Kontaktirati i utvrditi sličnosti tj. razlike. Napraviti s djecom barometar zadovoljstva u svakom od 7 koraka (Bognar- Rastimo zajedno).

Predstavljanje projekta

Uspješnost projekta *Velika ruka malu ruku drži* temeljen je na bliskoj suradnji nositelja projekta s roditeljima, djelatnicima škole i samim učenicima te je zbog toga nužno projekt predstaviti svim zainteresiranim stranama.

Projektna skupina s planovima, pravilima i ciljevima akcije upoznaje djelatnike škole, roditelje te učenike matične škole.

27. Dajte prostor za mlade da nešto pametno rade!

Tematsko područje

Političko- Istraživanje i rješavanje problema lokalne zajednice

Društveno- Umijeće komuniciranja i rješavanja osobnih i društvenih problema

Ljudsko-pravno- osobna prava i odgovornosti; pravo na izražavanje mišljenja, pravo na informiranje; pravo na okupljanje i udruživanje

Cilj

Učenici će istražiti načine i mjesto provođenja slobodnog vremena mladih u dobi od 14-18. Nastojat će utvrditi postojanje/nepostojanje organiziranih sadržaja na području lokalne zajednice, da bi se organizirale aktivnosti koje će mladima omogućiti okupljanje i druženje. Projektom se nastoji senzibilizirati javnost o problemu dugotrajne izgradnje Centra za mlade u Zadru. Radom na projektu učenike se potiče da postanu aktivni, savjesni i odgovorni građani koji razumiju koja je njihova uloga. Razvija se okvir za bolji položaj mladih u društvu jer se povećava vidljivost i prepoznatljivost sektora mladih. Usvajaju se znanja o provođenju javnih politika na lokalnoj i županijskoj razini. Osmišljavanjem rješenja kod učenika se nastoji potaknuti poduzetnički duh, te razumijevanje uloge kreativnosti i poduzetnosti u razvoju lokalne zajednice.

Škola

Osnovna škola Šime Budinića, Put Šimunova 4, 23000 Zadar

Telefon/telefaks: 023/305227 ; 023/309010

E-adresa: os-zadar-005@skole.t-com.hr;

Voditeljica

Nera Batina, prof. geografije i sociologije

Učenici

Zara Bajlo (8.e), Marta Barišić (8.a), Leonarda Bonačić (8.a), Luka Cicvarić (8.d), Filip Čikarela (8.d), Marija Ćurko (8.d), Lota Festini (8.d), Lucija Ivančević (8.a), Olivia Jurković (8.a), Anđela Elinor Kožul (8.a), Luka Morović (8.f), Miro Skračić (8.f), Nino Skračić (8.f), Šime Smojver (8.f). Učenice koje predstavljaju projekt: Zara Bajlo, Marta Barišić, Lota Festini, Anđela Elinor Kožul

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na satovima Građanskog odgoja i obrazovanja raspravljali smo o aktualnim problemima u zajednici. Od nekoliko predloženih tema kao što su problemi zadarskih beskućnika, dom za nezbrinutu djecu, promet oko škole, međusobno zlostavljanje vršnjaka putem društvenih mreža, uključenost mladih u život zajednice, volontiranje i solidarnost, odlučili smo istraživati problem nedostatka prostora za mlade. Temu smo odabrali jer nam je izrazito bliska te o njoj možemo govoriti iz prve ruke. Radom na ovoj temi možemo se uključiti u život zajednice i probuditi mladima svijest o problemu. Prostor za mlade omogućio bi našim vršnjacima da svoje slobodno vrijeme provode na organiziran način. Ideja za ovaj projekt javila se spontano,

na izvanučioničkoj nastavi Građanskog odgoja i obrazovanja kada smo se upoznali s predstavnicima platforme udruga Okret potpora. Predstavници su istaknuli problem nedostatka prostora za udruge te izgradnje Centra za mlade. Mladi u Zadru nemaju izbora te osim kafića ne postoje mjesta za druženje. Nisu informirani i ne znaju kako na kreativan način osmisliti svoje slobodno vrijeme. Izgradnjom Centra za mlade, mladi Zadrani bi aktivnije i kreativnije sudjelovali u životu zajednice, a sjedenje po kafićima zamijenili bi drugačijim druženjem. Ovaj problem je vrlo bitan za zajednicu jer se radi o mladima, a mi, mladi, smo budućnost našeg grada!

Kako bismo više saznali o ovom problemu proučili smo razne izvore, pisane, elektronske, zakonske dokumente te internet portale. Važne informacije dobili smo razgovarajući s predstavnicima lokalne vlasti, predstavnicima udruga te sociolozima. U dogovoru s našom profesoricom odlučili smo provesti i malo istraživanje na koje smo jako ponosni. Anketa je provedena po školama grada Zadra. Naš razred je podijeljen u skupine, a svaka skupina je bila zadužena za određenu školu. Anketu smo provodili u samim školama tako da smo direktno ispitivali učenike. Istraživanje je obuhvaćalo 203 ispitanika. Prema rezultatima ankete većina mladih Zadrana se izjasnilo za izgradnju centra za mlade.

Nakon pomnog istraživanja došli smo do zaključka da različite razine vlasti dijele odgovornost za ovaj problem. Na državnoj razini veliku ulogu ima Ministarstvo socijalne politike i mladih u čijoj je nadležnosti i Savjet mladih koji djeluje pri lokalnim i regionalnim samoupravama. Vlast bi trebala voditi računa o ovom problemu jer veća uključenost mladih te njihova zaštita predstavljaju temeljna ustavna načela.

Uključenost mladih u život zajednice osigurava se provedbom različitih propisa i nacionalnih dokumenata. Važan dokument u kojemu se govori o uključenosti mladih u život zajednice i važnosti formiranja Centra za mlade jest Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2014. do 2017. godine. U pripremi je izrada Zakona o mladima koji će omogućiti još veću uključenost mladih u život zajednice.

Najveći dio odgovornosti za rješavanje ovog problema ipak snosi lokalna vlast. Kao jedan od ključnih problema, uočen je manjak ulaganja u prostore za rad i djelovanje mladih. Ovakvo nepoticažno okruženje jedan je od razloga pasivnosti mladih Zadrana.

Moguća rješenja problema

Nakon što smo utvrdili važnost problema i nakon što smo ga istražili nametnulo se pitanje mogućih rješenja. Ovaj dio projekta vrlo je zanimljiv, ali i zahtjevan jer bi rješenja trebala biti realna, ali i na neki način inovativna. Glavna pitanja koja su nam pomogla da odredimo rješenja su:

- Kako je ovaj problem riješen u ostalim gradovima?
- Postoji li javna politika ili strategija za rješavanje problema?

U većini većih gradova Hrvatske postoje centri namijenjeni mladima. Izdvojiti možemo grad Zagreb koji je nizom adekvatnih prostora zadovoljio potrebe mladih Zagrepčana. Najznačajniji prostor namijenjen mladima je Pogon- centar za nezavisnu kulturu i mlade. Centar je bivši prostor tvornice Pogon- jedinstvo. Osim Zagreba, koji prednjači u organizaciji društvenih i kulturnih zbivanja, centri za mlade prisutni su u Rijeci gdje postoji info-centar za mlade, Dom mladih- Rijeka, Klub mladih, zatim Pula gdje postoji Centar za mlade Pula te društveno kulturni centar Rojc, u prostoru bivše vojarne. Zaista začuđuje činjenica da Zadar kao sveučilišni grad i peti grad po veličini još uvijek nema takav prostor. Jedini klub mladih u Zadru je Klooz. S radom su započeli u prostorijama udruge CINAZ. Malena prostorija i manji broj aktivnosti ne može zadovoljiti različit interes mladih ljudi. Što se tiče javne politike lokalne vlasti u razgovoru s Pročelnikom za kulturu i sport Grada Zadra saznali smo da se planira izgraditi Centar za mlade u prostoru bivše vojarne u blizini Gradske knjižnice.

Projektna dokumentacija je napravljena 2008. U centru bi bile osmišljene različite kulturne aktivnosti namijenjene mladima i nezavisnom kulturnom sektoru. Nažalost izgradnja još nije realizirana. Pročelnik je istaknuo da je glavni problem nedostatak financijskih sredstava. Međutim, isto tako znamo da su uložena znatna sredstva u izgradnju dvorane na Višnjiku, bazena ili pak obnove poljane Šime Budinića. Očigledno je da gdje ima volje ima i načina stoga se nameće pitanje prioriteta i načina raspolaganja gradskim novcem. U razgovoru sa savezom udruga Okret potpora saznali smo da su izradili Strategiju razvoja nezavisnog kulturnog sektora koji je predan gradskim vlastima i nažalost još uvijek nije razmotren. Tokom istraživanja saznali smo da postoje brojni neiskorišteni ili poluiskorišteni prostori u užem centru Zadra. Savez udruga Okret potpora napravio je mapu neiskorištenih objekata. Udruge su predložile 13 objekata na području grada Zadra koji bi se mogli prenamijeniti u potrebe nezavisne kulturne scene, a time bi mladi i oni malo stariji dobili svoje mjesto pod suncem.

Zajedničkom raspravom došli smo do četiri moguća rješenja o kojima smo raspravili; izgradnja centra po uzoru na zagrebački Pogon; potaknuti osnivanje inicijative mladih koja će se zalagati za izgradnju centra za mlade; uređenje i prenamjena napuštenih gradskih prostora; izrada vlastitog programa aktivnosti centra.

Najbolji pristup rješenju problema

Možemo zaključiti da rješenja postoje, ali gdje je zapelo? Naš razred se složio da je najbolje rješenje izgradnja centra po uzoru na Zagrebački centar za nezavisnu kulturu i mlade- Pogon, to je prostor stare tvornice koji je prenamijenjen. Financijski dio bio bi riješen izradom kvalitetnog projekta, većom potporom lokalne vlasti te financiranjem iz EU fondova. Projektna dokumentacija za izradu sličnog prostora postoji, a projekt nije realiziran iako je u planu još od 2008.

Mi želimo promijeniti situaciju sada! Utvrdili smo da postoji velik broj neiskorištenih prostora. Mi mladi možemo i želimo takve prostore sami urediti, naravno uz stručnu pomoć odraslih. Gradske vlasti se često žale kako mladi svoje slobodno vrijeme provode uništavajući javnu imovinu. Zna se da javnu imovinu uništavaju pojedinci, a ne cijela populacija mladih. MI NISMO TI MLADI! Uređenjem javnog prostora pokazali bi da brinemo o izgledu našeg grada! Uređen prostor bi bio mjesto namijenjeno našem svakodnevnom boravku te organiziranju tribina i drugih aktivnosti. Raspravljali bi o problemima vezanim za školu, obitelj, nasilje. Poseban bi naglasak bio stavljen na teme nasilja među mladima i problema ovisnosti. Također, uređen prostor bi mogao poslužiti za organizaciju humanitarnih koncerata te potrebe mladih talentiranih bendova. U prostoru bi se održavale i likovne, slikovne i fotografske radionice te radionice izrade nakita. Tu bi se mogli održavati sajmovi na kojima razmjenjuju knjige, glazba, igračke ili odjeća, a prihodi mogu ići u humanitarne svrhe, recimo za siromašnije obitelji ili za uređenje samog prostora.

Mi se želimo uključiti u život zajednice i probuditi mladima svijest o problemu stoga smo osnovali inicijativu mladih, a izradili smo i službenu facebook stranicu. Pomoć za realizaciju naših ideja bi mogli zatražiti od lokalne vlasti, Savjeta mladih, lokalnih udruga mladih i roditelja.

Plan akcije

Nakon što smo utvrdili problem, istražili politike u lokalnoj zajednici, zapitali smo se što mi kao građani možemo učiniti, pa smo osmislili plan djelovanja pomoću kojeg ćemo ukazati na

problem i zatražiti pomoć u realizaciji naših ideja. Naš plan djelovanja obuhvaća sljedeće aktivnosti:

- Osmišljavanje slogana i promotivnog letka
- Upoznavanje učenika, učitelja i roditelja naše škole s projektom
- Organiziranje inicijative mladih
- Otvaranje službene facebook stranice
- Izrada programa aktivnosti namijenjene mladima
- Sudjelovanje u javnim i volonterskim akcijama
- Organizacija javne tribine
- Predstavljanje projekta predstavnicima vlasti, medijima, nezavisnoj kulturnoj sceni i udrugama mladih i za mlade

Ostvareni rezultati

Radom na ovom projektu puno smo toga naučili. Naučili smo što je zajednica i kojim sve zajednicama pripadamo. Postali smo svjesniji i osjetljiviji na probleme u zajednici. Znamo tko je odgovaran za rješavanje nekih problema. Saznali smo što znači informiran i aktivan građanin te na koji način građani mogu sve prijedloge predstaviti tijelima vlasti, pronalazili smo informacije, a po prvi put čitali i analizirali Ustav i pojedine zakone. Predstavljanjem projekta i iznošenjem naših rješenja pokazali smo da smo ozbiljno pristupili problemu te da se mi, učenici možemo uključiti u rješavanje problema zajednice.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen na stranicama naše škole, učenicima, učiteljima, ravnatelju, stručnoj službi te na Županijskoj smotri projekata održanoj 19. ožujka. Osnovali smo inicijativu mladih te izradili službenu facebook stranicu. Lokalnoj vlasti i lokalnoj zajednici projekt namjeravamo predstavili na javnoj tribini.

28. Nama je more cesta, a trajekt tramvaj

Tematsko područje

Ljudska prava i demokratske građanske odgovornosti.

Škola: OŠ „Vladimir Nazor“, Nevidane 217, 23264 Nevidane

Telefon: 023/269-288

E- mail: os-vladimir-nazor@zd.t-com.hr;

Voditeljice

Nikolina Dolfić, prof., dipl. knjižničarka i Marta Kožul Blagdanić, prof., pedagoginja

Učenici

Razred: 6. razred

Angela Bačić, Blanka Čirjak, Lea Dešoja, Mia Dešpoja, Roberto Fantov, Abel Kuštera, Marija Mađerić, Nina Šandrić, Antonela Tolja i Dino Ugrinić

Učenici koji će predstavljati projekt: Roberto Fantov, Abel Kuštera, Marija Mađerić i Blanka Čirjak

Cilj

Potaknuti i razviti kod učenika svijest o važnosti aktivnog građanstava i uključivanja u rješavanje problema zajednice u kojoj žive. Poticati timski rad i suradnju, te komunikaciju s lokalnim i državnim organima vlasti. Osvijestiti javnost o problemima javnog prijevoza na otoku i o diskriminirajućem i podređenom položaju djece koja žive na otoku u odnosu na djecu koja žive na kopnu.

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učenici su promišljanjem i razgovorom o problemima koje bi htjeli riješiti, jednoglasno zaključili da je njihov najveći problem preskup prijevoz autobusom i trajektom, neusklađenost autobusnih i trajektnih linija i nemogućnost bavljenja izvanškolskim aktivnostima kao i njihovi vršnjaci na kopnu. Učenici osnovne škole plaćaju povratnu kartu trajekta kunu jeftinije od odraslih, a već od pete godine života, autobusna karta je jednaka cijeni karte odraslih. Isto tako su uvidjeli da je ograničavanje broja odlazaka otočana trajektom na kopno protuustavno i diskriminirajuće, što ne bi nikako smjelo biti omogućeno u jednoj demokratskoj državi. Nemamo ništa protiv otočnih iskaznica, ali imamo protiv ograničavanja broja odlazaka na kopno po povlaštenoj cijeni. Iako, stvar s otočnim iskaznicama u praksi ne funkcionira tako kako je zamišljena. Skeniranje karata na trajektu ide sporo, pri izradi otočnih karti očito se nije vodilo previše računa o točnosti podataka jer se mnogi otočani s kojima smo razgovarali žale da im skener očitava tuđa imena pa kasnije ta osoba čije ime se greškom očitalo, ne može taj dan ići na kopno po povlaštenoj cijeni. Isto tako imamo problem s otočnim kartama za osnovnoškolce. Budući da su roditelji popunjavali zahtjev za izdavanjem otočne iskaznice, imali su opciju zaokruživanja statusa djeteta kao učenik ili redovni korisnik. Neki roditelji su zaokružili učenik (što se odnosi isključivo na učenike u srednjim školama, a nitko im to nije objasnio!), a neki roditelji su zaokružili redovan korisnik. Sada se događa da pola osnovnoškolaca ne plaća trajekt, a pola plaća. Iako je prema odluci Jadrolinije svaki osnovnoškolac, odnosno djeca od 3-12 godina, dužna plaćati povratnu kartu jednu kunu jeftinije od odraslih. Izgradnja luke Gaženica dodatno će otežati život nas otočana jer se

preseljenjem trajektnog prometa u Gaženicu ostavlja svega četiri direktne linije Preko – Poluotok. Linija Preko – Poluotok do sada je bila najfrekventnija linija i Jadroliniji je donosila najveću novčanu dobit. Budući da mnogo ljudi s otoka Ugljana i Pašmana radi u Zadru, a dosta Zadrana radi na otocima, ne ostavlja im se puno prostora za izbor. Sa svega četiri linije Preko – Poluotok, prisiljeni su mnogo više novca i vremena uložiti da bi došli na posao i natrag. Ovim potezom naškodit će se i nama mladima jer ionako imamo male mogućnosti za bavljenje izvannastavnim aktivnostima, sada ćemo imati još manje. Posebno se to odražava na nas osnovnoškolce koji prijevoz ionako plaćamo previše. Naši roditelji moraju nam biti pratnja, tako da ne samo da roditelji moraju platiti prijevoz za nas, već i za sebe. Da bi osnovnoškolac iz Neviđana otišao recimo na trening košarke u Zadar, roditelj mora potrošiti 107 kuna na autobus i trajekt, te još dodatno na eventualni autobus do kvarta u kojem se treninzi održavaju. Pomnožite to sa dva puta koliko se treninzi održavaju i ispadne vam kako roditelji mjesečno za djetetov odlazak na trening izdvoje 856 kuna. Isto tako, valja napomenuti, da nekoliko puta godišnje neki od Liburnijinih autobusa stane nasred ceste i putnici moraju čekati drugi autobus koji će ih pokupiti. Autobusi su se znali i nekoliko puta zapaliti, na sreću bez većih posljedica.

Zaključak: Previsokim cijenama prijevoza, ali i produljenjem vremena potrebnog za odlazak na kopno i povratak, povećava se izolacija i diskriminacija otočana u odnosu na stanovnike na kopnu. Mi otočani plaćamo, ne samo skupljim životom na otoku, nego i kroz jednakopravni PDV, poreze, trošarine i sve druge zakonima propisane namete. Time se i dodatno odbija mlade od života na otocima. Sve je više starih, a sve manje mladih na kojima budućnost otoka ostaje.

Moguća rješenja problema

Odlučili smo se za tri najizglednija rješenja o kojima se u javnosti razgovora dugi niz godina, a to su izgradnja mosta Pašman - kopno, podvodni tunel Zadar – Ugljan, te izgradnja mreže heliodroma i malih aerodroma na otocima. Razmotrili smo pozitivne i negativne strane ovih rješenja. **Izgradnja mosta Pašman – kopno:** o izgradnji mosta koji bi povezao otok Pašman s kopnom govori se već više od četiri desetljeća. Njegova izgradnja spominje se u Prometnoj strategiji Republike Hrvatske iz 1999. godine, a u novoj strategiji za razdoblje od 2014. – 2030. godine jedva da se spominje Zadarska županija, a kamo li izgradnja mosta. Ipak, početak gradnje mosta koji spaja otok Čiovo s kopnom daje nam nadu da će i Pašmanski most jednom doći na red. Most bi omogućio bržu, bolju, kvalitetniju i trajnu vezu otočnog stanovništva s kopnom, omogućio bi kraću plovidbu do udaljenih otoka. Gospodarstvo i turistički potencijali bi se brže razvijali, kao i povratak stanovništva i otvaranje novih radnih mjesta. Negativne strane izgradnje mosta odnos e se na skupoću izrade projektne dokumentacije i samog mosta, dugotrajnost izgradnje, negativan utjecaj na okoliš itd. **Izgradnja podvodnog tunela Zadar – Ugljan:** tunel bi omogućio bržu, bolju, kvalitetniju i trajnu vezu otočnog stanovništva s kopnom i samim time poboljšanje kvalitete života na otocima, povećao bi turistički promet za 3 – 4 puta i otvorio nova radna mjesta za građevinare. Negativne strane izgradnje tunela odnose se na skupoću projekta, dugotrajno planiranje i projektiranje, te nedovoljna ispitanoost sigurnosti takvog projekta i njegove štete za morski svijet.

Izgradnja mreže heliodroma i/ili malih aerodroma na otocima: poboljšala bi se turistička ponuda (aeroturizam, padobranstvo, škole letenja, panoramski izleti itd.), povećao bi se boravak turista velikih platežnih mogućnosti, nadopunio bi se cestovno-pomorski prijevoz i poboljšala zdravstvena usluga na otocima. Negativne strane heliodroma i malih aerodroma: nijedan aerodrom ili helidrom koji je do sada izgrađen, nije u funkciji povezivanja otočnog stanovništva s kopnom, zračni promet ne donosi zaradu, izgradnja sa sobom povlači visoke

cijene otkupa zemljišta, imovinsko-pravne odnose i postoji mogućnost od negativnog utjecaja na okoliš.

Najbolji pristup rješenju problema

Naša projektna grupa provela je kratku anketu među stanovništvom otoka Pašmana, čije smo rezultate obradili i kratko prezentirali. Na pitanje „Mislite li da bi umirovljenici trebali plaćati javni prijevoz?“, 33 od 48 ispitanika odgovorilo je potvrdno. Negativno su odgovorili, razumljivo, umirovljenici, ali su se i oni složili da ih većina iskorištava besplatni prijevoz. Ima umirovljenika koji imaju velike inozemne mirovine, dakle veća primanja od prosječne hrvatske obitelji, pa svejedno imaju besplatan prijevoz. Na pitanje „Smatrate li da je u redu da djeca od 3 do 12 god. plaćaju povratnu kartu za trajekt 1 kunu jeftinije od odraslih, a djeca od 13 god. na više istu cijenu kao i odrasli?“, kao i na pitanje „Smatrate li da je u redu da djeca od 5. Godine plaćaju punu cijenu autobusne karte?“, ispitanici su se složili kako to nikako nije u redu. Isto tako skoro svi ispitanici složili su se da su djeca na otocima uvelike zakinjuta u odnosu na djecu na kopno. Rezultati ankete dali su nam dovoljan dokaz kako nismo jedini koji razmišljamo na takav način. Ono što mi predlažemo jest da se omogući besplatan prijevoz za učenike osnovnih škola i djecu od 1 do 6 godina, kako za trajekt, tako i za autobus. Ostalim otočanima trebalo bi omogućiti prijevoz po povlaštenoj cijeni jer je život na otoku sam po sebi težak i skup. Otočne iskaznice su u redu ukoliko poprave nedostatke i ukinu bilo kakvo ograničenje u broju odlazaka na kopno. Želimo da se usklade autobusne s trajektnim linijama kako bi se smanjilo čekanje i ubrzao odlazak i dolazak na odredište. Tu je jako bitna komunikacija Jadrolinije i Liburnije u planiranju svojih voznih redova. Na Pašmanu ima 2080 stanovnika, od toga 510 umirovljenika, 243 zaposlenih, a sve ostalo, točnije 1327. ljudi su nezaposleni i djeca. S obzirom da broj djece konstantno opada, što znamo po broju učenika u našoj školi, stanovnici Pašmana su većinom nezaposleni. Privilegije imaju umirovljenici koji bi sukladno visini mirovine, po našem mišljenju i mišljenju ispitanika naše ankete, trebali snositi dio troškova prijevoza. Na taj način bi se pomoglo obiteljima s djecom. Autobusom i trajektom se u najvećoj mjeri koriste umirovljenici i djeca. Umirovljenici s kakvim takvim primanjima imaju besplatan prijevoz, dok djeca s nikakvim primanjima plaćaju i jedna i drugi prijevoz. Opterećenje je to na budžet obitelji koje u ovo doba krize jedva spajaju kraj s krajem. Djeca su zato zakinjuta za mnoge mogućnosti koje djeca na kopnu imaju nadohvat ruke, kao što su sportski treninzi, ritmičke aktivnosti, plesne i glazbene škole, kulturne manifestacije, odlasci u kino ili kazalište itd. Smatramo da je nužno rješenje da umirovljenici koji imaju mirovinu manju od 2000 kn i dalje imaju besplatan prijevoz, a oni s primanjima većim od 2000 kn plaćaju prijevoz. Na taj bi se način kompenzirali troškovi prijevoza djeci. Drugo rješenje tiče se luke Gaženica i smanjenja broja linija na relaciji Preko – Poluotok. Smatramo da je potrebno da putnički promet ostane na Poluotoku zbog djece i radnika. Naime po otvaranju luke Gaženica, prema riječima glasnogovornice Ministarstva, postojale bi četiri linije koje bi povezivale Preko s Poluotokom. Dvije jutarnje i dvije poslijepodnevne, koje bi trebale zadovoljiti sve potrebe školaraca, studenata, radnika i svih ostalih koji putuju s otoka Ugljana i Pašmana. Ministar Hajdaš-Dončić i gradonačelnik grada Zadra Kalmeta su obećavali da će osigurati jednak broj linija kao i do sada, ali sa brzim brodovima. Od toga izgleda neće biti ništa jer će se raspisati natječaj za nove brodare tek 2017. godine. Nitko nema vremena čekati do tada. Natječaj se treba raspisati čim prije. Ostalih jedanaest linija premjestit će se u luku Gaženica koja je izvan grada i po dolasku putnici će imati na raspolaganju autobuse koji će ih voziti do autobusnog kolodvora. Od kolodvora će se putnici snalaziti za prijevoz do odredišta koje im je potrebno. Npr. učenik koji iz Nevidana ide na fizikalnu terapiju na Brodaricu, mora krenuti iz Nevidana u Preko autobusom, zatim iz Preka trajektom u Gaženicu, iz Gaženice autobusom na kolodvor

i na kraju s kolodvora na gradski autobus za Borik. Ova ruta osim što je fizički iscrpljujuća, financijski je još i više.

Plan akcije

Predstaviti ćemo projekt na Učiteljskom vijeću, 25. veljače 2015. godine, a u dogovoru s ravnateljicom škole Nataschom Kraljev, projekt ćemo predstaviti i višim razredima naše škole. U dogovoru s načelnikom općine Pašman, Androm Magićem, projekt ćemo predstaviti lokalnoj vlasti i široj zajednici u prostorima općine Pašman. Poslat ćemo elektroničke poruke s prijedlogom našeg rješenja Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture, gradonačelniku grada Zadra Božidaru Kalmeti, direktorima Jadrolinije i Liburnije, predsjedniku hrvatskog Sabora Josipu Leki, Otočnom Saboru i udruzi „Kolibrići“ koji se zalažu za prava otočana, te ostalim udrugama koje djeluju na području Pašmana. Pomoći ćemo udruzi „Kolibrić“ da prikupi što više potpisa za peticiju „Zaustavljanje izolacije otoka Ugljana i Pašmana“ informiranjem o peticiji. Na taj način pružit ćemo potporu onima koji se, kao i mi, bore za najbolje moguće rješenje ovog problema. Također ćemo izraditi letke s objašnjenjem problema pomorskog i cestovnog prijevoza na otocima Pašman i Ugljan i našim rješenjem tih problema, te ćemo rezultate projekta objaviti na web stranici naše škole i u lokalnim medijima.

Ostvareni rezultati

Učenici su doživjeli projekt ozbiljno i s entuzijazmom su pristupali zadacima. Aktivno su sudjelovali u razgovoru s načelnikom općine Pašman, Androm Magićem. Ankete koje je bilo potrebno provesti među stanovništvom otoka Pašmana, proveli su odgovorno i pravovremeno. Izradi portfelja, izrezivanju slova i materijala, također su pristupili odgovorno. U sklopu projekta „Nama je more cesta a trajekt tramvaj“, učenici su naučili kako funkcionira vlast, kao i tko je za što odgovoran. Tijekom provedbe projekta, naučili su kako je za rezultat potrebno puno rada i truda.

Projekt je predstavljen

- 11. prosinca 2014. godine načelniku općine Pašman, Andri Magiću;
- 26. veljače 2015. godine na Učiteljskom vijeću OŠ „Vladimir Nazor“ u Neviđanima;
- 19. ožujka 2015. godine na Županijskoj smotri Građanskog odgoja u OŠ „Šime Budinić“ u Zadru.

29. „Kroz ekran do stvarnosti“

Tematsko područje

Gospodarstvo: poduzetništvo

Cilj

Ovim projektom nastojimo informirati i senzibilizirati mlade o važnosti produktivnog, svrsishodnog i kvalitetnog korištenja medija u svrhu promicanja i poboljšanja hrvatskog turizma.

Škola

Osnovna škola Šimuna Kožičića-Benje, Asje Petričić 7, 23 000 Zadar

Telefon/telefaks: 023/331177 ; 023/333685

E-adresa: ured@os-skbenje-zd.skole.hr;

Voditeljica

Lidija Ivon, prof. geografije i sociologije

Učenici

Lucija Iličić, Aurora Mihatov, Luka Milin, Klara Vrsaljko, Ana-Marija Milin, Bruno Žodan, Lana Sedić, Mateo Šimac, Sara Ivanković, Lukrecija Krce Miočić. Voditelj skupine: Aurora Mihatov. Projekt predstavljaju: Lucija Iličić, Aurora Mihatov, Luka Milin, Klara Vrsaljko

Opis

Izbor i istraživanje problema

Problem na koji smo naišli je taj da mladi puno vremena provode ispred kompjutera, često neproduktivno provodeći svoje vrijeme, nisu ni svjesni da bi to vrijeme mogli tek uz pomoć malih koraka pretvoriti u nešto produktivno, a što bi doprinijelo ne samo njihovom osobnom zadovoljstvu već i gospodarskom razvoju svoje sredine. Anketirajući učenike otkrili smo da gotovo svi oni u prosjeku dnevno provedu više od 45 minuta ispred kompjutera ili nekog drugog medija. Često dolaze u susret s reklamama putovanja i putničkih agencija, fotografijama s tuđih putovanja, prezentacijama prirodno – kulturnih bogatstava nekih drugih prostora čime se javlja interes za posjetom tim prostorima, a time i doprinos njihovom gospodarskom razvoju.

Moguća rješenja problema

Moguća rješenja problema smo napravili nakon ankete i razgovora s tri (od više njih predviđenih) poduzetnika iz Zadra, gdje se pokazao ključan utjecaj i uloga suvremenih medija u razvoju gospodarstva. Mladi koristeći internet, sve ono što on pruža, na jedan novi, osvješćeniji, produktivniji način, mogli bi znatno poboljšati svoj doprinos u razvoju gospodarske slike svoje sredine. Također rješenje vidimo u tome da se tvrtke, mali obrti i OPG-ovi trebaju okrenuti internetskom oglašavanju jer mediji su sredstvo koje će njihov posao uzdignuti na novu, višu razinu.

Najbolji pristup rješenju problema

Kao najbolji pristup rješenju problema odabrali smo to da putem Interneta, predavanjima obogaćenim konkretnim primjerima iz svakodnevnog života, te korištenjem letaka mlade

informiramo o načinima na kojima oni mogu poboljšati gospodarstvo, reklamirajući naše turističke usluge putem interneta koji je nama najpristupačniji medij. U rješavanju problema očekujemo pomoć lokalnih vlasti od kojih tražimo da nam ustupe prostore u kojima ćemo, prije navedeno, održati predavanja mladima. Također očekujemo da će nam pomoći u izradi letaka koje ćemo dijeliti mladima i na taj ih način upoznati s načinima kako oni mogu poboljšati hrvatski turizam reklamirajući našu regiju.

Plan akcije

Razvoj plana akcije podijelili smo u tri koraka. Prvi korak je izrada Facebook stranice koja će mladima otkriti načine na koje mogu utjecati na razvoj turizma i gospodarstva. Drugi korak je izrada letka na kojima će ukratko biti napisani načini pomoći razvoja turizma kao i link prije napisane Facebook stranice na kojoj će mladi moći napisati svoje prijedloge kako pomoći gospodarstvu. Treći korak je dijeljenje letaka u želji da što više mladih otkrije da i oni mogu biti promjena i da oni uvelike mogu pomoći razvoju hrvatskog turizma.

Ostvareni rezultati

Radom na ovom projektu, već sada smo puno toga ostvarili, a ono najvažnije što smo ostvarili je to što smo učenicima naše škole predstavili projekt i tako ih upoznali s ovim projektom na kojem radimo. Idući koraci, koje moramo poduzeti u želji da ostvarimo još veće rezultate, su ti da naš projekt približimo još većoj skupini mladih i na taj način pokažemo da i mi mladi primjećujemo važnost ovog problema koji se lagano može riješiti i polučiti izvrsne rezultate koji će pomoći zajednici u kojoj živimo.

Predstavljanje projekta

Kao što je i navedeno u razvoju plana akcije (5. korak), naš plan akcije predstaviti ćemo široj zajednici kroz predavanja koja ćemo održati, letke koje ćemo izraditi. Naš je cilj da mlade letci zaintrigiraju i da iz njih dobiju osnovne informacije o temi kojom se bavimo, da posjete našu Facebook stranicu i postanu dio nove generacije mladih spremnih na aktivno sudjelovanje, da ne budu samo pasivni promatrači već graditelji bolje budućnosti. Za sada smo naš projekt predstavili osmim razredima naše škole, a idući nam je cilj javno predstavljanje ponuđenog projekta i rješenja problema lokalnim vlastima, ali tek nakon što izradimo detaljniji plan razvoja akcije. Otići ćemo lokalnim vlastima u želji da nam pomognu u izradi letaka, odnosno u njihovom ispisivanju. Također ćemo zamoliti lokalne vlasti da nam na nekoliko sati ustupe dostupne prostorije, primjerice u prostorijama Gradske knjižnice Zadar, ili u prostorijama naše škole od kuda je i krenula sama ideja, u kojima ćemo jedan dan održati predavanje osnovnoškolcima pa i onima starijima, za koje se nadamo da će usmenom predajom reći svojim kolegama (učenicima/prijateljima) o tome kako i oni mogu pomoći u razvijanju gospodarstva i stvaranju bolje budućnosti za sve.

30. Slikovnica na recikliranom papiru „Eko priča o mom selu“

Tematsko područje

Ekologija - uloga građana u održivom razvoju

Cilj

Pomoću slikovnice na recikliranom papiru ukazati na ekološki problem Ravnih kotara, otpad u Biljanima Donjim tzv. crno brdo.

Škola

Osnovna škola Vladimira Nazora Škabrnja, Adresa: Put Marinovca 9, 23223 Škabrnja

Telefon / Faks : 023 637 256

E-pošta: ured@os-vnazora-skabrnja.skole.hr;

Voditeljice

Josipa Zrilić, magistra knjižničarstva; Blaženka Barjektarević, prof. pedagogije; Daliborka Franjić, prof. pedagogije (pripravnica)

Učenici

Petra Ražov 5. b, Paula Škara 5. a, Barbara Škara 5. a, Karla Vlasnović 6. b, Anđela Škara 5. a, Lucija Ivković 5. b. Učenici koji predstavljaju projekt: Ivan Ivković 6. a, Anastazija Bubnjar 6. a, Sara Rogić 6. a, Lucija Žilić 6. a

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na početku školske godine učenici su u knjižnici reciklirali stari papir na kojem su pisali poruke o očuvanju okoliša te su svoj rad izložili na školskom panou. Poruke na recikliranom papiru potaknule su i druge učenike na razmišljanje o očuvanju okoliša. Zatim su Vijeće učenika i Mladi knjižničari razgovarali sa stručnim suradnicama, a potom sami istraživali koji su mogući ekološki problemi u njihovom kraju. Došli su do saznanja da je za njihov kraj moguća ekološka katastrofa tzv. crno brdo, otpad smješten na području Nadina i Biljana Donjih i u neposrednoj blizini Škabrnje. Odlučili su djelovati na način da su reciklirali papir te na njemu napisali i oslikali priču „Eko priča o mom selu“. Cilj priče je upozoriti javnost i mjerodavne na moguću ekološku katastrofu koja prijeti Ravnim kotarima ukoliko se otpad ubrzo ne sanira. Priču su predstavili na Učiteljskom vijeću i Vijeću roditelja. Projekt je naišao na odobravanje i pozitivne reakcije od strane učitelja i roditelja.

Moguća rješenja problema

Učenici su uočili nekoliko mogućih rješenja problema:

- Predstaviti slikovnicu roditeljima, učiteljima i učenicima;
- Predstaviti slikovnicu načelniku Općine Škabrnja i predstavnicima Zadarske županije;
- Opis projekta i slikovnicu objaviti u medijima (Zadarski list);
- Izdavanje slikovnice.

Plan djelovanja

Slikovnica je objavljena na mrežnim stranicama škole te je predstavljena učiteljima, roditeljima i učenicima. Slikovnica će biti izložena u Gradskoj knjižnici Zadar od 27. 4. do 8. 5. 2015. s ciljem upoznavanja šire javnosti o ekološkom problemu koji je opisan u priči.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen učiteljima, roditeljima i učenicima te je objavljen u Školskim novinama. Osim toga slikovnica je objavljenja na mrežnim stranicama Osnovne škole Vladimira Nazora Škabrnja.

Ostvareni rezultati

Pozitivna reakcija Učiteljskog vijeća i Vijeća roditelja te učenika koji su pokazali osjećaj za svijet oko sebe, ljubav prema prirodi i volju za brigu o okolišu i u budućnosti.

31. Prirodniji i čišći svijet

Tematsko područje:

Projekt građanin – ekološko područje

Cilj

Potaknuti stanovnike naselja Mjesnog odbora Ljubljanička i Gradske četvrti na očuvanje postojećih zelenih površina i ozelenjivanje istih.

Škole

Osnovna škola Ljubljanička, Svetoinvanska 33, Zagreb

Telefon/telefaks: 01 3694704

E-mail: ljubljanica@os-ljubljanička-zg.skole.hr;

Voditeljica

Tatjana Purić

Učenci

Broj učenika u projektnoj skupini: 17 učenika (8. razredi)

Pin Stella, Pin Antonela, Knežević Petra, Srpa Laura, Buben Ivona, Botica Marija, Veselinović Laura, Šuper Maria, Luka Dropuljić, Smoljan Iva, Franjić Antea, Raić Rebeka, Petrović Mandiana, Petić Jona, Alpeza Leonard, Vučur Leo, Vuković Karla

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri: Knežević Petra, Srpa Laura, Luka Dropuljić, Veselinović Laura

Opis

Izbor i istraživanje problema

Izbor problema je proveden kroz satove Građanskog odgoja i obrazovanja gdje su učenici prema svojim interesima, s obzirom na tematska područja Građanskog odgoja i obrazovanja, složili se kako je problem, s kojim se najviše susreću, nedostatak zelenih površina na području kvarta Ljubljanička i zagađenost postojećih.

Istraživanje se provodilo na način da se razgovaralo sa članovima naših obitelji, susjedima, čitanjem novinskih članka, različitih web stranica. Otkrili smo kako postoje puno propisa koji pozivaju građane na brigu o održavanju zelenih površina, kako javnih, tako i privatnih, ali da isto tako se građani ne pridržavaju svega propisanoga. Poslali smo upite Zrinjevcu od kojeg nismo dobili odgovore na naše upite. Istraživanjem smo shvatili kako je zaista nedostatak zelenih površina i zagađenost istih velik ekološki problem s kojim se susreću svi građani Republike Hrvatske.

Moguća rješenja problema

Jedan od načina kako spriječiti daljnje zagađivanje je kontaktirati Zeleni telefon koji je svakom građaninu dostupan. Na njega građani mogu prijaviti bilo koji problem s kojim se susreću kao npr. nedostatak dovoljnog broja kontejnera za recikliranje, ugrožavanje voda npr. razlivanjem septičkih jama, problem napuštenih i neiskorištenih zgrada koje propadaju, zagađenje zraka sumporom npr. iz punionice Coca Cole u Zagrebu. Također, tu se prijavljuju i problemi napuštenih životinja, buke iz kafića i rashladnih uređaja, zračenja s postavljenih baza mobilne telefonije, te mnogi drugi.

Također jedan od mogućih načina rješavanja problema je povećati sadnju stabala niskog raslinja na balkonima, stazama u dvorištima ili trave na ravnim krovovima.

Jedan od načina je i odlazak na Trešnjevački plac u vrijeme kada se dijele sadnice mladih stabala Trešnje.

Najbolji pristup rješanju problema

Najbolji izbor za koji smo se odlučili je održavanje sastanka u Mjesnom odboru Ljubljana na koji bismo pozvali i određene tvrtke koje bi nam pomogle u financiranju kupnje drveća, cvijeća, trave. Članove Mjesnog odbora bi zamolili i za pomoć u voloniranju kada dođe vrijeme sadnje, a to bi bio mjesec rujan 2015. Smatramo kako je potrebno postaviti i više kontejnera u kvartu kako bi mještani mogli razvrstavati otpad, a na taj način doprinosimo i recikliranju i očuvanju zelenih površina.

Plan djelovanja

Kako bismo uspjeli ostvariti planirano, podjelili bismo letke na kojima bi i stanovnike kvarta Ljubljane obavjestili o našoj inicijativi sadnje trave, biljaka, drveća u dvorištima. Na taj način bi stanovnici dobili informaciju kada i gdje će moći doći po svoje sadnice i koji volonteri će im pomoći. Za to vrijeme članovi Mjesnog odbora i tvrtke koje su nam voljne pomoći u financiranju bi imali izračun trškova i količini sadnica, drveća, trave. Putem letaka, na kojima su i slike kontejnera za različite vrste otpada, educirali bismo stanovnike o važnosti razvrstavanja otpada.

Predstavljanje plana akcije široj zajednici

Plan akcije će se do kraja školske godine predstaviti Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja, Školskom odboru i u župi sv. Leopold Mandić- Pastoralnom vijeću.

32. Projekt odgovornosti i suradnje

Tematsko područje

Projekt građanin - društveno i ljudskopravno područje

Cilj

Organizirati društveno prihvatljiv suživot svih učenika u školi bez nasilja.

- razvijati odgovornost za vlastito ponašanje
- razvijati socijalne kompetencije
- razvijati zajedništvo i suradnju
- razvijati osobnu odgovornost
- uvažavati zahtjeve i pravila
- osvjешćivati važnost društvene solidarnosti

Škola

OŠ Trnsko, Trnsko 25, Zagreb

Telefon/telefaks: 01 6520737 fax:01 6539533

E-mail: ured@os-trnsko-zg.skole.hr;

Voditeljica

Alemka Guštin

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 4 učenika (7.a i 8.a)

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri: Laura Primec 7.a, Antonia Pera 8.a, Nika Ptičar 8.a, Lucija Šimić 8.c

Opis

Izbor i istraživanje problema

Škola bi, kao ključni nositelj odgoja i obrazovanja, trebala pripremiti učenike za suživot s drugima u zajednici te razvijati i poticati kvalitetniji sustav vrijednosti i odgovornosti za zajednicu. Projektom odgovornosti i solidarnosti angažman učenika može biti od neprocjenjive važnosti za njihov razvoj. Njihovim uključivanjem osnažuje se pojedinac, uče biti odgovorni, izgrađuju osjećaj solidarnosti i potiču na djelovanje u društvu. Projekt omogućuje mladima da afirmiraju svoje pozitivne vrijednosti, da izgrade pozitivnu sliku o sebi te budu proaktivni i prosocijalni u svojoj zajednici, čime će doprinijeti osobnom razvoju, ali i razvoju društva u cjelini. Djeca i mladi u osnovnoj školi svjesni su prisutnosti društveno neprihvatljivih oblika ponašanja. Mnogi ukazuju na učenike koji krše pravila Kućnog reda, ali mnogi učenici ne znaju adekvatno odgovoriti u određenim situacijama u školi (najčešće su to odmori). Također postoje učenici koji imaju teškoća u samokontroli i samoregulaciji ponašanja. U školi su to česte teme: nasilje, vrste i oblici nasilja, nenasilno rješavanje sukoba, socijalne vještine upravljanja emocijama i sl.

Poliklinika za zaštitu djece grada Zagreba provela je 2003. godine istraživanje u 25 osnovnih škola o školskom nasilju među djecom. Dobiveni rezultati su pokazali da otprilike svako četvrto dijete, tj. 27% ispitanih učenika doživljava barem jedan oblik nasilja u školi skoro svakodnevno. Istraživanje je pokazalo da djeca koja češće doživljavaju nasilje, češće su i sama nasilna prema drugoj djeci.

Moguća rješenja problema

Projekt odgovornosti i suradnje realizirat će se kroz aktivnosti:

1. teme na Satu razrednika o nasilnom ponašanju i nenasilnom rješavanju sukoba
2. učenjem socijalnih vještina asertivnosti
3. organizacijom preuzimanja odgovornosti za ponašanje na školskim odmorima

Najbolji pristup rješenju problema:

Vijeće učenika koje čine predstavnici učenika svakog razrednog odjela problematiziralo je problematiku organizacije školskih odmora u kojoj učitelji dežuraju.

Projekt odgovornosti i suradnje usmjeren je na preuzimanje odgovornosti za svoje ponašanje tijekom školskih odmora.

Dogovoreno je kako će Vijeće učenika preuzeti tu odgovornost dva puta ove školske godine: za Dan učitelja (5./6.listopada) i „Dan ružičastih majica“protiv nasilja u školama (25.veljače).

Plan djelovanja

1. Upoznavanje razrednih odjela s odlukama Vijeća učenika
2. Satovi razrednika s temom nasilja i nenasilnog rješavanja sukoba
3. Dogovor oko prostorne organizacije školskih odmora
4. Realizacija 6. listopada 2014.
5. Izvještaji o realizaciji projekta
6. Realizacija 25.veljače 2015.
7. Izvještaji o realizaciji projekta
8. Smotra projekata

Ostvareni rezultati

Intervju učenika, predstavnika razrednih odjela (članova Vijeća učenika), učitelja i tehničkog osoblja.

Projekt je bio predstavljen

Vijeću učenika 29. 9. 2014.

Vijeću roditelja 30. 9. 2014.

Vijeću učitelja 17. 11. 2014.

Projekti srednje škole

1. Plakati pozitivnih misli

Tematsko područje

Društveno, upravljanje emocijama i kulturološko, interkulturni dijalog.

Cilj

Potaknuti okolinu na međukulturni dijalog i barem na trenutak suzbiti loše raspoloženje u unijeti optimizam u život sugrađana.

Škola

Gimnazija Antuna Gustava Matoša, Prilaz Janka Tomića 2, 49 210 Zabok

Telefon/telefax: 049 587655, 049 503382

E-adresa: gimagm-zabok@gimagm.hr

Voditeljica

Gordana Žigman Latin, prof.

Učenici

Matea Bekavac 3. a, Lisa Bouillet 3. a, Lucija Krznar 3. a, Ivana Kunić 3. b, Željka Mihovilić 3. b, Maja Petriško 3. b, Ana Piljek 3. b, Andrea Posavec 3. b, Anja Puščenik 3. b, Sara Starešina 3. a, Mateja Tkalčević 3. a, Dora Tramišak 3. b, Marta Tušek 3. a, Kristina Vinković 3. b. Učenice koje će predstavljati projekt na smotri:

Lucija Krznar 3. a, Mateja Tkalčević 3. a, Dora Tramišak 3. b, Marta Tušek 3. a, rezerva: Lisa Bouillet 3. a

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učenice su primijetile često loše raspoloženje učenika i naših sugrađana koje u određenoj mjeri nastaje zbog negativnih poruka koje se šalju putem medija. Uvidjele su i problem nedovoljne integracije i kulturnog dijaloga između članica Europske unije, te su odlučile provesti projekt kojim bi uz popravljivanje raspoloženja učenika i sugrađana promicale vlastitu kulturu, te kulturu ostalih zemalja Europske unije.

U istraživanju problema napravile su analizu naslovnica dnevnih novina i web portala u vremenskom periodu od 7 dana kako bi iztražile ističu li mediji više pozitivne ili negativne pojave u društvu. Zaključile su kako mediji pred čitatelje iznose više negativnih no pozitivnih informacija i time utječu na njihovo raspoloženje.

Proučavajući Ustav Republike Hrvatske i Zakon o medijima učenice su zaključile da sloboda tiska dopušta medijima da pišu o negativnim vijestima, štoviše ističu obavezu da građani budu objektivno informirani i time zaključuju da su naslovnice novina i oglasi koje svakodnevno možemo pročitati, čuti ili vidjeti u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Unatoč zakonskoj opravdanosti učenice su primijetile da bi mediji mogli dati prednost pozitivnim vijestima i istaknuti ih više na svojim naslovnicama. Građani bi to primijetili i osjetili kako nije sve što se oko nas događa tako negativno, već da postoje i pozitivne vijesti koje bi nas trebale učiniti sretnijima.

Na temelju proučene literature zaključile su da je um nužno ispuniti pozitivnim mislima jer su upravo one preduvjet za sretan i ispunjen život koji nastoje ostvariti sva ljudska bića. Pozitivne misli su temelj ostalih komponenti uspjeha, a jedna od njih je vjera u sebe ili samopouzdanje koje je tipična osobina uspješnih ljudi.

Učenice su provele anketu među učenicima naše škole i intervju među sugrađanima. Cilj ankete bio je ispitati kako se učenici i sugrađani osjećaju većinu vremena, te što sve utječe na njihovo raspoloženje. Rezultati ankete upozoravaju na stanje nezadovoljstva među učenicima i sugrađanima, te ukazuju da između ostalog i mediji imaju vrlo velik utjecaj na njihovo raspoloženje.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Učenice su predložile četiri moguća rješenja problema: organizacija javnih tribina i radionica za mlade, promicanje pozitivnih vijesti u školskim i lokalnim novinama, organizacija kvalitetnog provođenja slobodnog vremena i plakate pozitivnih misli.

Za svako od navedenih rješenja problema utvrdile su način, pristup i postupak rješavanja, odredile su nositelje lokalne vlasti u čije područje spada problem, te prednosti i nedostatke pojedinog rješenja problema.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Kao najbolje rješenje učenice su odabrale izradu plakata kojima bi promovirale pozitivne misli, vlastitu i kulturu zemalja članica Europske unije.

Plan djelovanja

Kod izrade plakata pozitivnih misli učenice su prvo provele analizu hrvatskih i stranih književnih djela kako bi kod istih izdvojile pozitivne poruke. S ciljem kulturne povezanosti ostvarile su suradnju s učenicima iz Gimnazije u Aarsu u Danskoj. Među učenicima naše škole i učenicima iz Danske provele su web-anketu kako bi saznale koliko prepoznaju i kolika je zainteresiranost za europsku književnost. Nakon dobivenih rezultata osmislile su 3 različita plakata pozitivnih misli koji ujedno promiču našu i kulturu zemalja Europske unije.

Ostvareni rezultati

Učenice su razvile svijest o važnosti pozitivnih misli i promicanju kulturnih vrijednosti. U izradi projekta povezivale su već unaprijed stečena znanja iz hrvatskog i stranih jezika, povijesti i informatike. Dodatno su se osposobile za istraživački i timski rad, te su usavršile komunikacijske i prezentacijske vještine. Učenice su ostvarile suradnju s učenicima naše škole i učenicima iz Danske, ravnateljicom te predstavnicima lokalne vlasti.

Osim predstavljanja projekta učenicima naše škole, ravnateljici i predstavnicima lokalne vlasti, u daljnjem planu akcije učenice planiraju učvrstiti suradnju s učenicima iz Danske, te i njih potaknuti na izradu plakata pozitivnih misli koji bi se potom izmjenjivali putem interneta. Projekt će biti objavljen na web stranicama škole te u lokalnim novinama.

Javno predstavljanje ponuđenog rješenja projekta

Učenice su projekt predstavile ravnateljici i podnijele joj molbu za financiranje ispisa osmišljenih plakata koji bi se potom izvjesili u prostorima naše škole. Zatim je projekt predstavljen ostalim učenicima naše škole na satovima razrednih odjela.

Projekt planiramo predstaviti i gradonačelniku grada Zaboka. Gradonačelniku planiramo podnijeti i zamolbu za financiranjem ispisa i postavljenjem plakata pozitivnih misli u gradu Zaboku.

2. Odjevni vremeplov

Tematsko područje

Razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta.

Cilj

Osvijestiti činjenicu da je način odijevanja odjek djelovanja određenog povijesnog razdoblja.

Škola

Srednja škola Bedekovčina, Ljudevita Gaja 1, 49221 Bedekovčina

Tel: 049/213-514, 049/213-994; fax: 049/213-585

E-mail: sskola-bedekovcina@kr.t-com.hr

Voditeljice

Danijela Švigir, prof., Ivančica Čehulić, prof.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 18

Banjac Elizabeta, Biškup Valentina, Hruškar Lidija, Mikulčić Helena, Ptujec Lucija, Rajski Antonija, Vugrin Vedran, Vujica Paula, Zubić Mateo, 4. Mb

Novak Tena, 2. Ma, Benko Lorena, 2. Mb, Kovaček Petra, 2. c, Svetec Nikola, 2. Gb, Horvat Monika i Čajko Lea, 3. Gb, Fotivec Ivona, Tuđa Blaž, Kolar Tea, 4. Ga

Podaci o učenicima koji će predstavljati projekt: Nikola Svetec 2. Gb, Tena Novak 2. Ma, Kristian Puhak 2. Mb, Lorena Benko 2. Mb

Opis

Izbor i istraživanje problema

Svima je dobro poznata činjenica kako se odjeća u raznim oblicima nosi već tisućama godina. Najvažniji razlog zbog kojeg je ona izmišljena bio je potreba prvih ljudi da se zaštite od klimatskih uvjeta, okoliša, insekata...

Prva pitanja koja su nam se nametnula kada smo počeli razmišljati o ovoj tematici, bila su od kada ljudi nose odjeću, koja joj je bila primarna funkcija te što je utjecalo na njen razvitak. Zanimalo nas je i kako su nastale traperice, kako se razvijala moda i na koji način odjeća može biti oblik komunikacije.

Upravo su ta pitanja zaokupila našu veliku pažnju, a kako smo zaključili da se i drugim učenicima naše škole ova tema čini zanimljivom i nisu u potpunosti upućeni u njenu tematiku, povijest odjeće postala je tema ovogodišnjeg proučavanja, a naslov „Odjevni vremeplov“ naziv našeg projekta.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

S obzirom na kompleksnost tematike raspravljali smo o mogućim rješenjima i tražili najbolji način proučavanja. Mogućnosti su bile različite: proučavati samo žensku odjeću, proučavati samo mušku odjeću, obraditi sva ili pak samo određena razdoblja, orjentirati se na određeno geografsko područje ili pak cjelokupan razvitak i povijest odjeće.

Svjesni smo činjenice da pojedini odjevni predmeti čine značajan dio naše prošlosti te da ih se može promatrati kao objekte materijalne kulture, da svjedoče poput dokumenata određenog povijesnog razdoblja i da se ponekada iz njih može iščitati način života.

Želja nam je bila dobiti cjelovitu sliku pa smo odlučili da ćemo općenito proučiti razvitak odjeće i istražiti pitanja koja nas zanimaju.

Svjesni činjenice da pred nama stoji opsežan posao međusobno smo podijelili zadatke te razgovarali o najboljem pristupu temi. Jedan od pristupa bio je slušati predavanja profesorica, drugi je bio proučiti raspoloživu literaturu o spomenutoj tematici, a treća je mogućnost bila intervjuirati nekoga kome je odjeća životni poziv.

S obzirom na želju i cilj (dobivanje cjelovite slike), odlučili smo se za kombinaciju svih spomenutih pristupa jer nam se taj način činio najboljim.

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Odlučili smo djelovati u smjeru edukacije koju smo proveli na način da nakon što smo sami naučili nešto o povijesti odjeće, znanje prenijeli i drugim zainteresiranim učenicima i djelatnicima naše škole. Napravili smo „otvoreni sat“ gdje smo uz PowerPoint prezentacije predstavili naš projekt, a posebno su pozornost privukle lutkice na majicama koje su izradile Tena Novak iz 2. Ma i Lorena Benko iz 2. Mb razreda.

Prilikom istraživanja mnogo smo naučili i došli do mnogobrojnih zaključaka, kao npr. da je odjeća znak moći i vlasti, ali i suprotstavljanja njima; ona je i znak razlikovanja među narodima, klasama i zanimanjima... Odjeća spaja, ali i razdvaja. Naposljetku, odjeća uvijek odražava duh vremena nekog razdoblja pa smo zaključili kako je povijest odijevanja vrlo bliska s poviješću društva.

Plan djelovanja

Što smo ostvarili i kakav je rezultat našeg rada?

1. Slušali smo predavanja profesorica.
2. Proučili smo svu dostupnu literaturu.
3. Napravili smo edukativnu radionicu.
4. Organizirali smo „otvoreni sat etnologije“ u cilju edukacije drugih učenika i djelatnika škole
5. Prikupljene podatke objedinili smo na cd-u koji je dostupan u školskoj knjižnici

Predstavljanje projekta

S projektom smo upoznali ravnatelja, pedagošku službu škole te smo opće informacije o projektu stavili i na web stranice škole. Organizirali smo i „otvoreni sat“ na kojem smo uz predstavljanje projekta učenicima i djelatnicima škole odgovarali na mnogobrojna pitanja vezana uz povijest odjeće.

Ostvareni rezultati

Plan djelovanja u potpunosti je realiziran.. Kroz proučavanje literature, predavanja i intervjuiranje osoba kojima je bavljenje odjećom svakodnevnica saznali smo mnogo novih podataka koje smo objedinili na cd-u i na „otvorenom satu“ prenijeli zainteresiranim učenicima i djelatnicima škole. Izradili smo i modele odjeće koje smo potom zašili na majice te na taj način napravili mali odjevni vremeplov.

3. Volim volontiranje

Tematsko područje

Volontiranje

Cilj

Promoviranje volonterskog rada i razvijanje svijesti o važnosti građanskog djelovanja u školi i lokalnoj zajednici te jačanje osobne odgovornosti mladih ljudi pri ostvarivanju kvalitetnijeg života u društvu

Škola

Srednja škola Oroslavje, Ljudevita Gaja 1, 49243 Oroslavje

Telefon/telefaks: 049 588741

E-adresa: anaknezevichesky@yahoo.com

Voditeljice

Ana Knežević-Hesky, prof., Renata Čandrlić, prof.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 15 učenika 1.,2. i 4.razreda

Maja Koleč, Valerija Ivić, Ilona Kovačević, Vinka Popović, Ivana Mihovljanec, Darija Ladišić, David Bičanić, Klaudija Curman, Valerija Mihovljanec, Tamara Tomić, Tamara Zvonarek, Dominik Sporiš, Ella Šimunić, Helena Lukec, Lea Munder

Podaci o učenicima koji će predstavljati projekt: Darija Ladišić(2.r.), Helena Lukec(4.r.), Lea Munder(4.r.)r i David Bičanić(2.r.)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Na državnoj i lokalnoj razini posljednjih godina sve se više promiče volonterski rad. Učenici naše škole redovito su sudjelovali u različitim humanitarnim akcijama u organizaciji Crvenog križa, Caritasa, te su sami poduzimali određene aktivnosti. Naša projektna skupina zaključila je kako su dosadašnje aktivnosti bile povremene, često i poticane od udruga u lokalnoj zajednici a odazivao se zamjetan broj učenika. To nas je potaknulo na organiziranje volonterskog rada i uključivanje u mrežu volontera. Svjesni smo da volontirati možemo povremeno se uključujući u aktivnosti koje organiziraju drugi volonterski centri i klubovi ali da također postoji i mogućnost organiziranja vlastitog volonterskog kluba koji bi najbolje odgovarao našem viđenju volonterskog rada i bio usklađen s ostalim učeničkim obvezama. Kroz volontiranje pokazujemo osobno zanimanje za rješavanje društvenih potreba i problema , zato nam je cilj potaknuti učenike naše škole da se uključe u rad volonterskog kluba. Svatko od nas u demokratskom društvu trebao bi dati svoj doprinos društvenom životu. Volonterstvo predstavlja dobrovoljno uključivanje u rješavanje problema u zajednici. U svrhu promicanja volontiranja, osnovali smo školski volonterski klub.

Oblikovanje mogućih rješenja problema

Uključivanje u volonterski rad može se realizirati na različite načine, svaka mogućnost ima svoje prednosti i nedostatke. Na taj način smo definirali svoje alternativne politike i izabrali onu koja najviše odgovara našim interesima i mogućnostima. Alternativne politike koje smo

uočili bile su slijedeće

Organizacija volonterskog kluba

(osnivanje volonterskog kluba u školi koji bi samostalno organizirao različite volonterske aktivnosti, voditelji i inicijatori aktivnosti bili bi članovi projektne skupine, a na uključivanje u aktivnosti nastojali bi potaknuti što veći broj učenika i djelatnika naše škole)

Uključivanje u rad nekog volonterskog kluba u našoj zajednici (u našoj lokalnoj zajednici već djeluju volonterski klubovi, uključivanje u njihove aktivnosti ne zahtijeva organizaciju i resurse ali ne ostavlja mogućnost za osmišljavanje vlastitih aktivnosti)

Priključenje u volontersku akciju (Caritas, Crveni križ i druge udruge promiču volontiranje i daju mogućnost uključivanja u određene aktivnosti, te aktivnosti su povremene i ne mogu biti usredotočene na specifične probleme školske zajednice).

Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

S obzirom na prednosti i nedostatke svake od navedenih alternativnih politika naša projektna skupina zaključila je kako bi osnivanje školskog volonterskog kluba bilo najbolje rješenje.

Osnivanje školskog volonterskog kluba pružit će priliku učenicima i djelatnicima naše škole da se uključe u različite aktivnosti pri tome vodeći računa o potrebama učenika naše škole, članova lokalne zajednice, našeg grada i okolnih općina. Volontiranje u sredini koja nam je poznata, pružanje pomoći, podrške i razumijevanja onima koji su nam bliski osnažit će nas a ujedno će i rezultati vrlo brzo biti vidljivi i motivirajući za daljnji rad.

Plan djelovanja

Svoje volonterske aktivnosti usmjerili smo na nekoliko područja; organiziranje humanitarnih akcija tijekom kojih smo prikupili novčana ili druga materijalna sredstva te ih namijenili potrebitima, druženje sa štíćenicama staračkog doma bilo kroz tematske radionice ili šetnje i razgovor, organiziranje priredbe za štíćenike rehabilitacijskog centra u Pustodolu, pomoć pri organizaciji događanja u gradu kao što su Fašnik i Tjedan kazališta. Također smo se priključivali aktivnostima u organizaciji Crvenog križa prilikom prikupljanja hrane za stanovnike poplavljenih područja.

Dani kruha (humanitarna akcija)

Vukovar (humanitarna akcija)

Božić (humanitarna akcija i organizacija koncerta)

Starački dom u Andraševcu (radionice za štíćenice doma)

Pustodol-rehabilitacijski centar (humanitarna akcija i organizacija priredbe)

Organizacija fašnika u Oroslavju (suradnja s udrugom Feniks iz Oroslavja)

Tjedan kazališta u Oroslavju (suradnja s udrugom Feniks iz Oroslavja)

Crveni križ (humanitarna akcija-sakupljanje hrane za pomoć poplavljenim područjima u Slavoniji)

Prezentacija Male škole demokracije na satovima razredne zajednice

Ostvareni rezultati

Plan djelovanja djelomično realiziran, a do kraja školske godine bit će u potpunosti realiziran.

Javno predstavljanje ponudenog rješenja problema

Projekt je bio je predstavljen na Nastavničkom vijeću, Vijeću učenika, udruzi mladih „Feniks“ i Vijeću roditelja.

4. Tribine najvažnije sporedne stvari na svijetu

Tematsko područje

Projekt Građanin, društvene komunikacijske vještine

Cilj

Kroz radionicu i vršnjačko podučavanje informirati učenike o problematici neprimjerenog i diskriminatornog ponašanja na sportskim tribinama

Škola

Ekonomska i trgovačka škola Čakovec, Vladimira Nazora 36, 40000 Čakovec

Telefon: 040 312 520

Telefaks: 040 310 982

E-adresa: ets@ets.hr

Voditelj

Miljenko Hajdarović, prof.

Učenici

U izradi projekta sudjeluju učenici 3.UR razreda Ekonomske i trgovačke škole Čakovec.

Učenice koje će predstaviti projekt na smotri su: Marta Sečan, Ivana Novak, Valentina Dolenec i Nikolina Srša.

Opis

Izbor i istraživanje problema

U sklopu nastave Sociologije učili smo o grupnom ponašanju, grupnom pritisku, društvenim vrijednostima i normama te o upitniku kao jednom od metoda istraživanja. Među primjerima o grupnom ponašanju pronašli smo zanimljivo istraživanje o navijačkoj skupini Torcida, koja uz pozitivno navijanje za svoj klub često ima i neprimjerene, rasističke i diskriminacijske istupe. Tijekom utakmice hrvatske nacionalne reprezentacije u Italiji naši navijači izazvali su prekid utakmice i na taj način posramili samu reprezentaciju i sve ljubitelje nogometa u Hrvatskoj. S obzirom na to da mnogi od nas prate nogomet i navijaju, odlučili smo dublje istražiti problematiku navijanja. Na internetu smo pronašli navijačku skupinu White Angels iz Zagreba, koja po školama održava radionice o navijanju i borbi protiv ekstremizma. Pozvali smo ih u goste i usput proveli istraživanje o navijanju na ulicama Čakovca. Unutar razreda dogovorili smo se da ćemo pokušati pronaći neku mogućnost kako bismo o toj problematici informirali svoje školske prijatelje iz drugih razreda, ali da pritom iskoristimo mogućnosti povezivanja svojega rada u više školskih predmeta (Sociologija, Ljudska prava, Daktilografija, Uredsko poslovanje i dopisivanje).

Moguća rješenja problema

Učenici 3.UR razreda su predložili nekoliko mogućih rješenja:

- a) kreiranje internetske stranice s primjerima dobrog i lošeg ponašanja na tribinama
- b) stupanje u kontakt s nogometnim klubovima u Međimurskoj županiji i pokretanje edukacija za navijače
- c) razvijanje edukativne radionice za naše prijatelje iz škole i drugih škola u gradu

Najbolji pristup rješenju problema

Glasanjem smo izabrali razvijanje edukativne radionice jer držimo da ćemo osobnim zalaganjem i gostovanjem u razredima najlakše prenijeti svoje ideje i preporuke svojim vršnjacima.

Plan djelovanja

Prvi nam je zadatak detaljnije an

lizirati rezultate upitnika te vidjeti što ispitanici misle o temi navijanja u nogometu. Te ćemo rezultate koristiti u izradi svoje radionice.

Radionicu ćemo razviti tako da bude interaktivna, odnosno da što više uključimo učenike kojima ćemo predstaviti svoj projekt. Minimalna namjera je da se radionice održe u svim prvim razredima, a ukoliko bude interesa i dovoljno vremena, i u svim razredima.

Nakon toga namjeravamo provesti evaluaciju svojega rada i sve zajedno predstaviti učeničkom vijeću naše škole, uz preporuku da se radionica redovito izvodi u prvim razredima naše škole.

Ostvareni rezultati

Očekujemo veliko zanimanje svojih školskih kolega i poboljšanje njihova ponašanja prilikom navijanja u sportskim događajima.

Projekt je bio predstavljen

Projekt ćemo predstaviti putem internetske stranice škole, proslijediti medijima, Gradu Čakovcu, Međimurskoj županiji te nogometnom savezu na županijskoj i državnoj razini.

5. Politike korištenja interneta u Srednjoj školi Čakovec

Tematsko područje

Projekt građanin, društvene komunikacijske vještine

Cilj

Oblikovati preporuke za korištenje internetskih servisa za učenike i djelatnike Srednje škole Čakovec kako bi se ta komunikacija odvijala profesionalno i na korist svih sudionika.

Škola

Srednja škola Čakovec, Jakova Gotovca 2, 40000 Čakovec

Telefon / Telefaks: 040 314108

E-adresa: ured@ss-cakovec.skole.hr

Voditelj

Miljenko Hajdarović, prof.

Učenici

U izradi projekta sudjeluju učenici 1.c razreda Srednje škole Čakovec.

Učenice koje će predstaviti projekt na smotri: Nikolina Cmrečnjak, Lara Vinko, Maria Paula Požgaj i Franciska Hodak (1.c)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učenici 1.c razreda početkom školske godine definirali su nekoliko problemskih tema o kojima bi voljeli raspravljati i istraživati tijekom godine. Učenici su ukazali na visoki postotak korištenja interneta u slobodno vrijeme i za potrebe nastave, pa smo dogovorili da ćemo dio nastave posvetiti temi komunikacije na internetu.

Nastavne aktivnosti planirali smo u skladu s kalendarom školskih aktivnosti u Kurikulumu Srednje škole Čakovec 2014./2015. te smo uz pomoć interneta pronašli da se u svijetu svake veljače obilježava Svjetski dan sigurnosti na internetu. Taj smo dan iskoristili za promociju našeg projekta na društvenim mrežama. U daljnjem tijeku projekta u rad ćemo uključiti školsko Vijeće učenika i Nastavničko vijeće.

Moguća rješenja problema

Učenici 1.c razreda predložili su sljedeća rješenja problema:

- a) zabranu komunikacije nastavnika i učenika te korištenja interneta u nastavne svrhe
 - b) izradu pravilnika o korištenju interneta koji će strogo propisati međusobne obaveze korisnika interneta u Srednjoj školi Čakovec
 - c) izradu preporuka (politika) korištenja interneta u Srednjoj školi Čakovec usmjerenih na pozitivne obrasce upotrebe interneta i komunikacije.
- Nakon razmatranja jakih i slabih strana pojedinog rješenja učenici su se odlučili za najbolji pristup.

Najbolji pristup rješenju problema

Učenici su kao najbolje rješenje odabrali izradu preporuka (politika) korištenja interneta kako bi se iskoristile sve prednosti online komunikacije u nastavne svrhe, a da bi se poželjno i profesionalno ponašanje definiralo i tako izbjeglo potencijalne nesporazume i rupe u komunikaciji. 1.c razred izradio je korištenja interneta za svoj razred te će predložiti usvajanje tih politika za cijelu školsku razinu. Nakon realizacije na školskoj razini, projekt se može ponuditi svim srednjim školama na razini Međimurske županije.

Plan djelovanja

Učenici su tijekom nastave pažljivo isplanirali ciljeve i plan rada.

Nekoliko dana prije Svjetskog dana sigurnijeg interneta, 10. veljače 2015. učenici Srednje škole Čakovec popunjavali su anketu o korištenju interneta. Rezultati ankete su predstavljeni na Facebook stranici škole i analiza rezultata je dala daljnje smjernice za provedbu projekta. Preko predstavnika razreda, Politike korištenja predstaviti će se Vijeću učenika i zamoliti predstavnike svih razreda da na satovima razredne zajednice komentiraju i donesu odluku o prihvatanju Politika.

Ukoliko Vijeće učenika nakon povratne informacije dobije većinsko pozitivno mišljenje, usvojiti će Politiku korištenja interneta u Srednjoj školi Čakovec te predložiti razmatranje i usvajanje istih Nastavničkom vijeću.

Potencijalni daljnji koraci uključuju suradnju s Učeničkim vijećem Međimurske županije i Nacionalnim vijećem učenika Republike Hrvatske.

Ostvareni rezultati

Anketu o korištenju interneta je ispunilo 158 učenika što je jedna trećina od ukupnog broja učenika. Rezultati o ponašanju učenika na internetu su grafički prezentirani na Facebook stranici škole.

Izrađene su politike korištenja interneta za 1.c razred i usvojene su javnim glasanjem na nastavi.

Projekt je bio predstavljen

Projekt će biti predstavljen zainteresiranoj javnosti po završetku projekta krajem svibnja 2015. godine.

6. Volontirajmo za Marcelu

Tematsko područje

Dostojanstvo osobe, ljudska prava, slobode i odgovornosti u kontekstu ustavnih i zakonskih odredbi Republike Hrvatske te europskom i međunarodnom pravnom sustavu.

Cilj

Osposobiti učenike za uočavanje problematike u lokalnoj zajednici, poticati timski rad i suradnju, suosjećanje za druge, volontiranje, komunikaciju s lokalnim organima vlasti, traženje rješenja kroz timski rad i suradnju.

Škola

Druga srednja škola Beli Manastir, Školska 3, 31 300 Beli Manastir

Telefon: 031 703 306, telefaks: 031 705 206, 031 705 207

E-adresa: tajnistvo@ss-druga-bm.skole.hr

Voditeljica

Jasminka Berend, prof.

Učenici

Monika Ertner (2. razred), Dajana Munk (2. razred), Ivana Ileković (2. razred), Ines Kovačević (2. razred), Bojan Horvat (3. razred), Petra Slokan (3. razred), Matija Drgalić (3. razred), Anja Mikula (3. razred), Katarina Đak Skeledžija (3. razred), Tena Cmrečnjak (3. razred), Vanesa Kovač (3. razred), Klaudijan Sabljo (3. razred), Marija Koić (3. razred), Doroteja Matanov (4. razred), Mateja Cickaji (4. razred), Emma Priselac (4. razred), Iva Ljubić (4. razred)

Učenici koji će predstaviti projekt na smotri: Monika Ertner (2. razred), Vanesa Kovač (3. razred), Marija Koić (3. razred), Doroteja Matanov (4. razred)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Učenici su djelovanjem u Volonterskom klubu naše škole vlastitim radom i volontiranjem odlučili prikupiti novčana sredstva potrebna za liječenje bolesne učenice.

Izbor problema i istraživanje odnosilo se na dimenziju ljudskih prava, humanosti i solidarnosti, suosjećanja za druge i volontiranja.

Učenici su proveli niz anketa i intervjuja s našim sugrađanima, učenicima, gradonačelnikom, voditeljicom udruge Programa građanske demokratske inicijative i voditeljicom smjene u našoj školi, a do nekih su podataka došli prateći tisak i elektroničke medije.

Analizirali smo dobivene rezultate, svoja nova iskustva bilježili, proučili Ustav Republike Hrvatske, Zakon o volonterstvu, Zakon o zaštiti prava pacijenata, Opću deklaraciju o ljudskim pravima, Konvenciju o ljudskim pravima i biomedicini i Europsku povelju o volonterstvu.

Moguća rješenja problema

Istraživanje je pokazalo kako su ljudi spremni pomoći, osobito ako se radi o bolesti, samo ih treba potaknuti raznim akcijama, a jedno je od mogućih rješenja problema volonterstvo.

Najbolji pristup rješavanju problema

Smatramo da je najbolji pristup problemu učenje o ljudskim pravima i odgovornostima, edukacija, volonterstvo, timsko djelovanje i suradnja.

Plan djelovanja

Učenici su djelovanjem u Volonterskom klubu sudjelovali u nizu kreativnih radionica na kojima su izrađivali ukrasne predmete poput čestitki za nadolazeće blagdane, papirnate anđeliće, magnete i prigodne poklone za Valentinovo. Planirali smo uratke predstaviti na štandu povodom Dana grada, u drugim školama i u našoj školi a za koje ćemo dobivati novčanu donaciju za pomoć u liječenju naše bolesne učenice.

U našu akciju planirali smo uključiti i Grad te crkvu Uznesenja Blažene Djevice Marije u Duboševici.

Učenice zanimanja kozmetičar planirali smo uključiti u Volonterski klub njihovim vještinama uljepšavanja kako bi doprinijeli našem krajnjem cilju.

Za javnu uporabu Marcelina imena i ostalih podataka dobili smo i pismenu suglasnost Marcelina oca.

Ostvareni rezultati

Učenici su radom na projektu razvijali svoje vještine istraživanja, suradničkog i iskustvenog učenja, pisanja dopisa, komunikacije s organima vlasti, upoznali zakonsku regulativu, shvatili bit javne politike i demokracije.

Povodom Dana grada učenici su dobili na temelju zamolbe besplatni štand od Grada a na kojem su izlagali svoje kreativne uratke. Akciji prikupljanja novčanih sredstava odazvalo se više od sto i pedeset naših sugrađana, a svojim su potpisom potvrdili svoje djelovanje.

Akciji su se odazvale Prva srednja škola Beli Manastir i Gimnazija, kao i naša škola, gdje smo prezentirali svoje uratke povodom božićnih blagdana i Valentinova.

Učenice zanimanja kozmetičar uspješno su se priključile djelovanju kroz tretmane uljepšavanja, a za koje su prikupljale donaciju za liječenje.

Projekt je predstavljen i u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Duboševici, a vjernici su se rado odazvali našem pozivu za uključivanje u ostvarivanje našeg cilja.

Zamolbom smo se obratili i Gradu Belom Manastiru za donaciju lijeka koji koristi naša učenica, a koji nije na listi plaćenih lijekova.

Zamolba je pozitivno riješena a Grad se uključio s tisuću kuna donacije u lijekovima.

Naš Volonterski klub prikupio je ukupno devet tisuća četiristo šezdeset i tri kune koje su uplaćene na račun učenice za potrebe liječenja.

Predstavljanje projekta

Projekt je predstavljen široj javnosti, na županijskoj smotri u Osijeku, a planirano je i predstavljanje Nastavničkom vijeću i na Radio Baranji.

O svim našim aktivnostima izvještavali smo i na mrežnim stranicama škole.

7. Anđeli bez krila - suradnja s Centrom za odgoj i obrazovanje “Ivan Štark” iz Osijeka

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Informirati i osvijestiti učenike srednjih i osnovnih škola o teškoćama njihovih vršnjaka s posebnim potrebama kako bi razvili suradnju i pomoć.

Škola

Ekonomska i upravna škola Osijek, 31000 Osijek, Trg Sv. Trojstva 4

Telefon, fax 031 212670

E-pošta: ured@ss-ekonomska-upravna-os.skole.hr; dpopovi41@gmail.com;

Voditelj

Dalibor Popović, prof. savjetnik

Učenici

U izradi projekta sudjelovali učenici 3.b razreda Ekonomske i upravne škole Osijek

Projekt će predstavljati: Petra Magušić (3.b), Magdalena Lončarić (3.b), Katarina Voloder (3.b), Dominik Varga (3.b)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Raspravljajući o različitim područjima angažiranog djelovanja prema onima kojima je to najviše potrebno učenici upravnog smjera naše škole odlučili su da 3.a razred uspostavi suradnju s humanitarnom udrugom Rijeka ljubavi, a učenici 3.b s Centrom za odgoj i obrazovanje “Ivan Štark”, Osijek. Pokrenuta su oba projekta. Nakon početnih razgovora sa stručnom službom centra Ivan Štark te uočavanja problema da mnogi u gradu Osijeku ne znaju ili čak ignoriraju ovakvu posebnu školu krenuli su volonteri iz 3.b razreda naše škole družiti se sa tom djecom te polako, korak po korak, vježbali svoje komunikacijske vještine igrajući se, crtajući, pomažući učenicima s posebnim potrebama. Pokazalo se da uposlenike i štíćenike ovakve posebne institucije najviše boli nezainteresiranost društva koje samo deklarativno brine o ljudima (tj. različitim generacijama djece i odraslih osoba pod posebnom skrbi) smatrajući da je sve učinjeno samim postojanjem centra, a ne i kontinuiranom suradnjom i inkluzijom u područjima gdje ovakva djeca mogu djelovati.

Moguća rješenja problema

Učenici i uposlenici Ekonomske i upravne škole Osijek sudjelovali su do sada u brojnim humanitarnim akcijama. Često smo prikupljali novčanu pomoć npr. za troškove liječenja pa se normalno to opet otvorilo kao mogućnost, ali nam se učinilo da jednokratna novčana pomoć hladno i suzdržano zatvara financijsku konstrukciju ustanove no ne usređuje djecu na pravi način. U suradnji sa 3.a razredom pokrenuta je humanitarna akcija prikupljanja higijenskih potrepština, školskog pribora, hrane, igračaka. Na akciju se odazvalo preko 500 učenika i uposlenika škole pa je dio prikupljenog koji se može najbolje upotrijebiti odvezen u posebnu školu (a drugi dio poput hrane dostavljen udruzi Rijeka ljubavi). Najbolji učinak je postignut volontiranjem tj. druženjem s djecom s posebnim potrebama.

Najbolji pristup rješavanju problema

Sa stručnom službom Centra za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark", Osijek izrađen je poseban raspored posjeta, volontiranja i aktivnosti kojima je moguće lako, zabavno a ipak djelotvorno pomoći djeci. Volonteri u grupama po četvero ili petoro dolazili su i dolaze dva puta tjedno te kroz radinice i igru komuniciraju, podučavaju, pomažu svojim novim prijateljima od čišćenja, kuhanja do likovnih ili tjelesnih aktivnosti.

Plan djelovanja

Od kako je projekt pokrenut krajem siječnja ove godine održano je petnaest susreta i dogovoreno još toliko do kraja nastavne godine. Nositelji aktivnosti, volonteri iz 3.b razreda naše škole uspjeli su zainteresirati svoje bliske suradnike u našoj školi i izvan nje te dogovoriti masovno sudjelovanje pri izgradnji i osposobljavanju tzv. zabavnog parka. Samim predstavljanjem projekta na različitim lokacijama poput drugih škola pomažemo senzibiliziranju ljudi za djelatnost i probleme ove škole učenika s posebnim potrebama.

Predstavljanje projekta

Ovaj rad slikovito nazvan Anđeli bez krila predstavljen je na međuškolskom susretu u Prosvjetno-kulturnom centru Mađara u Republici Hrvatskoj Osijek 25. veljače 2015. godine, na županijskoj smotri projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo 25. ožujka 2015. god u Ugostiteljsko-turističkoj školi Osijek te je dogovorena prezentacija za projektni dan u našoj školi.

Ostvareni rezultati

Projektni tim ostvario je uspješnu suradnju s Centrom za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark", Osijek. Organizirana su druženja s djecom s posebnim potrebama. Formirani su timovi volontera koji su dva puta tjedno posjećivali Centar. Volonteri su pripremili različite metodičke, didaktičke i edukativne igre. Senzibilizirali su javnost o potrebi socijalnog uključivanja djece s posebnim potrebama.

8. Ekološka edukacija u našoj školi

Tematsko područje

Uloga građana u održivom razvoju

Cilj

Informiranje i senzibiliziranje javnosti o ekološkim problemima, jačanje ekološke svijesti, organiziranje ekoloških predavanja i akcija

Škola

Prosvjetno-kulturni centar Mađara u RH, Osijek, Drinska 12a, 31000 Osijek

Tel. 031 274339; Fax: 031 274921

E-adresa: hmomk@pkcm.hr; mirela.berlancic@gmail.com;

Voditeljica

Mirela Berlančić, prof., stručni suradnik: Diana Dorkić, prof.

Učenici

Tamara Đerđ (4. r.), Dora Suk (3.r.), Tereza Suk (3.r.), Gabor Richard Nagy (2.r.), Gergely Virag (3.r.), Andrea Farkaš (4.r.), Martina Horvat (4.r.), Danijel Bakai (4.r.), Tibor Smolenicki (4.r.)

Popis učenika koji će predstavljati projekt na Smotri: Tamara Đerđ (4.r.), Dora Suk (3.r.) Tereza Suk (3.r.), Gabor Richard Nagy (2.r.).

Opis

Izbor i istraživanje problema

Tijekom školske godine 2014./2015. učenici Prosvjetno-kulturnog centra Mađara u RH, Osijek suočili su se s velikim problemom-ekološkim neznanjem u užoj i široj zajednici. Jednoglasno su odlučili da bi ovaj problem trebalo detaljno istražiti. Učenici su shvatili da je ekološka nebriga i nedjelovanje jedan od najvećih problema suvremenog hrvatskog društva. Proučavajući problem učenici su došli do mnogobrojnih pokazatelja. U matičnoj ustanovi postojala je samo jedna posuda za zbrinjavanje otpada. U nju se pohranjivao cijeli otpad-papiri, plastika, biootpad...Na temelju ankete provedene među učenicima, djelatnicima, roditeljima te cijelom hrvatsko-mađarskom zajednicom, učenici su shvatili da većina članova ne selektira otpad. Na temelju istraživanja ustanovljeno je da su glavni problemi: nerazvijena ekološka svijest i djelovanje, nepostojanje ekološke ambalaže u školi, nepoštivanje pravila o zbrinjavanju otpada u školi i sredini, neinformiranost o pravilnom selektiranju otpada, nepoznavanje zakona i pravilnika. Proučavajući problem učenici su naučili da su za bavljenjem ovim problemom nadležna mnogobrojna tijela vlasti: Sabor Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske, županije i gradovi. Također su naučili da se ovim problemom bave i mnogobrojne političke stranke, udruge te da odgovornost za rješavanje problema moraju podijeliti svi. Za potrebe projekta učenici su proučili Ustav RH, Povelju o Zemlji, Zakon o zaštiti okoliša RH. Učenici su ostvarili građansku i poslovnu suradnju s ravnateljem Mađarskog centra, vijećnikom u Općini Kneževi Vinogradi, djelatnicima Unikoma Osijek i Unijapapira Zagreb. Brojne informacije prikupili su iz različitih medija (internet, tv, časopisi).

Moguća rješenja problema

Raspravljajući o problemu, učenici su predložili nekoliko rješenja koja bi bila prihvatljiva cjelokupnom društvu:

- informiranje javnosti o ekološkim problemima i potrebama,
- razvijanje ekološke svijesti,
- organiziranje predavanja i rasprava o ekologiji,
- sudjelovanje na natječaju 2014 Greenest School on Earth,
- komunikacija s nadležnim tijelima i institucijama,
- povezivanje s učenicima Ekonomske i upravne škole Osijek,
- ekološke aktivnosti (radionice, čišćenje, selektiranje otpada, podučavanje, kontakti s Unijapapirom iz Zagreba i Unikomom iz Osijeka).

Najbolji pristup rješenju problema

Proučavajući ekološku situaciju i politiku naš je istraživački tim podržao javnu politiku, ali uz određene izmjene. Zaključeno je da bi glavni dio ekološke politike trebala biti edukacija. Kao najbolje rješenje naš je tim izabrao sustavno educiranje javnosti. Prema Ustavu Republike Hrvatske priroda ima osobitu zaštitu RH i na tom zadatku svi trebaju raditi.

Plan djelovanja

Učenici su shvatili da vlastitim djelovanjem mogu pomoći u jačanju ekološke svijesti i aktivnosti. Organizirali su ekološka predavanja i akcije. Informirali su javnost o ekološkim problemima i potrebama te ukazali na važnost sustavnog ekološkog educiranja i življenja.

Ostvareni rezultati

Tijekom projekta informirana je cijela hrvatsko-mađarska zajednica. Izneseni su podaci o ekološkim problemima i potrebama. Potporu timu dao je ravnatelj Centra te cijela zajednica. Zahvaljujući inicijativi i molbi našeg istraživačkog tima dobivena je raznovrsna ambalaža za zbrinjavanje otpada: papira, plastike, hrane... Pomoć su pružili Unikom Osijek i Unijapapir iz Zagreba. Popularni „Papirko” podijeljen je cijeloj ustanovi-polaznicima vrtića, osnovnoj i srednjoj školi, ravnatelju, nastavnicima, administrativnoj i stručnoj službi. Održana su predavanja o važnosti čuvanja okoliša te predavanja o pravilnom zbrinjavanju otpada. Ostvarena je suradnja i s učenicima Ekonomske i upravne škole Osijek. Podijeljena su znanja i informacije. Tim se javio na natječaj 2014 Greenest School on Earth u kojem je razradio projekt o ekološkom vrtu. Formirana je ekološka patrola koja će sustavno educirati i pratiti cijelu hrvatsko-mađarsku zajednicu. Čuvanje prirode postao je primarni zadatak cijele hrvatsko-mađarske zajednice.

Predstavljanje projekta

Projekt je bio predstavljen više puta na satima hrvatskog jezika, na satima u školskoj knjižnici, na susretu s učenicima Ekonomske i upravne škole Osijek (25. veljače 2015.), na Županijskoj smotri (25. ožujka 2015.).

9. Nasilne *teen* veze su bezveze

Tematsko područje

Projekt građanin

Cilj

Osvješćivanje i uočavanje problema nasilja u adolescentskim vezama te promicanje pozitivnih međupartnerskih odnosa i odgovornog ponašanja prema sebi i drugima

Škola

Tehnička škola i prirodoslovna gimnazija Ruđera Boškovića, Vukovarska 209, 31 000 Osijek

Telefon: 031 501933, 031 495571; Telefaks: 031 505341

E-adresa: rudjerica209@gmail.com

Voditeljica

Gordana Popović, prof. i Sandra Valić, prof.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 6

Podatci o učenicima: Dunja Gagulić, 1. a, Ika Josipa Babić, 3. p, Marina Lukić 3. p, Marina Relić, 3. p, Tena Kezerle, 3. e, Tena Mlinarić, 3. e; Učenici koji će predstaviti projekt na smotri: Dunja Gagulić, 1. a, Ika Josipa Babić, 3. p, Tena Kezerle, 3. e, Tena Mlinarić, 3. e

Opis

Izbor i istraživanje problema

Adolescencija je vrijeme odrastanja, prijelaza iz nezrelosti djetinjstva u zrelost odrasle dobi. To je razdoblje „bura i oluja“, ispitivanja granica, brzih promjena raspoloženja, spolne zrelosti i preokupacija romantičnim vezama. Iako su te veze uglavnom emocionalno pozitivne, događa se da one postanu upravo suprotno, što srednjoškolci zapažaju u svojim sredinama. Neki mladi ne prepoznaju nasilje kao oblik ponašanja kojemu je cilj kontrola i dominacija u vezi niti su svjesni toga da posljedice nasilnog ponašanja mogu biti trajne. Putem anketa i intervjuja, koje smo proveli u našoj školi, uvjerali smo se da su kod nas još uvijek na snazi rodni stereotipi te patrijarhalno ponašanje koje podrazumijeva usvajanje

vrijednosti koje naglašavaju spolne razlike. Mladi koji se društveno ne pokoravaju rodnim stereotipima obično doživljavaju negativne kritike, isključivanje i diskriminaciju.

Posebno nas je iznenadilo i to što neki mladi ne znaju prepoznati kvalitetnu vezu te smatraju da su ljubomora i posesivnost izraz ljubavi.

Pravo na život bez nasilja jedno je od osnovnih ljudskih prava, a nasilje u adolescentskim vezama vrlo je rašireno kršenje prava što utječe ne samo na zadovoljstvo vezom, nego i na mentalno i fizičko zdravlje mladih.

Moguća rješenja problema

Alternativne politike koje smo uočili bile su sljedeće:

- osvješćivanje i edukacija o važnosti prevencije nasilničkog ponašanja u adolescentskim vezama
- razvijanje kritičkog stava prema porukama iz medija
- zakonsko uređivanje nasilja u adolescentskim vezama.

Najbolji pristup rješenju problema

Prevencija je ključ odgovornog ponašanja prema sebi i drugima, stoga je potrebno raditi na osnaživanju mladih i podizanju razine svijesti o sigurnosti i zaštiti. Nekim je srednjoškolcima teško prepoznati kvalitetnu vezu koja je temelj svakog kvalitetnog odnosa, a temelji se na: povjerenju, poštovanju, podršci, odgovornosti te jednakosti i ravnopravnosti.

Putem anketa i ostalih izvora zaključili smo da je potrebno znatno više educirati mlade o važnosti zdravih međupartnerskih odnosa prevencijom uz uzajamno djelovanje škole, roditelja i medija. Odlučili smo djelovati provođenjem radionica u razredima (pod satom razrednika), obilježavanjem značajnih datuma, podjelom adekvatnih promotivnih materijala te uključivanjem u različite akcije koje organiziraju udruge civilnoga društva.

Plan djelovanja

- aktivno uključivanje učenika u pripremu i provedbu preventivnih aktivnosti
- osiguranje stručne literature i radnih materijala za provedbu preventivnih aktivnosti u školskom okruženju
- organizacija i predstavljanje projekta u školi i izvan nje.

Ostvareni rezultati

Plan djelovanja djelomično je realiziran, a do kraja nastavne godine bit će u potpunosti. Učenici su razmjenjivali iskustva o problemu. Slobodno su izražavali svoje stavove i uvjerenja, prikupljali podatke iz raznih izvora informacija, proveli i analizirali ankete, sudjelovali na radionicama, obilježavali značajne datume vezane za promicanje ženskih i

ljudskih prava, surađivali s predstavnicima udruga i centara za mlade, intervjuirali različite stručnjake te ostvarili financijsku podršku za promotivne materijale.

Predstavljanje projekta

S projektom je upoznato Nastavničko vijeće škole, a javno je bio predstavljen za vrijeme održavanja izvannastavnih aktivnosti u našoj školi, na satima povijesti, satima razrednika, Županijskoj smotri, u Srednjoškolskom đlačkom domu Osijek i mrežnoj stranici škole.

10. Blago grofa Janka Draškovića

Tematsko područje

Zavičajni identitet kao dio nacionalnog domovinskog identiteta

Cilj

Osvijestiti kulturološke vrijednosti zavičajne arhitekture u sklopu nacionalnog identiteta i turističko-kulturnog sadržaja Hrvatske.

Škola

Srednja škola Marka Marulića Slatina, Trg Ruđera Boškovića 16, 33520 Slatina

Telefon/telefaks: 033/551 449; faks: 033/551 577

E-pošta: matijagosler2002@yahoo.com; ss.marka.marulica@vt.t-com.hr

Voditelj

Matija Gosler, prof.

Učenici

Katja Živković (2.a), Juraj Rastija (2.b), Fran Mojzeš (2.a), Marina Relatić (3.b), Višnja Šljivac (4.b), Lucija Ivanac (3.a), Lucija Fotez (3.a), Andrea Gregurić (3.a), Mateja Peršić (1.a), Lara Fotez (1.b). Prvih četvero učenika predstaviti će projekt na smotri, a rezervni članovi grupe su Lucija Ivanac, Lucija Fotez i Andrea Gregurić

Opis

Izbor i istraživanje problema

Turizam kao gospodarska djelatnost ima važnu ulogu u hrvatskom gospodarstvu. Unutar grupe za demokratsko građanstvo naše škole razmišljali smo o oblicima turizmu u našem gradu i županiji te donijeli odluku o istraživanju turističko-kulturne ponude našeg grada. Upoznali smo se s prirodnim turističkim ponudama, kulturnim spomenicima i manifestacijama unutar šireg i užeg prostora grada. Jedno od „lica“ našeg grada jest i dvorac Draškovića koji se nalazi u lošem stanju. Odlučili smo se istražiti blago grofa Janka Draškovića. Kao spomenik kulturne baštine, iako u privatnim rukama obitelji Marković, smatramo da ga je potrebno urediti, restaurirati i dati mu određenu funkciju u prostoru. U razgovoru s kustosom Zavičajnog muzeja Slatine saznali smo funkcije ovog dvorca kroz povijest. Putem pisanih izvora potvrdili i uvjerali se u njezinu vrijednu kulturnu baštinu grada. U novim izazovima 21. stoljeća smatramo da „slika“ grada treba dobiti zaslužno novo ruho i funkciju.

Moguća rješenja problema

Brojene funkcije dvorca, od upraviteljstva za stočare i ratarske zadruge, preko institucija za obrazovanje do galerija i muzeja grada, pružile su nam moguća rješenja za dvorac Drašković.

a) mnogi građani su iskazali želju za obnovom dvorca kao dio urbane i arhitektonske kulturne baštine grada. Iako u privatnom vlasništvu obitelji Marković, neodržavanje posjeda i same zgrade trebalo bi biti dovoljno da Ministarstvo kulture putem Programa zaštite i očuvanja kulturne baštine na taj način provede adaptaciju i dodjeli novu namjenu posjedu i zgradi.

b) blizina brojnih prirodnih destinacija turističke ponude šireg i užeg dijela grada (Park prirode Papuk, Pustara Višnjica), spomenika prirode (Geospomenik Rupnica, Drvo sekvoje), kulturnih spomenika (Ružica-grad) i regionalni park (Drava-Mura) omogućuje Slatini povoljan geografski smještaj za razvoj receptivnog kapaciteta županije. Pri tome smještaj dvorca Drašković uz autobusni i željeznički terminal omogućuje dvorcu savršenu lokaciju unutar grada. Uz zadržavanje arhitekture restauracija dvorca „sliku“ grada uljepšala bi svojom funkcionalnošću.

c) uredi agencija za dodjelu EU-fondova na području grada i županije obnovom dvorca dobili bi reprezentativni karakter. Spoj novovjekovne arhitekture i suvremenog funkcionalnog značenja prostora upotpunjuje ciljeve i strategije regionalnog razvoja EU. Pri tome „slika“ grada postaje prepoznatljiva i izvan okvira županije i/ili Hrvatske.

d) posjed oko zgrade obogaćen perivojima, parkovima i uređenim stazama dvorcu daje duh oaze mira i spokoja iako se nalazi u užem centru grada. Uz takvu oazu mira funkcija dvorca mogla bi poprimiti stacionara za palijativnu skrb starijih i nemoćnih osoba ili pak boravak pacijenata u hospiciju.

Najbolji pristup rješenju problema

Uz pomoć Turističke zajednice grada, u suradnji s Uredom za prostorno planiranje grada te potpomognuti idejama iz Agencije za ruralni razvoj i primjenu EU-fondova unutar naše županije najbolji pristup rješenju problema vidimo u adaptaciji dvoraca Drašković i prenamjena prostora oko zgrade i samog dvorca u Hostel Drašković sa smještajnim kapacitetima namijenjenih navedenoj kategoriji turističkog receptivnog objekta. Hostel bi bio namijenjen mlađoj kategoriji izletnika-turista u funkciji edukativnog karaktera. Blizina prometne dostupnosti (cestovne i željezničke) čini prostor idealnim za navedenu namjenu. Ujedno je to jedini takav receptivni objekt unutar županije.

Naš pristup rješavanju problema u skladu je sa zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te je samim time u suglasju s Ustavom Republike Hrvatske. Pri tome smatramo da bi nam u rješavanju ovog problema financijsku pomoć pružilo Ministarstvo kulture, Turistička zajednica županije i grada, Gradsko vijeće Slatine, ali i privatni investitori.

Plan djelovanja

Uz pomoć turističke zajednice grada Slatine ideja o dvorcu Drašković prezentirana je na međunarodnom sajmu Viroexpo u veljači 2015. godine. Prezentacija našeg prijedloga pred gradskim vijećem mladih grada Slatine, gradskim vijećem, Agencijom za ruralni razvoj i primjenu EU-fondova. Akcijama prikupljanja potpisa za obnovu dvorca Drašković i potpisa za pretvorbu obnovljenog dvorca u Hostel Drašković.

11 MultiMarul

Škola

Srednja škola Marka Marulića Slatina

Trg Ruđera Boškovića 16, 33520 Slatina

Telefon/telefaks: 033/551 449; faks: 033/551577

E-pošta: dario.vrbaslija85@gmail.com; ss.marka.marulica@vt.t-com.hr;

Tematsko područje

Društvena dimenzija povezana s ostalim dimenzijama

Cilj

Potaknuti razvoj svijesti o potrebi korištenja različitih medija (web, radio, video) radi unapređivanja kritičkog razumijevanja medijskih sadržaja te promicanje dobrovoljnog rada, volontiranja i solidarnosti sa širom društvenom zajednicom te kvalitetnog provođenja slobodnog vremena.

Voditelj

Dario Vrbaslija, mag. theol.

Učenici

Lucija Kovačec (2.a), Sara Cibok (3.a), Jelena Plačković (3.a), Mislav Zrinščak (3.b)

Rezervni: Lara Grahovac (1.b), Tea Mešić (1.b), Tereza Takač (1.b), Nina Bertić (1.b),

Patricija Marendić (1.b), Krešimir Lic (1.b)

Opis

Izbor i istraživanje problema

Današnje društvo bilježi veliki napredak u korištenju različitih medija. Tehnologije su napredovale do, čovjekovom razumu, gotovo nedokučivih razina te je neophodno biti u korak s vremenom. Ta potreba da suvremeni čovjek slijedi razvojne trendove posljedično dovodi i do potrebe hvatanja u koštac s različitim medijima koji nas svakodnevno bombardiraju mnoštvom informacija. Količina informacija koje u jednom danu dobijemo često su tolike da ih ne uspijevamo procesuirati te odvojiti bitno od nebitnog. Dobivamo, također, mnogo netočni i neprovjerenih informacija, poluistina i neistina koje valja selektivno rasporediti. Zato je potreban razvoj kritičkog mišljenja i stavova.

Naša škola u svojoj ne tako dalekoj povijesti izdavala je školske novine „Oko“ koje su bile mjesto u kojima je učenik mogao pročitati pozitivne stvari, napuniti baterije te i sam uzeti olovku i papir i pokoju misao poslati uredništvu lista.

Godine 2012. učenici naše škole sudjelovali su projektu „Dođi na SLAFF ostani paff!“ u kojem je, za rješavanje problema nedostatka izvannastavnih sadržaja i provođenja slobodnog vremena mladih, ponuđen Slatinski amaterski filmski festival (SLAFF) koji je 2014. godine doživio i svoje četvrto izdanje. Na temelju podataka prikupljenih iz anketa 2012. provedena je anketa 2015. te se došlo do zanimljivih rezultata.

Projekt „MultiMarul“ proširuje spomenuti projekt (SLAFF) na multimedijску razinu te osim filma, na kojem se Festival temelji, donosi još dva medija kao alternativu u kojima učenici naše škole, ali i županije mogu pronaći svoj vid zabave, učenja i usvajanja novih znanja.

Odlučili smo, stoga, probuditi spisateljski i novinarski duh naših kolega, učenika i profesora te pokrenuti školske novine i radio emisiju koji će na različitim područjima društvenog djelovanja širiti pozitivne misli i razvijati kritičko mišljenje, kvalitete socijalne osjetljivosti, brige za okoliš, volonterstva i solidarnosti s ugroženima skupinama naše društvene zajednice.

Moguća rješenja problema

Kako bi se pokušao riješiti problem predložene su sljedeće alternativne politike: SLAFF, školske web novine, radio emisija, bivši učenici = gosti škole.

Slatinski amaterski filmski festival realiziran je već četiri godine za redom, ali još uvijek u njegovu realizaciju nije uključen dovoljan broj učenika. Podaci prikupljeni iz ankete u projektu „Dođi na SLAFF ostani paff!“ korišteni su kao baza za početak izrade i ovog projekta.

WEB novine kao mjesto na kojem će učenici moći predstaviti svoj kreativni rad (literarni, likovni...) te kvalitetno iskoristiti svoje slobodno vrijeme.

Radio emisija koja će informirati širu društvenu zajednicu o događajima u školi te pomoći u izgradnji kritičkog mišljenja učenika i ostalih slušatelja.

Bivši učenici = gosti škole kao način da se učenici naše škole informiraju o studijima, mogućnostima upisa, stipendiranja te da iz konkretnih situacija vide pozitivne primjere dobre prakse učenja i kvalitetnog provođenja slobodnog vremena.

Najbolji pristup rješavanju problema

WEB novine - ideja novina u web obliku ne iziskuje nikakva financijska sredstva, a dostupna je široj društvenoj zajednici. Novine (web novine) bile bi povezane s već postojećom web stranicom naše škole (npr. učenički kutak), a uz objavljivanje učeničkih kreativnih radova sadržavale bi i ankete (npr. što je u školi potrebno mijenjati?), forume (kako poboljšati nastavu, ili koji projekt pokrenuti...), rasprave o važnim temama i tome slično. Web novine bile bi ostvarene u suradnji s administratorom postojeće internet stranice.

Radio emisije ima namjeru informirati učenike i širu društvenu zajednicu o novostima u našoj školi, pripremiti zanimljive teme (npr. problemi mladih, zdravlje, pravilna prehrana, ovisnosti, zaštita okoliša...), ugostiti atraktivne goste (npr. osobe iz javnog i društvenog života, uspješni bivši učenici škole), osmisliti glazbenu pozadinu i play listu. Kako smo kao problem naveli slabu informiranost učenika dio emisije posvetili bismo vijestima iz zemlje i svijeta kojima bi se poboljšala opća kultura i opća informiranost naših učenika i šire društvene zajednice.

U obje aktivnosti uključio bi se veliki broj učenika a urednici web novina i radio emisije bili bi učenici i profesori naše škole.

Plan djelovanja

Projekt je predstavljen Gradskom savjetu mladih, Radio Slatini, Turističkoj zajednici grada Slatine te predstavnicima Virovitičko-podravske županije. Na svim razinama projekt je naišao na odobravanje i poticaje. U dogledno vrijeme projekt će biti predstavljen i Gradskom vijeću grada Slatine.

Potrebno je okupiti učenike s novinarskim afinitetima. Podijeliti poslove već postojećoj jezgri učenika. Izabrati urednike web novina i radio emisije.

Prema predviđenom planu realizirati prvu radijsku emisiju u skorom vremenskom razdoblju (prijedlog – u povodu Dana škole – 22. travnja 2015.).

Osmisliti teme emisija te pozvati zanimljive goste iz javnog i društvenog života i bivše učenike naše škole. Predložiti play listu za radijsku emisiju.

Osmisliti naziv web novina i radio emisije (npr. nekoliko predloženih naziva objaviti na internet stranici škole da učenici mogu glasati za naziv koji im se najviše sviđa).

Realizirati obje aktivnosti na dobrobit naših kolega učenika i profesora te šire društvene zajednice.

12. Jedan klik za sigurnost

Tematsko područje

Osobna prava i odgovornosti; pravo i obveze građana da budu informirani i umijeće rješavanja problema lokalne zajednice.

Cilj

Osvijestiti roditelje i djecu o važnosti osiguravanja djece u autosjedalima prilikom vožnje u automobilu. Potaknuti roditelje da sudjeluju u akcijama besplatnih pregleda autosjedalica.

Škola: Gimnazija Franje Petrića, Obala kneza Trpimira 26, Zadar

Tel. 023/335-215, Fax: 331-015

E-adresa: ss-zadar-501@skole.t-com.hr;

Voditeljica

Antonija Kero, prof.

Učenci

Fani Španić, Ines Perović, Tea Toman, Pave Ninčević

Opis

Izbor i istraživanje problema

Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske godišnje u Hrvatskoj u prosjeku stradava 21 tisuća ljudi. Broj nastradale djece (do 13 godina) u 2013. godini je 1044. Najčešća je zabluda da djeca smrtno stradavaju u prometu u svojstvu pješaka, međutim stvarna slika je zapravo takva da najveći broj djece stradava u svojstvu putnika. Unatoč svim ovim podacima i gotovo svakodnevnim izvještavanjima u medijima o prometnim nesrećama i sami možemo primijetiti da vozači ne osiguravaju sebe sigurnosnim pojasom, a ni svoju djecu. Navedeni podaci i svakodnevno iskustvo naveli su nas na istraživanje problema u gradu Zadru. Zanimalo nas je kakva je situacija u Zadru po pitanju korištenja sigurnosnog pojasa prilikom vožnje djece u automobilu. Istražili smo tko se bavi ovim problemom i koje su mogućnosti nama na raspolaganju da pomognemo u rješavanju tog problema.

Proučili smo zakonsku regulativu koja se odnosi na ovu tematiku i uvidjeli da je ove godine na snagu stupio novi Zakon o sigurnosti u prometu. Bavili smo se također i Obiteljskim zakonom koji upućuje na prava djeteta na sigurnost i obavezu roditelja da mu pruži sigurnost. Napravili smo anketu među roditeljima djece koja su trenutno vrtićke dobi i pitali ih da li osiguravaju svoju djecu sigurnosnim pojasom (svaki put, ponekad ili nikad). Rezultati do kojih smo došli su zabrinjavajući. Odlučili smo ih podijeliti s djelatnicima Policijske uprave Zadarske. Daljnjim istraživanjem saznali smo da se Udruga Roda aktivno, već dugi niz godina, bavi ovom problemom. Dogovorili smo sastanak s predstavnicom Udruge, napravili s njom intervju i dogovorili suradnju.

Moguća rješenja problema

Jedan od načina na koji se može pokušati riješiti ili barem umanjiti ovaj problem je predložiti strože zakonske mjere koje bi se provele u slučaju neosiguravanja djece prilikom vožnje u automobilu. Jedan od argumenata za ovaj prijedlog je da će vozači, tj. u ovom slučaju roditelji, više voditi računa da osiguravaju djecu prilikom vožnje samo ako bi u protivnom

trebali platiti veliku novčanu kaznu (od npr. 2000,00 kuna). No, glasanjem odlučujemo da ćemo radije zauzeti onu stranu argumenata koji kažu da bi bilo vrijednije educirati i osvijestiti ljude zašto je to zapravo važno i da stroge mjere uglavnom kod ljudi pobuđuju ljutnju i otpor. Kada bismo predložili ovakvu mjeru, pitanje je tko bi nas uopće ozbiljno shvatio, a kada i bi, vjerojatno ne bismo dobili podršku većine građana.

Drugi način rješavanja problema: Autosjedalice su prilično skupe. Njihova cijena se kreće i do nekoliko tisuća kuna. Ako roditelji imaju više djece, tada trebaju kupiti i više autosjedalica, što je velik financijski „zalogaj“. Krećemo s pretpostavkom da bi roditelji vjerojatno češće osiguravali djecu u autosjedalicama kada bi imali autosjedalice za svu svoju djecu. Stoga, da roditelji ne kupuju npr. dvije autosjedalice ako imaju dvoje djece, prijedlog je sljedeći: roditelji čije dijete preraste svoju autosjedicu može je donirati roditeljima koji potražuju autosjedicu. Ovaj način poklanjanja autosjedalica bi zasigurno financijski pomogao roditeljima koji nisu u prilici kupiti novu autosjedicu. Osim toga, jačala bi se među roditeljima svijest o važnosti međusobnog pomaganja. No, istraživanjem saznajemo da preporuke stručnjaka ukazuju na to da rabljene autosjedalice nisu više toliko sigurne kao nove. Roditelj koji preuzima rabljenu autosjedicu ne može računati na njenu provodnu sigurnosnu funkciju.

Najbolji pristup rješavanju problema

Nakon rasprave o dobrim i lošim stranama mogućih rješavanja problema odlučili smo se za edukaciju, kako roditelja, tako i djece.

Smatramo da je edukacija djece od presudne važnosti budući da su oni često u otporu kada ih roditelji trebaju osigurati pojasom u autosjedalici. Roditeljima je naporno djeci objašnjavati koliko je to važno i ponekad, u nedostatku vremena odustaju od vezivanja djece. No, kada bi se djeci osiguravanje pojasom predstavilo kao poželjno ponašanje, na njima zanimljiv način, vjerujemo da bi i njihov otpor bio manji. Napisali smo kratku priču na ovu temu i odlučili je prezentirati djelatnicima dječjih vrtića. Osim priče, pripremili smo i pitanja koja bi tete u vrtićima postavljale djeci nakon pročitane priče i potaknule ih na razmišljanje o korištenju pojasa njih samih.

Što se tiče edukacije roditelja, uključili bismo se u promoviranje akcija koje provode članovi Udruga Roda, koje su prema našem mišljenju, vrlo vrijedne, no slabo prepoznate kod naših građana. Djelatnicima Policijske uprave Zadarske predstavili bismo rezultate našeg istraživanja o tome u koliko često roditelji osiguravaju djecu prilikom vožnje. Djelatnici Policijske uprave Zadarske također djeluju po ovom pitanju svojim akcijama. I s njima bismo dogovorili suradnju.

Plan djelovanja

- Istraživanje postojećih zakonskih okvira u vezi korištenja autosjedalica prilikom vožnje.
- Istraživanje statističkih podataka o povezanosti ozljeda prilikom prometnih nesreća i korištenja autosjedalica
- Izrada anketa koje će se provesti među roditeljima kako bismo ispitali koliko njih redovito koristi autosjedalice
- Intervjuiranje predstavnice Udruga Roda kako bismo dobili više informacija o njihovom djelovanju na rješavanju ovog problema. Dogovor o međusobnoj suradnji. Izrada letaka u svrhu educiranja roditelja o važnosti korištenja autosjedalica i promoviranja sljedeće akcije besplatnog pregleda autosjedalica. Asistiranje savjetnicama Udruga Roda prilikom besplatnog pregleda autosjedalica.

- Praćenje realizacije projekta-usporedba broja vozila na besplatnom pregledu autosjedalica ove godine s prošlogodišnjim brojem.
- Intervjuiranje djelatnika Policijske uprave Zadarske. Dogovor o međusobnoj suradnji.
- Pisanje dječje priče na temu korištenja sigurnosnog pojasa. Izrada popisa pitanja za djecu nakon pročitane priče. Dogovor s predstavnicima dječjih vrtića o obilježavanju tzv. Dana sigurnosti. Taj dan bi se provelo pričanje priče djeci.

Ostvareni rezultati

Tijekom istraživanja otkrili smo da je osiguravanje djeteta prilikom vožnje u automobilu zakonski regulirano i da postoje novčane kazne ukoliko se zakon ne poštuje. Novčana kazna za počinjeni prekršaj ne-vezivanja pojasaom je 500,00 kuna.

Iako smo i prije istraživanja ovog problema mogli naslutiti da je priličan broj roditelja koji ne osiguravaju redovito djecu autosjedalicama, istraživanjem smo dobili zabrinjavajuće rezultate. Anketiranjem roditelja u četiri zadarska vrtića otkrili smo da svega 27 % roditelja redovito (baš uvijek) osigurava dijete autosjedalicom prilikom vožnje. Ostali osiguravaju ponekad, ovisno o vremenskom trajanju vožnje ili nikad. S rezultatima istraživanja upoznali smo djelatnike Policijske uprave Zadarske i predstavnicu Udruge Roda tijekom zajedničkog sastanka. Intervjuirali smo Gđu. Fanitu Kukuljica, predstavnicu Udruge Roda. S Gđom. Kukuljica smo dogovorili suradnju: zajedno ćemo izraditi letke, podijeliti ih roditeljima kako bismo ih senzibilizirali po ovom pitanju i obavijestili o datumu održavanja besplatnog pregleda autosjedalica. Na dan besplatnog pregleda autosjedalica (krajem ožujka, 2015.) sudjelovat ćemo u svojstvu asistenata savjetnicama Udruge Roda.

Intervjuirali smo djelatnika policijske uprave Zadarske, Gđina. Marka Jankovića. S njim smo također dogovorili suradnju u svrhu rješavanja ovog problema. Gđin. Janković nam je predočio važne informacije i statističke podatke vezane uz ovu problematiku. Na sljedećem sastanku dogovorit ćemo konkretan plan zajedničkog djelovanja.

Napisali smo kratku dječju priču i pitanja koja bi bila smjernice za razgovor s djecom nakon pročitane priče.

Na satu razredne zajednice predstavili smo projekt kolegama učenicima. Također smo u školi organizirali tribinu na kojoj smo raspravljali o problemu kojeg istražujemo i čuli vrijedne komentare i argumente.

Sa Zadarskim listom smo dogovorili predstavljanje projekta tijekom ožujka.

Daljnje aktivnosti koje smo naveli u Planu djelovanja tek slijede.

Predstavljanje projekta

- Sat razredne zajednice
- Prezentacije nastavnicima škole, ravnateljici, roditeljima učenika
- Mrežne stranice škole
- Obrazovni portal srednjih škola zadarske županije (RivaOn)
- Predstavljanje projekta preko Rodinih kanala na društvenim mrežama i na Rodinom portalu
- Suradnja s medijima

13 COOLtura u PŠVP

Tematsko područje društveno

Cilj

Osmišljavanjem i provođenjem radionica uspješnim pojedincima iz svakodnevice poticati na promišljanje o svemu što nas okružuje. Osvijestiti važnost cjeloživotnog učenja kroz predstavljanje stručnih tema prezentiranih na zanimljiv i interdisciplinaran način.

Škola

Prirodoslovna škola Vladimira Preloga, Ulica grada Vukovara 269, Zagreb

Telefon/telefaks: 01 6184780

E-mail: info@psvprelog.hr;

Voditeljica projekta: Ana Kadović, prof.

Učenici

Broj učenika u projektnoj skupini: 27 učenika

Lara Šafar Godinić, 1.r, Marija Kuštro, 2.r, Luka Grgić, 2.r, Domagoj Stojanović, 2.r, Roberto Biškupić, 2.r, Marko Brkljačić, 2.r, Teodor Platužić, 2.r, Renata Jeny, 2.r, Kaja Barić, 2.r, Marko Purma, 2.r, Jakov Dejanović, 3.r, Filip Pendić, 3.r, Filomena Dodić, 3.r, Karla Klemenčić, 3.r, Ema Gaura, 3.r, Andrej Drenski, 3.r, Eugenija Prša, 3.r, Antonio Banožić, 3.r, Leonardo Bošnjak, 3.r, Eva Marković, 3.r, Karla Gašparić, 3.r, Karla Poljančić, 3.r, Sanja Hanić, 3.r, Borjan Cvrtila, 3.r, Daniel Tomašegović, 3.r, Tin Zonjić, 4.r, Ivan Judaš, 4.r, Učenici koji će predstavljati projekt na Smotri: Karla Klemenčić, 3.n, Ema Gaura, 3.s, Karla Gašparić, 3.d, Leonardo Bošnjak, 3.e

Opis

Izbor i istraživanje problema:

U trenutku kada Hrvatskom „kruži“ preko 70% on-line građana i kada bake sa svojim unucima izmjenjuju poruke preko Facebooka, mi smo se zapitali...Postajemo li asocialni, a mislimo da smo na vrhu društvene piramide? Gledajući kako nam kvalitetno provođenje vremena klizi među prstima, pomislili smo da je vrijeme tome stati na kraj. Ili na početak...

Rezultati PISA istraživanja pokazuju da postajemo nepismeni u svim područjima. Školski programi teško drže korak s nezainteresiranošću prosječnog srednjoškolca. Odlazak u kulturne ustanove prepušten je tek trudu školskih nastavnika. U moru informacija teško je pronaći prave. Širenjem područja naših interesa raste mogućnost za pronalazak novoga puta, upoznavanje novih prijatelja i „sumislioca“.

Moguća rješenja problema

- a. prihvaćanje postojećeg stanja i prilagodba istome
 - b. djelovanje unutar mogućih programa (fakultativna i izvanučionička nastava) što ne rješava financijski problem kao i manjak motivacije i angažmana
 - c. novi program djelovanja
- organizirati skupa edukativnih i zanimljivih predavanja na kojima će učenici upoznati rad istaknutih pojedinaca u društvu i to u prostorijama škole

- omogućiti pristup velikom broju mladih da bi se potakla društvena aktivnost
- povezati predavanja sa školskim sadržajima da bi se potakla misao o samostalnom i izvanastavnom učenju
- pisanjem članaka u školskim novinama poticati stvaralačku, čitalačku i pisanu vještinu

Najbolji pristup rješanju problema

Odabrati sadržaje koji će mlade istovremeno motivirati na dodatnu edukaciju, poticati na promišljanje o aktualnim temama i približiti nova znanja prezentirana na zanimljiv način. Potaknuti timski rad i socijalizaciju među vršnjacima.

Plan djelovanja

Organizirali smo tim učenika te podijelili zaduženja. Otvorili smo Facebook grupu radi širenja informacija i prikupljanja komentara. Dogovorili smo tempo održavanja radionica i tematska područja (psihologija, književnost, ekologija, glazba, kultura, biologija, sport, gastronomija, likovna umjetnost, opća kultura). Organizirali smo live-stream za praćenje predavanja onima koji nisu u mogućnosti fizički prisustvovati. Sva su predavanja snimana i objavljena na stranicama CARNeta. Otvorili smo e-mail adresu projekta za komunikaciju s predavačima.

Ostvareni rezultati

U trenutnoj fazi projekta održano je ukupno šest radionica i predavanja: Kako da učenje ne bude mučenje (Kristina Perišić), Knjige su opet IN (Roman Simić Bodrožić), EkoCOOLturologija (Mirela Holy), Radionica ritma (Valent Samardžija), Studio Smijeha (članovi kluba), PrelogChef (Šime Sušić). Ukupno je 713 učenika prisustvovalo barem jednoj radionici, a još ih je velik broj pratio putem live-streama ili naknadno na stranicama CARNeta (na dan 14.3.2015. evidentirano je 839 pregleda). Prema komentarima i povratnim informacijama, broj „živućih“ prijatelja premašio je broj virtualnih.

Projekt je bio predstavljen

Nastavničkom vijeću, zainteresiranim učenicima, profesorima i roditeljima u prostorijama škole i putem live-streama prema rasporedu održavanja radionica 2. 10., 5. 11., 1.12., 9. 12. 2014. te 12. 2. i 5. 3. 2015.

Snimke svih radionica održanih u sklopu projekta dostupne su na stranicama CARNeta (<http://mod.carnet.hr/index.php?q=search&x=0&y=0&query=cooltura>).

Organizatori smotre

Organizatori su smotre projekata iz Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske i Agencija za odgoj i obrazovanje

Popis projekata osnovnih i srednjih škola

Red br.	Naziv projekta	Škola	Mentor	Učenici
1. OŠ RN	Rječnik bregovskih riječi i izraza	Osnovna škola Koprivnički Bregi, Trg sv. Roka 2 Koprivnički Bregi, 48 000 Koprivnica Telefon: 048/830-008 Telefaks: 048/220-596 e-mail: os-koprivnici-bregi@kc.t-com.hr	Dragica Horvat-Fuček dipl. učiteljica- mentor	Marcel Tušek, Patrik Šimunić, Anja Loinjak i Sanda Varović
2. OŠ RN	Čitajmo zajedno-čitajmo naglas!	OŠ Ante Kovačića Zlatar, Ulica Vladimira Nazora 1, 49250 Zlatar Telefon i fax: 049 466832 E adresa: ured@os-akovacica-zlatar.skole.hr	Anita Petanjek-Macan, dipl. učiteljica, Denis Vincek, dipl.knjižničar i dipl.novinar	Vilim Crčić, Klara Ferišak, Paola Gorup, Ela Vidović Popek
3. OŠ RN	Pozdrav iz Hrašćine“	OŠ „Vladimir Nazor“ Budinščina, Budinščina 18c, 49283 Budinščina Telefon/telefaks: 049 459113 E-adresa: ured@os-vnazor-budinscina.skole.hr	Jasna Kranjec, učiteljica 3.razreda	Dario Brckan, Ivona Kurtoić, Jelena Pavlović, Mirela Žugec, Katarina Šmit (R)
4. OŠ RN	Naši zdenci	OŠ Ksavera Šandora Gjalskog Zabok, Đački put 1, 49210 Zabok Telefon/telefax: 049 221050, 049 223623 E-pošta: os-ksaver-sandor-djalski@kr.t-com.hr	Anica Ormuž, učiteljica razredne nastave, Ružica Kotarski, pedagoginja, Renata Žiger, učiteljica RN, Manuela Gorup, učiteljica RN, Marija Gorički Ladišić, učiteljica RN	Tihana Dugorepec, 2.r., Jakov Škrivanek, 2.r., Marta Veverec, 2.r., Benjamin Gojšić, 2.r.
5. OŠ RN	Zapišimo reči da se ne pozabiju	Lijepa naša, Tuhelj 54, Tuhelj Telefon: 049 556 218; Faks: 049 556 218 E- pošta: ured@os-lijepa-nasa-tuhelj.skole.hr	Pavica Iveković, dipl. učiteljica razredne nastave	Ivana Fekeža, Marija Gavrić, Alen Javorić Ilić i Luka Sušec

6. OŠ RN	Fašnički običaji stubičkoga kraja	Osnovna škola Stubičke Toplice, Strmečka cesta 5a, 49244 Stubičke Toplice Telefon/telefax: 049/282-531, 049/503- 644 E-pošta: osnovna.skola.stubicke. toplice@kr.t-com.hr	Martina Drempetić, dipl.učiteljica razredne nastave, Monika Barić, mr.primarnog obrazovanja, Mirna Domitrek Avirović, dipl.učiteljica razredne nastave	Moreno Stanišić (4.a), Ema Gredičak (4.a), Margareta Frgec (2.a), Erika Pavalić (2.b), Renato Pavalić (4.a) (rezerva)
7. OŠ RN	Bolje mlijeko za zdravlje sutra	Osnovna škola Prelog, Trg bana Jelačića 2, 40323 Prelog Telefon/telefaks: 040/646-066 E-adresa: ured@os- prelog.skole.hr ; os- prelog@skol.t-com.hr	Silvija Kosec, dipl. učiteljica razredne nastave, mentor, Branka Podgorelec, učiteljica razredne nastave, mentor, Josipa Strnišćak, učiteljica pripravnica	Lorena Dimitrijević, Luka Klobučarić, Emili Novak, Matej Novak (Ana Šimić – rezerva)
8. OŠ RN	Cvijeće Hrvatskog cvjetnjaka	III. osnovna škola Čakovec, Ivana pl. Zajca 24, 40000 Čakovec Telefon/telefaks: 040 328001 E-adresa: trec-a-os- cakovec@ck.t-com.hr ; ured@os-trec-a- ck.skole.hr	Zdenka Novak , dipl.učiteljica savjetnica, Aleksandar Bartolić, učitelj razredne nastave	Vita Zadravec 2.a , Morena Desnica 2.a, Barbara Vrčić 3.a i Bianca Strbad 4.a
9. OŠ RN	Jezici zavičaja	Osnovna škola Belica, PŠ Gardinovec, dr. Ljudevita Gaja 21, 40319 Belica T/F: 040 845220 E-adresa: ured@os- belica.skole.hr	Lidija Hertarić, učiteljica razredne nastave, Silvija Micek, učiteljica informatike	Adela Dvorščak (2. b), Marta Hajdarović (2. b), Sebastijan Salaj (2. b) i Luka Toplek (2. b)
10. OŠ RN	Razigrano dvorište	Osnovna škola Kuršanec, Glavna 15, 40 000 Čakovec Telefon/ telefaks : 040/ 389-099 E-adresa: os- kursanec@ck.t-com.hr	Zvonka Rakuša, dipl. učiteljica razredne nastave i hrvatskoga jezika, učitelj mentor, Tomislav Magdalenić, učitelj razredne nastave i povijesti	Marko Tomašić (2.a), Filip Bezek (2.a), Lana Novak (2.a) i Rebeka Matkun (2.a)
11. OŠ RN	Igre jučer i danas	VI. osnovna škola Varaždin, Ulica Dimitrija Demetra 13, 42000 Varaždin; Telefon/telefaks: 042/ 260- 343 ured@os-sesta- vz.skole.hr ;	Petra Lončarić- Časar – dipl. učiteljica razredne nastave	Mila Maretić 1.r., Maja Mlakar 1.r, Antun Kralj 2.r i Ivor Belcar 2.r

12. OŠ RN	Sigurni na dječjim igralištima	Osnovna škola Ivanovec, Bana Josipa Jelačića bb, 40 000 Čakovec Telefon / Telefaks: 040 337 221 E-adresa: ured@os-ivanovec.skole.hr	Irena Levačić, učiteljica razredne nastave	Iva Hančić, Vanja Modrinjak, Sven Pospišil i Ema Varga
13. OŠ RN	Vesela učionica	OŠ Vežica, Kvaternikova 49, Rijeka Telefon/telefaks: 051 453868; 051 455680 E-adresa: iskola@os-vezica-ri.skole.hr	Miljenka Rumora	Borna Markanović (1.a), Mitra Pažanin (1.a), Jakov Rubinić (1.a), Oskar Tandara (1.a)
14. OŠ RN	Zaboravljamo pohvaliti, ohrabriti, pomoći	Osnovna škola Dugopolje, Stepinčeva 4, 21 204 Dugopolje Telefon: 021 655 102; Telefax: 021 660 082 E- mail: dugopolje@os-dugopolje.skole.hr ; marabalic@yahoo.com ;	Mara Balić, učiteljica RN	Antea Marasović, 3. razred, Anamarija Plazibat, 4. razred, Matej Doždor, 2.razred, Ante Dumančić, 2.razred
15. OŠ RN	Kovačnica sreće	OŠ Eugena Kumičića Slatina, Dobriše Cesarića 24, 33520 Slatina, Telefon/telefaks: tel./fax: 033/551-213; mob. 098 627 427 E-adresa: anavera12345@gmail.com ; os-eugena.kumicica@vt.t-com.hr	Vera Menčik, mag.prim.educ., savjetnik	Lana Kovačević (3.A), Gala Brunović (3. A), Marin Nikić (3.A) i David Cota (3.A)
16. OŠ RN	Prihvaćanje različitosti	OŠ Zemunik Ulica 20, 23222 Zemunik Donji Tel./telefax 385 023 351 007 E-mail: oszemunik@os-zemunik.skole.hr	Martina Vanjak, učiteljica razredne nastave	Alvir Borna, Biloglav Anica, Paleka Mario i Vuković Božo
17. OŠ RN	S vozačkom na bicikl	OŠ Antuna Branka Šimića; Krotovica 15, 10040 Zagreb Telefon/telefaks: 01 2864000 E-mail: os-zagreb-026@skole.htnet.hr	Snježana Kegel	Petar Cicvarić, Eva Demović, Laura Čolo, Maria Šarić 4.c razred

18. OŠ RN	Različitosti su lijepe	OŠ Horvati Horvaćanska 6, 10 000 Zagreb Tel.Fax: 01 3838 870 E-mail: os-zagreb-058@skole.htnet.hr ;	Dubravka Rušnov	Porin Kotnik, Petra Marijanović, Dubravka Pavlović Mija Močinić 3.a razred
19. OŠ RN	Bilo kuda – dijete potrošač svuda	Osnovna škola Josipa Račića, Srednjaci 30, 10 000 Zagreb Telefon / telefax:01 3844 970; 01 3844 970; E-pošta: os-zagreb-063@skole.t-com.hr ;	Dragana Rakonca dragana.rakonca@skole.hr ;	Petra Đaković, Luka Bužinec, Sven Pevec, Petra Straga 4.c razred
20. OŠ RN	Mali poduzetnici	OŠ Otona Ivekovića Stjepana Pasanca bb, 10 090 Zagreb Telefon/telefax: 01 3860 696 / 01 3878 000 E-mail: os-otona-ivekovica@zg.htnet.hr	Senija Mrkšić	Tea Fadljević, Ema Jinek, Sofija Srebačić, Marko Svečak 3.b razred
OŠ predmetna nastava				
Red br.	Naziv projekta	Škola	Mentor	Učenici
1. OŠ PN	Voće – Zašto?	OŠ „Đuro Ester“, Koprivnica, Trg slobode 5, 48000 Koprivnica Telefon: 048 622433 Telefaks: 048 625842 e-mail: ured@os-gjuro-ester-koprivnica.skole.hr	Ana-Marija Bobovčan, prof. mentor	Filip Verčević, Hana Knežević, Lea Miloš, Mihaela Šestanjan, 7.r
2. OŠ PN	2. Nema panike - imam zdrave prehrambene navike!?	Osnovna škola Ferdinandovac, Dravska 66, 48356 Ferdinandovac Telefon: 048 210001 Telefaks: 048 817709 e-mail: ured@os-ferdinandovac.skole.hr	Brankica Šeničar, prof.	Martina Karan 8. r., Doris Kudumija 8. r., Petra Turbelija 8. r., Martina Živko 8. r.
3. OŠ PN	Budi promjena	OŠ Antuna Mihanovića, Lijepe naše 41, 49290 Klanjec Tel./fax 049 550332, skola@os-amihanovica-klanjec.skole.hr	Jadranka Husnjak, prof.	Ema Lovrek, 8.r., Karolina Ricijaš, 8.r, Domagoj Lovrečki, 8.r., Matko Kramar, 8.r.,
4. OŠ	Zelena	Osnovna škola Stjepana	Davor Žažar,	Ivona Belošević,

PN	učionica „Šarov jarek“	Radića, Brestovec Orehovički 40, 49 221 Bedekovčina Telefon/telefaks: 049 238149, 049 238250 E-adresa: os- s.radica@kr.t-com.hr	prof., Zdenko Kobeščak, prof.	Vedrana Jakuš- Mejarec, Marta Šenjug, Petra Valjak
5. OŠ PN	Allium - nova generacija	Osnovna škola Donja Dubrava, Krbulja 21, 40 328 Donja Dubrava Telefon / Telefaks: 040 688825 E-adresa: ured@os- donja-dubrava.skole.hr	Renata Heric, prof.	Vida Štefić (7. razred), Kiara Rebrek (7. razred), Viktorija Duhović (7. razred) i Mirta Strbad (7. razred)
6. OŠ PN	Bolje biti vjetar nego list	Osnovna škola Belica, dr. Ljudevita Gaja 21, 40319 Belica Telefon/telefaks: 040 845220 E-adresa: ured@os- belica.skole.hr	Silvija Micek, učiteljica informatike, Lidija Hertarić, učiteljica razredne nastave	Tea Filipović(6.b), Julijana Kolarić (6.a), Nina Braniša (6.b), Petra Hajdarović (6.a)
7. OŠ PN	Dravom zlato plovi	Osnovna škola Prelog, Trg bana Jelačića 2, 40323 Prelog Telefon / Telefaks: 040 646066 E-adresa: ured@os- prelog.skole.hr	Kristina Maltarić, knjižničarka; Ivana Samardžija – Bermanec, učiteljica hrvatskog jezika, Silvio Benč, vjeroučitelj, mentor	Dora Balent (7.r), Jurica Kalšan (8.r.), Ivana Kočiš (8.r.), Tena Petković (7.r.) (rezerva Tanja Novak, 7.r)
8. OŠ PN	Igrom do zdravlja	III. osnovna škola Varaždin, Trg Ivana Perkovca 35, 42000 Varaždin Telefon /telefax : 042 240545 ; 042 204210 E-adresa: tajnistvo@os- treca-vz.skole.hr	Berislav Njegovec, prof.	Lorena Jerec (8. r.), Hrvoje Vincek (8. r.), Janja Rašteggorac (8. r), Dominik Artić (8. r)
9. OŠ PN	Ja, čovjek	I. osnovna škola Čakovec, Kralja Tomislava 43, 40000 Čakovec Telefon / Telefaks: 040 395157 / 040 395096 E-adresa: l.osnovna- skola@ck.t-com.hr	Ivana Ružić, diplomirani informatičar, Dubravka Kečkeš, pedagog	Jana Bedić (7. razred), Tija Budiša (7. razred), Pija Ivanišević (7. razred), Mihaela Lesjak (7. razred)
10. OŠ PN	Kraljeve boje	Osnovna škola Donji Kraljevec, Čakovečka 7, 40 320 Donji Kraljevec	Marta Novak Bratović, mr.theol.	Magda Horvat (5. razred), Valentina Blažeka (7. razred), Melisa Ciglarić (7.

		Telefon: 040 655137 e-mail: skola@os-donji-kraljevec.skole.hr		razred), Maria Žokalj (7. razred)
11. OŠ PN	Postajem građanin/građanka	OŠ Petrijanec, Vladimira Nazora 42, 42206 Petrijanec Telefon/telefaks: 042 714044; 042 208808 E-adresa: os-petrijanec@os-petrijanec.skole.hr	Kristina Čačić, mag. paed. relig. et catech.	Andreja Oršoš (7. razred), Kristina Oršoš (7. razred), Veronika Koprek (7.razred), Patricija Kranjčić (7.razred)
12. OŠ PN	Učimo u prirodi, učimo od prirode	III. osnovna škola Varaždin, Trg Ivana Perkovca 35, 42000 Varaždin Telefon: 042 240545, Telefax: 042 204210, E-adresa: tajnistvo@os-treca-vz.skole.hr	Berislav Njegovec, prof.	Simona Rogina (8. r.), Maja Jurak (8. r.), Marin Golubić (8. r.), Karlo Hanjš (8. r.)
13. OŠ PN	Varaždin – grad cvijeća	VI. osnovna škola Varaždin, Ulica Dimitrija Demetra 13, 42000 Varaždin Telefon/telefaks: 042/ 260-343 ured@os-sesta-vz.skole.hr ;	Dario Mijač – diplomirani informatičar	Učenici 5. B i 5. C razreda
14. OŠ PN	Život u gradu/selu	II. osnovna škola Čakovec, Trg pape Ivana Pavla II 1, 40000 Čakovec Telefon/telefaks: 040391435, 040390120 e-adresa: ured@os-druga-ck.skole.hr	Snježana Odak Hrkač, prof.	Lana Maček (6. razred), Dalia Hamer (6. razred), Nikša Jelenić (6. razred), Edi Plaftak (6. razred)
15. OŠ PN	Međimurski zanati – košaraštvo i cekeraštvo; Življenje vu šibu i šemetinje zapleteno	III. osnovna škola Čakovec, Ivana pl. Zajca 24, 40000 Čakovec Telefon/telefaks: 040 328001 E-adresa: treca-os-cakovec@ck.t-com.hr ; ured@os-treca-ck.skole.hr	Tihana Preksavec, prof. hrvatskoga jezika; Tomica Hlapčić, prof. povijesti; mr. sc. Dražen Ružić, diplomirani knjižničar	Fran Bendelja (6.razred), Ema Bogdan (6. razred), Heda Cerovčec(8.razred), Nina Tušek (8.razred); Veronika Mati (8.razred), Borna Novoselec (8.razred) - rezerve
16. OŠ PN	Kako mlade vratiti u prirodu?	OŠ Frana Krste Frankopana Osijek, Frankopanska 64, 31 000 Osijek	Anica Fumić, učitelj geografije	Dora Kristek 8.b, Dora Purgar 8.a, Martina Štenc 8.c, Ivona Vidović 8.b

		Tel . 031 505820; Fax 031 575125 e-mail: osijek@os-fkfrankopana-os.skole.hr		
17. OŠ PN	Od škole do škole - biciklom	OŠ Miroslava Krleže Čepin, Kralja Zvonimira 100, 31431 Čepin Telefon/telefaks: 031 382602 E-adresa: ured@os-mkrleze-cepin.skole.hr	Tanja Pokupić, prof. povijesti i engleskog jezika	Ivan Prigl 8.a, Nora Šteko 8.b, Natali Jukić 6. a, Lucija Grubišić 6. a
18. OŠ PN	Veliki za male – volontiranje osmaša	Osnovna škola Višnjevac, Adresa: Crni put 41, 31220 Višnjevac Telefon/telefaks : 031 310180, 031 352416 E-adresa : ured@os-visnjevac.skole.hr ; os.visnjevac017@gmail.com	Silvija Vukašinović, mag.prim.educ.	Mato Lauš, 8.b, Jessica Varga, 8.a, Nina Radić, 8.a, Sudar Borna, 8.a
19. OŠ PN	Aktivniji dan za bolji san	OŠ „Petar Zrinski“ Čabar, Narodnog oslobođenja 5, 51306 Čabar Telefon/telefaks:051/821-147, 051/821-016 E-adresa: ured@os-pzrinski-cabar.skole.hr	Ksenija Petelin, prof.	8. razred: Lea Žagar, Dea Turk, Mateo Kovač, Leon Troha i Kevin Jašarević
20. OŠ PN	Učiti kako učiti	OŠ Vežica, Kvaternikova 49, Rijeka Telefon/telefaks: 051 453868; 051 455680 E-adresa: iskola@os-vezica-ri.skole.hr	Gordana Frol	Ivor Meštrović (6.c), Vedran Bajšanski (7.b), Marta Rogić (8.a), Tihana Braut (8.a)
21. OŠ PN	Reci DA NE nasilju!	OŠ Kantrida, Izviđačka 9, Mobitel: 051 622 170, E-dresa: ravnatelj@os-kantrida-ri.skole.hr	Tea Štefan Kovačević, prof.	Lucija Kolovrat (8.r.), Toni Mohorić (7.r.), Leda Bašić (8. r.) i Lara Tomić (8. r.)
22. OŠ PN	Navijačka škola	Osnovna škola «Milan Brozović», Kastav, Skalini Istarskog tabora 3, 51215 Kastav Broj telefona: 051	Dubravka Uroda, prof.	Leona Leko, 8. razred, Sara Hušidić, 8. razred, Erik Begić, 7. razred, Ivan Duraković, 7. razred

		691308; Broj telefaksa: 051 601069 E- mail : os-kastav@os-mbrozovic-kastav.skole.hr		
23. OŠ PN	Povijest, učiteljica hrvatskih građana	OŠ Kneza Mislava, Braće Radić 6 21212 Kaštel Sućurac, tel-fax 021 224-080, mob.: 098 1679666, E-mail: rajcic66@yahoo.com ; os-knezmislav-kastelsucurac.skole.hr	dr. sc. Tihomir Rajčić	Toni Baran, Arijana Kaselj, Nora Strmečki i Sunčica Šoljan; zamjene Mislav Bonacin i Nikolina Orošnjak
24. OŠ PN	Naši ljudi, naši putokazi	Osnovna škola Stjepana Radića, Kralja Zvonimira 8, 20350 Metković Telefon/telefaks: 020 681 621; 020 681 514 E-adresa: ossradica@os-sradica-metkovic.skole.hr	Nikolina Vugdelija, prof., Ines Vukoja, prof.	Ana Putica (6.r.) i učenice 8. razreda : Tea Obšivač, Iva Galov, Iva Vučković, Antonia Šutalo, Katarina Antonia Boras
25. OŠ PN	Pametani budi – eko svijest probudi	Osnovna škola „Stjepan Radić“, Domaćinska 1, Božjakovina, 10370 Dugo Selo Telefon/telefaks 01 2763456, 01 2763556 E-mail: skola@os-stjepan-radic-bozjakovina.skole.hr	Dragica Katić, prof. i Andrijana Čavar, dipl. kateheta	Katarina Toljan 7. a, Manuela Njegač 7. a, Magdalena Đuras 7. c, Jana Pomper 7. b
26. OŠ PN	Velika ruka malu ruku drži	Osnovna škola Pujanki, Tijardovićeve 30, 21000 Split Telefon: 021 376 320, Fax: 021 689 177 e-mail: ured@os-pujanki-st.skole.hr ; nina.segvic@gmail.com ; ana.alujevicgrgas@gmail.com ;	Ana Aujević Grgas, učiteljica RN , Nina Šegvić, prof. matematika	Klara Kalajžić, Antonio Zorica, Ivana Jurić, Bono Bosak
27. OŠ PN	Dajte prostor za mlade da nešto pametno rade!	Osnovna škola Šime Budinića, Put Šimunova 4, 23000 Zadar Telefon/telefaks: 023/305227 ; 023/309010	Nera Batina, prof. geografije i sociologije	Zara Bajlo, Marta Barišić, Lota Festini, Anđela Elinor Kožul

		E-adresa: os-zadar-005@skole.t-com.hr ;		
28. OŠ PN	Nama je more cesta, a trajekt tramvaj	OŠ Vladimir Nazor, Nevidane Nevidane217, 23 264 Nevidane Telefon: 023/269-288 E-mail: os-vladimir-nazor@zd.t-com.hr	Nikolina Dolfić, prof., dipl. knjižničarka i Marta Kožul Blagdanić, prof., pedagoginja	Roberto Fantov, Abel Kuštera, Marija Maderić i Blanka Čirjak
29. OŠ PN	„Kroz ekran do stvarnosti“	Osnovna škola Šimuna Kožičića-Benje, Asje Petričić 7, 23 000 Zadar Telefon/telefaks: 023/331177 ; 023/333685 E-adresa: ured@os-skbenje-zd.skole.hr	Lidija Ivon, prof. geografije i sociologije	Lucija Iličić, Aurora Mihatov, Luka Milin, Klara Vrsaljko
30. OŠ PN	Slikovnica na recikliranom papiru „Eko priča o mom selu“	Osnovna škola Vladimira Nazora Škabrnja, Adresa: Put Marinovca 9, 23223 Škabrnja Telefon / Faks : 023 637 256 E-pošta: ured@os-vnazora-skabrnja.skole.hr	Josipa Zrilić, magistra knjižničarstva; Blaženka Barjektarević, prof. pedagogije; Daliborka Franjić, prof. pedagogije (pripravnica)	Ivan Ivković 6. a, Anastazija Bubnjar 6. a, Sara Rogić 6. a, Lucija Žilić 6. a
31. OŠ PN	Prirodniji i čišći svijet	Osnovna škola Ljubljana, Svetoinvanska 33, Zagreb Telefon/telefaks: 01 3694704 E-mail: ljubljanica@os-ljubljjanica-zg.skole.h r	Tatjana Purić	Knežević Petra, Srp Laura, Luka Dropuljić, Veselinović Laura 8.razred
32. OŠ PN	Projekt odgovornosti i suradnje	OŠ Trnsko Trnsko 25, Zagreb Telefon/telefaks: 01 6520737 ; fax:01 6539533 E-mail: ured@os-trnsko-zg.skole.hr	Alemka Guštin	Laura Primec7.a, Antonia Pera 8.a, Nika Ptičar 8.a, Lucija Šimić 8.c

Srednja škola				
Red br.	Naziv projekta	Škola	Mentor	Učenici
1. SŠ	Plakati pozitivnih misli	Gimnazija Antuna Gustava Matoša, Prilaz Janka Tomića 2, 49 210 Zabok Telefon/telefax: 049 587655, 049 503382 E-adresa: gimagm-zabok@gimagm.hr	Gordana Žigman Latin, prof.	Lucija Krznar 3. a, Mateja Tkalčević 3. a, Dora Tramišak 3. b, Marta Tušek 3. a, rezerva: Lisa Bouillet 3. a
2. SŠ	Odjevni vremeplov	Srednja škola Bedekovčina, Ljudevita Gaja 1, 49221 Bedekovčina Tel: 049/213-514, 049/213-994; fax: 049/213-585 E-mail: sskola-bedekovcina@kr.t-com.hr	Danijela Švigir, prof., Ivančica Čehulić, prof.	Nikola Svetec 2. Gb, Tena Novak 2. Ma, Kristian Puhak 2. Mb, Lorena Benko 2. Mb
3. SŠ	Volim volontiranje	Srednja škola Oroslavje, Ljudevita Gaja 1, 49243 Oroslavje Telefon/telefaks: 049 588741 E-adresa: anaknezevichesky@yahoo.com	Ana Knežević-Hesky, prof., Renata Čandrlić, prof.	Darija Ladišić(2.r.), Helena Lukec(4.r.), Lea Munder(4.r.) i David Bičanić(2.r.)
4. SŠ	Tribine najvažnije sporedne stvari na svijetu	Ekonomska i trgovačka škola Čakovec, Vladimira Nazora 36, 40000 Čakovec Telefon: 040 312 520 Telefaks: 040 310 982 E-adresa: ets@ets.hr	Miljenko Hajdarović, prof.	Marta Sečan, Ivana Novak, Valentina Dolenec i Nikolina Srša
5. SŠ	Politike korištenja interneta u Srednjoj školi Čakovec	Srednja škola Čakovec, Jakova Gotovca 2, 40000 Čakovec Telefon / Telefaks: 040 314108 E-adresa: ured@ss-cakovec.skole.hr	Miljenko Hajdarović, prof.	Nikolina Cmrečnjak, Lara Vinko, Maria Paula Požgaj i Franciska Hodak (1.c)
6. SŠ	Volontirajmo za Marcelu	Druga srednja škola Beli Manastir, Školska	Jasminka Berend, prof.	Monika Ertner (2. razred), Vanesa

		3, 31 300 Beli Manastir Telefon: 031 703 306, telefaks: 031 705 206, 031 705 207 E-adresa: tajnistvo@ss-druga-bm.skole.hr		Kovač (3. razred), Marija Koić (3. razred), Doroteja Matanov (4. razred)
7. SŠ	Anđeli bez krila - suradnja s Centrom za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark" iz Osijeka	Ekonomska i upravna škola Osijek, 31000 Osijek, Trg Sv. Trojstva 4 Telefon, fax 031 212670 E-pošta: ured@ss-ekonomska-upravna-os.skole.hr ; dpopovi41@gmail.com ;	Dalibor Popović, prof. savjetnik	Petra Magušić (3.b), Magdalena Lončarić (3.b), Katarina Voloder (3.b), Dominik Varga (3.b)
8. SŠ	Ekološka edukacija u našoj školi	Prosvjetno-kulturni centar Mađara u RH, Osijek, Drinska 12a, 31000 Osijek Tel. 031 274339; Fax: 031 274921 E-adresa: hmomk@pkcm.hr ; mirela.berlancic@gmail.com ;	Mirela Berlančić, prof.,	Tamara Đerđ (4.r.), Dora Suk (3.r.) Tereza Suk (3.r.), Gabor Richard Nagy (2.r.)
9. SŠ	Nasilne teen veze su bezveze	Tehnička škola i prirodoslovna gimnazija Ruđera Boškovića, Vukovarska 209, 31 000 Osijek Telefon: 031 501933, 031 495571; Telefaks: 031 505341 E-adresa: rudjerica209@gmail.com	Tea Štefan Kovačević, prof.	Lucija Kolovrat (8.r.), Toni Mohorić (7.r.), Leda Bašić (8. r.) i Lara Tomić (8. r.)
10. SŠ	Blago grofa Janka Draškovića	Srednja škola Marka Marulića Slatina, Trg Ruđera Boškovića 16, 33520 Slatina Telefon/telefaks: 033/551 449; faks: 033/551 577 E-pošta: matijagosler2002@yahoo.com ; ss.marka.marulica@vt.t-com.hr	Matija Gosler, prof.	Katja Živković (2.a), Juraj Rastija (2.b), Fran Mojzeš (2.a), Marina Relatić (3.b)

11. SŠ	MultiMarul	Srednja škola Marka Marulića Slatina Trg Ruđera Boškovića 16, 33520 Slatina Telefon/telefaks: 033/551 449; faks: 033/551577 E-pošta: dario.vrbaslija85@gmail.com ; ss.marka.marulica@vt.t-com.hr	Dario Vrbaslija, mag. theol.	Lucija Kovačec (2.a), Sara Cibok (3.a), Jelena Plačković (3.a), Mislav Zrinščak (3.b)
12. SŠ	Jedan klik za sigurnost	Škola: Gimnazija Franje Petrića, Obala kneza Trpimira 26, Zadar Tel. 023/335-215, Fax: 331-015 E-adresa: ss-zadar-501@skole.t-com.hr ;	Antonija Kero, prof., pedagoginja	Fani Španić, Ines Perović, Tea Toman, Pave Ninčević
13. SŠ	COOLtura u PŠVP	Prirodoslovna škola Vladimira Preloga, Ulica grada Vukovara 269, Zagreb Telefon/telefaks: 01 6184780 E-mail: info@psvprelog.hr ;	Ana Kadović, prof.	Karla Klemenčić 3.n, Ema Gaura 3.s, Karla Gašparić 3.d, Leonardo Bošnjak 3.e
14. SŠ				

Smotra projekata iz Građanskog odgoja i obrazovanja

Organizatori

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje

Sjedište i adresa državnoga povjerenstva

Agencija za odgoj i obrazovanje
Donje Svetice 38, 10 000 Zagreb

Tajnica državnoga povjerenstva

Nevenka Lončarić-Jelačić, prof., viša savjetnica za nacionalne programe
Agencija za odgoj i obrazovanje, Donje Svetice 38, 10 000 Zagreb
telefon: 01/2785-106; telefaks: 01/2785-170, e-mail: nevenka.loncaric-jelacic@azoo.hr

Opće upute

- *predškolski odgoj i obrazovanje*

mr. sc. Andreja Silić, viša savjetnica za predškolski odgoj i obrazovanje
Agencija za odgoj i obrazovanje, Donje Svetice 38, 10 000 Zagreb
telefon: 01/2785-054; telefaks: 01/2785-160

Za **brošuru o smotri projekata, za područje predškolskog odgoja** opisi projekata prijavljuju se **najkasnije do 1. travnja 2015.** elektroničkom poštom na andreja.silic@azoo.hr. NAPOMENA: Isporučeni tekst o provedbi projekta iz predškolskog odgoja za brošuru može biti duljine **do** dvije kartice teksta (3200 znakova).

- *osnovna i srednja škola*

Nevenka Lončarić-Jelačić, prof., viša savjetnica za nacionalne programe
Agencija za odgoj i obrazovanje, Donje Svetice 38, 10 000 Zagreb
telefon: 01/2785-106; telefaks: 01/2785-170; e-mail: nevenka.loncaric-jelacic@azoo.hr

Za brošuru o smotri projekata 2015. i izradu programa smotre, opisi svih projekata prema utvrđenoj metodologiji za osnovne i srednje škole dostavljaju se **najkasnije do 1. travnja 2015.** elektroničkom poštom na adresu: nevenka.loncaric-jelacic@azoo.hr i tomislav.ogrinsak@azoo.hr

Svaki projekt djece u dječjim vrtićima, učenika osnovne škole te učenika srednjih škola treba imati sljedeće **sastavnice**:

1. naziv projekta
2. tematsko područje
3. cilj projekta
4. naziv ustanove, adresa, telefon, telefaks, e-pošta
5. ime i prezime voditelja projekta
6. nazive odgojnih skupina u dječjim vrtićima te imena, prezimena i razred učenika i učenica osnovnih i srednjih škola
7. opis projekta: opis pojedinih dionica projekta (prema metodičkim odrednicama za provedbu projekata te prema osobitostima za svaku dob – izbor i istraživanje problema, moguća rješenja problema, najbolji pristup, plan djelovanja, podaci o tome gdje je projekt bio predstavljen, ostvareni rezultati)

Izgled teksta treba udovoljiti sljedećim propozicijama radi tiskanja brošure:

- poštivati zadanu strukturu/shemu (tako i točan naziv svake «rubrike»)
- ne pisati riječi verzalom, ne označavati ih boldom
- za označavanja razreda rabiti arapske, a ne rimske brojke, npr. 6.r.
- u tekstu pri nabranjanju koristiti samo crte – (ne crticu -, također ne druge mogućnosti koje nudi opcija Format – Bullets and Numbering, npr. strelice, crne točke...)

Treba slijediti ovaj obrazac

Podaci za školu:

naziv škole, adresa, poštanski broj mjesto

Telefon/telefaks: 043 45356 (odvojiti predbroj, ne pisati crtice ili kose crte između brojki)

E-adresa: kjkdj@fksfjkdsfj

Vremenik smotre

Školska razina: do 26. veljače 2015. (četvrtak)

Županijska razina: do 31. ožujka 2015. (utorak)

Državna razina: 23. svibnja 2015. (subota)

Sukladno *Uputama za sudjelovanje na smotri* dječji vrtići, odnosno škole trebaju izabrati ponajbolje projekte na županijskoj/međužupanijskoj razini. Projekte treba prijaviti Agenciji za odgoj i obrazovanje u elektroničkom obliku na prethodno navedene adrese najkasnije do 1. travnja 2015. prema zadanim propozicijama. Projekti koji ne pristignu do navedenog datuma neće se uzeti u obzir.

Upute za sudjelovanje na smotri

S projektom iz Građanskog odgoja i obrazovanja po metodi *Projekt građanin* mogu sudjelovati:

- odgojitelji predškolskog odgoja
- učenici razredne nastave osnovnih škola
- učenici predmetne nastave osnovnih škola
- učenici srednjih škola.

Cilj Smotre: Omogućiti djeci predškolske dobi i učenicima osnovnih i srednjih škola praktično stjecanje građanske kompetencije i ostalih ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje; omogućiti stjecanje poduzetničkih kompetencija, kompetencija za rješavanje problema u društvenoj zajednici, stjecanje iskustva suradnje na rješavanju bitnih problema društvene zajednice i razvoj zajedničkog dobra.

Programske teme

Na smotri mogu sudjelovati projekti iz sljedećih tematskih područja.

1. Predškolski odgoj i obrazovanje

Svaka tema koja se bavi za dijete životno važnim pitanjima i polazi od potreba djeteta, a tiče se ostvarivanja i zaštite prava djeteta i razvoja odgovornosti, pri čemu djeca uz pomoć odraslih iniciraju, planiraju i sudjeluju u projektom procesu.

Primjerice: inkluzija djeteta/djece s posebnim potrebama, osvještavanje identiteta (od osobnog do zavičajnog i domovinskog), osvještavanje vlastite kulture uz međugeneracijsku suradnju, upoznavanje i proučavanje drugih kultura pri čemu se polazi od aktualne situacije u skupini ili ustanovi, čuvanje i uživanje u zdravom okolišu, sigurnost djeteta/djece u okruženju, razumijevanje i uspostavljanje pravila za suživot, te sve situacije u kojima djeca uče kako se zauzeti za sebe i druge u cilju ostvarivanja temeljnih ljudskih prava.

2. Osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje

Programske teme izvode se iz *Programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole* (NN br. 104/14)

Dimenzije Građanskog odgoja i obrazovanja:

Ljudskopravna (povezana s ostalim dimenzijama)

- dostojanstvo osobe, ljudska prava, slobode i odgovornosti u kontekstu ustavnih i zakonskih odredbi Republike Hrvatske te europskom i međunarodnom pravnom sustavu
- ravnopravnost u odnosu na dob, spol, te etničku, vjersku, klasnu i drugu pripadnost, rasu i druge razlike
- poštivanje vladavine prava
- suzbijanje neljudskog, ponižavajućeg i nepoštenog (koruptivnog) ponašanja
- suzbijanje društvene isključenosti i drugih oblika diskriminacije pojedinca

Politička (povezana s ostalim dimenzijama)

- modeli demokracije: vlast, pravda, odgovornost, privatnost
- vlast i demokratsko upravljanje državom
- sudjelovanje građana u demokratskom upravljanju na lokalnoj i nacionalnoj razini (kandidiranje i izbor)
- istraživanje i rješavanje problema lokalne i nacionalne zajednice

Društvena (povezana s ostalim dimenzijama)

- društvene komunikacijske vještine
- timski rad
- upravljanje emocijama
- upravljanje sukobima
- volontiranje i razvoj socijalne solidarnosti

Kulturološka

- razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta kao dio hrvatskog domovinskog identiteta
- interkulturni dijalog
- osvještavanje i uklanjanje stereotipa i predrasuda

Gospodarska (povezana s ostalim dimenzijama)

- odgovorno gospodarstvo, poduzetnost i poduzetništvo
- pravo i odgovornosti u očuvanju i raspolaganju nacionalnim bogatstvima
- pravo na učenje za konkurentnost na tržištu
- prava potrošača

- odgovorno upravljanje novcem

Ekološka (povezana s ostalim dimenzijama)

- ustavne odredbe o pravu na zdravi okoliš
- održivi razvoj Republike Hrvatske
- uloga građana u održivom razvoju

Opis provedbe projekata

Tijek rada na provedbi projekta za predškolski odgoj i obrazovanje

Proces odgoja i obrazovanja za ljudska prava u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja ostvaruje se na tri razine:

- Cjelokupno ozračje u kojem dijete živi u obitelji i vrtiću (prostor, ritam života, materijalno okruženje, odnosi i interakcije s drugima)
- Svakodnevne životne situacije (zadovoljavanje osnovnih potreba, dosljednosti u primjeni odgojnih postupaka, razvoj socijalne veze s odgojiteljicom/odgojiteljem i osjećaja komunikacijske sigurnosti i dr.)
- Planirani poticaji za raznovrsne igre i planirana zbivanja u odgojnoj skupini i vrtiću te okruženju.

U izboru tematike projekta valja polaziti od potreba i mogućnosti djece i uvažavati načela i metode predškolskog razvojnog kurikulumu. Projekt treba imati elemente akcijskog istraživanja.

1. Izbor teme koja je povezana sa životom djeteta

Izbor teme se mora temeljiti na intrinzičnoj motivaciji djeteta. Polazište je u nekom, za djecu važnom životnom problemu i interesu koji je svojstven njihovim razvojnim osobinama. Teme iz područja predškolskog odgoja i obrazovanja integriraju četiri grupe prava i odgovornosti: pravo na preživljavanje, pravo na razvojne poticaje, pravo na sudjelovanje i zaštitna prava;

2. Razvoj projekta u predškolskom odgoju i obrazovanju

a) Stvaranje materijalnog i interakcijskog okruženja

Osiguranje poticajne materijalne sredine i što raznovrsnijih izvora znanja. Osigurati timski pristup i partnersku suradnju svih sudionika projekta: u odgojnoj skupini, unutar vrtića, s roditeljima djece i s lokalnom zajednicom.

b) Aktivna uključenost djeteta – učenje činjenjem, informacije iz prve ruke

Rad na projektu odvija se u kontekstu koji potiče djecu na pregovaranje, suradnju, preuzimanje odgovornosti za traženje odgovora (učenje kako učiti), provjeravanje svojih otkrića i traženje vlastitih pristupa rješavanju problema.

Iskustva koja djeca stječu tijekom projekta moraju biti relevantna za njegov život.

c) Kreativno izražavanje i pro-socijalno ponašanje

Način ponašanja djece u igri i rezultati dječjeg stvaranja (govornog, likovnog, glazbenog i praktičnog) sredstvo su motiviranja za dalja istraživanja, ali i mjerilo rasta i razvoja djeteta te postignuća vezanih za temu projekta.

3. Evaluacija procesa i postignuća

Vrednuje se proces rada na projektu, odnosno aktivno sudjelovanje djece od poticanja na inicijativu i iskazivanje interesa do realizacije, što uključuje izbor teme koja je relevantna za život djeteta, stvaranje situacija interakcijskog učenja, stupanj učenja činjenjem, usmjerenost

na humane vrijednosti i vještine potrebne za život u demokratskom društvu, način poticanja i praćenja projekta od strane odgojitelja i stručnog tima, te suradnja s drugima.

Kriteriji za vrednovanje projekata

Izbor teme koja je relevantna za život djeteta

- Problem koji se nalazi u središtu djetetovog interesa; rješava aktualnu potrebu ili problem vezan uz prava djeteta i razvijanje vještina demokratskog građanstva

Sa stajališta odgojitelja izabrana tema pokazuje razumijevanje potreba i interesa djeteta, njihovo prepoznavanje u kontekstu života u skupini i ustanovi i kompetenciju odgojitelja vezano uz temu

Aktivna uključenost djeteta – učenje činjenjem

- Stupanj djetetova sudjelovanja u iniciranju, planiranju i realizaciji projekta

Sa stajališta odgojitelja aktivna uključenost djeteta zahtijeva uvažavanje djetetovih potreba i mogućnosti sudjelovanja (s obzirom na dob ili sposobnosti), poznavanje strategija aktivnog učenja i organiziranja rada na projektu

Stvaranje materijalnog i interakcijskog okruženja

- Opseg i relevantnost pedagoških poticaja za ostvarivanje cilja projekta; produkt zajedničkog istraživačkog rada djece i odraslih i interakcijski kontekst

Sa stajališta odgojitelja osiguravanje i organizacija pedagoških poticaja, pružanje pomoći kad je potrebna, uspostavljanje suradničkih odnosa s drugima

Kreativno izražavanje i konstruktivno ponašanje djece

- Usvojenost znanja, stavova i vještina; kvalitativno novi oblici ponašanja i komunikacije, primjenjivost u svakodnevnom životu, pozitivno ozračje u kojem se odvijaju projektne aktivnosti

Sa stajališta odgojitelja poticanje izražavanja (izložbe, raznovrsne glazbene, likovne, dramske, pokretne igre...) i iniciranje iskazivanja pro-socijalnih vještina

Sveukupno vrednovanje projekta

- Pokazuje što je naučeno radom na projektu sa stajališta djece, odgojitelja i drugih suradnika
- Doprinosi promjenama koje utječu na kvalitetu cjelokupnog ozračja i klime ustanove
- Potiče na uvođenje novih istraživačkih tema
- Sadrži prateće materijale o projektu (dokumentacija)

Predstavlja projekt na jasan i atraktivan način

Tijek rada na provedbi projekta učenika osnovnih i srednjih škola

Projektna nastava ostvaruje se kroz najmanje sedam koraka (opisanih u nastavku teksta) zbog toga da se očuva demokratska procedura rješavanja problema, ali i svi procesni dijelovi projekta. Znanje projektnog planiranja učenici će trebati kasnije u područjima svojeg profesionalnog i građanskog života. Takvo učenje namijenjeno je učenicima razredne nastave i predmetne nastave osnovnih škola i učenicima srednjih škola. Za ostvarenje projekta potrebno je najmanje 15 školskih sati.

Svaki sat planira se tako **da uključuje interdisciplinarni pristup u oblikovanju sata** kao što su: čitanje, diskusija, pisanje, istraživanje činjenica, obrada anketnih upitnika, rješavanje problema u malim skupinama, socijalno učenje, učenje kako učiti, poduzetništvo, tehnike suradničkog učenja, igra uloga, proučavanje zakona i Ustava RH-a, pisanje dopisa, molbi, kontaktiranje s osobama iz javnog života i predstavnicima vlasti, javni nastup itd.

Učenici u suradnji s roditeljima i učiteljima izabiru problem, sustavno ga istražuju, dokumentiraju, oblikuju politike za rješavanje problema te plan akcije za provedbu rješenja problema. U ostvarivanju projekta uspostavlja se suradnja s roditeljima, stručnjacima, predstavnicima vlasti, medija, predstavnicima lokalne zajednice u čiju nadležnost spada rješavanje problema.

Koraci u izboru, istraživanju i rješavanju problema

1. Izbor problema

Prepoznavanje problema u svojoj sredini kroz osobno iskustvo, razgovor s roditeljima, rođacima, prijateljima, učiteljima. Raspravljanje u manjim skupinama, predlaganje i selekcioniranje problema kojim će se razred ili skupina baviti većinskim brojem glasova razreda.

2. Istraživanje društvene važnosti problema

Istraživanje i prikupljanje podataka o problemu: Anketiranje učenika i građana; praćenje tiska i ostalih medija; proučavanje zakona i propisa koji se odnose na problem; upoznavanje ustavnih odredbi iz područja rješavanja problema; korištenje biblioteka i čitaonica, udžbeničke literature, prikupljanje informacija elektronskom poštom; obrada i interpretiranje podataka; slaganje dokumentacijske mape.

3. Oblikovanje mogućih rješenja problema

Dijeljenje projektne skupine u četiri manje skupine. Svaka skupina raspravlja i oblikuje najbolji način rješavanja problema. Utvrđuju se načini, pristupi, postupci, identificiraju se lokalni nositelji vlasti u čije područje rada spada problem i koji mogu pomoći u rješavanju problema.

4. Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Glasnogovornik svake skupine pred cijelim razredom obrazlaže pristup skupine rješavanju problema. Cijeli razred raspravlja o jakim i slabim stranama ponuđenog rješenja. Na kraju razred izabire rješenje za koje ima argumente/dokaze da se može uspješno primijeniti. Ostale prijedloge rješenja stavlja u alternativne politike za rješavanje problema, dokumentirajući njihove slabe strane koje bi mogle prevagnuti i dovesti do neuspjeha u primjeni rješenja.

5. Razvoj plana akcije

Projektna skupina razvija plan akcije, odnosno planira aktivnosti koje će se poduzeti kako bi se proveo plan i došlo do primjene predloženog rješenja problema. Projektna skupina izrađuje portfelj i dokumentacijsku mapu rješavanja problema. Na portfelj se stavljaju samo najreprezentativniji dokumenti (rezultati ankete, tekstualni zapisi/interpretacije prikupljenih podataka, članci zakona, fotografije, isjecci iz novina, i drugi važni materijali prikupljeni i nastali u pojedinim koracima rješavanja problema. Ostatak prikupljenih i izrađenih materijala slaže se u dokumentacijsku mapu.

6. Predstavljanje plana akcije široj zajednici

S planom akcije upoznaju se ostali učenici, roditelji, razrednici, predstavnici lokalne zajednice. Tako se stvara pozitivno ozračje za prihvatanje ponuđenog rješenja problema. Projekt se može prikazati u školi pred nastavnicima, učenicima, na roditeljskom sastanku, na razini cijele škole i sl. Bit je u tome da učenici učvršćuju svoje vještine argumentiranja, javnog nastupanja, razvijaju svoje stavove, upoznaju u očima drugih svoje sposobnosti i osobnost.

7. Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema

Za predstavljanje projekta izvan škole potrebno je pomoći učenicima tako da voditelj projekta unaprijed dogovori odlazak predstavnicima lokalnih vlasti koji su nadležni za rješavanje problema. Može se uputiti obavijest medijima o mjestu i vremenu susreta s predstavnicima lokalnih vlasti. Prilikom predstavljanja potrebno je koristiti portfelj i dokumentacijsku mapu.

Ukoliko se projektna nastava dobro planira i vodi učenike k rješavanju problema, ukoliko im se omogući kvalitetna procedura u kojoj mogu doći do izražaja sve njihove sposobnosti, stječu mogućnost da u tijeku rješavanja problema koriste sva svoja znanja koja su stekli iz drugih predmeta – povijesti, hrvatskog, stranog jezika, zemljopisa, matematike i tako dalje, u pravilu dožive uspjeh u javnosti sa svojim rješenjem problema jer nadležna tijela najčešće ostanu bez argumenata odbijanja i neprihvatanja budući da su učenici unaprijed sve dobro osmislili i pripremili odgovore na moguća odbijanja i odlaganja i to ne samo verbalno već i dokumentarno u obliku portfelja i dokumentacijske mape, a također su dobro izučili sve odgovarajuće propise. To mogu biti prijedlozi da se postavi semafor na prometnici kojom prelaze do škole radi njihove sigurnosti i zaštite, da se uskladi red vožnje javnog prijevoza ako su đaci putnici da ne moraju dugo čekati na prijevoz, postavljanje kontejnera da se ne zagađuje okoliš škole, uređenje igrališta i td. Važno je istaknuti da oni ne iniciraju rješavanje problema već dolaze s gotovim prijedlogom izvedbe. Doživljaj uspjeha u ovom području prenosi se na bolje učenje u drugim predmetima. Doživljeni uspjeh je izvor motivacije: smanjuje se destruktivan odnos prema sebi i prema školi, iščezava osjećaj bespomoćnosti, destruktivnu, buntovničku energiju mladih kroz ovakvo smisljeno i svrhovito praktično učenje pretvaramo u pozitivnu, konstruktivnu snagu. A to je ono što želimo pružiti mladima i preko sudjelovanja u ovoj smotri.

Sadržaj smotre i vrednovanje postignuća:

I. dokumenti projekta su plakat/portfelj (četiri spojena *hamera* 70x100) i dokumentacijska mapa projekta – format A4 ili A5.

II. Obrazloženje i obrana projektnog cilja (do 16 minuta) – skupina od četiri učenika pred prosudbenim povjerenstvom.

Sadržaj i procedura Smotre detaljno su opisani u priručniku za nastavnike *Projekt građanin*.

Voditelji projekta

Projekt vodi/e samo oni voditelji koji su prošli stručnu edukaciju za primjenu Građanskog odgoja i obrazovanja, za aktivne metode učenja i poučavanja i projektnu nastavu – projekt građanin.

Selekcija projekata

Izbor najkvalitetnijih projekata vrši Državno povjerenstvo te o rezultatima izbora obavješćuje voditelje projekata. Izbor se obavlja prema sljedećim okvirnim kriterijima:

- izbor teme i postupak provedbe treba biti u skladu s uputama;
- projekt treba uvažavati strukturne i funkcionalne dimenzije razvoja građanske kompetencije utvrđene u Kurikulumu građanskog odgoja i obrazovanja primjereno dobi učenika/ce;
- u prikazu se daje proces provedbe projekta, prijedlog rješenja društvenog problema, primjena rješenja u praksi i kompetencije koje su stekli učenici;

Osposobljenost koju stječu učenici radeći na projektima iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja

Učenici se osposobljavaju da budu konstruktivni građani zauzeti za razvoj dobrobiti društvene zajednice, uče se poduzetnosti, doživljaj uspjeha u ovom području prenosi se na bolje učenje u drugim predmetima jer je doživljeni uspjeh izvor motivacije.

Takvim učenjem stječu se znanja, vještine i stavovi neophodni za **cjeloživotno učenje**;

- uočavanje problema,
- prikupljanje podataka i dokaza,

- istraživanje,
- rješavanje problema,
- timski rad,
- suradničko učenje,
- demokratske vještine vođenja i upravljanja radom skupine,
- dokumentarni pristup,
- rasprava,
- kratak i argumentiran govor utemeljen na činjenicama a ne na pretpostavkama o problemu koji se istražuje,
- javni nastup,
- poduzetničke vještine i osviještenost,
- sposobnost rada kojim se postižu mjerljivi rezultati unaprjeđenja zajedničkog dobra
- učenje odredbi Ustava RH i zakona njihovim korištenjem u rješavanju stvarnih problema,
- identitetna, kulturna i interkulturalna kompetencija
- komunikacijske vještine,
- razvoj građanskih i moralnih vrlina.

Kriteriji za vrednovanje projekta

1. **Značaj.** Je li skupina izabrala najvažnije informacije za ukazivanje na značaj problema i mogućnost njegovog rješenja?
2. **Razumijevanje.** Jesu li učenici pokazali razumijevanje prirode i opsega problema s obzirom na alternativne pristupe rješenja problema koje su prepoznali? Jesu li pokazali razumijevanje svojeg plana djelovanja?
3. **Obrana stajališta.** Je li skupina na odgovarajući način predstavila svoje stajalište? Jesu li učenici branili svoja stajališta na odgovarajući način prilikom odgovaranja na postavljena pitanja?
4. **Točnost u odgovaranju.** Jesu li odgovori na pitanja sudaca bili uspješni?
5. **Suradnja unutar skupine/timski rad.** Jesu li se branitelji projekta držali onog dijela rješenja problema za koji su bili odgovorni? Jesu li se nadopunjavali uvažavajući pritom mišljenja ostalih?

Kriteriji za vrednovanje obrane projekta

1. **Uvjerljivost.** Je li izlaganje u cjelini uvjerljivo ukazalo da je izabrani problem važan?
2. **Praktičnost i usklađenost:** Je li predloženi pristup za dobivanje potpore ostvarljiv?

Jesu li uzeta u obzir stvarna ograničenja?

Je li odnos između izlaganja sva četiri učenika bio jasan? Je li se svako izlaganje nadovezivalo na ono prethodno ili prethodna?

4. **Obrana stajališta:** U kojoj su mjeri učenici uspjeli dokazati da je njihov plan djelovanja razuman? U kojoj su mjeri uspjeli dokazati da mogu osigurati potporu i prevladati otpor u zajednici i kod izvršne i zakonodavne vlasti u odnosu na njihov plan djelovanja?
5. **Točnost u odgovaranju:** U kojoj su mjeri odgovori učenika bili točni u odnosu na pitanja?
6. **Suradnja:** Jesu li izlaganja učenika pokazala da su razgovarali o postignutom i naučili surađivati radeći na projektu?

U vrednovanju obrane projekta uzima se u obzir cjelokupni rezultat s obzirom na kreativnost, originalnost i učinkovitost izlaganja. Obrana projekta vrednuje se opisno.

Literatura

1. Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj (Narodne novine broj: 104/2014.) www.mzos.hr, www.azoo.hr
2. Projekt građanin, priručnik za nastavnike (2008), Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb
3. Temeljni međunarodni dokumenti iz područja odgoja i obrazovanja za ljudska prava (1999), Vlada Republike Hrvatske, Nacionalni odbor za obrazovanje o ljudskim pravima, Zagreb
4. Lončarić Jelačić, Nevenka: Odgoj za ljudska prava i aktivno građanstvo kroz cjelokupni školski pristup (2008), Brošura za Smotru projekata, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb
5. Spajić-Vrkaš, V., Stričević I., Maleš D., Matijević M. (2004): Poučavati prava i slobode- priručnik za učitelje osnovne škole s vježbama za razrednu nastavu, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
6. Maleš, Dubravka, Stričević, Ivanka: Odgoj za demokraciju u ranom djetinjstvu (2005), Priručnik za rad s djecom predškolske dobi na usvajanju humanih vrijednosti: Udruženje Djeca prva, Zagreb
7. Maleš, Dubravka i suradnici: Živjeti i učiti prava (2003), Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo
8. Markočić, Matilda: Igrom do škole (2003), Udruženje „Djeca prva“, Zagreb
9. Uzelac, Maja: 111 koraka prema demokraciji i ljudskim pravima. Priručnik građanske političke kulture za mlade i odrasle (2006), Mali korak, Zagreb
10. Humane vrednote i Istraživanje humanitarnog prava (2004), Zavod za školstvo Republike Hrvatske, Hrvatski crveni križ i ICRC, Zagreb

Napomena

Uporaba imenica (učenik, učitelj, nastavnik, voditelj) u tekstu podrazumijeva i osobe ženskog i muškog spola, dakle: učenice/učenike, učiteljice/učitelje, nastavnice/nastavnike, voditeljice/ voditelje.

Upute za suce/procjenitelje

Smotra Projekta građanin je kulminacija interaktivnog programa građanskog odgoja kojem je cilj aktivno uključivanje mladih u građanski život njihovih zajednica. U Projektu građanin, učenici uočavaju i analiziraju pitanja i probleme s kojima se suočava njihova zajednica (škola, susjedstvo, grad, država). Oni odabiru jedno od tih pitanja i problema za detaljno istraživanje. Nakon što dovrše svoje istraživanje oni predlažu javnu politiku koja se bavi tim pitanjem ili problemom. Na kraju, izrađuju plan akcije u kojem su detaljno opisani koraci koji se trebaju poduzeti da bi njihov prijedlog javne politike bio usvojen od strane nadležnih tijela. Tada, na osnovi svojih istraživanja razred ili projektna skupina izrađuje svoj portfelj.

Da bi izradili portfelj Projekta građanin, učenici se dijele u četiri pod-grupe, jedna grupa za svaki dio portfelja. Glavna odgovornost svake grupe je

Prva grupa – Objašnjenje problema

Druga grupa – Istraživanje alternativne politike

Treća grupa – Predlaganje javne politike

Četvrta grupa – Izrada plana akcije

Sljedeći podaci pripremljeni su da bi vam pomogli u vrednovanju svakoga od četiri dijela portfelja. Portfelj ima dvije komponente – oglednu komponentu i dokumentacijsku komponentu. Te dvije komponente zajedno čine portfelj koji ćete vrednovati. U tu svrhu koristit ćete „Popis kriterija za portfelj“ i „Obrazac za procjenu portfelja“. „Obrazac za procjenu portfelja“ ima pet dijelova, četiri dijela s kriterijima za vrednovanje portfelja i jedan dio s kriterijima za sveukupno vrednovanje rada učenika.

Dolje navedeni podaci odgovaraju četirima glavnim dijelovima koji čine oglednu komponentu i dokumentacijsku mapu.

Prva grupa za izradu portfelja – objašnjenje problema

Ogledni dio

U prvom oglednom dijelu treba navesti detaljno objašnjenje odabranog problema te razloge zašto ga je razred ili projektna skupina odabrala. Pisani sažetak na jednoj ili dvije stranice trebao bi obuhvaćati jasan opis pitanja/problema i što je razred/skupina o njemu naučila. U prvom oglednom dijelu trebali bi se nalaziti i odgovarajući grafikoni, fotografije, ilustracije i/ili strip. Učenici bi trebali navesti i sve izvore koje su koristili u istraživanju.

Pisani sažetak treba postaviti na ogledni pano, a on mora sadržavati sljedeće podatke:

- jasno objašnjenje prirode pitanja/problema koji su učenici odabrali za istraživanje
- stupanj ozbiljnosti i opseg pitanja/problema
- razina(e) tijela vlasti koja su nadležna za bavljenje tim problemom
- navedene osobe ili grupe koje bi mogle podijeliti odgovornost za rješavanje tog problema
- navedena neslaganja oko problema u zajednici
- postoji li već politika koja se bavi tim problemom
- ako politika postoji, navesti objašnjenje njezine prikladnosti

Dokumentacijska mapa

U prvome dijelu mape učenici moraju dokumentirati svoje istraživanje, uključujući i odabir materijala koji najbolje podupire njihove tvrdnje. Kao dodatak sadržaju, ovaj dio mora sadržavati dokaze koji podupiru njihov grupni rad. Na primjer:

- popunjeni obrazac "Uočavanje i analiza problema".
- sažetak obrazaca korištenih tijekom vođenja razgovora (ili reprezentativne primjerke)
- relevantne članke iz novina i/ili časopisa
- popunjene obrasce koji se odnose na medije – radio i TV, ili obrasce o korištenim izvorima
- ostale odgovarajuće članke i izvješća

Druga grupa za izradu portfelja – istraživanje alternativne politike

Ogledni dio

U drugom oglednom dijelu treba navesti detaljno objašnjenje i vrednovanje dvaju ili tri prijedloga alternativne javne politike koju su predložile različite grupe ili pojedinci. Ako već postoji javna politika i nju treba uključiti, zajedno s objašnjenjem njezine učinkovitosti. U drugom oglednom dijelu trebali bi se nalaziti i odgovarajući grafikoni, fotografije, ilustracije i/ili strip. Učenici bi trebali navesti i sve izvore koje su koristili.

Ogledni dio treba sadržavati pisani sažetak, ne duži od jedne stranice, za svaku alternativnu javnu politiku koja se predstavlja. Svaki sažetak trebao bi sadržavati sljedeće podatke:

- ako već postoji javna politika, njezino objašnjenje i vrednovanje njezine učinkovitosti (koje su prednosti i nedostaci)
- detaljno objašnjenje alternativne politike/rješenja i njezinih prednosti i nedostataka, zajedno s podacima koji to podupiru
- navod izvora koji predlaže tu javnu politiku (npr. građani, posebna interesna grupa, zakonodavstvo, gradska skupština ili gradsko vijeće)

Dokumentacijska mapa

U drugome dijelu mape učenici moraju dokumentirati svoje istraživanje, uključujući i odabir materijala koji najbolje podupire njihove tvrdnje. Kao dodatak sadržaju, ovaj dio mora sadržavati dokaze koji podupiru njihov grupni rad. Na primjer:

- primjerak cijelog teksta politike, ako ona već postoji
- pisma ili memorandume posebnih interesnih grupa ili pojedinaca
- promidžbeni materijal koji je u opticaju u zajednici
- ostale odgovarajuće članke i izvješća koji podupiru navedene tvrdnje

Treća grupa za izradu portfelja – predlaganje javne politike

Ogledni dio

U trećem dijelu treba jasno objasniti odabrani prijedlog javne politike kojim se želi rješavati određeni problem i razlozi zbog kojih ga je razred/skupina odlučila podržati. Razred/skupina može odlučiti i podržati postojeću politiku, prilagoditi postojeću politiku, predložiti novu politiku, ili poduprijeti jednu od alternativnih politika opisanih u oglednom dijelu broj dva. U

trećem oglednom dijelu trebali bi se nalaziti i odgovarajući grafikoni, fotografije, ilustracije i/ili strip. Učenici bi trebali navesti i sve izvore koje su koristili.

Ogledni dio trebao bi sadržavati pisani sažetak od jedne do dvije stranice u kojem se navodi sljedeće:

- Objašnjenje javne politike koju razred predlaže i opravdanje kako će se ta javna politika najbolje baviti navedenim problemom.
- Prednosti i nedostaci javne politike, uključujući i aktualne podatke koji podupiru navedene tvrdnje, imenovane osobe ili grupe na koje će ta politika imati utjecaj te koji će biti mogući učinak.
- Izjava u kojoj se navode odgovarajuća tijela vlasti ili državni ured, koji će biti odgovorni za provedbu predložene javne politike.
- Mišljenje u kojem se navodi zašto predložena javna politika nije u suprotnosti sa zakonom ili Ustavom.

Dokumentacijska mapa

U trećem dijelu mape učenici moraju dokumentirati svoje istraživanje, uključujući i odabir materijala koji najbolje podupire njihove tvrdnje. Kao dodatak sadržaju, ovaj dio mora sadržavati dokaze koji podupiru njihov grupni rad. Na primjer:

- popunjeni obrazac „Mišljenja o ustavnosti“
- relevantne zakone, uredbе i/ili pravilnike
- kopiju postojeće politike ili zakona, ili modele nove ili prilagođene javne politike
- ostale relevantne članke i izvješća koji podupiru navedene tvrdnje

Četvrta grupa za izradu portfelja – izrada plana akcije

Ogledni dio

Četvrti ogledni dio portfelja trebao bi sadržavati detaljan opis procesa koji je potrebno provesti da bi predložena javna politika bila usvojena od strane nadležnog tijela vlasti ili državnog ureda. Plan bi trebao sadržavati sljedeće: korake za dobivanje potpore navedenoj politici u zajednici i detaljan plan provedbe predložene javne politike. U četvrtom oglednom dijelu trebali bi se nalaziti i relevantni grafikoni, fotografije, ilustracije i/ili strip. Učenici bi trebali navesti i sve izvore koje su koristili.

Pismeni sažetak treba sadržavati sljedeće podatke:

- jasno objašnjenje na koji će način razred od dužnosnika tražiti potporu javnoj politici koju predlažu
- jasno objašnjenje na koji će način razred tražiti potporu javnoj politici i planu akcije koju predlažu od strane posebnih interesnih grupa, grupa u zajednici, poduzeća ili utjecajnih pojedinaca
- navedene utjecajne pojedince, poduzeća, posebne interesne grupe ili državne urede koji bi se mogli suprotstaviti predloženoj javnoj politici i planu akcije te razloge zbog kojih bi to oni mogli učiniti
- objašnjenje koraka koje treba poduzeti da bi se proveo plan akcije i koje su koristi plana
- procjenu troškova i vremenski okvir za provedbu plana akcije, ako je moguće

Dokumentacijska mapa

U četvrtom dijelu mape učenici moraju dokumentirati svoje istraživanje, uključujući i odabir materijala koji najbolje podupire njihove tvrdnje. Kao dodatak sadržaju, ovaj dio mora sadržavati dokaze koji podupiru njihov grupni rad. Na primjer:

- pisane izjave potpore ili suprotstavljanja
- promidžbeni materijal
- pisma utjecajnih osoba ili javnih dužnosnika
- ostale relevantne članke i izvješća koji podupiru navedene tvrdnje

Osvrt

Ovaj dio se nalazi samo u dokumentacijskoj mapi. U posljednjem koraku Projekta građanin traži se od učenika da se osvrnu na svoje iskustvo učenja. Peti dio dokumentacijske mape treba sadržavati kratke izjave i/ili pisma učenika u kojima oni opisuju što su naučili iz Projekta građanin. To uključuje osvrt na to što su naučili o javnoj politici i procesu donošenja politike. Trebaju objasniti kako im je Projekt građanin pomogao da bolje razumiju ulogu dužnosnika i građana. Na kraju, u osvrtu bi trebalo navesti kako bi projektu drugačije pristupili da ga rade iznova.

Obrazac za procjenu obrane projekta

Portfelj Projekta građanin sastoji se od dva dijela: oglednog panoa od četiri dijela i dokumentacijske mape od pet dijelova. Kada vrednujete portfelj, kriterije koji se nalaze u obrascu za procjenu treba primijeniti na ogledni dio i na odgovarajući dio u dokumentacijskoj mapi. U vrednovanje portfelja i dokumentacijske mape uključuje se i vrednovanje njegove obrane. Skala procjene je sljedeća: **Izvršno, vrlo uspješno, uspješno, zadovoljavajuće.**

KRITERIJI VREDNOVANJA	PROCJENA	KOMENTAR
Prvi pano: Razumijevanje problema • Navodi i objašnjava problem i njegove uzroke i predstavlja dokaze postojanja problema • Pokazuje razumijevanje pitanja vezanih uz problem • Pokazuje razumijevanje postojeće ili predložene javne politike • Objašnjava neslaganja oko problema koji možda postoje u zajednici • Objašnjava zašto bi vlast trebala biti uključena u rješavanje		
Drugi pano: Analiza alternativne politike • Predstavlja dvije ili tri alternativne javne politike kao rješenje problema • Objašnjava prednosti i nedostatke svake predstavljene alternativne politike • Utvrđuje koje su nesuglasice i sukobi vezani uz svaku od alternativa		
Treći pano: Priprema javne politike i uvjeravanje • Navodi javnu politiku kojom se rješava problem i državni odjel ili tijelo nadležno za provođenje predložene javne politike • Podržava predloženu javnu politiku objašnjenjima i dokazima • Utvrđuje i objašnjava prednosti i nedostatke predložene javne politike • Objašnjava i podupire podacima zašto je njihova predložena javna politika ustavna		
Četvrti pano: Provedba plana akcije • Navodi pojedince i grupe koje podupiru i koje se suprotstavljaju toj politici, a na koje će ona utjecati • Navodi dužnosnike koji podupiru i koji se suprotstavljaju toj politici, a na koje će ona utjecati • Navodi i objašnjava slijed akcija kojima će djelovati da se njihova predložena javna politika provede • Predlaže akciju koja se nastavlja i temelji na dokazima		

predstavljenima na prethodnim panoima		
---------------------------------------	--	--

KRITERIJI VREDNOVANJA	OCJENA	KOMENTAR
Cjelokupni portfelj: Opseg u kojem cjelokupni portfelj • Predstavlja materijal na oglednim panoima i dokumentacijskoj mapi koji je međusobno povezan i međusobno se podupire • Predstavlja jasan i uvjerljiv slijed od jednog do drugog oglednog panoa • Koristi standarde dobrog pisanja • Koristi odgovarajuće i prikladne grafikone i pisane podatke • Vizualno je privlačan • Uključuje dokaze, • U dokumentacijskoj mapi u petom poglavlju učenici su dali osvrt o tome što su naučili		

Ukupna procjena projekta:

- a) Izvrsno
- b) Vrlo uspješno
- c) Uspješno
- d) Zadovoljavajuće

Komentar:

Jake strane obrane projekta:

Ima li slabih strana? Vaše preporuke za poboljšanje:

Procjenitelj: _____

Ime škole/učitelja _____

ŽUPANIJSKE SMOTRE PROJEKATA

OSMA ŽUPANIJSKA SMOTRA
PROJEKATA GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA
U KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKOJ ŽUPANIJI

Osma županijska smotra projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo za Koprivničko-križevačku županiju održana je 29. ožujka 2015. godine u Osnovnoj školi »Đuro Ester«, u Koprivnici.

Organizatori Smotre bili su Agencija za odgoj i obrazovanje, Županija Koprivničko-križevačka i OŠ »Đuro Ester« Koprivnica.

Sudionike skupa pozdravili su ravnateljica škole Sanja Prelogović i zamjenik župana Ivan Pal. Na Smotri su bila prikazana tri projekata. U prezentaciji projekata sudjelovalo je dvanaest učenika i tri voditelja.

Predstavljeni projekti, učenici i njihovi mentori:

- Rječnik bregovskih riječi i izraza, OŠ Koprivnički Bregi, učenici: Anja Loinjak, Marcel Tušek, Patrik Šimunić i Sanda Varović, mentorica: Dragica Horvat-Fuček;
- Nema panike – imam zdrave prehrambene navike!?, OŠ Ferdinandovac, učenici: Martina Karan, Doris Kudumija, Petra Turbelija i Martina Živko, mentorica: Brankica Šeničar;
- Voće – zašto? OŠ »Đuro Ester«, Koprivnica, učenici: Filip Verčević, Hana Knežević, Lea Miloš i Mihaela Šestan, mentorica: Ana-Marija Bobovčan.

Učenici i njihovi mentori, kroz svoje projekte, upoznavali su Ustav Republike Hrvatske, stjecali odgovarajuće znanje, razvijali vještine i stavove koji su im potrebni da se razviju u informirane, učinkovite i odgovorne građane koji će štititi i unapređivati razvoj ustavne demokracije u Republici Hrvatskoj, pa time i temeljna ljudska i građanska prava svake osobe u njoj. Učenici su u svom radu primjenjivali aktivne metode učenja i poučavanja: projektno učenje, suradničko učenje, učenje u paru, igranje uloga, simulacije, rješavanje problema, socijalno učenje korištenjem informacijskih i komunikacijskih tehnologija i dr.

Povjerenstvo Smotre činili su:

- Ivan Pal, prof., zamjenik župana Koprivničko-križevačke županije;
- Jasna Kraljić Cmrk, prof., savjetnica Gimnazije »Fran Galović« u Koprivnici;
- mr. Sanja Prelogović, ravnateljica OŠ »Đuro Ester« Koprivnica.

Suci/procjenitelji bili su:

- Maja Sinjeri, dipl. učiteljica
- Jasna Kraljić-Cmrk, prof., savjetnica Gimnazije »Fran Galović« u Koprivnici i voditeljica ŽSV građanskog odgoj;
- mr. Sanja Prelogović, ravnateljica i voditeljica ŽSV za građanski odgoj

Suci procjenitelji projekata izrekli su pohvale svim prikazanim projektima. Svi projekti predloženi su za Državnu smotru. Smotra potvrđuje kako je građanski odgoj i obrazovanje sastavni dio života mnogih naših županijskih škola.

mr.Sanja Prelogović

8. SMOTRA PROJEKTA U KRAPINSKO-ZAGORSKOJ ŽUPANIJI

OŠ Stubičke Toplice 25. ožujka 2015. godine bila je domaćin 8. županijske smotre projekata iz Nacionalnoga programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo.

Otvorenju Smotre bili su nazočni i pozdravili sudionike ravnateljica škole domaćina Brigitte Gmaz, pročelnik Upravnog odjela za obrazovanje sport i kulturu Krapinsko-zagorske županije Ivan Lamot i načelnik Općine Stubičke Toplice Vladimir Bosnar. Dobrodošlicu su sudionicima smotre veselim programom zaželjeli i učenici škole domaćina i DV Zvirek. Upute sudionicima smotre iz osnovnih i srednjih škola dala je predsjednica županijskog povjerenstva za provođenje smotre Snježana Romić. Građanski odgoj i obrazovanje kroz modul Projekt građanin primjenjuje se u školama županije više od deset godina, a međupredmetno uvođenje građanskog odgoja u škole omogućilo je lakše realiziranje projekta koji se rade u sklopu projekta građanin. Prezentirani projekti još jedna potvrda kako se žive prava i odgovornosti u našim školama, kako se potiču aktivnosti koje doprinose napretku rada u školama i lokalnim sredinama. Ono što najvrjednije učenici ponesu iz rada na projektu su građanske kompetencije za zajedničko odlučivanje i suradnički rad, a na taj se način izgrađuju kao inicijatori aktivnosti i budući odgovorni građani.

Na Smotri je bilo prikazano 10 projekta, sedam učenika osnovnih škola i tri projekta učenika srednjih škola. Prezentiralo je 40 učenika koji su projekte pripremali sa svojim mentorima.

Suci procjenitelji bile su predstavnice iz različitih sfera djelovanja u Krapinsko-zagorskoj županiji koje su se rado odazvale i doprinijele visokoj kvaliteti ocjeni projekata. Projekte su vrednovala: Tajana Broz, predsjednica Županijskog povjerenstva za ravnopravnost spolova, Sandra Kos, dipl. soc. Radnica, Centar za socijalnu skrb Krapina, Podružnica obiteljski centar, Ivana Radanović, predsjednica Mreža udruga ZAGOR, Vlasta Horvatić-Gmaz, glavna urednica časopisa *Hrvatsko zagorje* i tajnica društva „Kajkaviana”, Nikolina Krušelj, Savjet mladih KZZ, Članice Županijskog povjerenstva i voditeljice županijskih stručnih vijeća građanskog odgoja i obrazovanja Ljubica Gorički, Ružica Kotarski, Renata Čandrlić i Vera Hrvoj. Svi su projekti bili na visokoj razini prezentiranja. Svaki projekt bio je temeljen na zakonima i naišao na potporu šire javnosti imaju razvojni karakter i na njima će se i dalje raditi. Suci su dali minimalne sugestije učenicima i mentorima za poboljšanje prezentacije na Državnoj smotri za koju su predloženi svi projekti. Izrekli su pohvale svim prikazanim projektima. Učesnici Smotre dobili su katalog koji je izdan u suradnji Krapinsko-zagorske županije i Agencije za odgoj i obrazovanje te pohvalnice i zahvalnice za sudjelovanje. SŠ Bedekovčina izradila je za svaku školu keramičko zvonce. Škola domaćin pobrinula se da svaka škola dobije prigodni poklon.

Predsjednica županijskog povjerenstva smotre

Snježana Romić

Izvješće sa 7. Županijske smotre projekata iz građanskog odgoja i obrazovanja Primorsko-goranske županije

U OŠ Vežica u Rijeci 26.ožujka 2015. godine održana je 7. Županijska smotra projekata iz građanskog odgoja i obrazovanja Primorsko-goranske županije.

Ravnateljica škole domaćina Violeta Nikolić otvorila je Smotru i pozdravila sudionike. Školski pjevački zbor izveo je Pjesmu mira.

Povjerenstvo smotre činili su:

- 1.Violeta Nikolić, ravnateljica OŠ Vežica
- 2.Gordana Frol, učitelj mentor, voditeljica ŽSV za građanski odgoj i obrazovanje
3. Davorka Tomiša, tajnica OŠ Vežica

Suci/procjenitelji bili su:

- 1.Željka Travaš, dipl. politolog, savjetnica, voditeljica ŽSV za građanski odgoj i obrazovanje
- 2.Sonja Dragičević, učiteljica mentor
- 3.Davor Kolarić, prof. geografije
- 4.Zoran Mijanović, prof.pedagog
- 5.Anja Vuković, prof. psiholog
- 6.Nikola Brozić, mag.edu. povijesti, zamjenik predsjednika Općinskog vijeća Omišlja

Na Smotri je prikazano 5 projekata.Svi predstavljeni projekti bili na visokoj razini poznavanja načina djelovanja vlasti, uloge vlasti, prava i odgovornosti građana u demokraciji.Učenici su pokazali spremnost za aktivno sudjelovanje u rješavanja problema zajednice. Posebno je dojmljivi bio nastup učenika prvog razreda koji su svojim radom pokazali kako se od najranije dobi može aktivno djelovati za dobrobit zajednice.

Predstavljeni projekti:

RAZREDNA NASTAVA

- 1.OŠ Vežica: Vesela učionica
voditeljica: Miljenka Rumora

PREDMETNA NASTAVA

- 1.OŠ Vežica: Učiti kako učiti
voditeljica: Gordana Frol
2. OŠ Petar Zrinski, Čabar: Aktivniji dan za bolji san
voditeljica: Ksenija Petelin
- 3.OŠ Kantrida: Reci DA NE nasilju!
voditeljica: Tea Štefan Kovačević
4. OŠ Milan Brozović, Kastav: Navijačka škola
voditeljica: Dubravka Uroda

Suci procjenitelji pohvali su sve učenike s nadom da će i dalje ustrajati u promicanju vrijednosti demokratskog građanstva. Aktivno se uključivati i tražiti najbolje načine kako poboljšati kvalitetu osobnog života i života zajednice.

Gordana Frol, voditeljica ŽSV iz građanskog odgoja i obrazovanja PGŽ

Izvješće s Četvrte županijske Smotre projekata iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja - Virovitičko-podravska županija

Srednja škola Marka Marulića Slatina bila je 31. ožujka 2015. domaćin četvrte županijske Smotre projekata iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja.

Smotru je pred četrdesetak učitelja i profesora otvorila Vesna Šerepac, pročelnica Upravnog odjela za prosvjetu, kulturu, sport i tehničku kulturu Virovitičko-podravske županije.

Na smotri su predstavljena tri projekta koje je stručno povjerenstvo predložilo za sudjelovanje na državnoj smotri.

Predstavljeni projekti:

Osnovna škola - razredna nastava

Projekt:

Kovačnica sreće

Voditeljica: Vera Menčik, učiteljica

Škola: Osnovna škola Eugena Kumičića Slatina

Učenici:

David Cota, 3.a razred

Gala Brunović, 3.a razred

Lana Kovačević, 3.a razred

Marin Nikić, 3.a razred

Srednja škola

Projekt:

Draškovićevo blago

Voditelj: Matija Gosler, prof.

Škola: Srednja škola Marka Marulića Slatina

Učenici:

Fran Mojzeš, 2.a gimnazije

Juraj Rastija, 2.b gimnazije

Katja Živković, 2.a gimnazije

Marina Relatić, 3.b gimnazije

Projekt:

MultiMarul

Voditelj: Dario Vrbaslija, mag. theol.

Škola: Srednja škola Marka Marulića Slatina

Učenici:

Jelena Plačković, 3.a gimnazije

Lucija Kovačec, 2.a gimnazije

Mislav Zrinščak, 3.b gimnazije

Sara Cibok, 3.a gimnazije

Županijsko povjerenstvo:

Zorislav Jelenčić, prof. - voditelj Županijskog stručnog vijeća za GOO VPŽ - predsjednik

Darko Špoljarić, prof. - ravnatelj Srednje škole Marka Marulića Slatina - član

Mirjana Drenski, prof. - Srednja škola Marka Marulića Slatina - članica

Silvija Štimac, prof. - Srednja škola Marka Marulića Slatina – članica

Sanja Špoljarić, prof. - Srednja škola Marka Marulića Slatina – članica

Nakon smotre učenici Srednje škole Marka Marulića Slatina su demonstrirali suđenje kojim su ove godine sudjelovali na Državnoj smotri simuliranih suđenja u Zagrebu.

Vijest i fotografije:

http://ss-mmamarca-slatina.skole.hr/?news_hk=1&news_id=1003&mshow=1650#mod_news

<http://www.icv.com.hr/2015/03/smotra-projekata-iz-gradanskog-odgoja-i-obrazovanja/>

Zorislav Jelenčić, profesor savjetnik
voditelj Županijskog stručnog vijeća za Građanski odgoj i obrazovanja Virovitičko-podravske
županije

Izvješće sa 2. Županijske smotre projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo – Grad Zagreb

Osnovna škola Josipa Račića u Zagrebu bila je domaćin 2. Županijske smotre projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo za Grad Zagreb, koja je održana 27. ožujka 2015. godine.

Ravnatelj škole domaćina Tomislav Horvat otvorio je Smotru i pozdravio sudionike, a nazočnima se ispred Gradskog ureda za obrazovanje kulturu i sport obratio pomoćnik pročelnika za odgoj i obrazovanje gospodin Slavko Borac. Nazočne je pozdravila i predsjednica Ustavnog suda gospođa Jasna Omejec koja je naglasila važnosti građanskog odgoja u odgoju mladih. Na otvorenju smotre i tijekom cijelog prezentiranja projekata nazočili su i viši savjetnici za građanski odgoj AZOO-e gospođa Nevenka Lončarić Jelačić i Tomislav Ogrinšak. Učenici škole domaćina izveli su kratki stvaralački program i predstavili svoju školu.

Na Smotri je sudjelovalo ukupno sedam projekata, šest iz osnovnih škola i jedna srednja škola. Učenici, njih 28, predstavili su svoje projekte na kojima su radili sa svojim mentorima. Suci procjenitelji su bili Đurđa Kulušić, mr., AZOO, voditeljica odsjeka za razrednu nastavu, Višnja Biti, novinarka HTV-a, Branka Bilić Precić, učiteljica savjetnica, voditeljica ŽSV-a razredne nastave, Ljerka Bušić Rihtarec, prof. povijesti, Zlata Kovač, učiteljica razredne nastave i Renata Horvat, učiteljica razredne nastave. Vredno

Predstavljani projekti bili su različitih tematskih područja i obrađivali su zanimljive i aktualne probleme iz učeničkog okruženja. Radom na projektu učenici su razvijali kompetencije bitne za život i rad u suvremenom društvu, stjecali su znanja, razvijali vještine i stavove koji su im potrebni da se razviju u aktivne, učinkovite i odgovorne građane.

Predstavljani projekti, učenici i njihovi mentori:

- Mali poduzetnici, OŠ Otona Ivekovića, učenici Tea Fadljević, Ema Jinek, Sofija Srebačić, Marko Svečak. Mentorica Senija Mrkšić
- Različitosti su lijepe, OŠ Horvati, učenici Porin Kotnik, Petra Marijanović, Dubravka Pavlović Mija Močinić, mentorica Dubravka Rušnov
- S vozačkom na ispit, OŠ Antuna Branka Šimića, učenici Petar Cicvarić, Ema Jurišić, Melani Franić, Maria Šarić, mentorica Snježana Kegel
- Bilo kuda – dijete potrošač svuda, učenici Petra Đaković, Luka Bužinec, Sven Pevec, Petra Straga, mentorica Dragana Rakonca
- Projekt odgovornosti i suradnje, OŠ Trnsko, učenici Laura Primec, Antonia Pera, Nika Ptičar, Lucija Šimić, mentorica Alemka Guštin
- Prirodniji i čišći svijet, OŠ Ljubljana, učenici Knežević Petra, Srp Laura, Luka Dropuljić, Veselinović Laura, mentorica Tatjana Purić
- COOLtura, Prirodoslovna škola Vladimira Preloga, učenici Karla Klemenčić, Ema Gaura, Karla Gašparić, Leonardo Bošnjak, mentorica Ana Kadović

2. Županijska smotra projekata Grada Zagreba je uspješno provedena a suci procjenitelji su sve prikazane projekte predložili za Državnu smotru.

Tajnica županijskog povjerenstva smotre

Dragana Rakonca

Druga međužupanijska smotra iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja – Projekt građanin za osnovne i srednje škole Međimurske i Varaždinske županije

27. ožujka 2015. u Srednjoj školi Čakovec održana je 2. međužupanijska smotra iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja – Projekt građanin (4. županijska smotra). Na smotri su svoje projekte predstavili učenici osnovnih i srednjih škola iz Međimurske i Varaždinske županije. Ukupno je predstavljeno 19 projekata, od toga 6 projekata razredne nastave, 11 projekata predmetne nastave i 2 projekta srednje škole. Izvršni organizatori i domaćini smotre bile su III. OŠ Čakovec, Gospodarska škola Čakovec i Srednja škola Čakovec. Već uhodani tim triju škola pripremio je veoma lijep program svečanog otvaranja prožet duhom zavičaja; tradicijskim pjesmama i narodnim plesom Međimurja, poukama o toleranciji i modnom revijom 19. stoljeća. Samopouzdana voditelji triju škola; Filip Novak, Ana Balent i Karla Remenar uspješno su koordinirali čitav program. U ime domaćina i organizatora učenike, mentore i uzvanike pozdravila je ravnateljica III. OŠ Čakovec, profesorica Mirjana Friganović. Svojom nazočnošću program svečanog otvaranja uvećao je **župan Međimurske županije, gospodin Matija Posavec** koji je nastavio svoju četverogodišnju tradiciju i proglasio Smotru otvorenom. Učenicima i mentorima obratio se poticajnim i pohvalnim riječima. Izrazio je veliko zadovoljstvo što je Građanski odgoj i obrazovanje svom puninom zaživio među mladima jer aktivno uključivanje mladih u život lokalne zajednice je neizmjereno bogatstvo za svaku zajednicu. Podršku Smotri svojom nazočnošću pružila je i zamjenica župana gospođa Sandra Herman, pročelnik Upravnog odjela za gospodarstvo Međimurske županije, gospodin Darko Radanović, profesorica Ines Virč s Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, načelnici općina u kojima se nalaze škole koje su predstavljale projekte, ravnatelj škole, učitelji i roditelji učenika. Uspješno predstavljanje i kvalitetu projekata potvrdilo je deveteročlano Povjerenstvo, u čijem su sastavu bili predstavnici lokalne zajednice Igor Mesarić (Grad Čakovec) i Marija Ciceli (Međimurska županija), predstavnik medija Aleksandra Ličanin (list Međimurje) te predstavnici škole Varaždinske i Međimurske županije Sandra Breka – Ovčar (Gimnazija Josip Slavenki Čakovec), Miljenko Hajdarović (Srednja škola Čakovec), Branka Mavrin (Gospodarska škola Čakovec), Aleksandra Oreški (VI. OŠ Čakovec), Ana Jedud (III. OŠ Čakovec) i Tihana Preksavec (III. OŠ Čakovec). Predsjednica povjerenstva bila je učiteljica savjetnica Aleksandra Oreški. S puno strpljenja slušali su izlaganje učenika. Poticajnim pitanjima i pohvalama potaknuli su učenike na daljnje aktivno djelovanje u zajednici te im zaželjeli uspješan plasman na Državnu smotru.

Po završetku prezentacija svi sudionici Smotre okrijepili su se obilnim ručkom u restoranu Srednje škole Čakovec. Nakon ručka podijeljene su pohvalnice i zahvalnice obogaćene malim čokoladnim darovima za učenike, te cvjetnim darovima za mentore i Povjerenstvo.

Sudionici Druge međužupanijske smotre :

OSNOVNE ŠKOLE

RAZREDNA NASTAVA

OŠ Prelog

Projekt: ***Bolje mlijeko za zdravije sutra***

Voditelji: Silvija Kosec i Branka Podgorelec

III. OŠ Čakovec

Projekt: ***Cvijeće Hrvatskog cvjetnjaka***

Voditelji: Zdenka Novak i Aleksandar Bartolić

VI. OŠ Varaždin

Projekt: ***Igre jučer i danas***

Voditelj: Petra Lončarić-Časar

OŠ Belica

Projekt: ***Jezici zavičaja***

Voditelji: Lidija Hertarić i Silvija Micek

OŠ Kuršanec

Projekt: *Razigrano dvorište*

Voditelj: Zvonka Rakuša i Tomislav Magdalenić

OŠ Ivanovec

Projekt: *Sigurni na dječjim igralištima*

Voditelj: Irena Levačić

PREDMETNA NASTAVA

OŠ Donja Dubrava

Projekt: *Allium - nova generacija*

Voditelj: Renata Heric

OŠ Belica

Projekt: *Bolje biti vjetar nego list*

Voditelji: Silvija Micek i Lidiya Hertarić

OŠ Prelog

Projekt: *Dravom zlato plovi*

Voditelji: Kristina Maltarić, Ivana Samardžija–Bermanec i Silvio Benč

III. OŠ Varaždin

Projekt: *Igrom do zdravlja*

Voditelj: Berislav Njegovec

I. OŠ Čakovec

Projekt: *Ja, čovjek*

Voditelji: Ivana Ružić i Dubravka Kečkeš

OŠ Donji Kraljevec

Projekt: *Kraljeve boje*

Voditelj: Marta Novak Bratović

III. OŠ Čakovec

Projekt: *Međimurski zanati – košaraštvo i cekeraštvo*

Voditelji: Tihana Preksavec, Tomica Hlapčić i Dražen Ružić

OŠ Petrijanec

Projekt: *Postajem građanin / građanka*

Voditelj: Kristina Čačić

III. OŠ Varaždin

Projekt: Učimo u prirodi, učimo od prirode

Voditelj: Berislav Njegovec

VI. OŠ Varaždin

Projekt: *Varaždin – grad cvijeća*

Voditelj: Dario Mijač

II. OŠ Čakovec

Projekt: *Život u gradu/selu*

Voditelj: Snježana Odak Hrkač

SREDNJE ŠKOLE

Srednja škola Čakovec

Projekt: *Politike korištenja interneta u Srednjoj školi Čakovec*

Voditelj: Miljenko Hajdarović

Ekonomska i trgovačka škola Čakovec

Projekt : *Tribine najvažnije sporedne stvari na svijetu*

Voditelj: Miljenko Hajdarović

*Zdenka Novak i Patricija Topolnjak, voditeljice ŽSV-a za Građanski odgoj i obrazovanje
OŠ i SŠ Međimurske županije*

